

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJKOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I TRYBUNAŁU
OBRAHUNKOWEGO**Skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej za 2014 r.**

(2015/C 377/01)

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
SPRAWOZDANIE FINANSOWE – OMÓWIENIE I ANALIZA	2
OŚWIADCZENIE KSIĘGOWEGO DOŁĄCZONE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA ROCZNEGO	22
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ORAZ INFORMACJE DODATKOWE	23
BILANS	24
SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI	25
RACHUNEK PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH	26
ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO	27
INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	28
ZAGREGOWANE SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU ORAZ INFORMACJE DODATKOWE	99

SPRAWOZDANIE FINANSOWE – OMÓWIENIE I ANALIZA

1. UE: ŁAD INSTYTUCJONALNY I DZIAŁALNOŚĆ

Unia Europejska (UE) jest partnerstwem gospodarczym i politycznym z udziałem 28 krajów europejskich. Została ona utworzona w 1993 r. traktatem z Maastricht i zastąpiła Wspólnotę Europejską, Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (EWWiS) oraz Euratom. Traktat z Lizbony wprowadzający ostatnie znaczące zmiany podstawy konstytucyjnej UE wszedł w życie dnia 1 grudnia 2009 r.

UE opiera się na rządach prawa. Oznacza to, że podstawą wszystkich jej działań są traktaty, które zostały przyjęte dobrowolnie i demokratycznie przez wszystkie państwa UE. UE ma jedyną w swoim rodzaju strukturę instytucjonalną:

- obywatele Unii wybierają posłów do Parlamentu Europejskiego (PE) w wyborach bezpośrednich,
- ogólne priorytety UE ustala Rada Europejska, na posiedzeniach której zbierają się przywódcy Unii i państw członkowskich,
- rządy bronią interesów swoich krajów w Radzie Unii Europejskiej („Rada”),
- interesy całej UE reprezentuje Komisja Europejska („Komisja”), której przewodniczący jest wybierany przez PE i której członków proponują rządy krajowe za porozumieniem z przewodniczącym-elektem; skład Komisji zatwierdza w głosowaniu PE.

Prawo UE stanowi odrębny porządek prawny, odmienny od międzynarodowego porządku prawnego, i jest ono nieodłącznym elementem systemów prawnych państw członkowskich. Porządek prawny UE opiera się na jej własnych źródłach prawa. Ponieważ źródła te mają różny charakter, należało określić ich hierarchię. Na szczycie tej hierarchii znajduje się prawo pierwotne Unii, na które składają się Traktaty. Następne w hierarchii są zawarte przez UE umowy międzynarodowe, ogólne zasady prawa oraz prawo wtórne oparte na Traktatach.

Źródła i hierarchia prawa UE:

- Traktat o Unii Europejskiej (TUE), Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, inne Traktaty i protokoły,
- umowy międzynarodowe,
- ogólne zasady prawa Unii,
- prawo wtórne.

Ład instytucjonalny UE tworzą instytucje, agencje i inne organy UE, które zostały wymienione w informacji dodatkowej **10** w informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego. Najważniejszymi instytucjami, na których spoczywa główna odpowiedzialność za opracowanie polityk i podejmowanie decyzji, są PE, Rada Europejska, Rada oraz Komisja.

Parlament Europejski

PE jest ważną instytucją, na forum której prowadzi się debaty polityczne oraz podejmuje decyzje na poziomie UE. Wyborcy we wszystkich państwach członkowskich wybierają posłów do PE w wyborach bezpośrednich, aby reprezentowali oni ich interesy w procesie stanowienia prawa UE oraz aby dbali o to, by pozostałe instytucje UE działały w sposób demokratyczny.

Z biegiem lat oraz w związku ze zmianami w Traktatach europejskich PE nabył znaczące uprawnienia ustawodawcze i budżetowe, które pozwalają mu – wraz z przedstawicielami rządów państw członkowskich w Radzie – wyznaczać kierunek integracji europejskiej. W swoich działaniach PE wspiera demokrację i prawa człowieka – nie tylko w Europie, ale także na całym świecie.

W rocznej procedurze budżetowej PE pełni równie ważną funkcję jak Rada. Uczestniczy w procedurze budżetowej od etapu przygotowania, zwłaszcza w ustalaniu ogólnych wytycznych i rodzajów wydatków, aż po przyjęcie budżetu. Ustanawia budżet razem z Radą i monitoruje jego wykonanie. Na podstawie zalecenia Rady PE udziela absolutorium z wykonania budżetu UE. Ponadto PE musi zaaprobować wieloletnie ramy finansowe (WRF), które pozwalają UE na dokonywanie wydatków w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych. Obecnie przewodniczącym PE jest Martin Schulz.

Rada Europejska i Rada Unii Europejskiej

Rada Europejska, którą tworzą szefowie państw lub rządów państw członkowskich, jej przewodniczący oraz przewodniczący Komisji, daje Unii Europejskiej bodźce do dalszego rozwoju oraz wyznacza ogólne kierunki polityki i priorytety w tym zakresie. Obecnie przewodniczącym Rady Europejskiej jest Donald Tusk.

Wraz z PE Rada stanowi prawo UE, przyjmując rozporządzenia i dyrektywy wraz z PE oraz wydając samodzielnie decyzje i niemające mocy wiążącej zalecenia. W skład Rady wchodzi jeden przedstawiciel szczebla ministerialnego z każdego państwa członkowskiego, upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu rządu państwa członkowskiego, które reprezentuje, poprzez oddanie głosu. Radzie przewodniczy przedstawiciel państwa członkowskiego sprawującego prezydencję Unii na zasadzie równej rotacji co sześć miesięcy; z systemu tego wyłączona jest Rada do Spraw Zagranicznych. Komitet złożony ze stałych przedstawicieli rządów państw członkowskich (Coreper) odpowiada za przygotowywanie prac Rady.

W dziedzinach należących do jej kompetencji Rada podejmuje decyzje kwalifikowaną większością głosów, o ile Traktaty nie stanowią inaczej (np. jednogłośnie lub zwykłą większością). Rada stanowi jeden z dwóch organów władzy budżetowej (drugi to PE), które przyjmują budżet UE. Ponadto Rada, stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, przyjmuje jednomyślnie decyzje określające przepisy mające zastosowanie do systemu zasobów własnych oraz przyjmuje WRF. W tym ostatnim przypadku PE musi wyrazić zgodę większością głosów jego posłów. Ostatnie WRF (2014–2020) zostały przyjęte przez Radę w listopadzie 2013 r.

Komisja Europejska

Komisja jest organem wykonawczym UE. Jej zadaniem jest reprezentowanie interesów całej UE (a nie interesów poszczególnych krajów).

Do głównych zadań Komisji należą:

- przedstawianie projektów przepisów, które przyjmują następnie współustawodawcy – PE i Rada,
- egzekwowanie prawa europejskiego (w razie konieczności z pomocą Trybunału Sprawiedliwości UE),
- wyznaczanie celów i priorytetów działań, które są co roku przedstawiane w programie prac Komisji, i dążenie do ich realizacji,
- prowadzenie i realizacja polityki UE w różnych obszarach oraz zarządzanie budżetem i jego wykonywanie,
- reprezentowanie Unii na arenie międzynarodowej (w tym np. negocjowanie umów handlowych między UE a państwami trzecimi).

Co pięć lat powoływany jest nowy skład Komisji – 28 komisarzy, po jednym z każdego państwa UE. Rada Europejska wybiera kandydata na przewodniczącego Komisji w głosowaniu większością kwalifikowaną i uwzględnia przy tym wyniki wyborów do PE. Następnie PE głosuje nad tą kandydaturą (do jej zatwierdzenia potrzebna jest większość głosów członków, czyli co najmniej 376 z 751 głosów). Następnie nowo wybrany przewodniczący wybiera 27 pozostałych członków Komisji w oparciu o propozycje państw członkowskich. Ostateczna lista kandydatów na komisarzy powstaje w wyniku uzgodnień między nowo wybranym przewodniczącym a Radą. Pełny skład Komisji musi zostać zatwierdzony przez Parlament. Zanim tak się stanie, kandydaci na komisarzy są oceniani przez poszczególne komisje PE. Kadencja obecnej Komisji trwa do dnia 31 października 2019 r. Jej przewodniczącym jest Jean-Claude Juncker.

Obecna Komisja wyznaczyła sobie następujące priorytety: 1) miejsca pracy, wzrost i inwestycje; 2) jednolity rynek cyfrowy; 3) unia energetyczna i przeciwdziałanie zmianom klimatu; 4) rynek wewnętrzny; 5) unia gospodarcza i walutowa; 6) umowa o wolnym handlu UE–USA; 7) sprawiedliwość i prawa podstawowe; 8) migracja; 9) silniejsza pozycja UE na arenie międzynarodowej; oraz 10) demokratyczne zmiany.

Personel Komisji przyporządkowany jest do departamentów nazywanych dyrekcjami generalnymi (DG) lub służb. Każda z nich odpowiada za określoną dziedzinę polityki i podlega dyrektorowi generalnemu. W dyrekcjach generalnych opracowuje się projekty ustawodawcze, które jednak zyskują oficjalny status dopiero wtedy, gdy zatwierdzi je kolegium 28 komisarzy. Dyrekcje generalne odpowiadają też za finansowanie inicjatyw na szczeblu UE, przeprowadzanie konsultacji społecznych i rozpowszechnianie informacji.

Komisja nadzoruje również szereg agencji wykonawczych, które pomagają jej zarządzać programami unijnymi.

2. INICJATYWY I STRATEGIE KOMISJI

Nowa Komisja, która rozpoczęła swoją kadencję w listopadzie 2014 r., określiła swój program prac na 2015 r. i nowe inicjatywy dla Komisji do 2019 r. W programie prac Komisja określiła swoje plany oraz wskazała działania, które wpłyną korzystnie na tworzenie miejsc pracy, wzrost i inwestycje w 2015 r. W programie tym skupiono się na ograniczonej liczbie nowych konkretnych inicjatyw, takich jak:

Pobudzenie zatrudnienia, wzrostu i inwestycji:

- ofensywa inwestycyjna na kwotę 315 mld EUR: działania legislacyjne w następstwie planu zapowiedzianego pod koniec 2014 r., mające uruchomić inwestycje publiczne i prywatne w gospodarce realną w najbliższych trzech latach,
- zwiększanie integracji na rynku pracy i zdolności do zatrudnienia, oraz
- przegląd strategii „Europa 2020”.

Pakiet dotyczący jednolitego rynku cyfrowego:

- stworzenie warunków do rozwoju dynamicznej gospodarki cyfrowej i dynamicznego społeczeństwa cyfrowego poprzez uzupełnienie otoczenia regulacyjnego w dziedzinie telekomunikacji,
- unowocześnienie przepisów o prawie autorskim,
- uproszczenie przepisów dotyczących zakupów dokonywanych przez konsumentów *on-line* i zakupów cyfrowych,
- zwiększenie bezpieczeństwa cybernetycznego, oraz
- włączanie digitalizacji do głównego nurtu polityki.

Stabilna unia energetyczna, której podstawą jest przyszłościowa polityka w dziedzinie klimatu

- utworzenia europejskiej unii energetycznej: zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw, dalsza integracja krajowych rynków energii, ograniczenie popytu na energię w Europie i dekarbonizacja koszyka energetycznego, oraz
- wielokierunkowa reakcja na zmianę klimatu.

Pogłębiony i bardziej sprawiedliwy rynek wewnętrzny:

- strategia rynku wewnętrznego,
- pakiet dotyczący mobilności pracowników,
- plan działania dotyczący unii rynków kapitałowych,
- ramy dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, oraz
- pakiet lotniczy.

Strategia handlowa i inwestycyjna w celu pobudzenia zatrudnienia i wzrostu

Obszar sprawiedliwości i przestrzegania praw podstawowych:

- przystąpienie UE do europejskiej konwencji praw człowieka, oraz
- Europejska agenda bezpieczeństwa.

Nowa polityka w dziedzinie migracji:

- opracowanie nowego podejścia do kwestii legalnej migracji, aby UE przyciągała osoby utalentowane i wykwalifikowane, oraz
- lepsze zarządzanie migracją do UE poprzez ściślejszą współpracę z państwami trzecimi, solidarność między państwami członkowskimi oraz zwalczanie handlu ludźmi.

Silniejsza pozycja na arenie międzynarodowej:

- europejska polityka sąsiedztwa, oraz
- cele zrównoważonego rozwoju po 2015 r.

Sprawiedliwe warunki opodatkowania:

- plan działania na rzecz walki z uchylaniem się od opodatkowania i oszustwami podatkowymi, w tym środki na szczeblu unijnym zmierzające do przejścia na system, w którym zyski generowane w danym kraju podlegają opodatkowaniu w tym samym kraju; w tym automatyczna wymiana informacji o interpretacjach indywidualnych prawa podatkowego oraz stabilizacja podstawy opodatkowania osób prawnych, oraz
- obowiązkowa wymiana informacji o interpretacjach indywidualnych prawa podatkowego.

Unia demokratycznych zmian:

- porozumienie między instytucjami UE o lepszym stanowieniu prawa,
- obowiązkowy rejestr służący przejrzystości, oraz
- przegląd procesu podejmowania decyzji w sprawie organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

Pogłębiona unia gospodarcza i walutowa: kontynuacja wysiłków na rzecz promowania stabilności gospodarczej i przyciągania inwestorów do Europy.

Podczas przygotowywania programu prac Komisja przeanalizowała ok. 450 wniosków, które przedłożono PE i Radzie, i zaproponowała wycofanie lub zmianę 80 z nich. Niektóre wnioski mają zostać wycofane, ponieważ nie wpisują się w priorytety nowej Komisji. W wielu przypadkach Komisja w dalszym ciągu zdecydowanie opowiada się za wytyczonymi celami, ale wnioski są beużyteczne, jeżeli od bardzo długiego czasu oczekują na rozpatrzenie lub jeżeli miałyby zostać okrojone z istotnych elementów podczas negocjacji i przestałyby spełniać pierwotne założenia. W takich wypadkach Komisja proponuje nowe, lepsze sposoby osiągnięcia wyznaczonych celów.

3. BUDŻET UE: OD SPORZĄDZENIA DO ABSOLUTORIUM

3.1. Budżet i środki finansowe

WRF są podzielone na działy i dla każdego z nich określono roczne limity środków na zobowiązania. Suma pułapów dla wszystkich działów daje łączny pułap środków na zobowiązania. Z budżetu UE finansowany jest szereg strategii politycznych i programów w całej UE. Zgodnie z priorytetami określonymi przez PE i Radę w WRF Komisja realizuje konkretne programy, działania i projekty. Bezpośrednie powiązanie między budżetem rocznym a strategiami politycznymi UE jest zapewnione dzięki budżetowi zadaniowemu (ABB). Nomenklatura budżetu zadaniowego pozwala na jednoznaczną identyfikację obszarów polityki UE oraz łącznych kwot zasobów przydzielonych na działania w tych obszarach. Budżet sporządza Komisja, po czym PE i Rada zatwierdzają go zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 314 Traktatu o funkcjonowaniu UE (TFUE), co zwykle ma miejsce w połowie grudnia. Zgodnie z zasadą równowagi budżetowej łączne dochody i łączne wydatki w danym roku budżetowym muszą się równoważyć.

UE dysponuje dwoma podstawowymi rodzajami finansowania: dochodami z tytułu zasobów własnych i dochodami różnymi. Dochody z tytułu zasobów własnych stanowią zdecydowanie największą część środków finansowych UE i przysługują jej automatycznie. Umożliwiają to UE finansowanie swojego budżetu bez konieczności podejmowania przez władze państw członkowskich dodatkowych decyzji. Całkowita kwota zasobów własnych niezbędna do sfinansowania budżetu jest obliczona na podstawie łącznej kwoty wydatków pomniejszonej o dochody różne. Całkowita kwota zasobów własnych nie może przekroczyć 1,23 % dochodu narodowego brutto (DNB) całej UE. Zasoby własne można podzielić na tradycyjne zasoby własne (takie jak cła), zasoby własne oparte na podatku od wartości dodanej (VAT) oraz zasoby oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB). Dochody różne wynikające z działań UE (np. pochodzące z grzywien za naruszenie zasad konkurencji) stanowią na ogół mniej niż 10 % łącznej kwoty dochodów.

Zasadniczo UE nie wolno zaciągać pożyczek na rynkach kapitałowych ani od instytucji finansowych w celu finansowania swojego budżetu.

3.2. W jaki sposób zarządzane i wydawane są środki budżetowe UE

Podstawowe wydatki operacyjne

Wydatki operacyjne UE obejmują różne działy WRF oraz przyjmują różne formy, w zależności od sposobu wypłacania środków pieniężnych i zarządzania nimi. Począwszy od 2014 r., Komisja klasyfikuje swoje wydatki następująco:

Zarządzanie bezpośrednie: gdy budżet jest wykonywany bezpośrednio przez służby Komisji.

Zarządzanie pośrednie: gdy Komisja powierza zadania związane z wykonaniem budżetu organom przewidzianym prawem UE lub prawem krajowym, takim jak agencje UE.

Zarządzanie dzielone: w ramach tej metody realizację zadań w zakresie wykonania budżetu powierza się państwom członkowskim. Ok. 80 % wydatków podlega właśnie tej metodzie, która ma zastosowanie w takich dziedzinach, jak wydatki rolne i działania strukturalne.

Różne podmioty działań finansowych w Komisji

Kolegium komisarzy ponosi zbiorową odpowiedzialność polityczną, jednak w praktyce nie wykonuje samodzielnie przyznanych mu uprawnień w zakresie wykonania budżetu. Każdego roku kolegium powierza zadania związane z wykonaniem budżetu poszczególnym urzędnikom, którzy odpowiadają przed kolegium komisarzy oraz podlegają przepisom rozporządzenia finansowego (RF) i regulaminu pracowniczego (RP). Odnośni pracownicy, z reguły dyrektorzy generalni i szefowie służb, pełnią funkcję tzw. delegowanych urzędników zatwierdzających. Oni z kolei mogą przekazać zadania związane z wykonaniem budżetu tzw. subdelegowanym urzędnikom zatwierdzającym.

Kompetencje **urzędników zatwierdzających** obejmują cały proces zarządzania, poczynając od określenia, co należy zrobić, aby zrealizować cele polityki ustalone przez daną instytucję, aż po zarządzanie podjętymi działaniami pod względem operacyjnym i budżetowym. Każdy urzędnik zatwierdzający ma obowiązek sporządzić roczne sprawozdanie z działalności dotyczące działań wchodzących w zakres jego kompetencji. W sprawozdaniu tym przedstawia wyniki realizacji celów politycznych oraz informuje o wystarczającej jego zdaniem pewności co do tego, że środki przeznaczone na działalność opisaną w sporządzonym przez niego sprawozdaniu zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem oraz zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami oraz że obowiązujące procedury kontroli dają niezbędną gwarancję legalności i prawidłowości operacji leżących u podstaw rozliczeń. Na podstawie art. 66 RF Komisja przekazuje PE i Radzie sprawozdanie podsumowujące odnoszące się do poszczególnych rocznych sprawozdań z działalności; Komisja przejmuje tym samym na siebie ogólną odpowiedzialność polityczną za zarządzanie budżetem UE zgodnie z art. 317 TFUE. Wspomniane sprawozdanie oraz roczne sprawozdania z działalności dostępne są na stronie: http://ec.europa.eu/atwork/planning-and-preparing/synthesis-report/index_pl.htm.

Księgowy wykonuje zlecenia płatnicze i nakazy odzyskania środków sporządzone przez urzędników zatwierdzających oraz odpowiada za zarządzanie środkami pieniężnymi, ustanawianie reguł i metod rachunkowości, walidację systemów rachunkowości, prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz sporządzanie rocznych sprawozdań finansowych instytucji. Ponadto księgowy ma obowiązek podpisania rocznego sprawozdania finansowego, poświadczając przy tym, że przedstawia ono rzetelnie, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową, wyniki operacji oraz przepływy pieniężne.

Zaciąganie zobowiązań w celu uruchomienia środków z budżetu UE

Zaciągnięcie zobowiązania prawnego (w formie np. umowy o udzielenie zamówienia lub umowy o udzielenie dotacji) wobec osoby trzeciej możliwe jest pod warunkiem, że w rocznym budżecie przewidziano linię, w oparciu o którą przedmiotowe działanie może zostać zrealizowane. W takiej linii budżetowej muszą być także zapisane środki wystarczające na pokrycie odnośnych wydatków. Jeżeli te warunki są spełnione, wymagane środki muszą zostać zarezerwowane w budżecie w drodze zobowiązania budżetowego ujętego w systemie rachunkowości; dopiero wtedy można zaciągnąć zobowiązanie prawne. Środki z budżetu UE mogą zostać wydane dopiero wtedy, gdy urzędnik zatwierdzający przyjmie odpowiednie zobowiązanie budżetowe.

Po zatwierdzeniu zobowiązanie budżetowe ujmowane jest w systemie rachunkowości budżetowej, a środki są odpowiednio wykorzystywane. Nie ma to jednak wpływu na sprawozdanie finansowe (lub księgę główną), jako że nie poniesiono jeszcze żadnych kosztów.

Dokonywanie płatności

Komisja uczestniczy w systemie SWIFT (Stowarzyszenie Międzynarodowej Teletransmisji Danych Finansowych) i dokonuje ponad 2 mln płatności rocznie. Płatności mogą zostać dokonane dopiero po zatwierdzeniu zobowiązania budżetowego przez urzędnika zatwierdzającego zajmującego się daną operacją.

Zaliczkowanie jest formą płatności z wyprzedzeniem na rzecz beneficjenta, mającą na celu zapewnienie finansowania z góry. Może być ono rozbite na szereg płatności dokonywanych w okresie wskazanym w danym zobowiązaniu prawnym. Beneficjent, który nie poniesie kosztów kwalifikowalnych, zobowiązany jest do zwrotu UE przyznanej zaliczki. Tym samym dokonane płatności zaliczkowe nie stanowią ostatecznego kosztu, dopóki nie zostaną spełnione odnośne warunki. W związku z tym w bilansie UE wykazuje się je po stronie aktywów w momencie dokonania płatności początkowej.

Zestawienia poniesionych wydatków przekazywane są właściwym organom UE i stanowią one dowód na to, w jaki sposób beneficjent wykorzystał kwotę płatności zaliczkowej zgodnie ze zobowiązaniem prawnym. Zestawienia poniesionych wydatków przesyłane są w różnych terminach w ciągu roku, w zależności od rodzaju finansowanego działania oraz warunków.

Kryteria kwalifikowalności określone są w aktach podstawowych, w zaproszeniach do składania wniosków, innych dokumentach przeznaczonych dla beneficjentów dotacji lub we właściwych klauzulach wpisanych do umów o udzielenie dotacji lub decyzji o udzieleniu dotacji. Po dokonaniu analizy kwoty kwalifikowalne ujmowane są jako koszty, a beneficjent zostaje poinformowany o ewentualnych kwotach niekwalifikowalnych.

RF i inne właściwe przepisy, zwłaszcza dotyczące polityki rolnej i polityki spójności, uprawniają do kontrolowania wydatków nawet wiele lat po ich dokonaniu. W przypadku stwierdzenia błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych stosuje się korekty finansowe lub przystępuje się do odzyskania środków (zob. informacja dodatkowa 6 w informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego).

3.3. Sprawozdawczość finansowa i rozliczalność

Skonsolidowane sprawozdanie roczne UE zawiera informacje finansowe na temat działalności instytucji, agencji i innych organów UE z punktu widzenia rachunkowości budżetowej i memoriałowej. Nie obejmuje ono sprawozdań rocznych państw członkowskich.

Roczne sprawozdanie finansowe UE obejmuje dwie oddzielne, choć powiązane ze sobą części:

- a) sprawozdanie finansowe; oraz
- b) sprawozdanie z wykonania budżetu, które zawiera szczegółową ewidencję wykonania budżetu.

Do obowiązków księgowego Komisji należy przygotowanie sprawozdania finansowego UE oraz zadbanie o to, aby przedstawiało ono rzetelnie, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową, wyniki operacji oraz przepływy pieniężne UE.

Oprócz wymienionych rocznych sprawozdań finansowych przygotowuje się także sprawozdania *ad hoc* dotyczące określonych zagadnień, np. sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami, sprawozdanie na temat instrumentów finansowych, udzielonych gwarancji oraz korekt finansowych.

Sprawozdawczość i rozliczalność w Komisji:

Przyjmowane przez Komisję:

Sprawozdanie podsumowujące
osiągnięcia KE w zakresie
zarządzania

Sprawozdanie oceniające finanse Unii,
sporządzone na podstawie art. 318

Sprawozdanie skonsolidowane

Komunikat dotyczący ochrony budżetu UE

Na poziomie DG:

Oceny i roczne sprawozdania z
działalności

3.4. Kontrola i absolutorium

Kontrola

Roczne sprawozdanie finansowe i zarządzanie zasobami UE badane są przez Europejski Trybunał Obrachunkowy („Trybunał”), zewnętrzny organ kontroli, który w ramach swoich działań sporządza dla Parlamentu Europejskiego i Rady:

- 1) sprawozdanie roczne dotyczące działań finansowanych z budżetu ogólnego;
- 2) opinię, opartą na wynikach swoich kontroli i zawartą w sprawozdaniu rocznym w postaci poświadczenia wiarygodności, dotyczącą: (i) wiarygodności rozliczeń; oraz (ii) legalności i prawidłowości operacji leżących u podstaw rozliczeń, obejmujących zarówno dochody pobierane od podatników, jak i płatności na rzecz beneficjentów końcowych; a także
- 3) specjalne sprawozdania zawierające ustalenia kontroli obejmujących określone obszary.

Absolutorium

Ostatnim etapem cyklu budżetowego jest udzielenie absolutorium z wykonania budżetu za dany rok budżetowy. W UE organem udzielającym absolutorium jest PE. Oznacza to, że po badaniu i ostatecznym zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego Rada wydaje zalecenie, a następnie PE podejmuje decyzję w sprawie udzielenia Komisji i innym organom UE absolutorium z wykonania budżetu UE za dany rok budżetowy. Decyzja ta podejmowana jest na podstawie badania rocznego sprawozdania finansowego, sprawozdania podsumowującego i rocznego sprawozdania oceniającego Komisji, sprawozdania rocznego, opinii pokontrolnej i sprawozdań specjalnych Trybunału, a także odpowiedzi Komisji na pytania i wnioski o udzielenie dodatkowych informacji.

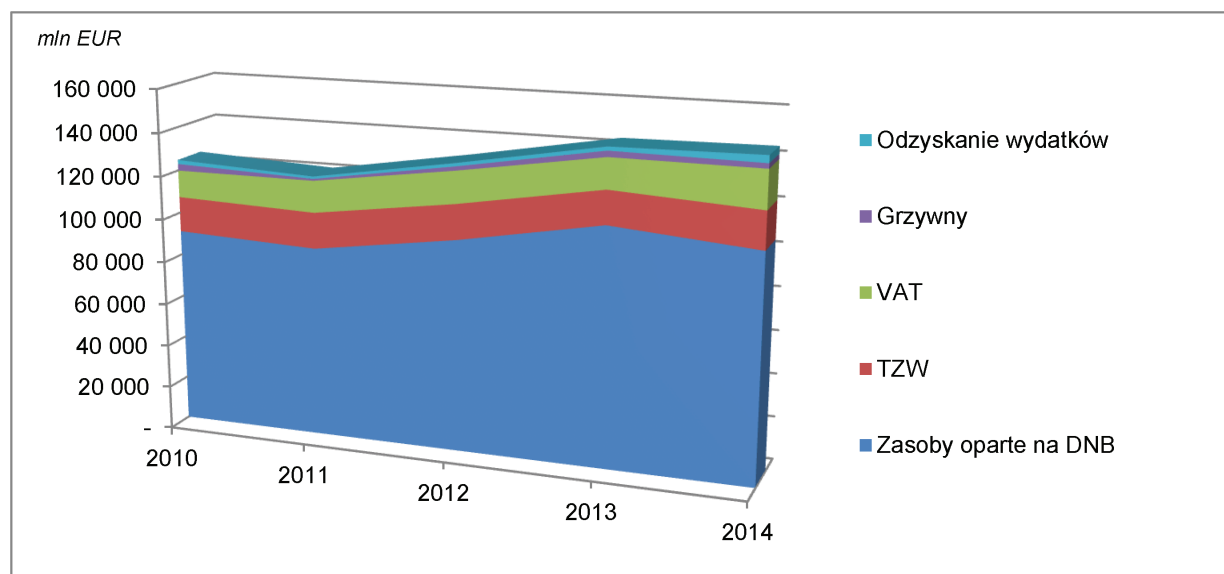
Absolutorium odzwierciedla polityczny aspekt zewnętrznej kontroli wykonania budżetu i stanowi decyzję, którą PE, działając na zalecenie Rady, „zwalnia” Komisję (oraz inne organy UE) z odpowiedzialności za zarządzanie danym budżetem, ogłaszając koniec okresu obowiązywania tego budżetu. Procedura udzielenia absolutorium może zakończyć się na trzy sposoby: udzieleniem, przesunięciem terminu udzielenia lub odmową udzielenia absolutorium. Nieodłączną część corocznej procedury udzielania absolutorium z wykonania budżetu w PE stanowią przesłuchania komisarzy, którzy odpowiadają na pytania członków Komisji Kontroli Budżetowej PE dotyczące obszarów polityki, za które są odpowiedzialni. Ostateczne sprawozdanie dotyczące absolutorium wraz z zaleceniami podjęcia określonych działań skierowanymi do Komisji, przyjmuje się na posiedzeniu plenarnym. Zalecenia Rady dotyczące absolutorium przyjmuje Rada Ecofin. Zarówno sprawozdanie PE dotyczące absolutorium, jak i zalecenia Rady w tej sprawie są przedmiotem corocznego sprawozdania z działań następczych, w którym Komisja przedstawia w zarysie konkretne działania, jakie podjęła w celu wykonania zaleceń.

4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE UE: SYTUACJA BUDŻETOWA W 2014 R.

4.1. Ogólne tendencje

Dochody

Zmiany poziomu dochodów w mln EUR na przestrzeni pięciu lat:



W 2014 r. dochody wynikające z zasobów opartych na DNB uległy zmniejszeniu, a dochody pochodzące z innych zasobów własnych utrzymały się na zbliżonym poziomie. Kwota odzyskanych wydatków (korekty finansowe i odzyskanie środków – zob. informacja dodatkowa 3.5 w informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego) uległa natomiast niemalże podwojeniu, z 1,8 mld EUR do 3,4 mld EUR – wynika to z zaawansowania procesu zamykania okresu programowania 2000–2006 w obszarze polityki spójności i związanego z tym wycofywania wydatków niekwalifikowalnych, oraz ze znaczących korekt finansowych zastosowanych przez Komisję w polityce rolnej.

Koszty

Główne pozycje kosztów stanowią płatności transferowe w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG), Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz innych instrumentów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Funduszu Spójności (FS) i Europejskiego Funduszu Społecznego (ESF). W roku budżetowym 2014 stanowiły one niemal 70 % wszystkich kosztów.

Koszty były zasadniczo na podobnym poziomie jak w poprzednim roku. Odnotowano jednak spadki w przypadku EFRR/ Funduszu Spójności, co wynika z tego, że koszty ujęte w 2014 r. dotyczą jedynie okresu programowania 2007–2013, a na obecny okres 2014–2020 nie zaksięgowano jeszcze żadnych kosztów ze względu na późne rozpoczęcie programów (państwa członkowskie rozpoczęły wdrażanie dopiero w 2015 r.).

UE ujmuje także jako koszty przyszłe zobowiązania płatnicze, których jeszcze nie zapisano na kontach budżetowych opartych na zasadzie kasowej. Zwiększone przyszłe zobowiązania płatnicze wykazane w zobowiązaniach dotyczących rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich oraz przyszłe zobowiązania płatnicze w związku z prawami emerytalnymi nabytymi przez komisarzy, posłów do PE oraz personel zwykle prowadzą do wyższych kosztów i ujemnego wyniku ekonomicznego (płatności te będą finansowane z przyszłych budżetów i nie są jeszcze uwzględnione w dochodach).

Wynik ekonomiczny

Wynik ekonomiczny (deficyt) za okres zwiększył się z 4 365 mln EUR w 2013 r. do 11 280 mln EUR w 2014 r. Główną przyczyną tego wzrostu jest znacząca strata aktuarialna (wynosząca netto 9,2 mld EUR) związana ze zobowiązaniami z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych i innych świadczeń pracowniczych, która wynika ze spadku stóp procentowych. Z uwagi na obowiązujące zasady rachunkowości, które stosuje się na świecie, a także obecną sytuację gospodarczą, takich wahań aktuarialnych należy się spodziewać. Gdyby stopy procentowe wzrosły, spodziewany byłby odwrotny skutek.

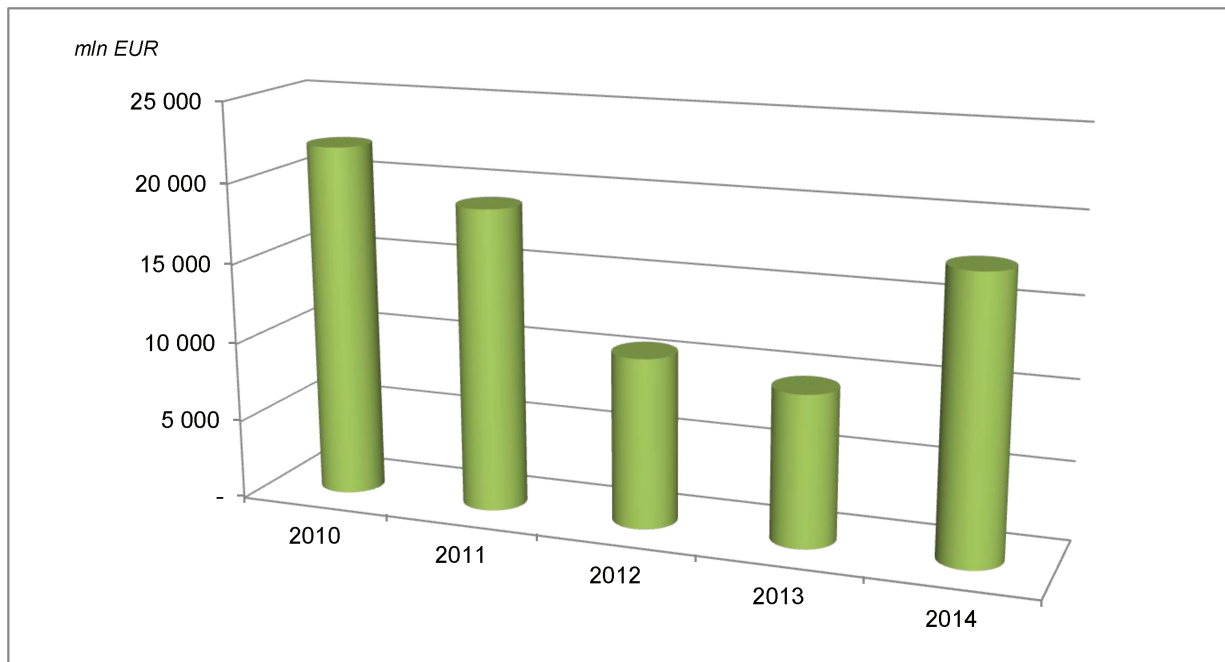
Ponadto, ponieważ wycena aktuarialna wartości zobowiązań ogółem dokonywana jest na określony punkt w czasie, czyli na dzień 31 grudnia 2014 r., i opiera się ona na aktualnych wówczas założeniach, strata ta nie pociąga za sobą rzeczywistego obciążenia dla budżetu UE ani nie wpływa na kwoty, które mają zostać wypłacone z budżetu UE emerytom w najbliższych latach. Płatności te oszacowano już w WRF 2014–2020 i będą one wykonywane w ramach corocznej procedury budżetowej.

Aktywa

Najbardziej znaczącą pozycją po stronie aktywów w bilansie są aktywa finansowe (inwestycje, udzielone pożyczki, środki pieniężne) oraz kwoty płatności zaliczkowych, które stanowią niemal 85 % aktywów UE. Kwota udzielonych pożyczek utrzymuje się na stałym poziomie i wynosi ok. 60 mld EUR (zob. informacja dodatkowa 4.3.2 poniżej), natomiast kwota wynikająca z instrumentów finansowych finansowanych z budżetu UE zwiększyła się o niemal 2 mld EUR (zob. informacja dodatkowa 4.3.1 poniżej). Po stronie aktywów w pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujęto aktywa dotyczące programu Copernicus (1,5 mld EUR) oraz aktywa Galileo w budowie (1,5 mld EUR).

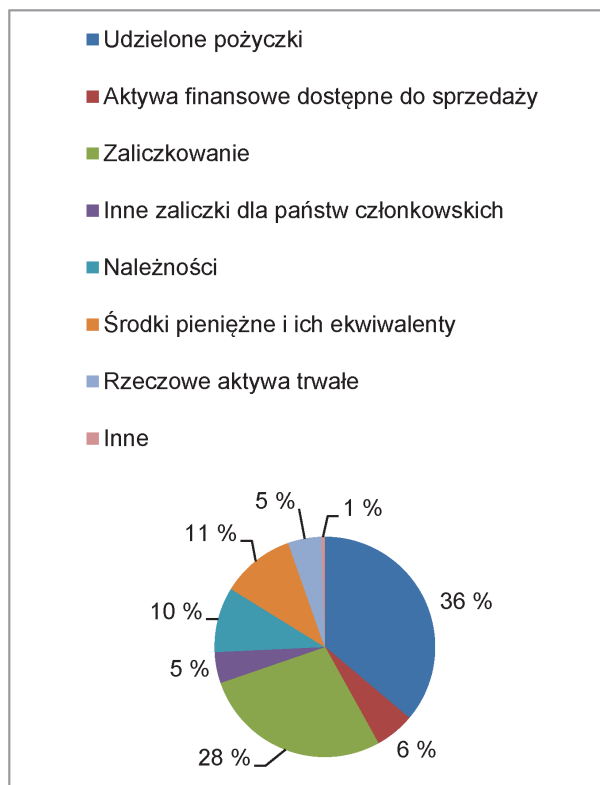
W ostatnich latach instytucje UE zdołały utrzymać na niskim poziomie stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec roku. Odnotowane na dzień 31 grudnia 2014 r. wysokie saldo środków pieniężnych wynoszące 17,5 mld EUR jest związane z procedurą budżetową i wynika z składek na poczet zasobów własnych związanych z saldami VAT i DNB, które wpłynęły od państw członkowskich w grudniu 2014 r. (zob. informacja dodatkowa 2.8.1 w informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego).

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku

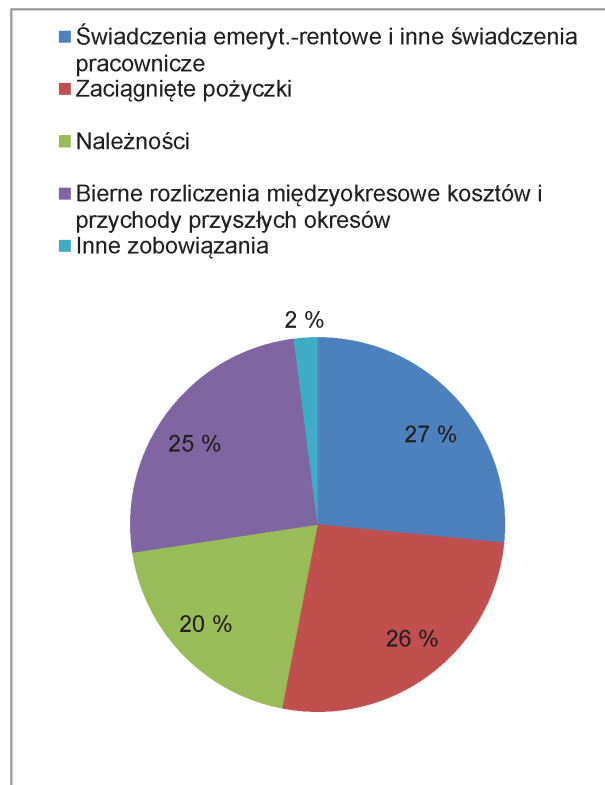


Bilans UE za 2014 r. obejmuje aktywa o wartości 163 mld EUR oraz zobowiązania o wartości 221 mld EUR

Aktywa



Zobowiązania



Zobowiązania

Strona zobowiązań obejmuje cztery główne pozycje: zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych i innych świadczeń pracowniczych, zobowiązania finansowe, zobowiązania i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów. Największą zmianą w stosunku do 2013 r. jest wzrost zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych i innych świadczeń pracowniczych z 46,8 mld EUR w 2013 r. do 58,6 mld EUR w 2014 r., będący głównie wynikiem znacznego spadku stóp procentowych (zob. powyżej).

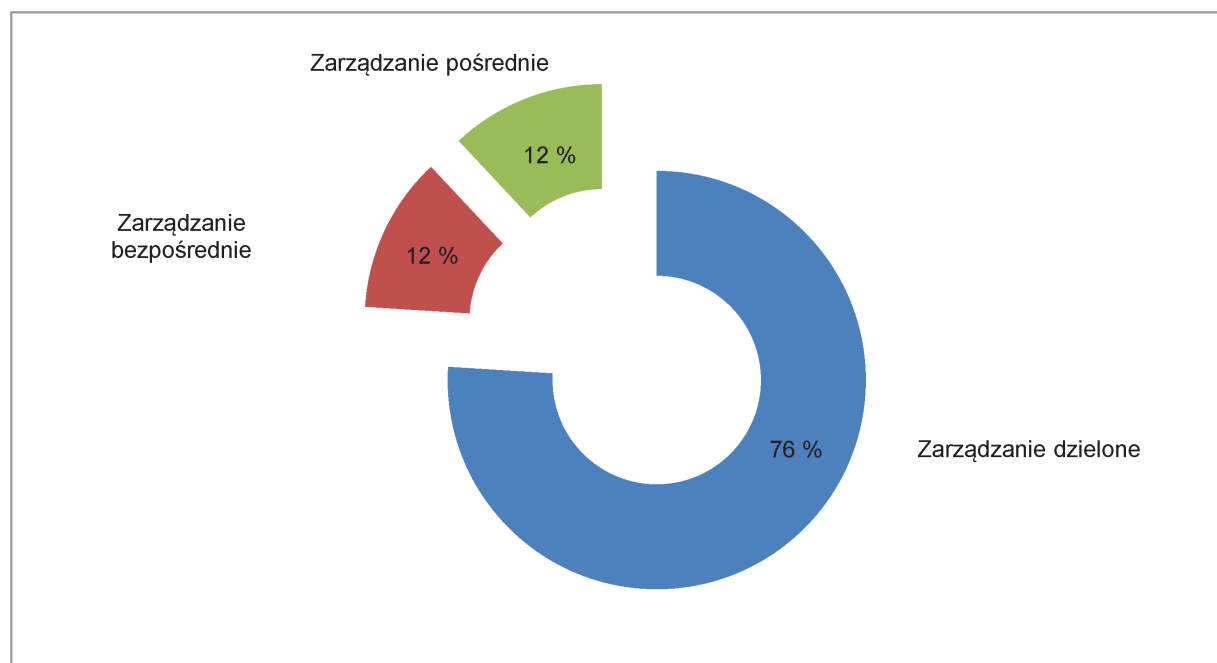
Przewaga zobowiązań nad aktywami nie oznacza, że instytucje UE znajdują się w trudnej sytuacji finansowej, tylko że niektóre zobowiązania będą finansowane z przyszłych budżetów rocznych. Wiele kosztów ujmowanych jest zgodnie z zasadami rachunkowości memoriałowej w 2014 r., choć mogą one zostać faktycznie poniesione w roku 2015 lub później i sfinansowane z przyszłych budżetów. Najbardziej znaczące kwoty, na które należy zwrócić uwagę, dotyczą działań Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) (finansowanych w 2015 r.) oraz świadczeń pracowniczych (które będą wypłacane przez co najmniej następne 30 lat).

4.2. Zaliczkowanie

Komisja dokłada wszelkich starań, aby zapewnić utrzymanie poziomów zaliczkowania na odpowiednim poziomie. Trzeba znaleźć właściwą równowagę między przeprowadzaniem wystarczających kontroli i terminowym ujmowaniem wydatków. Należy zwrócić uwagę, że znaczny wpływ na poziom zaliczkowania ma cykl WRF – na przykład na początku okresu obowiązywania WRF można spodziewać się wypłat dużych zaliczek dla państw członkowskich w ramach polityki spójności.

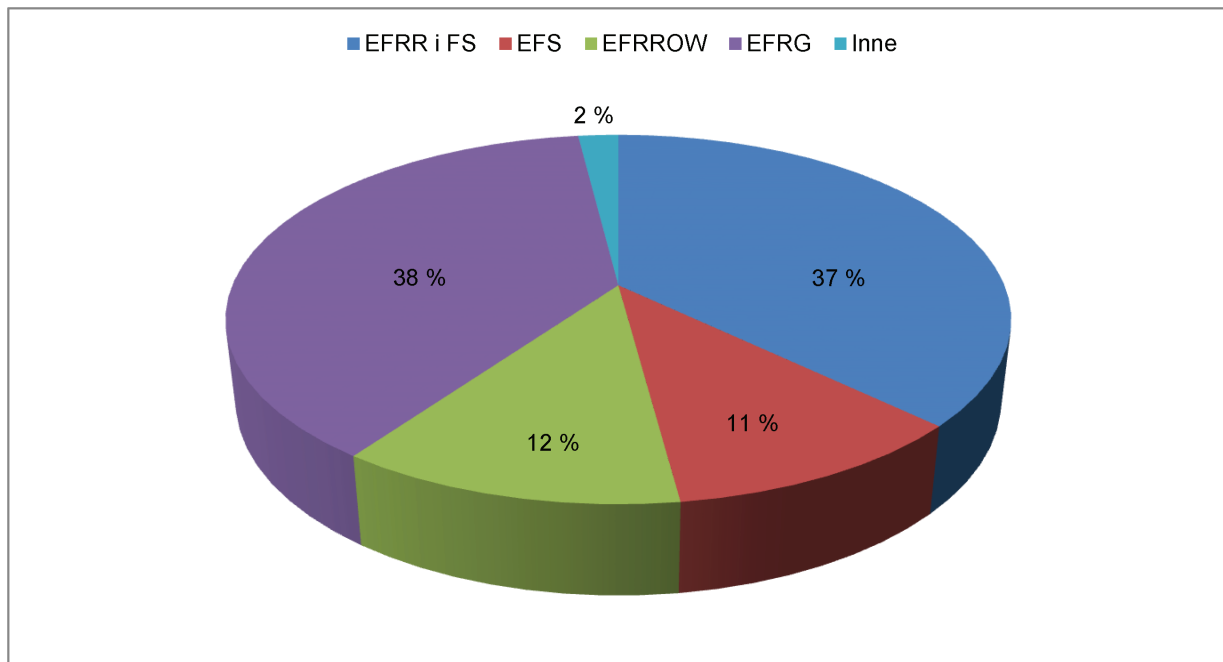
Łączna kwota płatności zaliczkowych (z wyłączeniem innych zaliczek dla państw członkowskich) wykazana w bilansie UE wynosi 45,2 mld EUR, z czego 99,8 % związane jest z działaniami Komisji. Około 76 % zaliczkowania ze strony Komisji podlega wykonaniu metodą zarządzania dzielonego, co oznacza, że wykonanie budżetu przekazuje się państwom członkowskim (Komisja zachowuje funkcję nadzorczą).

Zaliczkowanie ze strony Komisji według metody zarządzania



Większość wydatków objętych metodą zarządzania dzielonego to wydatki rolne i wydatki na działania strukturalne. Najbardziej znaczące kwoty zaliczkowania odnoszą się do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (EFRR i FS), Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Wydatki objęte zarządzaniem dzielonym według funduszy

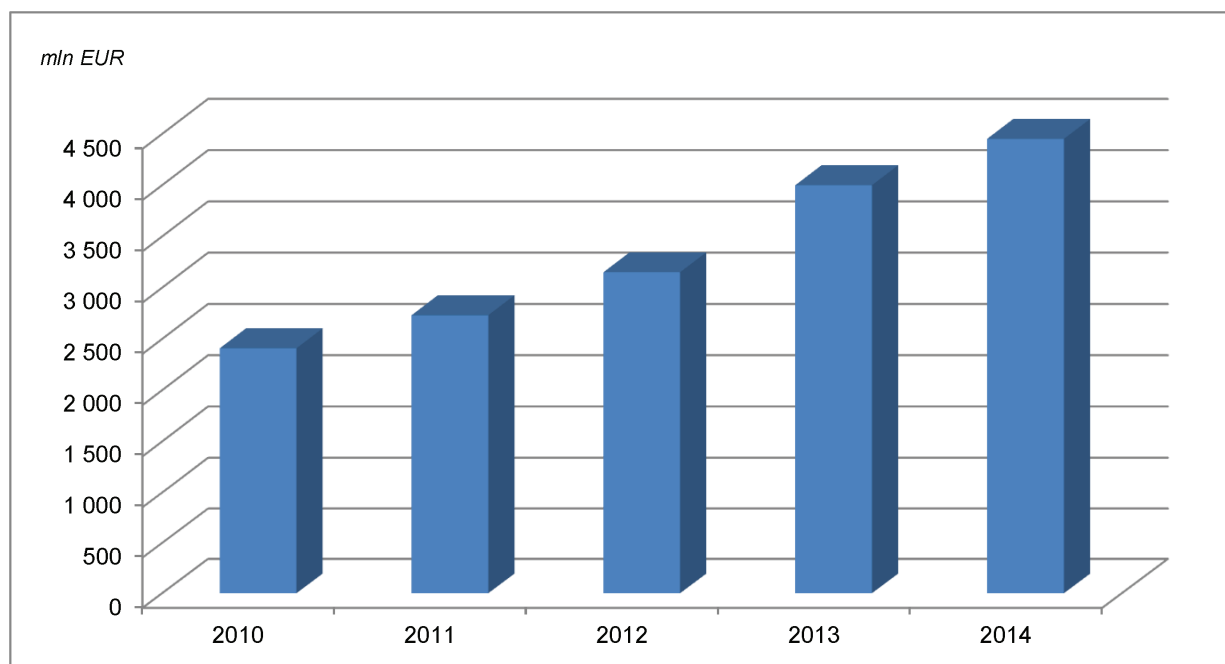


4.3. Instrumenty finansowe

4.3.1. Instrumenty finansowe finansowane z budżetu UE objęte zarządzaniem bezpośrednim i pośrednim

Znaczenie instrumentów finansowych dla wykonania budżetu oraz związane z nimi kwoty są z roku na rok coraz większe. W przeciwieństwie do tradycyjnej metody wykonywania budżetu, która polega na udzielaniu dotacji i subwencji, podejście to opiera się na tym, że za każde euro wydane z budżetu z wykorzystaniem instrumentów finansowych końcowy beneficjent otrzymuje ponad 1 euro wsparcia finansowego, co wynika z efektu dźwigni. Inteligentne korzystanie z budżetu UE ma ma celu osiągnięcie jak największych efektów za pomocą dostępnych środków.

Instrumenty finansowe finansowane z budżetu EU – aktywa finansowe dostępne do sprzedaży



Ogólnie wykorzystuje się trzy główne rodzaje instrumentów finansowych:

— instrumenty kapitałowe,

- instrumenty pożyczkowe, oraz
- instrumenty gwarancyjne.

Dalsze informacje na temat głównych instrumentów znajdują się poniżej.

Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (aktywa o wartości 1 996 mln EUR)

Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych ma zastosowanie do pożyczek gwarantowanych przez UE na podstawie decyzji Rady, w szczególności pożyczek udzielanych przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) poza UE oraz pożyczek udzielanych w ramach pomocy makrofinansowej (MFA), jak również pożyczek Euratomu udzielanych poza UE. Jest to instrument długoterminowy (część długoterminowa: 1 489 mln EUR) zarządzany przez EBI, z którego pokrywane są niespłacone zobowiązania wynikające z pożyczek objętych gwarancją UE. Środki funduszu pochodzą z wpłat z budżetu ogólnego UE (wnoszonych do osiągnięcia 9 % kapitałowej wartości operacji), wpływów z odsetek od zainwestowanych środków funduszu oraz kwot odzyskanych od zalegających ze spłatami dłużników, w odniesieniu do których fundusz musiał już uruchomić gwarancję. Wszelkie roczne nadwyżki są zwracane do budżetu UE jako dochód.

UE ma obowiązek przewidzieć rezerwę gwarancyjną na pożyczki dla państw trzecich. Rezerwa ta jest przeznaczona na pokrycie potrzeb Funduszu Gwarancyjnego oraz, w razie potrzeby, uruchomionych gwarancji przekraczających kwotę dostępną w funduszu, tak aby tymi kwotami można było obciążyć budżet. Rezerwa odpowiada kwocie docelowej w wysokości 9 % kwoty pożyczek niespłaconych na koniec roku.

Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka (aktywa o wartości 961 mln EUR)

Mechanizmem finansowania opartym na podziale ryzyka (RSFF) zarządza EBI, a portfel inwestycyjny Komisji wykorzystuje się na pokrycie ryzyka finansowego z tytułu pożyczek i gwarancji udzielonych przez EBI na rzecz kwalifikowalnych projektów badawczych. Ogółem Komisja planowała przeznaczyć na RSFF do 1 mld EUR, w tym do 800 mln EUR z programu „Współpraca” i do 200 mln EUR – z programu „Możliwości”. EBI zobowiązał się do zapewnienia środków w takiej samej wysokości. W okresie obowiązywania WRF na lata 2014–2020 nie będzie nowych wkładów z budżetu na rzecz RSFF. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wkład na rzecz RSFF wniesiony przez Komisję, państwa EFTA i państwa trzecie wyniósł 856 mln EUR. W 2014 r. 375 mln EUR z wkładu UE na rzecz RSFF przekazano do instrumentu dłużnego, który jest jego następcą w ramach programu „Horyzont 2020”. Kwota ujęta jako zobowiązanie warunkowe (informacja dodatkowa 5.2.1 w informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego) stanowi szacunkową maksymalną stratę na dzień 31 grudnia 2014 r., którą Komisja mogłaby ponieść w razie niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek lub gwarancji udzielonych przez EBI w ramach RSFF. Należy zauważyć, że całkowite ryzyko Komisji jest ograniczone do kwoty, którą przekazuje ona na rzecz mechanizmu.

„Horyzont 2020” (aktywa o wartości 643 mln EUR)

„Horyzont 2020” jest nowym instrumentem kapitałowym w ramach WRF na lata 2014–2020. Postrzegany jako środek, który ma być motorem wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy, „Horyzont 2020” ma poparcie polityczne liderów Europy oraz członków PE. Uzgodnili oni, że badania naukowe stanowią inwestycję na przyszłość i w związku z tym traktują je jako główny element planu UE na rzecz zatrudnienia i inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Poprzez powiązanie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” ułatwia działania na rzecz osiągnięcia tego celu, z naciskiem na doskonałą bazę naukową, wiodącą pozycję w przemyśle oraz podejmowanie wyzwań społecznych. Chodzi o to, by zapewnić prowadzenie w Europie badań naukowych na światowym poziomie, usunąć bariery hamujące innowacyjność oraz ułatwić sektorowi publicznemu i sektorowi prywatnemu współpracę w zakresie innowacyjności. „Horyzont 2020” jest zarządzany przez EBI.

Mechanizm finansowania początkowego ETF (aktywa o wartości 524 mln EUR)

Mechanizm finansowania początkowego Europejskiego Systemu Technologii (ETF) obejmuje program na rzecz wzrostu i zatrudnienia, wieloletni program na rzecz przedsiębiorstw i przedsiębiorczości (MAP) oraz Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP), którymi w imieniu Komisji zarządza EBI i które poprzez inwestycje w odpowiednie wyspecjalizowane fundusze *venture capital* wspierają tworzenie i finansowanie MŚP rozpoczynających działalność.

Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (aktywa o wartości 235 mln EUR)

Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT) służy udzielaniu gwarancji w celu ograniczenia ryzyka uzyskania niewystarczających przychodów we wczesnych latach realizacji projektów TEN-Transport. Owe gwarancje stanowiłyby całkowite zabezpieczenie rezerwowych linii kredytowych, a korzystanie z nich byłoby ograniczone do przypadków, kiedy przepływy pieniężne w ramach projektu byłyby niewystarczające do obsługi długu uprzywilejowanego. Instrument jest wspólnym produktem finansowym Komisji i EBI. Wkład kapitałowy do instrumentu LGTT na okres finansowania 2007–2013 początkowo miał wynosić 1 mld EUR i miał zostać wniesiony w równych częściach przez Komisję i EBI. Rozporządzeniem zmieniającym Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 670/2012 dokonano realokacji 200 mln EUR na inicjatywę w zakresie obligacji projektowych, a kolejne 50 mln EUR na finansowanie dotacji, więc łączny wkład UE nadal dostępny w przypadku tego instrumentu wynosi 250 mln EUR.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. wkład Komisji do LGTT wyniósł 212 mln EUR. Kwota ujęta jako zobowiązanie warunkowe (informacja dodatkowa 5.2.1 w informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego) stanowi szacunkową maksymalną stratę na dzień 31 grudnia 2014 r., którą mogłaby ponieść Komisja w razie niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek udzielonych przez EBI w ramach LGTT. Należy zauważyć, że całkowite ryzyko Komisji jest ograniczone do kwoty, którą przekazuje ona na rzecz instrumentu.

Instrumenty finansowe (IF) według rodzaju

(mln EUR)

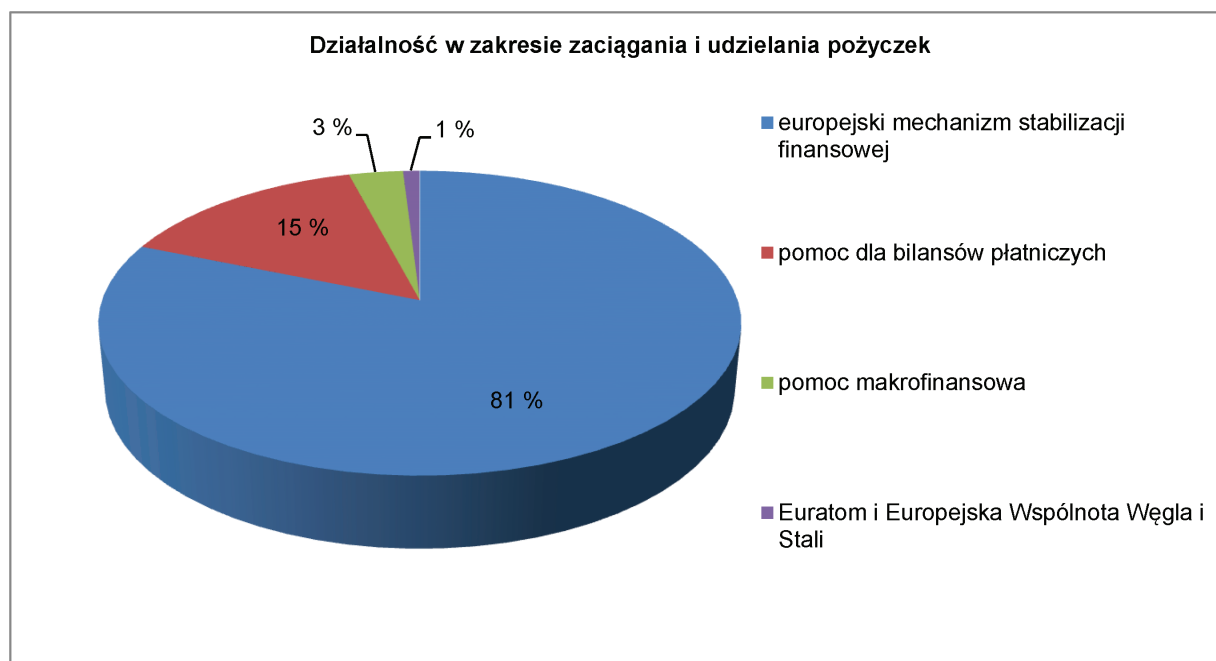
	Aktywa ogółem	Zobowiązania ogółem	Udzielone gwarancje
Instrumenty pożyczkowe/kapitałowe/instrumenty w zakresie pomocy technicznej:			
MEDA – instrument współpracy gospodarczej i finansowej w ramach partnerstwa eurośródziemnomorskiego	290	(3)	
Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI)	167	(7)	
	457	(9)	
Instrumenty pożyczkowe: Pożyczki na wsparcie MŚP	19	—	
Instrumenty kapitałowe:			
Instrument na rzecz Wysokiego Wzrostu i Innowacji w MŚP w ramach Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji	323	(0)	
COSME – Konkurencyjność przedsiębiorstw oraz MŚP	31	—	
Europejski Fundusz na rzecz Europy Południowo-Wschodniej (EFSE)	118	—	
Fundusz wspierania przedsiębiorczości w ramach instrumentu rozwoju przedsiębiorczości i innowacji dla Bałkanów Zachodnich	10	0	
Fundusz wspierania innowacji w przedsiębiorstwach w ramach instrumentu rozwoju przedsiębiorczości i innowacji dla Bałkanów Zachodnich	21	0	
Mechanizm finansowania początkowego Europejskiego Systemu Technologii (ETF) z 1998 r.	19	(0)	
Globalny Fundusz Efektywności Energetycznej oraz Energii Odnawialnej	72	—	
Instrument kapitałowy dla wieloletniego programu ramowego	183	(0)	
Fundusz Marguerite	37	—	
Europejski instrument mikrofinansowy Progress na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego	60	—	
SE4F – Fundusz „Ekologia na rzecz Wzrostu” dla wschodniego sąsiedztwa	52	—	
Europejski Fundusz na rzecz Efektywności Energetycznej	89	—	
Projekty pilotażowe dotyczące transferu technologii	2	(0)	
Fundusz dłużny „Inicjatywa mikrofinansowania na rzecz Azji” (ang. Microfinance Initiative for Asia Debt Fund)	10	—	
SANAD w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej – Fundusz na rzecz mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	9	—	
	1 035	(1)	
Instrumenty gwarancyjne:			
System poręczeń dla MŚP w ramach Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji	151	(259)	—

(mln EUR)

	Aktywa ogółem	Zobowiązania ogółem	Udzielone gwarancje
Instrument gwarancji kredytowych na potrzeby programu COSME – Konkurencyjność przedsiębiorstw oraz MŚP	39	(1)	(42)
„Horyzont 2020” – Fundusze unijne dla innowatorów	478	(11)	(98)
„Horyzont 2020” – Gwarancje dla MŚP	165	(1)	(267)
Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT)	235	(3)	(209)
Instrument gwarancyjny w ramach instrumentu rozwoju przedsiębiorczości i innowacji dla Bałkanów Zachodnich	21	(2)	(10)
Program wieloletni dla przedsiębiorstw	26	(41)	—
Mechanizm finansowania kapitału naturalnego	3	—	—
Instrument obligacji projektowych	149	(2)	(138)
Instrument finansowania prywatnego na rzecz efektywności energetycznej (PF4EE)	6	(0)	—
Mandat na realizację Europejskiego instrumentu mikrofinansowego Progress	13	(9)	—
Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka	961	(32)	(883)
System poręczeń dla MŚP	60	(15)	—
	2 309	(376)	(1 647)
Ogółem	3 820	(386)	(1 647)
Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych	1 996	(25)	(19 198)

4.3.2. Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek, którą zarządza Komisja

UE jest uprawniona na mocy Traktatu UE do prowadzenia operacji zaciągania pożyczek, aby zgromadzić zasoby finansowe niezbędne do wypełnienia swojego mandatu. Komisja, działając w imieniu UE, obsługuje obecnie trzy główne programy – pomoc makrofinansową (MFA), pomoc dla bilansów płatniczych (BOP) oraz europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM), w ramach których może udzielać pożyczek i pozyskiwać finansowanie na ten cel poprzez emisję instrumentów dłużnych na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych.



Działalność UE w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek jest działalnością pozabudżetową. Kapitał niezbędny do finansowania operacji udzielania pożyczek przez UE w ramach wspomnianych programów pozyskiwany jest na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych. Unii Europejskiej nie wolno zaciągać pożyczek na finansowanie zwykłych wydatków budżetowych ani deficytu budżetowego. Wielkość zaciągniętych pożyczek waha się od niewielkich ofert na rynku niepublicznym na kwoty nieprzekraczające 500 mln EUR po emisje obligacji osiągające wartość referencyjną (tj. co najmniej 1 mld EUR). Co do zasady pozyskane środki są pożyczane państwu będącemu beneficjentem na analogicznych warunkach (ang. *back-to-back*), tj. z takim samym kuponem odsetkowym, terminem zapadalności i w takiej samej kwocie. Niezależnie od metody *back-to-back* obsługa zadłużenia z tytułu instrumentów finansowych jest prawnym obowiązkiem UE, która zadba o to, aby wszystkie płatności były dokonywane w pełnej kwocie i w sposób terminowy. Komisja wprowadziła procedury, aby zapewnić spłatę zaciągniętych pożyczek nawet w przypadku niewywiązania się dłużnika z zobowiązań. W przypadku każdego programu dotyczącego danego kraju łączną przyznaną kwotę, (maksymalną) liczbę rat, w których nastąpi wypłata, oraz maksymalny (średni) okres zapadalności pakietu pożyczek określają decyzje PE, Rady i Komisji. Następnie Komisja i państwo będące beneficjentem uzgadniają parametry pożyczki/finansowania oraz ich raty i wypłaty transz. Ponadto wszystkie transze pożyczki, z wyjątkiem pierwszej, są uzależnione od przestrzegania ścisłych warunków – zbliżonych do tych przewidzianych w ramach wsparcia Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) – uzgodnionych w ramach programu wspólnej pomocy finansowej UE/MFW, co jest kolejnym czynnikiem wpływającym na ramy czasowe finansowania. Oznacza to, że ramy czasowe i terminy wykupu emisji zależą od powiązanej działalności UE w zakresie udzielania pożyczek. Finansowanie jest denominowane wyłącznie w euro, a terminy zapadalności wynoszą od 3 do 30 lat.

Zaciągane przez UE pożyczki stanowią bezpośrednie i bezwarunkowe zobowiązanie UE i mają gwarancje 28 państw członkowskich. Pożyczki zaciągnięte na sfinansowanie pożyczek udzielanych państwom spoza UE objęte są Funduszem Gwarancyjnym dla działań zewnętrznych. W razie niewywiązania się ze zobowiązań przez państwo członkowskie będące beneficjentem, do obsługi zadłużenia wykorzystane zostanie, w miarę możliwości, dostępne saldo środków pieniężnych na rachunku Komisji prowadzonym przez administrację finansową danego kraju. Gdyby nie było to możliwe, Komisja pobrałaby niezbędne środki od państw członkowskich. Państwa członkowskie UE są prawnie zobowiązane, zgodnie z przepisami UE dotyczącymi zasobów własnych (art. 12 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000), do udostępnienia środków wystarczających na wypełnienie zobowiązań UE. W związku z tym inwestorzy są narażeni tylko na ryzyko kredytowe UE, a nie na ryzyko kredytowe beneficjenta finansowanych pożyczek. Stosowanie systemu pożyczek wzajemnych sprawia, że budżet UE nie jest narażony na jakiegokolwiek ryzyko stopy procentowej ani ryzyko walutowe.

Bilans płatniczy

Instrument wsparcia bilansu płatniczego jest opartym na założeniach politycznych instrumentem finansowym, który umożliwia udzielanie średnioterminowej pomocy finansowej państwom członkowskim UE. Umożliwia on udzielanie pożyczek państwom członkowskim, które mają trudności lub są poważnie zagrożone trudnościami z bieżącym bilansem płatniczym lub przepływem kapitału. Z tego instrumentu mogą korzystać wyłącznie państwa członkowskie, które nie przyjęły euro. Pomoc dla bilansu płatniczego na rzecz Łotwy została przyznana przed wprowadzeniem euro z dniem 1 stycznia 2014 r. Maksymalna kwota pożyczek, jakich można udzielić w ramach tego instrumentu, wynosi 50 mld EUR. Zaciągnięte pożyczki związane z tymi pożyczkami na wsparcie bilansu płatniczego są gwarantowane przez budżet UE – w związku z czym na dzień 31 grudnia 2014 r. maksymalna ekspozycja budżetu na ewentualne ryzyko z tytułu tych pożyczek wynosiła 8,6 mld EUR (przy czym ich wartość nominalna wynosi 8,4 mld EUR, jak podano poniżej).

(mln EUR)

	Węgry	Łotwa	Rumunia	Ogółem
Pożyczki udzielone ogółem	6 500	3 100	8 400	18 000
Wypłacone na dzień 31.12.2013 r.	5 500	2 900	5 000	13 400
Wypłacone w 2014 r.	—	—	—	—
Pożyczki wypłacone na dzień 31.12.2014 r.	5 500	2 900	5 000	13 400
Pożyczki spłacone na dzień 31.12.2014 r.	(4 000)	(1 000)	—	(5 000)
Kwota niespłacona na dzień 31.12.2014 r.	1 500	1 900	5 000	8 400

Tabela z harmonogramem spłat tych pożyczek znajduje się poniżej.

W okresie od listopada 2008 r. do maja 2009 r. udzielono pomocy finansowej na kwotę 14,6 mld EUR na rzecz Węgier, Łotwy i Rumunii, z czego 13,4 mld EUR wypłacono do połowy 2011 r. Należy zauważyć, że ważność programu pomocy na rzecz wsparcia bilansu płatniczego dla Węgier wygasła w listopadzie 2010 r. (z niewykorzystaną kwotą 1 mld EUR), a pierwsze dwie spłaty kwoty 2 mld EUR i kolejnych 2 mld EUR wpłynęły zgodnie z harmonogramem odpowiednio w grudniu 2011 r. i w listopadzie 2014 r. Ważność programu pomocy na rzecz wsparcia bilansu płatniczego dla Łotwy wygasła w styczniu 2012 r. (z niewykorzystaną kwotą 200 mln EUR), a pierwsze dwie spłaty kwoty 1 mld EUR oraz kwoty

1,2 mld EUR wpłynęły zgodnie z harmonogramem odpowiednio w kwietniu 2014 r. i w styczniu 2015 r. Pierwszy program pomocy na rzecz wsparcia bilansu płatniczego dla Rumunii wygasł w maju 2012 r., a cała przyznana kwota – 5 mld EUR – została wypłacona. Pierwsza spłata kwoty 1,5 mld EUR wpłynęła zgodnie z harmonogramem w styczniu 2015 r.

W lutym 2011 r. Rumunia zwróciła się o uruchomienie programu uzupełniającej zapobiegawczej pomocy finansowej w ramach mechanizmu wsparcia bilansu płatniczego w celu ułatwienia przywrócenia wzrostu gospodarczego. W dniu 12 maja 2011 r. Rada podjęła decyzję o udzieleniu Rumunii zapobiegawczo pomocy UE dla bilansu płatniczego w wysokości nieprzekraczającej 1,4 mld EUR (decyzja Rady 2011/288/UE), jednak okres ważności tej pomocy wygasł z końcem marca 2013 r. i nie została ona wykorzystana. W odpowiedzi na drugi wniosek Rumunii o udzielenie pomocy zapobiegawczej, dnia 22 października 2013 r. Rada podjęła decyzję w sprawie udzielenia zapobiegawczo nowej pomocy UE dla bilansu płatniczego w wysokości nieprzekraczającej 2 mld EUR (decyzja Rady 2013/531/UE), którą będzie można uruchomić do dnia 30 września 2015 r. W przypadku jej uruchomienia pomoc finansowa zostanie udzielona w formie pożyczki z maksymalnym okresem wymagalności wynoszącym osiem lat. Ponieważ ta pomoc zapobiegawcza w kwocie 2 mld EUR jest obecnie jedynym aktywnym programem w ramach mechanizmu wsparcia bilansu płatniczego, jest to jedyna kwota, która pozostaje jeszcze dostępna.

Europejski mechanizm stabilizacji finansowej

(mln EUR)

	Irlandia	Portugalia	Ogółem
Pożyczki udzielone ogółem	22 500	26 000	48 500
Wypłacone na dzień 31.12.2013 r.	21 700	22 100	43 800
Wypłacone w 2014 r.	800	2 200	3 000
Pożyczki wypłacone na dzień 31.12.2014 r.	22 500	24 300	46 800
Pożyczki spłacone na dzień 31.12.2014 r.	—	—	—
Pożyczki niespłacone na dzień 31.12.2014 r.	22 500	24 300	46 800

Tabela z harmonogramem spłat tych pożyczek znajduje się poniżej.

W dniu 11 maja 2010 r. Rada przyjęła EFSM w celu zachowania stabilności finansowej w Europie (rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010). Mechanizm opiera się na art. 122 ust. 2 TFUE i umożliwia przyznanie pomocy finansowej państwu członkowskiemu, które ma trudności lub jest istotnie zagrożone poważnymi trudnościami z racji nadzwyczajnych okoliczności pozostających poza jego kontrolą. Pomoc może być udzielona w formie pożyczki lub linii kredytowej. Komisja zaciąga pożyczki na rynkach kapitałowych lub w instytucjach finansowych w imieniu UE i pożyczka te środki finansowe państwu członkowskiemu będącemu beneficjentem. W przypadku każdego kraju otrzymującego pożyczkę w ramach EFSM przed wypłatą kolejnej transzy dokonuje się kwartalnej oceny pod kątem tego, czy warunki dotyczące prowadzenia określonej polityki związane z udzieloną pożyczką są spełnione.

Zgodnie z konkluzjami Rady Ecofin z dnia 9 maja 2010 r. pułap tego mechanizmu ograniczono do 60 mld EUR, jednakże w art. 2 ust. 2 rozporządzenia Rady (UE) nr 407/2010 ustanowiono ograniczenie prawne, zgodnie z którym łączna kwota pożyczek lub linii kredytowych jest ograniczona do marginesu dostępnego w ramach pułapu zasobów własnych. Zaciągnięte pożyczki związane z pożyczkami wypłaconymi w ramach EFSM są gwarantowane przez budżet UE – zatem na dzień 31 grudnia 2014 r. maksymalna ekspozycja budżetu na ewentualne ryzyko z tytułu tych udzielonych pożyczek wynosiła 47,5 mld EUR (ich wartość nominalna wynosi 46,8 mld EUR, jak podano powyżej). Ponieważ zaciągnięte pożyczki w ramach EFSM są gwarantowane przez budżet UE, PE nadzoruje działania Komisji dotyczące EFSM i sprawuje kontrolę w drodze procedury budżetowej i procedury udzielania absolutorium. Ponieważ obydwa programy w ramach EFSM wygasły, poniższa tabela nie zawiera żadnych dostępnych kwot.

W grudniu 2010 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą w sprawie pożyczki dla Irlandii w maksymalnej wysokości 22,5 mld EUR, a w maju 2011 r. przyjęła taką decyzję w sprawie pożyczki dla Portugalii w kwocie nie wyższej niż 26 mld EUR. W pierwotnych decyzjach wykonawczych określono stopę procentową z marginesem, tak by warunki tych pożyczek były podobne do warunków, na jakich wsparcia udziela MFW. Przyjmując swoje decyzje wykonawcze nr 682/2011 i 683/2011 z dnia 11 października 2011 r., Rada zniósła z mocą wsteczną marżę odsetkową i przedłużyła maksymalny średni okres

zapadalności z 7,5 roku do 12,5 roku oraz okres zapadalności poszczególnych transz maksymalnie do 30 lat. Przyjmując swoje decyzje wykonawcze 2013/313/UE i 2013/323/UE z dnia 21 czerwca 2013 r., Rada wyraziła zgodę na dalsze wydłużenie maksymalnego średniego okresu zapadalności pożyczek EFSM dla Irlandii i Portugalii o 7 lat, czyli do 19,5 roku. Przedłużenie łagodzi profil spłaty zadłużenia obu krajów i zmniejsza ich potrzeby w zakresie refinansowania w okresie po wygaśnięciu programu.

Ostatnie trzy transze wypłacono w 2014 r.: 0,8 mld EUR dla Irlandii oraz 1,8 mld EUR dla Portugalii w marcu 2014 r., a następnie 0,4 mld EUR dla Portugalii w listopadzie 2014 r. 1,7 mld EUR pomocy finansowej przyznanej Portugalii nie zostało wykorzystane przez Portugalię i już wygasło. W ramach EFSM nie są obecnie dostępne żadne kwoty.

Poniższa tabela zawiera przegląd planowanego harmonogramu spłat (kwoty są podane w wartości nominalnej) dla niespłaconych kwot pożyczek w ramach EFSM i na wsparcie bilansu płatniczego (w mld EUR) na dzień podpisania niniejszego sprawozdania:

Rok	Wsparcie bilansu płatniczego				Europejski mechanizm stabilizacji finansowej			Ogółem
	Węgry	Łotwa	Rumunia	Ogółem	Irlandia	Portugalia	Ogółem	
2015				0	5,0		5,0	5,0
2016	1,5			1,5		4,75	4,75	6,25
2017			1,15	1,15			0	1,15
2018			1,35	1,35	3,9	0,6	4,5	5,85
2019		0,5	1,0	1,5			0	1,5
2021				0	3,0	6,75	9,75	9,75
2022				0		2,7	2,7	2,7
2024				0	0,8	1,8	2,6	2,6
2025		0,2		0,2			0	0,2
2026				0	2,0	2,0	4,0	4,0
2027				0	1,0	2,0	3,0	3,0
2028				0	2,3		2,3	2,3
2029				0		0,4	0,4	0,4
2032				0	3,0		3,0	3,0
2038				0		1,8	1,8	1,8
2042				0	1,5	1,5	3,0	3,0
Ogółem	1,5	0,7	3,5	5,7	22,5	24,3	46,8	52,5

Pomoc makrofinansowa

Pomoc makrofinansowa jest opartym na założeniach politycznych instrumentem finansowym, umożliwiającym udzielanie niewiązanego i nieukierunkowanego wsparcia bilansu płatniczego lub wsparcia budżetowego partnerskim państwom trzecim geograficznie bliskim terytorium UE. Pomoc ta przyjmuje formę średnio- bądź długoterminowych pożyczek lub dotacji, albo odpowiedniego połączenia tych instrumentów, i zasadniczo służy uzupełnieniu finansowania zapewnianego w ramach programu korekt i reform wspieranego przez MFW. Pożyczki te są gwarantowane przez Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (zob. informacja dodatkowa 2.4 w informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego).

4.3.3. Międzyrządowe mechanizmy stabilności finansowej niewchodzące w zakres Traktatu UE Europejski Instrument Stabilności Finansowej i Europejski Mechanizm Stabilności

Europejski Instrument Stabilności Finansowej („EFSF”) został utworzony przez państwa członkowskie należące do strefy euro, aby chronić stabilność finansową w Europie poprzez zapewnianie pomocy finansowej państwom członkowskim należącym do strefy euro. EFSF nie jest organem UE, jest całkowicie odrębną jednostką i nie podlega konsolidacji w sprawozdaniu UE. EFSF nie jest objęty gwarancją budżetu UE. Nie ma zatem wpływu na sprawozdanie UE z wyjątkiem przychodów z ewentualnych sankcji opisanych poniżej. Ze względu na wejście w życie EMS (zob. poniżej) po dniu 1 lipca 2013 r. nie udzielono z EFSF żadnej nowej pomocy finansowej.

Komisja jest odpowiedzialna za negocjowanie warunków w zakresie polityki towarzyszących pomocy finansowej oraz monitorowanie przestrzegania tych warunków. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1173/2011 umożliwia nałożenie sankcji w formie grzywnien na państwo członkowskie, którego walutą jest euro. Grzywny te, w wysokości 0,2 % PKB danego państwa członkowskiego w roku poprzedzającym dany rok, mogą być stosowane w przypadkach, gdy państwo członkowskie nie podjęło odpowiednich działań w celu skorygowania nadmiernego deficytu budżetowego lub gdy doszło do manipulacji danymi statystycznymi. Podobnie, rozporządzenie (UE) nr 1174/2011 w sprawie zakłóceń równowagi makroekonomicznej zawiera przepis umożliwiający nałożenie rocznej grzywny w wysokości 0,1 % PKB na państwo członkowskie należące do strefy euro w przypadku niepodjęcia przez nie wymaganych działań naprawczych lub w przypadku przedłożenia niewystarczającego planu działań naprawczych. Rozporządzeniem (UE) nr 1177/2011 zaktualizowano rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu. Zaktualizowane rozporządzenie również przewiduje możliwość nałożenia grzywnien na państwa członkowskie należące do strefy euro (wynoszących 0,2 % PKB plus składnik zmienny). Grzywny te zostaną przekazane najpierw do budżetu UE, a następnie do EFSF. Oznaczałoby to, że takie kwoty byłyby wykazywane zarówno jako przychody budżetowe, jak i koszty budżetowe, co pozostawałoby bez wpływu na ogólny wynik budżetu. Podobnie nie miałyby to wpływu na wynik ekonomiczny wykazany w sprawozdaniu finansowym UE.

Europejski Mechanizm Stabilności (EMS) jest organizacją międzyrządową podlegającą międzynarodowemu prawu publicznemu, niewchodzącą w zakres Traktatu UE. Porozumienie ustanawiające EMS zostało podpisane przez 17 ówczesnych państw członkowskich strefy euro i weszło w życie w październiku 2012 r. EMS otrzymał zadania wypełniane dotychczas przez EFSM i EFSF i stał się w ten sposób jedynym stałym mechanizmem reagowania na nowe wnioski o pomoc finansową dla państw członkowskich strefy euro. Dlatego też EFSF i EFSM nie angażują się już w nowe programy finansowania ani nie zawierają nowych umów o udzielenie pożyczek. Należy także zwrócić uwagę, że budżet UE nie będzie gwarantował pożyczek zaciągniętych w ramach EMS. Jako że mechanizm ten ma osobowość prawną i jest finansowany bezpośrednio przez państwa członkowskie strefy euro, nie jest organem UE i nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe UE ani na jej budżet, z wyjątkiem przychodów z ewentualnych sankcji opisanych poniżej.

Grzywny będą trafiały do budżetu UE, a następnie będą przekazywane do EMS, kiedy EFSF zakończy już działalność. Ponadto Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej przewiduje nałożenie kar pieniężnych na „Umawiają się Stronę”, jeżeli dane państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych środków w celu zaradzenia naruszeniu kryterium wysokości deficytu. Nałożone kary (które nie mogą przekraczać 0,1 % PKB) będą płatne na rzecz EMS, jeżeli zostaną zastosowane wobec państw członkowskich strefy euro (nie będą zatem miały wpływu na wynik budżetu UE, tak jak w przypadku EFSF, o którym była mowa powyżej), lub do budżetu UE w przypadku państw członkowskich spoza strefy euro. W tym ostatnim przypadku kwota kary będzie stanowić przychód w budżecie UE i tak też zostanie ujęta w sprawozdaniu finansowym UE.

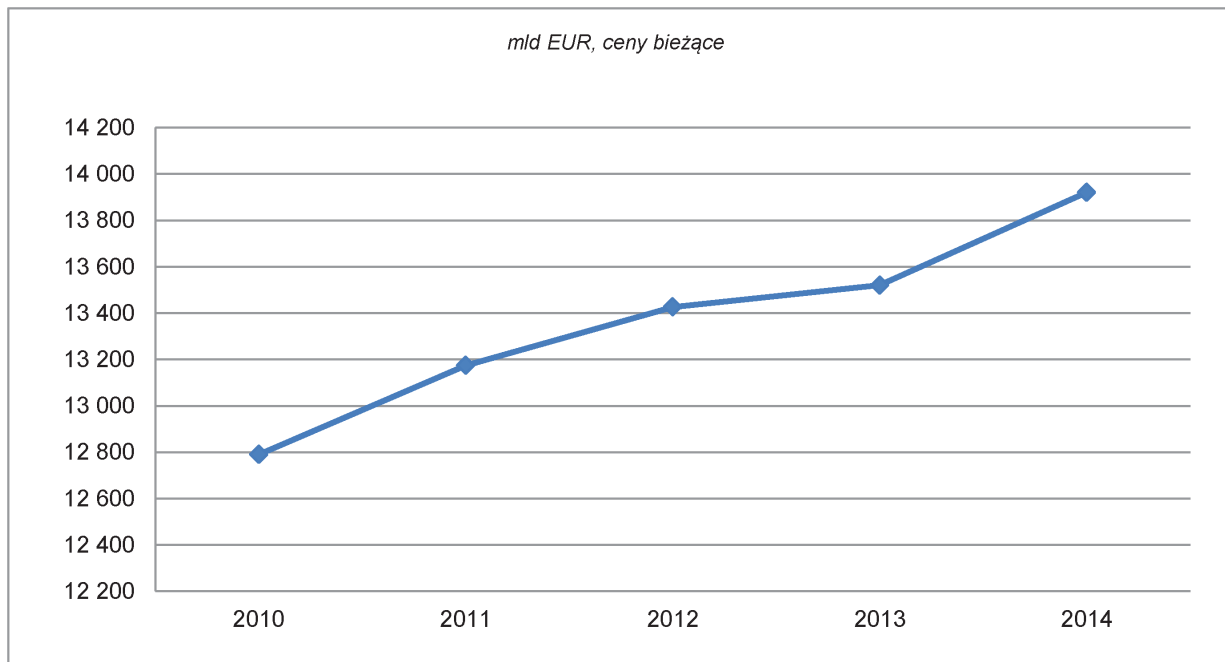
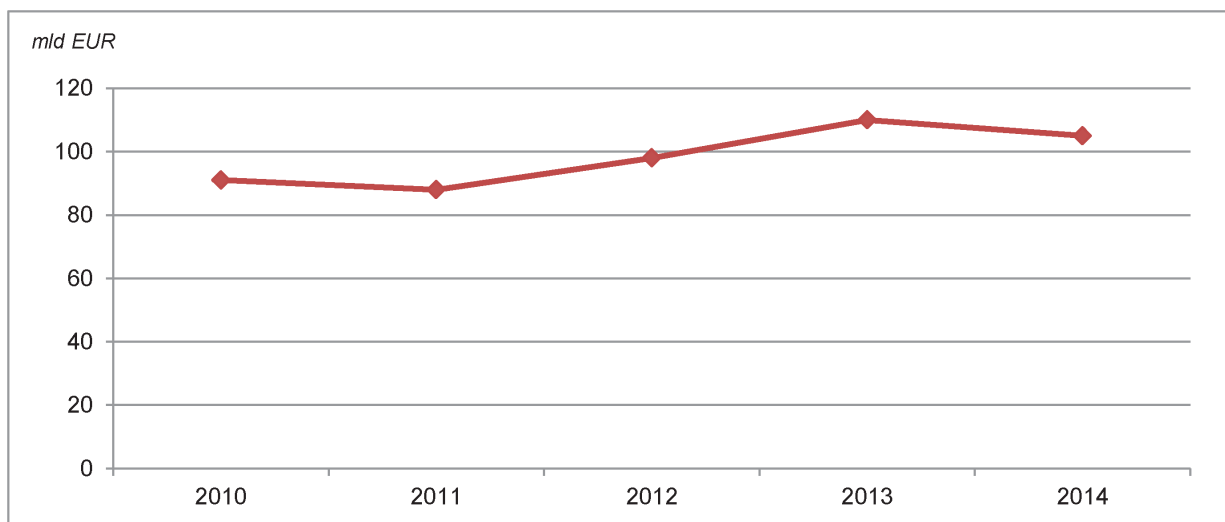
5. KONTEKST EKONOMICZNY I FINANSOWY WYKONANIA BUDŻETU UE

Otoczenie makroekonomiczne

W związku z kryzysem zadłużeniowym wzrost gospodarczy w państwach członkowskich UE uległ spowolnieniu w latach 2012–2013 i zwiększył się w latach 2013–2014. Ta ogólna sytuacja gospodarcza w państwach członkowskich znajduje swoje odzwierciedlenie w dochodach z tytułu zasobów własnych UE i spowodowała lekki wzrost dochodów z tytułu tradycyjnych zasobów własnych i dochodów opartych na VAT. Ponieważ dochody z tytułu zasobów opartych na DNB stanowią element uzupełniający, który jest związany bezpośrednio z ogólnym poziomem środków na płatności przyjętym przez władzę budżetową (a te środki zostały zmniejszone przez państwa członkowskie w WRF na lata 2014–2020), kwota dochodów z tytułu zasobów opartych na DNB w 2014 r. uległa zmniejszeniu.

Wzmocnienie paktu stabilności i wzrostu w UE pozwoli na osiągnięcie stabilności finansów publicznych w państwach członkowskich UE, których to dotyczy. Pakt fiskalny ma na celu konsolidację finansów publicznych państw członkowskich i umożliwić im zwiększenie PKB w nadchodzących latach.

Polityka Europejskiego Banku Centralnego (EBC) polegająca na utrzymywaniu stóp procentowych na niskim poziomie wspiera stabilizację gospodarki strefy euro. EBC w ramach swoich uprawnień przyczynia się do stymulowania wzrostu w strefie euro.

Produkt krajowy brutto UE-28 w cenach rynkowych**Dochody z tytułu zasobów opartych na DNB****Nieuregulowane wnioski o płatność**

Ze względu na otoczenie makroekonomiczne w UE presja na budżety krajowe państw członkowskich skutkuje presją na środki na płatności w budżecie UE. Zmiany te mają bezpośredni wpływ na wnioski o płatność otrzymywane od państw członkowskich i innych beneficjentów. Kwota ogółem z tytułu nieuregulowanych wniosków o płatność na koniec roku wzrosła z 24,3 mld EUR w 2013 r. do 25,8 mld EUR w 2014 r. Wprawdzie pozycja nieuregulowanych wniosków o płatność będzie występowała zawsze ze względu na kwoty deklarowane pod koniec roku, ale główną przyczyną wyjątkowo wysokich kwot odnotowanych w ostatnich latach jest niedostatek środków na płatności.

Nieuregulowane wnioski o płatność muszą zostać sfinansowane z przyszłych budżetów. Mając to na uwadze, w maju 2015 r. PE, Rada i Komisja uzgodniły plan płatności, który ma przywrócić stabilność budżetu UE. Niezwykle istotne jest, aby UE przeanalizowała swoje długoterminowe zapotrzebowanie na środki na płatności, gdyż o ich wysokości decyduje władza budżetowa, a bez tych środków nie można dokonać żadnych płatności ani przekazać żadnych środków pieniężnych. Po ich uzgodnieniu środki są automatycznie przekształcane w dostępne środki pieniężne UE w toku comiesięcznej procedury poboru zasobów własnych.

W Komisji krótkoterminowe przepływy pieniężne prognozuje się co tydzień (a czasami codziennie), aby mieć pewność, że najbliższe zobowiązania płatnicze UE mogą być zaspokojone, w granicach limitów środków na płatności dostępnych w budżecie. Prognozy krótkoterminowe są podstawą wykorzystywaną do szacowania kwoty zasobów własnych, do których przekazania należy wezwać państwa członkowskie. W pierwszym dniu roboczym każdego miesiąca państwa członkowskie muszą przekazać na rachunki Komisji prowadzone na potrzeby zasobów własnych jedną dwunastą łącznej kwoty zasobów opartych na VAT i DNB zapisanej w budżecie Unii. W zależności od stanu środków pieniężnych Komisji państwa członkowskie mogą zostać poproszone w pierwszym kwartale roku o przyspieszenie o miesiąc lub dwa miesiące wpłat na poczet zasobów opartych na VAT i DNB. Te zaliczki muszą zostać odliczone przy okazji wezwań do przekazania środków w późniejszych miesiącach, w zależności od prognozowanego zapotrzebowania na środki pieniężne.

W ramach swoich zwykłych działań Komisja szczegółowo monitoruje zapotrzebowanie na środki na płatności UE w perspektywie średnio- i długoterminowej. Jest to na przykład wymagane do przygotowania wniosków Komisji dotyczących WRF, w ramach przygotowania budżetu rocznego oraz podczas przygotowywania budżetów korygujących. Na etapie negocjacji WRF wykorzystane modele i założenia, na których one się opierają, są regularnie monitorowane oraz w razie potrzeby aktualizowane. Wyniki symulacji przy użyciu modeli są wykorzystywane w negocjacjach budżetowych, w czasie których ustala się pułap środków na płatności w WRF.

OŚWIADCZENIE KSIĘGOWEGO DOŁĄCZONE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA ROCZNEGO

Skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej za 2014 r. sporządzono na podstawie informacji przedstawionych przez instytucje i organy na mocy art. 148 ust. 2 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Niniejszym oświadczam, że sprawozdanie to zostało sporządzone zgodnie z tytułem IX tego rozporządzenia finansowego oraz z zasadami, regułami i metodami rachunkowości określonymi w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Księgowi tych instytucji i organów przekazali mi wszystkie informacje niezbędne w celu sporządzenia sprawozdania prezentującego aktywa i zobowiązania Unii Europejskiej oraz wykonanie budżetu, jak również potwierdzili ich wiarygodność.

Niniejszym poświadczam, że w oparciu o wyżej wymienione informacje oraz kontrole, które uznałem za niezbędne przed podpisaniem sprawozdania finansowego Komisji Europejskiej, mam wystarczającą pewność, że sprawozdanie rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową, wyniki operacji oraz przepływy pieniężne Unii Europejskiej.

[podpisano]

Manfred KRAFF

Księgowy Komisji

17 lipca 2015 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ORAZ INFORMACJE DODATKOWE ⁽¹⁾

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
BILANS	24
SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI	25
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	26
ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO	27
INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	28
1. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	28
2. INFORMACJE DODATKOWE DO BILANSU	39
3. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI	61
4. INFORMACJE DODATKOWE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	73
5. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ INNE ISTOTNE POZYCJE	73
6. OCHRONA BUDŻETU UE	77
7. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	83
8. UJAWNIENIE INFORMACJI NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH	94
9. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM	96
10. ZAKRES KONSOLIDACJI	96

⁽¹⁾ Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w poniższych tabelach nie sumują się.

BILANS

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
AKTYWA TRWAŁE			
Wartości niematerialne i prawne	2.1	282	237
Rzeczowe aktywa trwałe	2.2	7 937	6 104
Inwestycje rozliczane zgodnie z metodą praw własności	2.3	409	349
Aktywa finansowe	2.4	56 438	59 844
Zaliczkowanie	2.5	18 358	38 072
Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	2.6	1 198	498
		84 623	105 104
AKTYWA OBROTOWE			
Aktywa finansowe	2.4	11 811	5 571
Zaliczkowanie	2.5	34 237	21 367
Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	2.6	14 380	13 182
Zapasy	2.7	128	128
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2.8	17 545	9 510
		78 101	49 758
AKTYWA OGÓŁEM		162 724	154 862
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Świadczenia emerytalno-rentowe oraz inne świadczenia pracownicze	2.9	(58 616)	(46 818)
Rezerwy	2.10	(1 537)	(1 323)
Zobowiązania finansowe	2.11	(51 851)	(56 369)
		(112 005)	(104 510)
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Rezerwy	2.10	(745)	(545)
Zobowiązania finansowe	2.11	(8 828)	(3 163)
Zobowiązania	2.12	(43 180)	(36 213)
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów	2.13	(55 973)	(56 282)
		(108 726)	(96 204)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		(220 730)	(200 714)
AKTYWA NETTO		(58 006)	(45 852)
Kapitały rezerwowe	2.14	4 435	4 073
Kwoty, do wniesienia których należy wezwać państwa członkowskie ⁽¹⁾	2.15	(62 441)	(49 925)
AKTYWA NETTO		(58 006)	(45 852)

⁽¹⁾ W dniu 17 grudnia 2014 r. Parlament Europejski przyjął budżet, który zapewnia zapłatę zobowiązań krótkoterminowych Unii z zasobów własnych, które zostaną pobrane lub do wniesienia których wezwie się państwa członkowskie w 2015 r. Ponadto zgodnie z art. 83 regulaminu pracowniczego (rozporządzenie Rady nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. z późn. zm.) państwa członkowskie wspólnie gwarantują wypłacanie świadczeń emerytalnych i rentowych.

SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2014	2013 (przeklasyfikowane) ⁽¹⁾
PRZYCHODY			
Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany			
Zasoby własne oparte na DNB	3.1	104 688	110 194
Tradycyjne zasoby własne	3.2	17 137	15 467
Zasoby własne oparte na VAT	3.3	17 462	14 019
Grzywny	3.4	2 297	2 757
Odzyskanie wydatków	3.5	3 418	1 777
Inne	3.6	5 623	4 045
Ogółem		150 625	148 259
Przychody z transakcji wymiany			
Przychody finansowe	3.7	2 298	1 991
Inne	3.8	1 066	1 443
Ogółem		3 364	3 434
		153 989	151 693
KOSZTY ⁽²⁾			
Wydatkowane przez państwa członkowskie	3.9		
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji		(44 465)	(45 067)
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz inne instrumenty na rzecz rozwoju obszarów wiejskich		(14 046)	(13 585)
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Fundusz Spójności		(43 345)	(47 767)
Europejski Fundusz Społeczny		(12 651)	(12 126)
Inne		(2 307)	(1 525)
Wydatkowane przez Komisję i agencje wykonawcze	3.10	(15 311)	(12 519)
Wydatkowane przez inne agencje i organy UE	3.11	(1 025)	(656)
Wydatkowane przez państwa trzecie i organizacje międzynarodowe	3.11	(2 770)	(2 465)
Wydatkowane przez inne podmioty	3.11	(1 799)	(1 694)
Koszty personelu i świadczeń emerytalno-rentowych	3.12	(9 662)	(9 058)
Zmiany założeń aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych	3.13	(9 170)	(2 033)
Koszty finansowe	3.14	(2 926)	(2 383)
Udział w deficycie netto wspólnych przedsięwzięć i jednostek stowarzyszonych	3.15	(640)	(608)
Inne koszty	3.16	(5 152)	(4 572)
		(165 269)	(156 058)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK		(11 280)	(4 365)

⁽¹⁾ Pozostałe informacje zamieszczono w informacji dodatkowej 3.18.⁽²⁾ Wydatkowane przez państwa członkowskie: zarządzanie dzielone.

Wydatkowane przez Komisję i agencje wykonawcze: zarządzanie bezpośrednie.

Wydatkowane przez inne agencje i organy UE, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe i inne podmioty: zarządzanie pośrednie.

RACHUNEK PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2014	2013
Wynik ekonomiczny za rok		(11 280)	(4 365)
Działalność operacyjna	4.2		
Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych		61	48
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych		408	401
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu udzielonych pożyczek		(1 298)	20
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zaliczkowania		6 844	(1 695)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany		(1 898)	923
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		—	10
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych		11 798	4 315
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rezerw		414	(196)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań finansowych		1 146	(330)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań		6 967	14 655
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów przyszłych okresów		(309)	(12 154)
Nadwyżka budżetowa za poprzedni rok ujęta jako przychód niepieniężny		(1 005)	(1 023)
Pozostałe zmiany stanu pozycji niepieniężnych		130	(50)
Działalność inwestycyjna	4.3		
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(2 347)	(624)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu inwestycji rozliczanych zgodnie z metodą praw własności		(60)	43
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(1 536)	(1 142)
PRZEPLYWY PIENIĘŻNE NETTO		8 035	(1 164)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		8 035	(1 164)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku	2.8	9 510	10 674
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku	2.8	17 545	9 510

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO

(mln EUR)

	Kapitały rezerwowe (A)		Kwoty, do których wniesienia należy wezwać państwa członkowskie (B)		Aktywa netto =(A)+(B)
	Kapitał z aktualizacji wyceny	Inne kapitały rezerwowe	Skumulowana nadwyżka/(Skumulowany deficyt)	Wynik ekonomiczny za rok	
STAN NA DZIEŃ 31.12.2012 r.	150	3 911	(39 148)	(5 329)	(40 416)
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego	—	46	(46)	—	—
Zmiany wartości godziwej	(51)	—	—	—	(51)
Inne	—	12	(9)	—	3
Alokacja wyniku ekonomicznego za 2012 r.	—	5	(5 334)	5 329	—
Wynik budżetowy za 2012 r. zapisany na dobro państw członkowskich	—	—	(1 023)	—	(1 023)
Wynik ekonomiczny za rok	—	—	—	(4 365)	(4 365)
STAN NA DZIEŃ 31.12.2013 r.	99	3 974	(45 560)	(4 365)	(45 852)
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego	—	247	(247)	—	—
Zmiany wartości godziwej	139	—	—	—	139
Inne	—	(24)	16	—	(8)
Alokacja wyniku ekonomicznego za 2013 r.	—	(0)	(4 365)	4 365	—
Wynik budżetowy za 2013 r. zapisany na dobro państw członkowskich	—	—	(1 005)	—	(1 005)
Wynik ekonomiczny za rok	—	—	—	(11 280)	(11 280)
STAN NA DZIEŃ 31.12.2014 r.	238	4 197	(51 161)	(11 280)	(58 006)

INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1.1. PODSTAWA PRAWNA I ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Księgi rachunkowe UE prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1), zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym” oraz zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. (Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1) w sprawie zasad stosowania ww. rozporządzenia finansowego.

Zgodnie z art. 143 rozporządzenia finansowego UE sporządza swoje sprawozdanie finansowe w oparciu o system rachunkowości memoriałowej bazujący na międzynarodowych standardach rachunkowości dla sektora publicznego (IPSAS). Wspomniane zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji muszą być stosowane przez wszystkie instytucje i organy UE objęte konsolidacją, co pozwala na wprowadzenie jednolitych zasad rachunkowości, wyceny oraz prezentacji sprawozdań w celu harmonizacji procesu sporządzania sprawozdań finansowych i konsolidacji. Konta prowadzone są w euro w układzie roku kalendarzowego.

1.2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Celem sprawozdania finansowego jest dostarczenie przydatnych dla szerokiego kręgu odbiorców informacji o sytuacji finansowej, wynikach i przepływach pieniężnych danego podmiotu. W przypadku UE, będącej podmiotem sektora publicznego, bardziej konkretnym celem jest dostarczenie informacji przydatnych w procesie decyzyjnym oraz wykazanie, że podmiot rozlicza się z powierzonych mu środków. Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o wyżej wymienione cele.

Ogólne założenia (lub zasady rachunkowości), których należy przestrzegać przy sporządzaniu sprawozdania finansowego, są określone w regule rachunkowości UE nr 2 i są identyczne z zasadami opisanymi w Międzynarodowym standardzie rachunkowości dla sektora publicznego (IPSAS) nr 1, i obejmują: rzetelną prezentację, zasadę memoriału, założenie kontynuowania działalności, ciągłość prezentacji, agregowanie, kompensowanie i porównywalność informacji. Zgodnie z art. 144 rozporządzenia finansowego sprawozdania finansowe powinny charakteryzować się właściwością, rzetelnością, zrozumiałością i porównywalnością.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z wyżej wymienionymi regułami i zasadami wiąże się z koniecznością dokonania przez kierownictwo szacunków, które mają wpływ na kwoty wykazywane w niektórych pozycjach bilansu i sprawozdania z finansowych wyników działalności, a także związane z nimi informacje dotyczące instrumentów finansowych, oraz aktywów i zobowiązań warunkowych.

1.3. KONSOLIDACJA

Zakres konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe UE obejmuje wszystkie znaczące jednostki kontrolowane (tj. instytucje UE (w tym Komisję) i agencje UE), jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia, tj. 52 jednostki kontrolowane, 7 wspólnych przedsięwzięć i 1 jednostkę stowarzyszoną. Pełna lista jednostek objętych konsolidacją znajduje się w informacji dodatkowej **10** do sprawozdania finansowego UE. W porównaniu z rokiem 2013 zakres konsolidacji pozostaje niezmienny, przy czym 1 jednostkę stowarzyszoną przeklasyfikowano obecnie jako wspólne przedsięwzięcie, a w następstwie połączenia 2 innych jednostek stowarzyszonych powstała jednostka, którą sklasyfikowano jako wspólne przedsięwzięcie.

Jednostki kontrolowane

Decyzja o objęciu jednostki konsolidacją opiera się na koncepcji kontroli. Jednostki kontrolowane to wszystkie jednostki, o których polityce finansowej i operacyjnej bezpośrednio lub pośrednio decyduje UE, aby móc czerpać korzyści z ich działalności. Wykonywanie tego typu uprawnień musi być możliwe na bieżąco. Jednostki kontrolowane są w pełni objęte konsolidacją. Konsolidacja rozpoczyna się od samego początku objęcia kontroli, a kończy się z momentem zakończenia sprawowania kontroli.

Najpowszechniejszymi wskaźnikami sprawowania kontroli w ramach UE są: utworzenie jednostki na mocy traktatów ustanawiających lub prawa wtórnego, finansowanie jednostki z budżetu ogólnego, posiadanie praw głosu w organach zarządzających, przeprowadzanie kontroli przez Trybunał i udzielanie absolutionum przez Parlament Europejski. Oczywiście jest, że dla każdej jednostki należy dokonać oceny, aby móc zdecydować, czy co najmniej jedno z wyżej wymienionych kryteriów jest wystarczające do stwierdzenia faktu sprawowania kontroli.

Zgodnie z tym podejściem uznaje się, że instytucje (poza Europejskim Bankiem Centralnym – EBC) oraz agencje UE (poza agencjami wchodzącymi w skład dawnego drugiego filara) są pod wyłączną kontrolą UE, a zatem są objęte konsolidacją. Za jednostkę kontrolowaną uznaje się również Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (EWWiS) w likwidacji.

Wszystkie istotne transakcje i salda pomiędzy jednostkami kontrolowanymi przez UE podlegają wyeliminowaniu, a niezrealizowane zyski i straty z takich transakcji nie są istotne, więc nie zostały wyeliminowane.

Wspólne przedsięwzięcia

Wspólne przedsięwzięcie jest wynikiem ustaleń umownych, na mocy których UE i jedna lub więcej stron („wspólnicy przedsięwzięcia”) podejmują działalność gospodarczą podlegającą wspólnej kontroli. Wspólna kontrola to określony w umowie podział bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością z możliwością świadczeń. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są zgodnie z metodą praw własności (zob. 1.5.4 poniżej).

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to jednostki, na które UE bezpośrednio lub pośrednio wywiera znaczący wpływ, lecz nie ma nad nimi kontroli. Przyjmuje się, że znaczący wpływ występuje wtedy, gdy UE posiada bezpośrednio lub pośrednio przynajmniej 20 % praw głosu. Udział w jednostkach stowarzyszonych wykazywany jest zgodnie z metodą praw własności (zob. 1.5.4 poniżej).

Jednostki nieobjęte konsolidacją, których środkami zarządza Komisja

Środkami programu ubezpieczeń zdrowotnych dla pracowników UE, Europejskiego Funduszu Rozwoju oraz funduszu gwarancyjnego dla uczestników zarządza w ich imieniu Komisja, jednak z uwagi na to, że jednostki te nie są kontrolowane przez UE, nie są one ujęte w jej skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

1.4. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1.4.1. Waluta i zasady przeliczania

Waluta funkcjonalna i sprawozdawcza

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w mln euro, przy czym euro jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą UE.

Transakcje i salda

Transakcje w walutach obcych przelicza się na euro według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Dodatkowo i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz z przeliczenia według kursów wymiany obowiązujących na koniec roku pieniężnych składników aktywów i zobowiązań denominowanych w walutach obcych ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Inne metody przeliczania stosuje się w przypadku rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, które zachowują wartość w euro, według kursu na dzień zakupu.

Stan na koniec roku pieniężnych składników aktywów i zobowiązań denominowanych w walutach obcych przelicza się na euro według kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia:

Kurs wymiany EUR

Waluta	31.12.2014	31.12.2013
BGN	1,9558	1,9558
CZK	27,7350	27,4270
DKK	7,4453	7,4593
GBP	0,7789	0,8337
HRK	7,6580	7,6265
HUF	315,5400	297,0400
LVL	—	0,7028
LTL	3,4528	3,4528

Waluta	31.12.2014	31.12.2013
PLN	4,2732	4,1543
RON	4,4828	4,4710
SEK	9,3930	8,8591
CHF	1,2024	1,2276
JPY	145,2300	144,7200
USD	1,2141	1,3791

Zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych rynku pieniężnego denominowanych w walucie obcej i zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, które powiązane są z różnicami wynikającymi z przeliczenia walut, ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Różnice wynikające z przeliczenia dotyczące niepieniężnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy ujmowane są w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Różnice wynikające z przeliczenia dotyczące niepieniężnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży wykazywane są w kapitale z aktualizacji wyceny.

1.4.2. Wykorzystanie szacunków

Zgodnie z IPSAS i ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym muszą opierać się na szacunkach i założeniach kierownictwa, których podstawą są możliwie jak najbardziej wiarygodne dostępne informacje. Istotne szacunki dotyczą m.in.: kwot na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych, rezerw, ryzyka finansowego związanego z zapasami i należnościami, naliczonych dochodów i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów, aktywów i zobowiązań warunkowych oraz stopnia utraty wartości w przypadku wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, a także kwot ujawnionych w informacji dodatkowej dotyczącej instrumentów finansowych. Rzeczywiste wyniki mogą nie pokrywać się z tymi szacunkami. Zmiany w zakresie szacunków znajdują odzwierciedlenie w okresie, w którym stają się one wiadome.

1.5. BILANS

1.5.1. Wartości niematerialne i prawne

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie i straty z tytułu trwałej utraty wartości. Te aktywa amortyzuje się metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania. Szacowany okres użytkowania tych aktywów odpowiada ich okresowi ekonomicznej użyteczności lub okresowi użyteczności określonego w drodze umowy. Wartości niematerialne i prawne powstałe w wyniku procesów wewnętrznych są kapitalizowane, gdy spełnione są odpowiednie kryteria określone w zasadach rachunkowości UE, wyłącznie w odniesieniu do etapu wytworzenia danego składnika aktywów. Koszty, które można kapitalizować, obejmują wszystkie koszty, które da się bezpośrednio przyporządkować i które są niezbędne do opracowania, wytworzenia i przygotowania danego składnika aktywów, aby mógł on funkcjonować w sposób zgodny z zamierzeniami kierownictwa. Koszty powiązane z działalnością naukowo-badawczą, koszty prac rozwojowych oraz koszty utrzymania, których nie można kapitalizować, ujmuje się jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

1.5.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Wszystkie rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie i straty z tytułu trwałej utraty wartości. Koszt historyczny obejmuje wydatki, które da się bezpośrednio przyporządkować do nabycia, budowy lub przekazania składnika aktywów.

Późniejsze koszty są uwzględniane w wartości bilansowej składnika aktywów lub ujmowane jako odrębny składnik aktywów, jedynie gdy jest prawdopodobne, że przyszłe korzyści ekonomiczne lub świadczenia związane z danym składnikiem aktywów wpłyną do UE oraz pod warunkiem, że możliwa jest wiarygodna wycena kosztu tego składnika aktywów. Koszty związane z naprawą i utrzymaniem wykazywane są w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie obrachunkowym, w którym zostały poniesione.

Grunty i dzieła sztuki nie podlegają amortyzacji, jako że uznaje się, że mają one nieokreślony okres użytkowania. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji, ponieważ aktywa te nie są jeszcze dostępne do użytku. Inne składniki aktywów amortyzowane są metodą liniową w celu alokacji ich kosztu pomniejszonego o ich wartość końcową przez szacunkowy okres ich użytkowania w następujący sposób:

Aktywa	Stawka amortyzacji metodą liniową
Budynki	4 % do 10 %
Urządzenia i wyposażenie techniczne	10 % do 25 %

Aktywa	Stawka amortyzacji metodą liniową
Meble i środki transportu	10 % do 25 %
Wyposażenie i instalacje	10 % do 33 %
Sprzęt komputerowy	25 % do 33 %
Inne	10 % do 33 %

Zyski i straty ze zbycia ustala się, porównując wpływy, pomniejszone o koszty sprzedaży, z wartością bilansową zbywanego składnika aktywów i ujmuje się je w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Leasing

Leasing rzeczowych aktywów trwałych, w przypadku którego zasadniczo całe ryzyko oraz wszystkie korzyści związane z własnością przypadają na UE, uznaje się za leasing finansowy. Leasing finansowy kapitalizuje się w kwocie równej wartości godziwej przedmiotu leasingu, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, lub w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Każdą opłatę leasingową wykazuje się w podziale na zobowiązanie i koszty finansowe, aby uzyskać stałą stopę procentową od nieuregulowanego salda zobowiązań finansowych. Zobowiązania z tytułu opłat leasingowych bez uwzględnienia kosztów finansowych ujmuje się w zobowiązaniach finansowych (długo- i krótkoterminowych). Odsetki od kosztów finansowych ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności przez okres leasingu, tak aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanego salda zobowiązania w każdym z okresów. Aktywa posiadane na podstawie leasingu finansowego amortyzuje się przez okres użytkowania składnika aktywów lub przez okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

Leasing, w przypadku którego leasingodawca zachowuje znaczącą część ryzyka i korzyści związanych z własnością, jest leasingiem operacyjnym. W przypadku leasingu operacyjnego opłaty wykazuje się metodą liniową w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności przez okres leasingu.

1.5.3. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji ani umorzeniu i są corocznie kontrolowane pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów podlegające amortyzacji i umorzeniu są analizowane pod kątem utraty wartości, gdy zdarzenia lub zmiana okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Stratę z tytułu trwałej utraty wartości ujmuje się w kwocie, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wartość godziwa składnika aktywów pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa.

Wartości końcowe i okresy użytkowania wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych poddawane są przeglądowi i w razie konieczności korygowane, co najmniej raz do roku. Wartość bilansowa składnika aktywów jest natychmiast odpisywana do jego wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego szacunkowa wartość odzyskiwalna. Jeżeli przyczyny utraty wartości ujętej w poprzednich latach nie mają już zastosowania, odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są odpowiednio cofane.

1.5.4. Inwestycje rozliczane zgodnie z metodą praw własności

Udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są zgodnie z metodą praw własności i są początkowo ujmowane według kosztu. Udział UE w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć jest ujmowany w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności, a jej udział w zmianach stanu kapitałów rezerwowych jest ujmowany w kapitałach rezerwowych. Wartość księgową jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia w sprawozdaniu finansowym na dzień bilansowy jest równa kosztowi początkowemu wraz ze wszystkimi zmianami (dalsze wkłady, udział w wynikach ekonomicznych i zmianach stanu kapitału rezerwowego, utraty wartości oraz dywidendy). Otrzymane wypłaty od jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć obniżają wartość bilansową danego składnika aktywów.

Jeżeli udział UE w deficycie wspólnego przedsięwzięcia jest równy jej udziałowi w tym wspólnym przedsięwzięciu lub go przekracza, UE przestaje ujmować swój udział w przyszłych stratach („nieujęte straty”). Nieujęty udział w stratach uzyskuje się w drodze technicznej operacji rachunkowej wymaganej przy stosowaniu metody praw własności. Takie nieujęte straty nie stanowią strat dla UE i wynikają z faktu, że tradycyjnie wydatki ujmowane są przed podwyższeniem kapitału w drodze wniesienia wkładu niepieniężnego przez wspólników przedsięwzięcia innych niż UE.

Niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy UE a jej jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami nie są znaczące, w związku z czym nie zostały wyeliminowane. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone lub wspólne przedsięwzięcia mogą różnić się od zasad przyjętych przez UE dla podobnych transakcji i zdarzeń w podobnych okolicznościach.

Jeżeli występują oznaki utraty wartości, w razie konieczności dokonuje się odpisu do niższej wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalną określa się zgodnie z zasadami opisanymi w informacji dodatkowej **1.5.3**. Jeżeli przyczyny utraty wartości przestają mieć zastosowanie w późniejszym terminie, dokonuje się cofnięcia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości do wartości bilansowej, jaka zostałaby określona, gdyby nie dokonano żadnego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

W przypadku gdy UE posiada przynajmniej 20 % funduszu kapitału inwestycyjnego, nie dąży do wywierania znaczącego wpływu. Takie fundusze traktuje się zatem jako instrumenty finansowe i klasyfikuje jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

1.5.5. *Aktywa finansowe*

Klasyfikacja

UE dzieli swoje aktywa finansowe na następujące kategorie: aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy; udzielone pożyczki i należności; inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności; oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Klasyfikacja instrumentów finansowych ustalana jest w momencie początkowego ujęcia i podlega ponownej wycenie na każdy dzień bilansowy.

(i) *Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy*

Składnik aktywów zalicza się do tej kategorii, jeżeli został nabyty zasadniczo w celu sprzedaży w perspektywie krótkoterminowej lub jeżeli został do tej kategorii zaklasyfikowany przez UE. W kategorii tej ujmuje się również instrumenty pochodne. Należące do tej kategorii aktywa uznaje się za aktywa obrotowe, jeżeli ich zbycie przewidziane jest w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. W ciągu ostatniego roku budżetowego UE nie utrzymywała żadnych aktywów finansowych zaliczających się do tej kategorii.

(ii) *Udzielone pożyczki i należności*

Udzielone pożyczki i należności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, ze stałymi lub ustalonymi płatnościami, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają one, gdy UE przekazuje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi i nie ma zamiaru wprowadzać należności do obrotu. Wykazuje się je w aktywach trwałych, z wyjątkiem składników, których termin zapadalności przypada w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego, nawet jeżeli termin zapadalności całej pożyczki przypada w terminie późniejszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(iii) *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności*

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, ze stałymi lub ustalonymi płatnościami i stałymi terminami zapadalności, które UE ma zamiar i może utrzymywać do terminu zapadalności. W ciągu ostatniego roku budżetowego UE nie utrzymywała żadnych inwestycji zaliczających się do tej kategorii.

(iv) *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały przypisane do niniejszej kategorii lub które nie zaliczają się do żadnej z pozostałych kategorii. Klasyfikuje się je jako aktywa obrotowe lub trwałe, w zależności od terminu, w którym UE planuje je zbyć i który zwykle odpowiada rezydualnemu terminowi zapadalności na dzień bilansowy. Inwestycje w jednostkach nieobjętych konsolidacją oraz inne inwestycje kapitałowe (np. operacje w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka) nieujmowane metodą praw własności również klasyfikuje się jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Początkowe ujęcie i wycena

Zakup i sprzedaż aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży, ujmuje się na dzień transakcji, czyli dzień, w którym UE zobowiązała się kupić lub sprzedać składnik aktywów. Pożyczki ujmuje się w dniu przekazania środków pieniężnych pożyczkobiorcom. Instrumenty finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej. W przypadku wszystkich aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy koszty transakcji dodaje się do wartości godziwej przy początkowym ujęciu. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się początkowo w wartości godziwej, a koszty transakcji ujmuje się jako koszty w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

W początkowym ujęciu wartość godziwa składnika aktywów finansowych odpowiada zwykle cenie transakcji (tj. wartości godziwej otrzymanej zapłaty). Jednakże wartość godziwą udzielonej pożyczki długoterminowej, która jest nieoprocentowana lub oprocentowana poniżej rynkowych stóp procentowych, ustala się jako wartość bieżącą wszystkich przyszłych wpływów środków pieniężnych dyskontowanych w oparciu o obowiązującą rynkową stopę procentową dla podobnego instrumentu o podobnym ratingu.

Pożyczki udzielone wycenia się w ich kwocie nominalnej, którą uznaje się za wartość godziwą pożyczki. Istnieją ku temu następujące powody:

- „Otoczenie rynkowe” pożyczek UE jest bardzo specyficzne i różni się od rynku kapitałowego, na którym emitowane są obligacje komercyjne lub skarbowe. Pożyczkodawcy na rynku kapitałowym mają bowiem możliwość wyboru alternatywnych inwestycji, co znajduje swoje odzwierciedlenie w cenach rynkowych. UE jest jednak pozbawiona tej możliwości, jako że nie może ona inwestować środków na rynkach kapitałowych; pożyczka ona środki tylko po to, by udzielić pożyczek o takiej samej stopie procentowej. Oznacza to, że w odniesieniu do pożyczonych przez siebie środków UE nie dysponuje innymi możliwościami udzielania pożyczek ani inwestowania tych środków. Dlatego też nie istnieją koszty alternatywne i tym samym nie ma podstawy do porównania ze stopami rynkowymi. W rzeczywistości pożyczki udzielane przez UE same w sobie stanowią osobny rynek. Zasadniczo, jako że nie można zastosować opcji kosztu alternatywnego, cena rynkowa nie oddaje rzetelnie istoty operacji udzielania pożyczek przez UE. W związku z tym nie jest właściwe ustalanie wartości godziwej pożyczek UE poprzez odniesienie do obligacji komercyjnych i skarbowych.
- Ponadto, jako że nie istnieje aktywny rynek ani podobne transakcje, z którymi można by porównać operacje udzielania pożyczek przez UE, stopa procentowa stosowana przez UE do ustalenia wartości godziwej pożyczek udzielanych w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej (EFSM), pożyczek na wsparcie bilansu płatniczego oraz innych takich pożyczek, powinna być równa pobieranej stopie procentowej.
- Co więcej, w przypadku tych pożyczek między pożyczkami udzielonymi i zaciągniętymi występują efekty równoważące z uwagi na ich charakter wzajemny (ang. *back-to-back*). Stąd też efektywna stopa procentowa dla pożyczki udzielonej równa się efektywnej stopie procentowej powiązanych pożyczek zaciągniętych. Poniesione przez UE koszty transakcji, którymi następnie obciąża się beneficjenta pożyczki, są bezpośrednio ujmowane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Instrumenty finansowe usuwa się z ksiąg w przypadku wygaśnięcia lub przeniesienia praw do otrzymywania przepływów pieniężnych z inwestycji oraz w przypadku gdy UE przeniosła zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z prawem własności.

Późniejsza wycena

- (i) Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy są następnie wykazywane w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej kategorii „instrumenty finansowe wykazywane według wartości godziwej przez wynik finansowy” ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie, w którym powstały.
- (ii) Udzielone pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności ujmują się po zamortyzowanym koszcie w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej. W przypadku pożyczek udzielonych z pożyczonych środków ta sama efektywna stopa procentowa stosowana jest do udzielonych i zaciągniętych pożyczek, gdyż pożyczki te mają cechy operacji wzajemnych (ang. *back-to-back*), a różnice między warunkami i kwotami pożyczek udzielonych i zaciągniętych nie są istotne. Poniesione przez UE koszty transakcji, którymi następnie obciąża się beneficjenta pożyczki, są bezpośrednio ujmowane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.
- (iii) Utrzymywane do terminu zapadalności – UE obecnie nie posiada inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.
- (iv) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wykazuje się następnie w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w kapitale z aktualizacji wyceny. W przypadku usunięcia z ksiąg lub sprzedaży lub utraty wartości aktywów sklasyfikowanych jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, skumulowane korekty wartości godziwej ujęte uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Dywidendy od instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmują się po stwierdzeniu prawa UE do otrzymania płatności.

Wartość godziwą inwestycji notowanych na aktywnych rynkach ustala się w oparciu o bieżące oferowane ceny zakupu. W przypadku składników aktywów finansowych, dla których nie ma aktywnego rynku (i w przypadku nienotowanych papierów wartościowych), UE określa wartość godziwą w oparciu o metody wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawnych transakcji na warunkach rynkowych, odniesienie do innych analogicznych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

W przypadku gdy nie można w wiarygodny sposób wycenić wartości godziwej inwestycji w instrumenty kapitałowe, które nie są notowane na aktywnym rynku, inwestycje te wycenia się po koszcie pomniejszonym o straty z tytułu trwałej utraty wartości.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy UE ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych. Utrata wartości danego składnika aktywów finansowych następuje tylko i wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody trwałej utraty wartości w związku z jednym lub większą liczbą zdarzeń, które miały miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, oraz gdy zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma (mają) wpływ na szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne związane z danym składnikiem aktywów finansowych, który to wpływ można w wiarygodny sposób oszacować. Dokonywany jest wówczas odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

a) Aktywa wykazywane po zamortyzowanym koszcie

Jeżeli istnieją obiektywne dowody straty z tytułu trwałej utraty wartości udzielonych pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych po zamortyzowanym koszcie, kwotę straty wycenia się jako różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione), dyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów jest zmniejszana, a kwota straty ujmowana jest w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Jeżeli pożyczka lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienne oprocentowanie, w celu wyceny straty z tytułu trwałej utraty wartości przyjmuje się stopę dyskontową odpowiadającą bieżącej efektywnej stopie procentowej określonej w umowie. Wartość bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zabezpieczonego składnika aktywów finansowych oblicza się na podstawie przepływów pieniężnych, które mogą wynikać z zajęcia, pomniejszonych o koszty uzyskania i sprzedaży zabezpieczenia, bez względu na prawdopodobieństwo zajęcia. Jeżeli w kolejnym okresie kwota straty z tytułu trwałej utraty wartości ulegnie zmniejszeniu oraz jeżeli zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po ujęciu utraty wartości, dokonuje się cofnięcia uprzednio ujętego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

b) Aktywa wykazywane w wartości godziwej

W przypadku inwestycji kapitałowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, podczas ustalania, czy nie nastąpiła utrata wartości papierów wartościowych, należy wziąć pod uwagę istotny lub trwały (trwający przez dłuższy okres) spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu. Jeżeli istnieją tego rodzaju dowody dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączną kwotę straty – ustaloną jako różnica między kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów finansowych ujęte uprzednio w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności – usuwa się z kapitałów rezerwowych i ujmuje w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w odpowiednim sprawozdaniu z finansowych wyników działalności nie mogą być cofnięte w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Jeżeli w kolejnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego zaklasyfikowanego jako składnik aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wzrośnie i jeżeli wzrost ten w obiektywny sposób można powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, dokonuje się cofnięcia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Inwestycje w fundusze venture capital

Inwestycje w fundusze *venture capital* klasyfikuje się jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i w związku z tym wykazuje się je w wartości godziwej, a zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej (wraz z różnicami wynikającymi z przeliczenia walut) ujmuje się w kapitale z aktualizacji wyceny. Jako że inwestycjom w fundusze *venture capital* nie można przypisać wartości wynikającej z notowania na aktywnym rynku, wycenia się je w rozbiciu na poszczególne pozycje po koszcie lub według przypisanej wartości aktywów netto (biorąc za podstawę wyceny niższą z obydwu wartości). Niezrealizowane zyski z wyceny według wartości godziwej ujmuje się w kapitałach rezerwowych, a niezrealizowane straty ocenia się pod kątem utraty wartości w celu ustalenia, czy należy je ująć jako odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności czy jako zmiany w kapitale z aktualizacji wyceny.

1.5.6. Zapasy

Zapasy wycenia się według kosztu lub według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Koszt ustala się z zastosowaniem metody FIFO („pierwsze weszło, pierwsze wyszło”). Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty surowców, robocizny bezpośredniej, inne koszty, które da się bezpośrednio przyporządkować, oraz powiązane pośrednie koszty produkcji (przy normalnej zdolności produkcyjnej). Możliwa do uzyskania wartość netto stanowi szacunkową cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszoną o koszty realizacji i koszty sprzedaży. Zapasy utrzymywane w celu dystrybucji nieodpłatnej lub za stawkę nominalną wycenia się według kosztu lub aktualnego kosztu odtworzenia, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa. Aktualny koszt odtworzenia stanowi koszt, który UE musiałaby ponieść, aby nabyć składnik aktywów na dzień sprawozdawczy.

1.5.7. Kwoty płatności zaliczkowych

Zaliczkowanie jest formą płatności z wyprzedzeniem na rzecz beneficjenta, mającą na celu zapewnienie finansowania z góry. Może być ono rozbite na szereg płatności w okresie wskazanym w danej umowie w sprawie zaliczkowania. Płatność lub zaliczka podlega zwrotowi lub musi zostać wykorzystana na cele, na które była przeznaczona, w okresie wskazanym w umowie. Beneficjent, który nie poniesie kosztów kwalifikowalnych, zobowiązany jest do zwrotu UE przyznanej zaliczki. Kwota płatności zaliczkowych może zostać pomniejszona (całkowicie lub częściowo) o zatwierdzone koszty kwalifikowalne (które ujmują się jako koszty) i zwrócone kwoty.

Nierozliczone na koniec roku kwoty płatności zaliczkowych wycenia się według pierwotnej wypłaconej kwoty pomniejszonej o: kwoty zwrócone, kwoty kwalifikowalne ujęte w księgach jako koszty, szacunkowe kwoty kwalifikowalne nierozliczone na koniec roku oraz obniżenia wartości.

Kwoty określone w rozporządzeniu finansowym jako „instrumenty finansowe objęte zarządzaniem dzielonym” z księgowego punktu widzenia klasyfikuje się jako kwoty płatności zaliczkowych. Te kwoty płatności zaliczkowych wycenia się według kwoty pierwotnej wypłaconej państwu członkowskim, pomniejszonej o szacunkowe kwoty wykorzystane.

Odsetki od płatności zaliczkowych ujmują się w chwili ich uzyskania zgodnie z przepisami odnośnej umowy. Szacunek przychodów z tytułu naliczonych odsetek dokonywany jest na koniec roku w oparciu o najbardziej wiarygodne dane, a następnie uwzględniany jest w bilansie.

1.5.8. Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany

Ponieważ zgodnie z wymogami zasad rachunkowości UE konieczna jest odrębna prezentacja transakcji wymiany i transakcji innych niż transakcje wymiany, na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego należności dzieli się na należności wynikające z transakcji wymiany oraz na należności wynikające z transakcji innych niż transakcje wymiany, niedokonanych na podstawie kontraktów (np. należności budżetowe).

Należności z tytułu transakcji wymiany spełniają kryteria definicji instrumentów finansowych i w związku z tym klasyfikuje się je jako udzielone pożyczki i należności, i odpowiednio wycenia (zob. 1.5.5 powyżej). Ujawnienia w informacjach dodatkowych na temat instrumentów finansowych w odniesieniu do należności z tytułu transakcji wymiany obejmują naliczone dochody i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu transakcji wymiany, ponieważ nie są one istotne.

Należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany wykazuje się w kwocie początkowej (skorygowanej o odsetki i kary) pomniejszonej o odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości. Odpisu z tytułu utraty wartości należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że UE nie będzie w stanie pobrać wszystkich należnych kwot zgodnie z pierwotnymi warunkami należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany. Kwota odpisu aktualizującego stanowi różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a jego wartością odzyskiwalną. Kwota odpisu ujmowana jest w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Na podstawie doświadczeń z ubiegłych lat dokonuje się również ogólnego odpisu aktualizującego wartość w odniesieniu do nierozliczonych nakazów odzyskania środków nieobjętych jeszcze żadnym określonym odpisem. W informacji dodatkowej 1.5.14 poniżej przedstawiono bardziej szczegółowe informacje dotyczące ujęcia naliczonych dochodów na koniec roku. Kwoty wykazane w bilansie i ujawnione w notach jako należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany nie są instrumentami finansowymi, ponieważ w przeciwieństwie do nich nie wynikają z umowy. Niemniej jednak, w informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany ujawnia się w stosownych przypadkach razem z należnościami z tytułu transakcji wymiany.

1.5.9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty to instrumenty finansowe, które klasyfikuje się jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Obejmują one środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie i inne krótkoterminowe wysoce płynne inwestycje o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy.

1.5.10. Świadczenia emerytalno-rentowe oraz inne świadczenia pracownicze

Zobowiązania emerytalno-rentowe

Programy emerytalno-rentowe UE to programy określonych świadczeń. Pracownicy wnoszą z wynagrodzenia jedną trzecią spodziewanego kosztu tych świadczeń, jednak zobowiązanie nie jest finansowane kapitałowo. Zobowiązanie ujęte w bilansie w odniesieniu do programów określonych świadczeń emerytalno-rentowych jest wartością bieżącą zobowiązań z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy. Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obliczają aktuariusze w oparciu o metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń określa się, dyskontując szacunkowe przyszłe wypływy środków pieniężnych w oparciu o stopy procentowe obligacji państwowych denominowanych w walucie, w której zostaną wypłacone świadczenia, i których termin zapadalności jest zbliżony do terminu realizacji powiązanych zobowiązań emerytalno-rentowych.

Zyski i straty aktuarialne wynikające z korekt założeń aktuarialnych i zmian założeń aktuarialnych ujmuje się bezzwłocznie w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Koszty przeszłego zatrudnienia ujmuje się bezzwłocznie w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności, chyba że zmiany w programie emerytalno-rentowym uzależnione są od pewnej długości okresu zatrudnienia pracowników (okres nabywania uprawnień). W takim przypadku koszty przeszłego zatrudnienia amortyzuje się metodą liniową przez okres nabywania uprawnień.

Świadczenia chorobowe po okresie zatrudnienia

UE zapewnia swoim pracownikom świadczenia opieki zdrowotnej poprzez zwrot kosztów leczenia. Stworzono odrębny fundusz na potrzeby bieżącego zarządzania tymi świadczeniami. Z systemu korzystają obecni pracownicy, emeryci i renciści, wdowy lub wdowcy oraz uprawnieni do ubezpieczenia członkowie ich rodzin. Świadczenia przyznane osobom nieaktywnym zawodowo (emerytom, rencistom, sierotom itp.) uznaje się za „świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia”. Z uwagi na charakter tych świadczeń niezbędne jest dokonanie obliczeń aktuarialnych. Zobowiązania ujęte w bilansie ustala się w podobny sposób jak zobowiązania emerytalne i rentowe (zob. powyżej).

1.5.11. Rezerwy

Rezerwy ujmuje się, gdy UE związana jest prawnym lub zwyczajowo oczekiwanym zobowiązaniem wobec osób trzecich w wyniku przeszłych zdarzeń, gdy istnieje większe prawdopodobieństwo, że w celu realizacji zobowiązania konieczny będzie wypływ środków, niż że nie będzie to konieczne, oraz gdy kwotę można wiarygodnie oszacować. Nie ujmuje się rezerw na przyszłe straty operacyjne. Kwotę rezerwy ustala się poprzez najlepsze możliwe oszacowanie spodziewanych wydatków, które będą konieczne w celu realizacji bieżącego zobowiązania na dzień sprawozdawczy. W przypadkach, w których rezerwa odnosi się do zbioru wielu pozycji, przy szacunkowym określaniu kwoty zobowiązania uwzględnia się wszystkie możliwe wyniki oraz odpowiadające im prawdopodobieństwa (metoda „oczekiwanej wartości”).

1.5.12. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy lub zobowiązania finansowe ujmowane po zamortyzowanym koszcie. Zaciągnięte pożyczki obejmują pożyczki od instytucji kredytowych i zobowiązania potwierdzone certyfikatami. Zaciągnięte pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej, czyli w wysokości wpływów z tytułu uzyskania pożyczki (wartości godziwej otrzymanej zapłaty) po odliczeniu poniesionych kosztów transakcji, a następnie wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej; wszelkie różnice pomiędzy wpływami (po odliczeniu kosztów transakcji) a wartością wykupu ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie pożyczkowym w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako zobowiązania długoterminowe, z wyjątkiem składników, których termin wymagalności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego. W przypadku pożyczek udzielonych z pożyczonych środków metody efektywnej stopy procentowej nie można stosować do udzielonych i zaciągniętych pożyczek ze względu na zasadę istotności. Poniesione przez UE koszty transakcji, którymi następnie obciąża się beneficjenta pożyczki, są bezpośrednio ujmowane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Zobowiązania finansowe zaklasyfikowane jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują instrumenty pochodne, o ile ich wartość godziwa jest ujemna. Są księgowane w taki sam sposób jak aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy; zob. informacja dodatkowa 1.5.5. W ciągu ostatniego roku budżetowego UE nie utrzymywała żadnych zobowiązań finansowych zaliczających się do tej kategorii.

1.5.13. Zobowiązania

Znacząca kwota zobowiązań UE nie jest związana z transakcjami wymiany, takimi jak zakup towarów lub usług, tylko stanowi niezapłacone kwoty roszczeń z tytułu zestawień poniesionych wydatków od beneficjentów dotacji lub innych form finansowania przez UE (transakcje inne niż transakcje wymiany). Są one ujmowane jako zobowiązania w kwocie roszczenia w momencie otrzymania zestawienia poniesionych wydatków. Po weryfikacji i zatwierdzeniu kosztów kwalifikowalnych zobowiązania wycenia się w wysokości zatwierdzonej i kwalifikowalnej kwoty.

Zobowiązania z tytułu zakupu towarów i usług ujmowane są w momencie otrzymania faktury w wysokości pierwotnej kwoty, a powiązane koszty ujmowane są w momencie realizacji i akceptacji dostaw i usług przez UE.

1.5.14. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Transakcje i zdarzenia ujmuje się w sprawozdaniu finansowym w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec roku, w przypadku gdy faktura nie została jeszcze wystawiona, a usługa lub dostawa została zrealizowana przez UE, lub w przypadku istnienia porozumienia umownego (np. poprzez odniesienie do traktatu), w sprawozdaniu finansowym

ujmuje się naliczone przychody. Ponadto na koniec roku, w przypadku gdy faktura została wystawiona, ale usługi lub dostawy nie zostały jeszcze zrealizowane, przychody uznaje się za przychody przyszłych okresów i ujmuje w kolejnym okresie obrachunkowym.

Również koszty ujmuje się w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec okresu obrachunkowego bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są ujmowane w oparciu o szacowaną kwotę zobowiązań do przeniesienia przypadających na dany okres. Obliczenia biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów dokonuje się zgodnie z wydanymi przez Komisję szczegółowymi wytycznymi operacyjnymi i praktycznymi, które mają zapewnić wierne odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym zjawisk ekonomicznych i innych zjawisk, które ma ono przedstawiać.

1.6. SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI

1.6.1. Przychody

PRZYCHODY Z TRANSAKCYJ INNYCH NIŻ TRANSAKCYJE WYMIANY

Zdecydowana większość przychodów UE dotyczy transakcji innych niż transakcje wymiany:

Zasoby własne oparte na DNB oraz zasoby własne oparte na VAT

Przychody ujmuje się za okres, za który Komisja wysłała do państw członkowskich wezwanie do zapłaty należnych składek. Wykazywane są w wysokości „kwoty, do której wniesienia wezwano”. Ponieważ zasoby oparte na VAT i DNB bazują na szacunkach za dany rok budżetowy, można wprowadzać w nich zmiany do czasu podania ostatecznych danych przez państwa członkowskie. Wpływ zmian w zakresie wartości szacunkowych uwzględnia się przy ustalaniu nadwyżki lub deficytu netto za okres, w którym nastąpiła zmiana.

Tradycyjne zasoby własne

Należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany i powiązane przychody ujmuje się w chwili otrzymania właściwego miesięcznego wyciągu z konta „A” (obejmującego pobrane cła oraz kwoty należne, które są zabezpieczone i nie są kwestionowane) od państw członkowskich. Na dzień sprawozdawczy dochody pobrane przez państwa członkowskie za dany okres, lecz niewypłacone jeszcze Komisji, szacuje się i ujmuje jako naliczone dochody. Kwartalne wyciągi z konta „B” (obejmującego cła niepobracone i niezabezpieczone, jak również kwoty zabezpieczone zakwestionowane przez dłużnika) otrzymane od państw członkowskich ujmuje się jako przychody pomniejszone o koszty poboru, do których zatrzymania uprawnione są państwa członkowskie. Ponadto ujmuje się zmniejszenie wartości w wysokości szacunkowych środków, które mogą nie zostać odzyskane.

Grzywny

Przychód z tytułu grzywien ujmuje się po podjęciu przez UE decyzji o nałożeniu grzywny i oficjalnym powiadomieniu o takiej decyzji jej adresata. W razie wątpliwości co do wypłacalności przedsiębiorstwa ujmuje się zmniejszenie wartości należnej kwoty. Po podjęciu decyzji o nałożeniu grzywny, od daty powiadomienia dłużnicy mają dwa miesiące na:

- zaakceptowanie decyzji – wówczas zobowiązani są do uiszczenia grzywny we wskazanym terminie, a kwota zostaje ostatecznie pobrana przez UE,
- lub odrzucenie decyzji – wówczas składają skargę na mocy prawa UE.

Jednak nawet w wypadku złożenia skargi kwota główna grzywny musi zostać zapłacona we wskazanym terminie trzech miesięcy, ponieważ skarga nie ma skutku zawieszającego (art. 278 Traktatu UE) lub – w pewnych okolicznościach i za zgodą księgowego Komisji – można zamiast tego przedłożyć gwarancję bankową na odnośną kwotę.

Jeżeli przedsiębiorstwo zaskarży decyzję i dokona tymczasowej zapłaty grzywny, kwotę ujmuje się jako zobowiązanie warunkowe. Jednak ponieważ skarga na decyzję UE nie ma skutku zawieszającego, otrzymane środki pieniężne wykorzystywane są w celu rozliczenia należności. Jeśli zamiast płatności otrzymana zostanie gwarancja, grzywna pozostaje należnością. Jeśli wydaje się prawdopodobne, że Sąd może nie wydać wyroku korzystnego dla UE, wówczas konieczne jest ujęcie rezerwy na pokrycie związanego z tym ryzyka. W przypadku gdy przedłożona została gwarancja, należy dokonać odpowiedniego odpisu aktualizującego wartość nieuregulowanej należności. Uzyskane przez Komisję skumulowane odsetki z rachunków bankowych, na których zdeponowane były płatności, ujmuje się jako przychody i odpowiednio zwiększa wszelkie zobowiązania warunkowe.

Od 2010 r. Komisja zarządza wszystkimi tymczasowo zainkasowanymi grzywnami za pomocą specjalnie w tym celu utworzonego funduszu (BUFI), inwestując dostępne środki w instrumenty finansowe zaklasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

PRZYCHODY Z TRANSAKCJI WYMIANY

Przychody ze sprzedaży towarów i usług ujmuje się, gdy znaczące ryzyko oraz korzyści wynikające z własności towarów zostają przeniesione na kupującego. Przychody związane ze świadczeniem usług ujmuje się poprzez odniesienie do etapu realizacji transakcji na dzień sprawozdawczy.

Przychody i koszty odsetkowe

Przychody i koszty odsetkowe ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej. Jest to metoda obliczenia zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów odsetkowych przez dany okres. Obliczając efektywną stopę procentową, UE szacuje przepływy pieniężne przy uwzględnieniu wszystkich warunków umownych dotyczących danego instrumentu finansowego (na przykład opcji wcześniejszej spłaty), lecz nie bierze pod uwagę przyszłych strat kredytowych. W obliczeniach uwzględniane są wszystkie wynagrodzenia i opłaty zapłacone lub uzyskane przez strony umowy, które stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie lub dyskonta.

Po dokonaniu odpisu aktualizującego wartość składnika aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych wskutek straty z tytułu trwałej utraty wartości, przychody odsetkowe ujmuje się w oparciu o stopę procentową, za pomocą której dyskontuje się przyszłe przepływy pieniężne w celu ustalenia wysokości odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się z chwilą powstania uprawnienia do otrzymania płatności.

1.6.2. Koszty

Koszty z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany stanowią większość kosztów UE. Odnoszą się one do transferów na rzecz beneficjentów i dzielą się na trzy kategorie: wierzycelności, transfery na mocy umów oraz dotacje, wkłady i darowizny uznaniowe.

Transfery ujmuje się jako koszty w okresie, w którym miały miejsce zdarzenia leżące u ich podstaw, pod warunkiem że przepisy (rozporządzenie finansowe, regulamin pracowniczy lub inne przepisy) dopuszczają tego rodzaju transfer lub została podpisana umowa dopuszczająca transfer, beneficjent spełnia wszelkie kryteria kwalifikowalności oraz możliwe jest wiarygodne oszacowanie kwoty.

Otrzymany wniosek o płatność lub zestawienie poniesionych wydatków spełniające kryteria ujmowania wykazywane są jako koszt w wysokości kwalifikowalnej kwoty. Na koniec roku poniesione koszty kwalifikowalne należne beneficjentom, lecz jeszcze przez nich nie zgłoszone, szacuje się i ujmuje jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

Koszty z tytułu transakcji wymiany wynikające z zakupu towarów i usług ujmuje się z chwilą realizacji i akceptacji dostaw przez UE. Wycenia się je po koszcie wytworzenia określonym na fakturze.

1.7. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

1.7.1. Aktywa warunkowe

Składnik aktywów warunkowych to składnik aktywów, który może powstać na skutek przeszłych zdarzeń i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero poprzez wystąpienie lub niewystąpienie niepewnego przyszłego zdarzenia lub kilku takich zdarzeń, które nie są w pełni zależne od UE. Informacje o aktywach warunkowych ujawnia się, jeśli wpływ korzyści ekonomicznych lub innych świadczeń jest prawdopodobny.

1.7.2. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe to zobowiązanie, które może powstać na skutek przeszłych zdarzeń i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero poprzez wystąpienie lub niewystąpienie niepewnego przyszłego zdarzenia lub kilku takich zdarzeń, które nie są w pełni zależne od UE; lub obecne zobowiązanie, które powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest ujmowane w sprawozdaniu, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby w celu wykonania zobowiązania konieczny był wpływ środków reprezentujących korzyści ekonomiczne lub świadczenia lub, w rzadkich przypadkach, gdy kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

2. INFORMACJE DODATKOWE DO BILANSU

AKTYWA

2.1. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

	(mln EUR)
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2013 r.	474
Zwiększenia	104
Zbycie	(2)
Przesunięcia między kategoriami aktywów	0
Inne zmiany	1
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2014 r.	577
Umorzenie na dzień 31.12.2013 r.	(236)
Odpis amortyzacyjny za rok	(61)
Zbycie	2
Przesunięcia między kategoriami aktywów	0
Inne zmiany	0
Umorzenie na dzień 31.12.2014 r.	(295)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014 r.	282
<i>Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2013 r.</i>	<i>237</i>

Powyższe kwoty odnoszą się przede wszystkim do oprogramowania komputerowego.

2.2. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Wzrost stanu rzeczowych aktywów trwałych wynika głównie z faktu, że po podpisaniu umowy o delegowaniu zadań dotyczącej programu Copernicus z Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) w 2014 r. aktywa o wartości 1 525 EUR należące do programu Copernicus (dawny program GMES) zostały przekazane z ESA do Komisji. Zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym programu Copernicus przyjętym w 2014 r. UE przejęła odpowiedzialność za ten program i w związku z tym ma obowiązek ująć aktywa z nim związane w swoim bilansie. Kwotę 297 mln EUR dotyczącą satelity Sentinel 1A wykazano jako składnik rzeczowych aktywów trwałych, a 1 228 mln EUR dotyczące pozostałych satelitów, które są obecnie w budowie, jako składnik aktywów w budowie. Program Copernicus to europejski program obserwacji Ziemi. Składa się z elementu dotyczącego przestrzeni kosmicznej, który obejmuje sześć serii satelitów i urządzeń do obserwacji ziemi, komponentu in situ (złożonego z licznych czujników na ziemi, morzu i w powietrzu) oraz komponentu usługowego. W ramach programu Copernicus świadczone będą następujące usługi: monitorowanie atmosfery, monitorowanie zmiany klimatu, monitorowanie obszarów lądowych, monitorowanie środowiska morskiego oraz usługi na potrzeby zarządzania kryzysowego i zapewnienia bezpieczeństwa.

Środki w budowie na dzień 31 grudnia 2014 r. obejmują aktywa o wartości 1 478 mln EUR (2013: 1 041 mln EUR) związane z projektem Galileo – unijnym globalnym systemem nawigacji satelitarnej (GNSS) budowanym przy wsparciu ESA. W tym okresie do kosztów zaliczono koszty prac rozwojowych w kwocie 17 mln EUR, których nie można skapitalizować.

Rzeczowe aktywa trwałe

	(mln EUR)							
	Grunty i budynki	Urządzenia i wyposażenie techniczne	Mebel i środki transportu	Sprzęt komputerowy	Inne	Leasing finansowy	Aktywa w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2013 r.	4 660	608	233	596	248	2 692	1 599	10 635
Zwiększenia	30	342	18	59	31	9	1 779	2 267
Zbycie	(9)	(58)	(20)	(49)	(22)	0	(6)	(164)
Przesunięcia między kategoriami aktywów	84	98	10	8	2	(8)	(195)	—
Inne zmiany	2	1	2	10	1	—	1	17
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2014 r.	4 768	990	242	623	261	2 693	3 176	12 754
Umorzenie na dzień 31.12.2013 r.	(2 399)	(474)	(168)	(461)	(166)	(863)		(4 531)
Odpis amortyzacyjny za rok	(153)	(65)	(17)	(74)	(25)	(95)		(429)
Korekty amortyzacji	—	16	0	2	3	—		21
Zbycie	4	42	18	47	18	0		128
Przesunięcia między kategoriami aktywów	—	4	(1)	(8)	(2)	7		—
Inne zmiany	—	0	(1)	(6)	(1)	—		(8)
Umorzenie na dzień 31.12.2014 r.	(2 549)	(477)	(168)	(501)	(173)	(950)		(4 817)
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO NA 31.12.2014 r.	2 219	513	74	122	89	1 743	3 176	7 937
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO NA DZIEŃ 31.12.2013 R.	2 261	134	65	134	83	1 829	1 599	6 104

2.3. INWESTYCJE ROZLICZANE ZGODNIE Z METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	2.3.1	—	—
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	2.3.2	409	349
Ogółem		409	349

Udziały we wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są metodą praw własności.

2.3.1. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach

(mln EUR)

	WPG	SESAR	ITER	„Czyste niebo”	IMI	ECSEL	FCH	Ogółem
Udziały na dzień 31.12.2013 r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Wkłady	0	95	118	125	166	75	69	647
Udział w wyniku finansowym netto	0	(95)	(118)	(125)	(166)	(75)	(69)	(647)
Inne zmiany stanu kapitału	0	0	0	0	0	0	0	0
Udziały na dzień 31.12.2014 r.	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieujęty udział w stratach ⁽¹⁾	—	(230)	(36)	(99)	(73)	(40)	(116)	(594)

⁽¹⁾ Szczegółowe objaśnienia na temat nieujętego udziału w stratach znajdują się w informacji dodatkowej 1.5.4.

Następujące wartości bilansowe można przypisać Komisji w oparciu o procentowy udział w jednostkach stowarzyszonych:

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Aktywa trwałe	250	198
Aktywa obrotowe	178	63
Zobowiązania długoterminowe	—	—
Zobowiązania krótkoterminowe	(813)	(394)
Przychody	2	1
Koszty	(666)	(412)

Wspólne Przedsiębiorstwo Galileo w likwidacji

Wspólne przedsiębiorstwo Galileo (WPG) zostało postawione w stan likwidacji pod koniec 2006 r. i proces ten trwa nadal. W 2014 r. jednostka ta nie prowadziła działalności i była nadal w stanie likwidacji.

Wspólne Przedsięwzięcie SESAR

Na dzień 31 grudnia 2014 r. udział posiadany przez Komisję w przedsięwzięciu SESAR wynosił 43,53 %.

Międzynarodowa Organizacja energii termojądrowej ITER (organizacja ITER)

Wkład UE (Euratom) na rzecz organizacji ITER, obejmujący także wkłady państw członkowskich i Szwajcarii, przekazywany jest za pośrednictwem wspólnego przedsięwzięcia „Fusion for Energy”. Łączny wkład jest z prawnego punktu widzenia traktowany jako wkład Euratomu na rzecz organizacji ITER, jako że państwa członkowskie i Szwajcarii nie posiadają udziałów własnościowych w organizacji ITER. Ponieważ z prawnego punktu widzenia właścicielem udziałów we wspólnym przedsięwzięciu, jakim jest międzynarodowa organizacja ITER, jest UE, musi ona ująć ten udział w swoim sprawozdaniu. Na dzień 31 grudnia 2014 r. udział posiadany przez Komisję w przedsięwzięciu ITER wynosił 40,61 %.

Wspólne inicjatywy technologiczne

Partnerstwa publiczno-prywatne (PPP) w postaci wspólnych inicjatyw technologicznych (WIT), które wprowadzono w życie poprzez wspólne przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 187 Traktatu, utworzono w celu wdrażania celów programu na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia ramach w strategii lizbońskiej. Wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo”, wspólne przedsiębiorstwo IML, wspólne przedsięwzięcie ECSEL (będące efektem połączenia poprzednich wspólnych przedsiębiorstw ARTEMIS i ENIAC) oraz wspólne przedsiębiorstwo FCH są partnerstwami publiczno-prywatnymi utworzonymi jako wspólne inicjatywy technologiczne. Udziały posiadane na koniec roku: 61,39 % we wspólnym przedsiębiorstwie „Czyste niebo”, 80,47 % we wspólnym przedsiębiorstwie IML, 95,47 % we wspólnym przedsięwzięciu ECSEL oraz 70,85 % we wspólnym przedsiębiorstwie FCH.

2.3.2. Udziały w jednostkach stowarzyszonych

Europejski Fundusz Inwestycyjny

Udział Komisji w Europejskim Funduszu Inwestycyjnym (EFI) jest traktowany jak udział w jednostce stowarzyszonej i wyceniany metodą praw własności. EFI jest instytucją finansową UE specjalizującą się w dostarczaniu kapitału wysokiego ryzyka oraz w gwarancjach na rzecz MSP.

<i>(mln EUR)</i>	
	EFI
Udział na 31.12.2013 r.	349
Wkłady	38
Udział w wyniku finansowym netto	7
Inne zmiany stanu kapitału	15
Udział na dzień 31.12.2014 r.	409

Następujące wartości bilansowe można przypisać Komisji w oparciu o procentowy udział w jednostkach stowarzyszonych:

<i>(mln EUR)</i>		
	31.12.2014	31.12.2013
Aktywa	497	499
Zobowiązania	(87)	(240)
Przychody	38	37
Nadwyżka/(deficyt)	21	(221)

Komisja wpłaciła 20 % kwoty swojego udziału, w związku z czym pozostałe saldo kapitału, którego nie wniesiono wobec braku wezwania, wynosi 809 mln EUR.

<i>(mln EUR)</i>		
	Kapitał EFI ogółem	Kapitał subskrybowany przez Komisję
Kapitał podstawowy ogółem	4 161	1 011

(mln EUR)

	Kapitał EFI ogółem	Kapitał subskrybowany przez Komisję
Opłacony	(832)	(202)
Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania)	3 329	809

2.4. AKTYWA FINANSOWE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Trwałe aktywa finansowe			
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2.4.1	6 550	5 497
Udzielone pożyczki	2.4.2	49 888	54 347
Ogółem		56 438	59 844
Obrotowe aktywa finansowe			
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2.4.1	2 856	2 373
Udzielone pożyczki	2.4.2	8 955	3 198
Ogółem		11 811	5 571
Ogółem		68 249	65 415

2.4.1. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Inwestycje BUFI	3 068	1 910
Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych ⁽¹⁾	1 825	1 773
EWWiS w likwidacji	1 699	1 696
Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka „Horyzont 2020”	842	1 197
„Horyzont 2020”	514	—
Mechanizm finansowania początkowego ETF	399	339
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR)	188	188
Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT)	186	121
Operacje w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka	145	124
Inicjatywa w zakresie obligacji projektowych	125	67
Europejski Fundusz na rzecz Europy Południowo-Wschodniej	117	116
Inne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	298	339
Ogółem	9 406	7 870

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Trwałe	6 550	5 497
Obrotowe	2 856	2 373

(¹) Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych posiada wyemitowane przez Komisję obligacje europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej (o wartości 20 mln EUR), więc zostały one wyeliminowane. Jako że jest to instrument długoterminowy, znaczna część aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży to aktywa trwałe (1 489 mln EUR).

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży będące w posiadaniu UE to głównie instrumenty gwarancyjne i instrumenty kapitałowe. Wzrost w stosunku do 2013 r. wynika głównie z faktu, że w 2014 r. nałożono nowe grzywny na kwotę ponad 2 mld EUR, które to przychody zostały następnie zainwestowane w fundusz BUFI, z wyjątkiem grzywien, w przypadku których postępowania były w toku i zakończyły się w 2014 r. Ponadto w 2014 r. rozpoczęto realizację programu „Horyzont 2020”, który jest ósmą edycją programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego („8PR”), a jego aktywa na koniec roku miały wartość ponad pół miliarda euro.

Hierarchia wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Poziom 1: Ceny notowane na aktywnych rynkach	8 183	6 669
Poziom 2: Obserwowalne dane inne niż ceny notowane	76	76
Poziom 3: Techniki wyceny z wykorzystaniem danych nieopartych na obserwowalnych danych rynkowych	1 147	1 126
Ogółem	9 406	7 870

W okresie sprawozdawczym nie występowały przesunięcia pomiędzy wymienionymi powyżej poziomami pomiaru wartości godziwej.

Uzgodnienie aktywów finansowych wycenionych przy użyciu technik wyceny z danymi nieopartymi na obserwowalnych danych rynkowych (poziom 3):

(mln EUR)

Saldo otwarcia na dzień 31.12.2013 r.	1 126
Zakup i sprzedaż	(57)
Zyski lub straty za okres uwzględniony w nadwyżce lub deficycie	(2)
Ujęte zyski lub straty w aktywach netto	81
Przesunięcia do poziomu 3	—
Przesunięcia z poziomu 3	—
Inne	(1)
Saldo zamknięcia na dzień 31.12.2014 r.	1 147

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju

Ponieważ Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) nie jest notowany na żadnej giełdzie oraz w związku z ograniczeniami umownymi zawartymi w jego akcie założycielskim, odnoszącymi się, między innymi, do sprzedaży udziałów kapitałowych ograniczonej do kosztów nabycia i zarezerwowanej wyłącznie dla obecnych udziałowców, udział Komisji wycenia się po kosztach pomniejszonych o wszelkie odpisy aktualizujące wartość.

(mln EUR)

	Kapitał EBOR ogółem	Kapitał subskrybowany przez Komisję
Kapitał podstawowy ogółem	29 674	900
Opłacony	(6 202)	(188)
Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania)	23 472	712

2.4.2. Udzielone pożyczki

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Trwałe	49 888	54 347
Obrotowe	8 955	3 198
Ogółem	58 843	57 545

Pozycja ta obejmuje pożyczki udzielone z pożyczonych środków (58 509 mln EUR), jak również pożyczki udzielone z budżetu, tj. pożyczki na specjalnych warunkach oraz pożyczki na budownictwo czynszowe, udzielone przez EWWiS w likwidacji (139 mln EUR). Ujęto tutaj także depozyty krótkoterminowe (195 mln EUR), które klasyfikuje się jako udzielone pożyczki.

Pożyczki udzielone z pożyczonych środków

(mln EUR)

	Pomoc makro-finansowa	Euratom	Wsparcie bilansu płatniczego	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	569	387	11 623	44 468	211	57 258
Nowe udzielone pożyczki	1 360	—	—	3 000	—	4 360
Spląty	(96)	(39)	(3 000)	—	—	(3 135)
Różnice kursowe	—	1	—	—	15	16
Zmiany wartości bilansowej	9	—	(33)	39	(5)	10
Utrata wartości	—	—	—	—	—	—
Ogółem na dzień 31.12.2014 r.	1 842	349	8 590	47 507	221	58 509
Długoterminowe	1 762	299	5 700	41 800	211	49 772
Krótkoterminowe	80	50	2 890	5 707	10	8 737

Ulepszono sposób prezentacji udzielonych pożyczek ujętych w bilansie Komisji w podziale na krótkoterminowe i długoterminowe (np. EFSM, BOP, Euratom, MFA): oprócz ostatecznego terminu zapadalności pożyczki w prezentacji uwzględniane są teraz także spląty należne na koniec roku. W odniesieniu do pożyczek udzielonych przez Euratom uzyskano od osób trzecich gwarancje w wysokości 349 mln EUR (w 2013 r.: 387 mln EUR). Na dzień 31.12.2014 r. Ukrainie przyznano 250 mln EUR w związku z umową pożyczki w ramach MFA, ale kwota ta nie została jeszcze wypłacona.

Efektywne stopy procentowe udzielonych pożyczek (wyrażone jako przedział stóp procentowych) przedstawiały się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
Pomoc makrofinansowa (MFA)	0,181 % – 4,54 %	0,27 % – 4,54 %
Euratom	0,26 % – 5,76 %	0,34 % – 5,76 %
Wsparcie bilansu płatniczego (BOP)	2,375 % – 3,625 %	2,375 % – 3,625 %
Europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM)	1,875 % – 3,750 %	2,375 % – 3,750 %
EWWiS w likwidacji	5,2354 % – 5,8103 %	5,2354 % – 5,8103 %

2.5. ZALICZKOWANIE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Zaliczkowanie długoterminowe			
Zaliczkowanie	2.5.1	15 980	34 819
Inne zaliczki dla państw członkowskich	2.5.2	2 378	3 253
	Ogółem	18 358	38 072
Zaliczkowanie krótkoterminowe			
Zaliczkowanie	2.5.1	29 222	16 403
Inne zaliczki dla państw członkowskich	2.5.2	5 015	4 963
	Ogółem	34 237	21 367
	Ogółem	52 595	59 439

Zaliczkowanie stanowi dużą część łącznych aktywów UE i w związku z tym jest przedmiotem odpowiedniej i regularnej uwagi. Należy zauważyć, że kwoty zaliczkowania w ramach różnych programów muszą być wystarczające, aby zapewnić beneficjentowi niezbędne finansowanie z góry, które umożliwi mu rozpoczęcie projektu, przy jednoczesnym zabezpieczeniu interesów finansowych UE oraz uwzględnieniu ograniczeń prawnych i operacyjnych, a także ograniczeń związanych z efektywnością kosztową. Komisja zwróciła należytą uwagę na te elementy i starała się zapewnić lepszy nadzór nad zaliczkowaniem.

2.5.1. Zaliczkowanie

(mln EUR)

	Kwota brutto	Rozliczone w procedurze zakończenia księgowania na koniec roku	Kwota netto na dzień 31.12.2014 r.	Kwota brutto	Rozliczone w procedurze zakończenia księgowania na koniec roku	Kwota netto na dzień 31.12.2013 r.
Zarządzanie dzielone						
EFRR oraz inne instrumenty na rzecz rozwoju obszarów wiejskich	5 644	(2 115)	3 529	6 359	(1 032)	5 327
EFRR i FS	24 934	(2 182)	22 752	25 701	(2 164)	23 537
EFS	6 884	(953)	5 931	6 857	(492)	6 365
Inne	4 626	(2 535)	2 091	4 191	(2 054)	2 137

(mln EUR)

	Kwota brutto	Rozliczone w procedurze zakończenia księgowania na koniec roku	Kwota netto na dzień 31.12.2014 r.	Kwota brutto	Rozliczone w procedurze zakończenia księgowania na koniec roku	Kwota netto na dzień 31.12.2013 r.
Zarządzanie bezpośrednie						
Wydatkowane przez:						
Komisję	13 173	(10 215)	2 958	14 841	(9 459)	5 382
Agencje wykonawcze UE	9 079	(6 618)	2 461	8 558	(5 108)	3 450
Zarządzanie pośrednie						
Wydatkowane przez:						
Inne agencje i organy UE	548	(98)	450	412	(21)	391
Państwa trzecie	1 981	(1 169)	812	1 678	(782)	896
Organizacje międzynarodowe	6 236	(3 476)	2 760	4 172	(2 460)	1 712
Inne podmioty	4 370	(2 910)	1 460	5 503	(3 478)	2 025
Ogółem	77 474	(32 273)	45 202	78 272	(27 050)	51 222
Długoterminowe	15 980	—	15 980	34 819	—	34 819
Krótkoterminowe	61 495	(32 273)	29 222	43 453	(27 050)	16 403

Zmniejszenie łącznej kwoty płatności zaliczkowych ujętych jako podlegające zarządzaniu dzielonemu i zarządzaniu bezpośredniemu wynika głównie z zamknięcia okresu programowania 2007–2013 oraz stopniowego tworzenia programów na okres 2014–2020. Płatności zaliczkowe związane z dawnymi programami ulegają zmniejszeniu ze względu na zatwierdzanie kosztów, natomiast zaliczki wypłacone w związku z nowym okresem programowania są na niższym poziomie.

W przypadku funduszy strukturalnych etap przejściowy między okresami programowania jest także przyczyną zmian w saldach aktywów obrotowych i trwałych. Nowe płatności zaliczkowe wypłacone w związku z okresem programowania 2014–2020 księguje się zazwyczaj jako długoterminowe; kwota tych zaliczek jest nadal niska (ze względu na późne przyjęcie nowych programów). Okres programowania 2007–2013 jest w fazie zamykania, w związku z czym więcej kwot staje się wymagalnych w okresie dwunastu miesięcy.

Zabezpieczenia otrzymane w związku z zaliczkowaniem

Są to zabezpieczenia, których Komisja wymaga w niektórych przypadkach od beneficjentów innych niż państwa członkowskie przy wypłacie płatności zaliczkowych (zaliczkowaniu). W przypadku tego rodzaju zabezpieczeń wykazuje się dwie wartości – „wartość nominalną” i „wartość bieżącą”. W przypadku „wartości nominalnej” zdarzenie generujące jest związane z istnieniem zabezpieczenia. W przypadku „wartości bieżącej” zdarzeniem generującym zabezpieczenia jest płatność zaliczkowa lub późniejsze rozliczenia. Na dzień 31 grudnia 2014 r. „wartość nominalna” uzyskanych gwarancji w odniesieniu do zaliczkowania wynosiła 957 mln EUR, natomiast „wartość bieżąca” tych gwarancji – 605 mln EUR (w 2013 r. odpowiednio 1 124 mln EUR i 887 mln EUR).

Niektóre kwoty zaliczkowania wypłacone w ramach siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego (7PR) i programu „Horyzont 2020” są w istocie pokrywane z funduszu gwarancyjnego dla uczestników (PGF). Jest to instrument wzajemnych gwarancji, ustanowiony w celu zabezpieczenia ryzyka finansowego związanego z niedokonaniem płatności przez beneficjentów w trakcie realizacji działań pośrednich w ramach 7PR oraz programu „Horyzont 2020”. Wszyscy uczestnicy działań pośrednich otrzymujący dotację z UE wnoszą 5 % łącznego wkładu na poczet kapitału PGF.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. kwoty zaliczkowania objęte PGF wynosiły 1,8 mld EUR (w 2013 r.: 4,5 mld EUR). Spadek ten wiąże się z faktem, że rok 2014 był ostatnim rokiem zatwierdzania projektów w ramach 7PR, a na nowe projekty dostępne są mniejsze środki. UE (reprezentowana przez Komisję) działa jako przedstawiciel wykonawczy udziałowców PGF, ale to oni są jego właścicielami.

Aktywa PGF na koniec roku wynosiły ogółem 1 640 mln EUR (w 2013 r.: 1 658 mln EUR). Aktywa PGF obejmują także aktywa finansowe zarządzane przez Dyрекcję Generalną ds. Gospodarczych i Finansowych. Ponieważ PGF jest odrębną jednostką, jego aktywa nie podlegają konsolidacji w niniejszym sprawozdaniu finansowym UE.

2.5.2. Inne zaliczki dla państw członkowskich

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Zaliczki dla państw członkowskich w ramach instrumentów finansowych objętych zarządzaniem dzielonym		
Długoterminowe	2 090	2 118
Krótkoterminowe	1 733	2 118
Ogółem	3 823	4 236
Programy pomocy		
Długoterminowe	288	1 135
Krótkoterminowe	3 282	2 845
Ogółem	3 570	3 981
Ogółem	7 393	8 216

W ramach programów finansowanych z funduszy strukturalnych na lata 2007–2013, a także Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich z budżetu UE można dokonywać płatności zaliczkowych na rzecz państw członkowskich, aby zasilić instrumenty finansowe (które mogą przybierać formę pożyczek, inwestycji kapitałowych czy też gwarancji) utworzone i zarządzane przez państwa członkowskie (czyli objęte zarządzaniem dzielonym). Środki pieniężne niewykorzystane w ramach tych instrumentów na koniec roku stanowią własność UE (tak jak w przypadku całego zaliczkowania) i dlatego traktuje się je jako składnik aktywów w bilansie UE. Podstawowe akty prawne nie zobowiązują jednak państw członkowskich do składania Komisji okresowych sprawozdań na temat wykorzystania tych zaliczek, a w niektórych przypadkach państwa członkowskie nawet ich nie podają w zestawieniach wydatków przedkładanych Komisji. Informacje przekazane przez państwa członkowskie na temat niewykorzystanych kwot na koniec 2014 r. nie są dostępne w terminie umożliwiającym uwzględnienie ich w niniejszym sprawozdaniu. Dlatego też na koniec roku szacuje się wartość tego składnika aktywów na podstawie otrzymanych od państw członkowskich informacji na temat niewykorzystanych kwot na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz wypłat dokonanych w 2014 r. Ponadto szacunek ten opiera się obecnie na przedłużeniu okresu realizacji dla tych trzech instrumentów do dnia 31 marca 2017 r. (pierwotny termin upływał dnia 31 grudnia 2015 r.). Saldo należności dla tych instrumentów na koniec roku szacuje się przy założeniu, że środki zostaną wykorzystane w całości i równomiernie w pozostałym okresie obowiązywania. Na koniec tego okresu Komisja przeanalizuje faktyczne wykorzystanie środków i ujmie w sprawozdaniu finansowym kwoty, które nie zostały wykorzystane.

Łączny wkład, o który państwa członkowskie zwróciły się do Komisji w związku z tymi instrumentami wynosił 10 904 mln EUR, z czego 1 088 mln EUR pozostało niewypłacone na koniec roku. W 2014 r. nie zostały wypłacone żadne kwoty dotyczące okresu programowania 2014–2020.

Podobnie zaliczki wypłacone przez państwa członkowskie w związku z różnymi programami pomocy (pomoc państwa, środki związane z rynkiem w ramach EFRG), które nie zostały wykorzystane na koniec roku, wykazuje się w bilansie Komisji po stronie aktywów. Komisja oszacowała wartość tych zaliczek w oparciu o informacje dostarczone przez państwa członkowskie; odpowiednie kwoty ujęto w podpozycji „Programy pomocy” powyżej.

2.6. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU TRANSAKCY WYMIANY I NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU TRANSAKCY INNYCH NIŻ TRANSAKCY WYMIANY

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Długoterminowe			
Należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	2.6.1	1 158	478

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Należności z tytułu transakcji wymiany	2.6.2	40	20
Ogółem		1 198	498
Krótkoterminowe			
Należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	2.6.1	13 828	12 478
Należności z tytułu transakcji wymiany	2.6.2	551	704
Ogółem		14 380	13 182
Ogółem		15 578	13 680

2.6.1. Należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Długoterminowe			
Państwa członkowskie	2.6.1.1	305	478
Naliczone dochody i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	2.6.1.3	853	—
Ogółem		1 158	478
Krótkoterminowe			
Państwa członkowskie	2.6.1.1	10 679	5 574
Grzywny	2.6.1.2	2 270	4 071
Naliczone dochody i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	2.6.1.3	832	2 741
Inne należności		48	92
Ogółem		13 828	12 478
Ogółem		14 987	12 957

2.6.1.1. Należności od państw członkowskich

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Zapisane na rachunku A	2 789	47
Zapisane na odrębnym rachunku	1 617	1 228
Należne zasoby własne	5 413	3 054
Utrata wartości	(1 144)	(743)
Inne	12	6

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Należności związane z zasobami własnymi	8 686	3 592
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG)	2 250	2 294
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)	52	82
Przejściowy Instrument Rozwoju Obszarów Wiejskich (TRDI)	27	45
Specjalny Program Akcesyjny na rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (SAPARD)	166	155
Utrata wartości	(840)	(819)
Należności związane z EFRG i rozwojem obszarów wiejskich	1 655	1 757
Spodziewane płatności zaliczkowe do odzyskania	437	542
VAT zapłacony i podlegający odzyskaniu	44	68
Inne należności od państw członkowskich	161	94
Ogółem	10 984	6 053
Długoterminowe	305	478
Krótkoterminowe	10 679	5 574

Kwoty należności długoterminowych od państw członkowskich wynikają z niewykonanych decyzji w ramach kontroli zgodności w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), które mają być wykonane w ratach rocznych, lub odroczeń.

Należności związane z zasobami własnymi

Znaczny wzrost należności ściąganych stwierdzonych na rachunku A wynika z kwoty 2 756 mln EUR z tytułu ceł i opłat wyrównawczych od cukru z listopada i grudnia, które w poprzednich latach zostały ujęte jako naliczone dochody.

Kwota należnych zasobów własnych związana jest z budżetami korygującymi nr 2–7/2014, przyjętymi dnia 17 grudnia 2014 r. Zgodnie z art. 10 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. (Dz.U. L 130 z 31.5.2000, s. 1) zapisy dotyczące korekt składek na poczet zasobów własnych zostały dokonane w pierwszym dniu roboczym lutego 2015 r. Korekta składek krajowych opartych na VAT i DNB, które państwa członkowskie przekazują do budżetu UE, ma miejsce co roku w pierwszym dniu roboczym grudnia. Korekta w 2014 r. obejmowała znaczące rewizje DNB sięgające wstecz do 2002 r. W związku z tym skala korekty była bezprecedensowa – wyniosła 9,5 mld EUR dla wszystkich państw członkowskich UE.

W związku z tą wyjątkową sytuacją Rada przyjęła dnia 18 grudnia 2014 r. wniosek Komisji, w którym zezwała się państwom członkowskim na odroczenie płatności, bez naliczania odsetek i na ściśle określonych warunkach, do dnia 1 września 2015 r. W związku z tym 6 państw członkowskich zdecydowało się na zapłatę kwoty wynikającej z korekty w 2015 r. Kwota odroczonej płatności wynosi 5,4 mld EUR, jak wskazano w powyższej tabeli.

Należności związane z EFRG i rozwojem obszarów wiejskich

Pozycja ta obejmuje przede wszystkim kwoty należne od państw członkowskich na dzień 31 grudnia, na podstawie kwot zadeklarowanych i poświadczonych przez państwa członkowskie na dzień 15 października. Należności powstałe w okresie między zadeklarowaniem tych kwot a dniem 31 grudnia podlegają oszacowaniu. Komisja szacuje także wysokość odpisu aktualizującego wartość w odniesieniu do kwot należnych od beneficjentów, których odzyskanie jest mało prawdopodobne. Ujęcie takiej korekty nie oznacza, że Komisja odstępuje od odzyskania tych kwot w przyszłości. W korekcie uwzględnia się także odliczenie w wysokości 20 %, które odpowiada kwocie, którą państwa członkowskie mają prawo zatrzymać na pokrycie kosztów administracyjnych.

2.6.1.2. Grzywny

Pozycja ta obejmuje kwoty do odzyskania w związku z grzywnami nałożonymi przez Komisję w wysokości 2 424 mln EUR (w 2013 r.: 4 310 mln EUR), pomniejszone o odpis aktualizujący wartość na kwotę 155 mln EUR (w 2013 r.: 239 mln EUR). Na poczet grzywien nierozliczonych na koniec roku otrzymano gwarancje w całkowitej kwocie 1 916 mln EUR (w 2013 r.: 3 244 mln EUR). Należy zauważyć, że z wyżej wymienionej kwoty należności kwota 183 mln EUR przypadła do zapłaty po dniu 31 grudnia 2014 r.

Zmniejszenie salda grzywien, w przypadku których postępowanie było jeszcze niezakończony na koniec roku, wynika z faktu, że grzywny na łączną kwotę 4,1 mld EUR stały się ostateczne i zostały przekazane do budżetu w 2014 r.

2.6.1.3. Naliczone dochody i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

	(mln EUR)	
	31.12.2014	31.12.2013
Naliczone dochody z tytułu zasobów własnych	—	2 424
Fundusz Spójności, fundusz rozwoju rolnego i fundusz rozwoju obszarów wiejskich Korekty finansowe	1 502	31
Inne naliczone dochody	83	201
Utrata wartości naliczonych dochodów	—	—
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów związane z transakcjami innymi niż transakcje wymiany	101	85
Ogółem	1 686	2 741
Długoterminowe	853	—
Krótkoterminowe	832	2 741

Należy zwrócić uwagę, że naliczone dochody z tytułu zasobów własnych, głównie cła z listopada i grudnia, wykazuje się obecnie w krótkoterminowych należnościach ściąganych.

2.6.2. Należności z tytułu transakcji wymiany

	(mln EUR)	
	31.12.2014	31.12.2013
Długoterminowe		
Inne należności	40	20
Ogółem	40	20
Krótkoterminowe		
Od klientów	211	381
Utrata wartości należności od klientów	(103)	(100)
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów związane z transakcjami wymiany	219	352
Inne	224	71
Ogółem	551	704
Ogółem	591	724

2.7. ZAPASY

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Materiały naukowe	66	81
Inne	62	47
Ogółem	128	128

2.8. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Rachunki – administracje finansowe i banki centralne		11 840	2 505
Rachunki bieżące		303	168
Rachunki zaliczkowe		4	4
Przekazanie(środki pieniężne w drodze)		—	(1)
Inne depozyty terminowe		28	29
Rachunki bankowe na potrzeby wykonania budżetu oraz inne depozyty terminowe	2.8.1	12 174	2 705
Środki pieniężne związane z instrumentami finansowymi	2.8.2	1 275	1 406
Środki pieniężne związane z grzywami	2.8.3	2 738	4 165
Środki pieniężne związane z innymi instytucjami, agencjami i organami		1 358	1 234
Ogółem		17 545	9 510

2.8.1. *Rachunki bankowe na potrzeby wykonania budżetu oraz inne depozyty terminowe*

W tej pozycji ujęto wszelkie środki UE znajdujące się na rachunkach w poszczególnych państwach członkowskich i państwach EFTA (administracja finansowa lub bank centralny), jak również na rachunkach bieżących w bankach komercyjnych, na rachunkach zaliczkowych, a także środki podręczne (petty cash).

Wysokie saldo na koniec 2014 r. wynika przede wszystkim ze składek na poczet zasobów własnych związanych z saldami VAT i DNB, wpłaconych przez państwa członkowskie w grudniu 2014 r., a także z budżetów korygujących przyjętych w grudniu 2014 r., w których obniżono składki państw członkowskich, oraz kwot zwróconych państwu członkowskiemu w drodze budżetów korygujących na początku 2015 r.

2.8.2. *Środki pieniężne związane z instrumentami finansowymi*

Kwoty wykazane w tej pozycji obejmują przede wszystkim ekwiwalenty środków pieniężnych, którymi w imieniu Komisji zarządzają powiernicy w celu wdrażania określonych programów za pomocą instrumentów finansowych, które są finansowane z budżetu UE. Środki pieniężne należące do instrumentów finansowych mogą zostać wykorzystane jedynie na dany program.

2.8.3. *Środki pieniężne związane z grzywami*

Środki te obejmują kwoty otrzymane w związku z grzywami nałożonymi przez Komisję, w przypadku których postępowanie jest nadal w toku. Kwoty te znajdują się na specjalnych rachunkach depozytowych, które wykorzystywane są wyłącznie do tego celu. W przypadkach, gdy została złożona skarga lub gdy nie wiadomo, czy druga strona złoży skargę, odnośną kwotę wykazuje się jako zobowiązanie warunkowe w informacji dodatkowej 5.2.

Zmniejszenie stanu tych środków wynika z faktu, że od 2010 r. Komisja zarządza wszelkimi tymczasowo zainkasowanymi grzywnami, korzystając ze specjalnie utworzonego funduszu (BUFI) i inwestując dostępne środki w instrumenty finansowe zaklasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (zob. informacja dodatkowa 2.4.1).

ZOBOWIĄZANIA

2.9. ŚWIADCZENIA EMERYTALNO-RENTOWE ORAZ INNE ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Świadczenia emerytalno-rentowe – personel	2.9.1	50 897	40 933
Świadczenia emerytalno-rentowe – inne osoby	2.9.2	1 322	1 016
Wspólny program ubezpieczeń zdrowotnych	2.9.3	6 396	4 869
Ogółem		58 616	46 818

Znaczący wzrost zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych wynika ze znacznego obniżenia stosowanej stopy dyskontowej, co doprowadziło do dużej straty aktuarialnej za rok (9,2 mld EUR w ujęciu netto).

Jak wskazano poniżej, realna stopa dyskontowa bardzo znacząco spadła z 1,8% do 0,7%, co odzwierciedla panujące warunki gospodarcze. Zmiana ta jest niemal wyłączną przyczyną wzrostu tych zobowiązań, ponieważ inne zmienne (takie jak nowi członkowie, koszty obsługi i koszty odsetek) odpowiadały wartościom z poprzedniego roku. Z uwagi na obowiązujące zasady rachunkowości, które stosuje się na świecie, a także obecną sytuację gospodarczą, takich wahań aktuarialnych należy się spodziewać – natomiast w przypadku wzrostu stóp procentowych należałoby oczekiwać efektu przeciwnego.

Ponadto, ponieważ jest to wycena aktuarialna wartości zobowiązań ogółem na określony punkt w czasie, tj. na dzień 31 grudnia 2014 r., opiera się ona na aktualnych wówczas założeniach, więc strata ta nie pociąga za sobą rzeczywistego obciążenia dla budżetu UE. Wycena ta nie wpływa również na kwoty do wypłaty z budżetu UE na rzecz emerytów i rencistów w najbliższych latach – płatności te już oszacowano w WRF na lata 2014–2020 i będą one wykonywane w ramach corocznej procedury budżetowej.

2.9.1. Świadczenia emerytalno-rentowe – personel

Zgodnie z art. 83 regulaminu pracowniczego świadczenia przewidziane w pracowniczym systemie emerytalno-rentowym (PSEO: system emerytalno-rentowy urzędników europejskich) pokrywane są z budżetu UE. System ten nie jest systemem kapitałowym, ale państwa członkowskie gwarantują wypłacanie tych świadczeń zgodnie ze skalą ustanowioną w odniesieniu do finansowania tych kosztów. Ponadto urzędnicy ponoszą jedną trzecią kosztów długoterminowego finansowania tego systemu emerytalno-rentowego, wnosząc obowiązkową składkę odliczaną od ich wynagrodzenia.

Zobowiązania w ramach systemu emerytalno-rentowego wyceniono na podstawie liczby pracowników i pracowników emerytowanych na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz obowiązujących na ten dzień zasad określonych w regulaminie pracowniczym. Wycena ta została przeprowadzona w oparciu o metody określone w IPSAS 25 (a zatem zgodnie z 12. regułą rachunkowości UE). Metoda stosowana w celu obliczenia tej pozycji zobowiązań to tzw. metoda prognozowanych uprawnień jednostkowych. Do wyceny zobowiązań z tytułu zobowiązań emerytalno-rentowych wobec pracowników zastosowano następujące podstawowe założenia aktuarialne:

	31.12.2014	31.12.2013
Nominalna stopa dyskontowa	2,0 %	3,7 %
Spodziewana stopa inflacji	1,3 %	1,9 %
Rzeczywista stopa dyskontowa	0,7 %	1,8 %
Prawdopodobieństwo zawarcia związku małżeńskiego: mężczyzna/kobieta	81 %/49 %	81 %/49 %
Ogólny wzrost wynagrodzeń/rewaloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych	(0,2) %	(0,2) %
Tabela zawierająca dane dotyczące długości życia międzynarodowych urzędników służby cywilnej (ICSLT)	ICSLT 2013	ICSLT 2013

2.9.2. Świadczenia emerytalno-rentowe – inne osoby

Pozycja ta obejmuje zobowiązania emerytalno-rentowe wobec członków i byłych członków Komisji, Trybunału Sprawiedliwości (oraz Sądu), Trybunału Obrachunkowego, Sekretarzy Generalnych Rady, Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, Europejskiego Inspektora Ochrony Danych oraz Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej. W pozycji tej ujęto również zobowiązanie dotyczące świadczeń emerytalno-rentowych dla posłów do Parlamentu Europejskiego.

2.9.3. Wspólny program ubezpieczeń zdrowotnych

Dokonuje się również wyceny w celu oszacowania zobowiązań UE związanych ze wspólnym programem ubezpieczeń zdrowotnych w odniesieniu do emerytowanych pracowników. Stopa dyskontowa i ogólny wzrost wynagrodzeń wykorzystane w obliczeniach są zgodne z tymi, które wykorzystano przy wycenie świadczeń emerytalno-rentowych dla personelu, a więc przyczyny zmiany stanu tych zobowiązań są podobne jak w przypadku zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych dla pracowników.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

(mln EUR)

	Świadczenia emerytalno-rentowe – personel	Świadczenia emerytalno-rentowe – inne osoby	Wspólny program ubezpieczeń zdrowotnych
Zobowiązania brutto na dzień 31.12.2013 r.	45 947	1 289	5 133
Koszty świadczeń/koszty zwykłe	2 153	62	—
Koszty odsetek	1 683	44	49
Wypłacone świadczenia	(1 368)	(47)	(68)
Straty aktuarialne ⁽¹⁾	8 255	191	1 554
Zmiany związane z zatrudnieniem nowych pracowników	461	67	—
Zobowiązania brutto na dzień 31.12.2014 r.	57 131	1 606	6 668
Współczynniki korygujące zastosowane do emerytur i rent	1 371	nd.	nd.
Odliczenia podatków od emerytur i rent	(7 605)	(119)	nd.
Aktywa programu	nd.	(165)	(272)
Zobowiązania netto na dzień 31.12.2014 r.	50 897	1 322	6 396

⁽¹⁾ Straty aktuarialne brutto przed podatkami i zastosowaniem współczynników korygujących.

Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych na przestrzeni 5 lat

(mln EUR)

	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	37 172	34 835	42 503	46 818	58 616

2.10. REZERWY

(mln EUR)

	Stan na dzień 31.12.2013 r.	Dodatkowe rezerwy	Cofnięte kwoty niewykorzystane	Kwoty wyko- rzystane	Przesunięcia do pozycji krótkotermini- nowych	Zmiana w sza- cunkach	Stan na dzień 31.12.2014 r.
Sprawy sądowe	487	567	(97)	(229)	—	0	728
Likwidacja obiektów jądrowych	963	—	—	(31)	—	159	1 091
Rezerwy finansowe	282	117	(0)	(76)	—	9	332
Grzywny	—	30	—	—	—	—	30
Inne	135	94	(53)	(73)	—	(0)	102
Ogółem	1 867	807	(150)	(409)	—	168	2 282
Długoterminowe	1 323	241	(93)	(28)	(69)	164	1 537
Krótkoterminowe	545	566	(57)	(381)	69	4	745

Sprawy sądowe

W pozycji tej wykazano szacunkowe kwoty, które prawdopodobnie będzie należało wypłacić po zakończeniu roku w związku z toczącymi się sprawami sądowymi. Wzrost w pozycji rezerw wynika przede wszystkim z przegranych spraw sądowych dotyczących EFRG. Ten znaczący wzrost został jedynie częściowo zrekompensowany niewykorzystanymi kwotami związanymi z rozstrzygnięciem sprawy z zakresu zasobów własnych dotyczącej opłat wyrównawczych od cukru – zob. także informacja dodatkowa 3.2.

Likwidacja obiektów jądrowych

W 2012 r. zespół niezależnych ekspertów zaktualizował swoją analizę z 2008 r. dotyczącą szacunkowych kosztów likwidacji obiektów jądrowych Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) oraz programu zarządzania odpadami. Te koszty, oszacowane na 989 mln EUR (poprzednio 1 222 mln EUR), wzięto za podstawę przy określaniu niniejszej rezerwy. W 2014 r. podstawa ta została ponownie zmieniona zgodnie ze zaktualizowaną strategią w zakresie likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami z 2014 r. Sporządzono ją w następstwie uwag zgłoszonych przez ekspertów zewnętrznych w następstwie przeglądu programu JRC w zakresie likwidacji obiektów jądrowych i gospodarowania odpadami. Zgodnie z zasadami rachunkowości UE ta rezerwa jest indeksowana wskaźnikiem inflacji, a następnie dyskontowana do wartości bieżącej netto (w oparciu o krzywą swapu zero-kuponowego w euro). Na dzień 31 grudnia 2014 r. stan tej rezerwy wynosi w związku z tym 1 091 mln EUR, podzielone na kwoty, których wykorzystania należy się spodziewać w 2015 r. (27 mln EUR) i później (1 064 mln EUR).

Z uwagi na przewidywany czas trwania programu (około 20 lat) należy zaznaczyć, że dane szacunkowe są obciążone niepewnością i że ostateczny koszt może różnić się od obecnie ujętej kwoty.

Rezerwy finansowe

Rezerwy finansowe to przede wszystkim rezerwy odpowiadające szacunkowym stratom, które zostaną poniesione w związku z gwarancjami udzielonymi w ramach różnych instrumentów finansowych. Dotyczy to przypadków, gdy Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) oraz Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) są upoważnione do udzielania gwarancji we własnym imieniu, ale z upoważnienia i na ryzyko Komisji. Istnieją jednak ograniczenia dotyczące ryzyka finansowego powiązanego z wykorzystanymi i niewykorzystanymi gwarancjami. Długoterminowe rezerwy finansowe są dyskontowane do ich wartości bieżącej netto (w oparciu o roczną stopę swapu w euro).

2.11. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Długoterminowe zobowiązania finansowe			
Zaciągnięte pożyczki	2.11.1	49 743	54 153
Inne zobowiązania finansowe	2.11.2	2 108	2 216
Ogółem		51 851	56 369
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe			
Zaciągnięte pożyczki	2.11.1	8 727	3 065
Inne zobowiązania finansowe	2.11.2	101	99
Ogółem		8 828	3 163
Ogółem		60 680	59 533

2.11.1. Zaciągnięte pożyczki

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Zaciągnięte pożyczki	58 491	57 237
Wylimitowanie: Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych ⁽¹⁾	(20)	(20)
Ogółem	58 470	57 218

⁽¹⁾ Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych posiada obligacje europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej wyemitowane przez Komisję, które należy zatem wylimitować.

Zaciągnięte pożyczki w podziale na instrumenty finansowe

(mln EUR)

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Wsparcie bilansu płatniczego	EFSM	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	569	387	11 623	44 468	190	57 237
Nowe pożyczki	1 360	—	—	3 000	—	4 360
Splaty	(96)	(39)	(3 000)	—	—	(3 135)
Różnice kursowe	—	1	—	—	14	15
Zmiany wartości bilansowych	9	—	(33)	39	(1)	14
Ogółem na dzień 31.12.2014 r.	1 842	349	8 590	47 507	203	58 491
Długoterminowe	1 762	299	5 700	41 800	193	49 754
Krótkoterminowe	80	50	2 890	5 707	10	8 737

Zaciągnięte pożyczki obejmują również zobowiązania potwierdzone certyfikatami, opiewające na kwotę 58 261 mln EUR (w 2013 r.: 56 981 mln EUR). Zmiany wartości bilansowej odpowiadają zmianom naliczonych odsetek.

Ulepszono sposób prezentacji zaciągniętych pożyczek ujętych w bilansie Komisji w podziale na krótkoterminowe i długoterminowe (np. MFA, Euratom, BOP i EFSM): oprócz ostatecznego terminu zapadalności pożyczki w prezentacji uwzględniane są teraz także spłaty należne na koniec roku.

Efektywne stopy procentowe zaciągniętych pożyczek (wyrażone jako przedział stóp procentowych)

	31.12.2014	31.12.2013
Pomoc makrofinansowa (MFA)	0,181 % – 4,54 %	0,27 % – 4,54 %
Euratom	0,138 % – 5,6775 %	0,291 % – 5,6775 %
Wsparcie bilansu płatniczego (BOP)	2,375 % – 3,625 %	2,375 % – 3,625 %
Europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM)	1,875 % – 3,750 %	2,375 % – 3,750 %
EWWiS w likwidacji	6,92 % – 9,78 %	6,92 % – 9,78 %

2.11.2. Inne zobowiązania finansowe

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 674	1 756
Budynki, których cena zakupu płacona jest w ratach	371	369
Inne	63	91
Ogółem	2 108	2 216
Krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	81	82
Budynki, których cena zakupu płacona jest w ratach	20	17
Ogółem	101	99
Ogółem	2 209	2 315

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

(mln EUR)

	Kwoty do zapłaty w przyszłości			Zobowiązania ogółem
	< 1 rok	1–5 lat	> 5 lat	
Grunty i budynki	75	358	1 309	1 742
Inne rzeczowe aktywa trwałe	6	8	—	14
Ogółem na dzień 31.12.2014 r.	81	366	1 309	1 755
Odsetki	70	272	392	734

(mln EUR)

	Kwoty do zapłaty w przyszłości			
	< 1 rok	1–5 lat	> 5 lat	Zobowiązania ogółem
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem na dzień 31.12.2014 r.	151	638	1 700	2 489
<i>Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem na dzień 31.12.2013 r.</i>	171	672	1 884	2 727

2.12. ZOBOWIĄZANIA

(mln EUR)

	Kwota brutto	Korekty ⁽¹⁾	Kwota netto
2014			
Zestawienia poniesionych wydatków i faktury otrzymane od:			
Państw członkowskich			
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz inne instrumenty na rzecz rozwoju obszarów wiejskich	318	(23)	295
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Fundusz Spójności	19 928	(2 306)	17 622
Europejski Fundusz Społeczny	5 893	(272)	5 621
Inne	751	(93)	658
Podmiotów prywatnych i publicznych	1 718	(106)	1 612
Otrzymane zestawienia poniesionych wydatków i faktury ogółem	28 608	(2 800)	25 808
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji	11 066	nd.	11 066
Zobowiązania różne	156	nd.	156
Zobowiązania z tytułu zasobów własnych	5 945	nd.	5 945
Inne	204	nd.	204
Ogółem na dzień 31.12.2014 r.	45 980	(2 800)	43 180
2013			
Otrzymane zestawienia poniesionych wydatków i faktury ogółem	27 257	(2 918)	24 339
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji	11 252	nd.	11 252
Zobowiązania różne	147	nd.	147
Zobowiązania z tytułu zasobów własnych	244	nd.	244
Inne	231	nd.	231
Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	39 131	(2 918)	36 213

⁽¹⁾ Szacunkowe kwoty niekwalifikowalne oraz zaliczki pozostające do wypłacenia.

Zobowiązania obejmują zestawienia poniesionych wydatków otrzymane przez Komisję w ramach działań związanych z dotacjami. Są one zapisywane na dobro konta w kwocie rozszczenia od momentu otrzymania wniosku. Jeśli beneficjentem jest państwo członkowskie, klasyfikuje się je jako zobowiązania wobec państwa. Ta sama procedura obowiązuje w odniesieniu do faktur i not kredytowych otrzymanych w związku z udzielaniem zamówień. Odpowiednie zestawienia poniesionych wydatków zostały uwzględnione w ramach procedur zakończenia księgowania na koniec roku (procedurach cut-off). Po dokonaniu tych zapisów przy zakończeniu księgowania szacowane kwoty kwalifikowalne ujęto w związku z tym jako koszty, natomiast pozostałą część wykazano jako „Szacunkowe kwoty niekwalifikowalne oraz zaliczki pozostające do wypłacenia” (zob. poniżej).

Zobowiązania z tytułu zasobów własnych odnoszą się do składek państw członkowskich do budżetu UE, które miały zostać zwrócone na koniec roku w następstwie ostatniego budżetu korygującego z 2014 r. (5,9 mld EUR). Znaczący wzrost w stosunku do poprzedniego roku wynika z korekt DNB dokonanych na koniec roku (zob. także informacja dodatkowa 2.6.1.1).

Szacunkowe kwoty niekwalifikowalne oraz zaliczki pozostające do wypłacenia

Zobowiązania zmniejszono o tę część kwoty z otrzymanych wniosków o zwrot kosztów, wymagających jeszcze sprawdzenia, którą uznano za niekwalifikowalną. Największe kwoty są związane z dyrekcjami generalnymi odpowiedzialnymi za działania strukturalne. Zobowiązania zmniejszono także o część kwoty z otrzymanych wniosków o zwrot kosztów dotyczących innych zaliczek dla państw członkowskich (zob. informacja dodatkowa 2.5.2), które są nadal do wypłaty na koniec roku (2,0 mld EUR).

Wnioski o płatności zaliczkowe

Oprócz wspomnianych powyżej kwot wnioski o płatności zaliczkowe, które wpłynęły, opiewają na kwotę 1,3 mld EUR, a płatności z ich tytułu nie zostały jeszcze zrealizowane na koniec roku. Zgodnie z zasadami rachunkowości UE kwot tych nie księguje się jako zobowiązania.

2.1.3. BIERNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KOSZTÓW I PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	55 798	56 085
Przychody przyszłych okresów	56	62
Inne	118	134
Ogółem	55 973	56 282

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów mają następującą strukturę:

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji	33 667	33 491
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz inne instrumenty na rzecz rozwoju obszarów wiejskich	13 414	12 458
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Fundusz Spójności	3 157	4 371
Europejski Fundusz Społeczny	976	1 109
Inne	4 584	4 656
Ogółem	55 798	56 085

AKTYWA NETTO

2.14. KAPITAŁY REZERWOWE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Kapitał z aktualizacji wyceny	2.14.1	238	99
Kapitał rezerwowy Funduszu Gwarancyjnego	2.14.2	2 372	2 125
Inne kapitały rezerwowe	2.14.3	1 825	1 849
Ogółem		4 435	4 073

2.14.1. Kapitał z aktualizacji wyceny

Zgodnie z zasadami rachunkowości UE korekta do wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowana w kapitale z aktualizacji wyceny.

Zmiany w kapitale z aktualizacji wyceny dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w okresie sprawozdawczym:

(mln EUR)

	2014	2013
Uwzględnione w kapitale z aktualizacji wyceny	135	(25)
Uwzględnione w informacjach dodatkowych do sprawozdania z finansowych wyników działalności	(10)	(25)
Ogółem	125	(50)

Ponadto kwota 15 mln EUR w zmianie ogółem stanu kapitału z aktualizacji wyceny dotyczy inwestycji ewidencjonowanych metodą praw własności.

2.14.2. Kapitał rezerwowy Funduszu Gwarancyjnego

Ten kapitał rezerwowy odzwierciedla kwotę docelową w wysokości 9 % nieuregulowanych kwot zobowiązań gwarantowanych przez fundusz, wymaganą do zatrzymania jako aktywa.

2.14.3. Inne kapitały rezerwowe

Kwota ta obejmuje przede wszystkim kapitał rezerwowy EWWiS w likwidacji (1 532 mln EUR) na aktywa Funduszu Badawczego Węgla i Stali, który utworzono w związku z likwidacją EWWiS.

2.15. KWOTY, DO WNIESIENIA KTÓRYCH NALEŻY WEZWAĆ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

(mln EUR)

Kwoty, do wniesienia których należy wezwać państwa członkowskie, na dzień 31.12.2013 r.	49 925
Zwrot nadwyżki budżetowej za 2013 r. państwom członkowskim	1 005
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego	247
Inne zmiany stanu kapitału rezerwowego	(15)
Wynik ekonomiczny za rok	11 280
Ogółem kwoty, do wniesienia których należy wezwać państwa członkowskie, na dzień 31.12.2014 r.	62 441

Kwota ta stanowi tę część kosztów poniesionych już przez Komisję do dnia 31 grudnia, która będzie musiała zostać sfinansowana z przyszłych budżetów. Wiele kosztów ujmowanych jest zgodnie z zasadami rachunkowości memoriałowej w roku N, choć mogą one zostać faktycznie poniesione w roku N+1 (lub później) i sfinansowane w związku z tym z budżetu na rok N+1 (lub później). W związku z ujęciem w sprawozdaniu finansowym tych zobowiązań oraz ze względu na fakt, że odpowiednie kwoty są finansowane z przyszłych budżetów, na koniec roku zobowiązania znacząco przekraczają poziom aktywów. Najbardziej znaczące kwoty, na które należy zwrócić uwagę, odnoszą się do działań Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji. W większości kwoty, do wniesienia których należy wezwać, są w rzeczywistości wpłacane przez państwa członkowskie w okresie krótszym niż 12 miesięcy od końca danego roku budżetowego jako część budżetu na kolejny rok.

Należy również zauważyć, że nie ma to wpływu na wynik budżetu – dochody budżetowe powinny zawsze być równe wydatkom budżetowym lub je przewyższać, a każda nadwyżka dochodów zwracana jest państwom członkowskim.

3. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI

PRZYCHODY

PRZYCHODY Z TRANSAKCJI INNYCH NIŻ TRANSAKCJE WYMIANY

3.1. ZASOBY WŁASNE OPARTE NA DNB

Dochody z tytułu zasobów własnych stanowią zasadniczą część przychodów operacyjnych UE. Spośród trzech kategorii zasobów własnych, do których należą tradycyjne zasoby własne („TZW”), zasoby oparte na VAT oraz zasoby oparte na DNB, najbardziej znaczące są zasoby oparte na DNB w kwocie 104 688 mln EUR (w 2013 r.: 110 194 mln EUR).

3.2. TRADYCYJNE ZASOBY WŁASNE

	(mln EUR)	
	2014	2013
Cła	17 204	15 268
Opłaty wyrównawcze od cukru	(67)	199
Ogółem	17 137	15 467

Tradycyjne zasoby własne (TZW) obejmują cła i opłaty wyrównawcze od cukru. Państwa członkowskie zatrzymują – na poczet kosztów poboru – 20 % tradycyjnych zasobów własnych, a powyższe kwoty są przedstawione z uwzględnieniem tego odliczenia.

Należy także zauważyć, że w wyniku wyroku Trybunału dotyczącego rozporządzenia w sprawie opłat wyrównawczych od cukru, do którego zastrzeżenia zgłosiły niektóre przedsiębiorstwa i państwa członkowskie, w 2014 r. dokonano zwrotu kwoty 200 mln EUR na rzecz zainteresowanych stron. Odnośna rezerwa, pierwotnie utworzona w 2012 r., została zatem wykorzystana w 2014 r.

3.3. ZASOBY WŁASNE OPARTE NA VAT

Zgodnie z decyzją w sprawie zasobów własnych nr 2007/436/WE, Euratom składki oparte na VAT obliczane są przy zastosowaniu stawki jednolitej wynoszącej 0,30 % do zharmonizowanej podstawy VAT każdego państwa członkowskiego. Jednocześnie w decyzji tej przewidziano niższą stawkę poboru dla Austrii (0,225 %), Niemiec (0,15 %), Niderlandów i Szwecji (0,10 %). Wyjątek ten przewidziano jednak tylko na lata 2007–2013. W związku z tym w 2014 r. stawka jednolita w wysokości 0,30 % zaczęła ponownie obowiązywać wszystkie państwa członkowskie i pozostanie tak do czasu wejścia w życie nowej decyzji w sprawie zasobów własnych. Jest to przyczyna, dla której dochody z VAT wzrosły z 14 019 mln EUR w 2013 r. do 17 462 mln EUR w 2014 r.

PRZYCHODY Z TRANSAKCJI INNYCH NIŻ TRANSAKCJE WYMIANY: TRANSFERY

3.4. GRZYWNY

Przychody te (2 297 mln EUR) odnoszą się do grzywien nałożonych przez Komisję za naruszenie przepisów, głównie w sprawach z zakresu konkurencji. Należności i powiązane przychody ujmuje się po podjęciu przez Komisję decyzji o nałożeniu grzywiny i oficjalnym powiadomieniu o takiej decyzji jej adresata.

Najwyższa kwota w 2014 r. dotyczy rynku łożysk dla branży motoryzacyjnej. Komisja nałożyła grzywny na łączną kwotę 953 mln EUR na producentów łożysk do samochodów osobowych i ciężarowych za udział w kartelu.

3.5. ODZYSKANIE WYDATKÓW

(mln EUR)

	2014	2013
Zarządzanie dzielone	3 328	1 628
Zarządzanie bezpośrednie	45	69
Zarządzanie pośrednie	45	6
Zarządzanie zdecentralizowane	—	41
Zarządzanie wspólne	—	33
Ogółem	3 418	1 777

Ta pozycja obejmuje wystawione przez Komisję nakazy odzyskania środków, realizowane w drodze wpłaty gotówkowej przez dłużnika lub potrącenia należności od późniejszych płatności zarejestrowanych w systemie rachunkowości Komisji, mające na celu odzyskanie środków wcześniej wydatkowanych z budżetu ogólnego. Podstawą tych operacji są kontrole, audyty lub analizy kwalifikowalności. Pozycja ta obejmuje także nakazy odzyskania środków wystawione przez państwa członkowskie beneficjentom środków EFRG, a także zmiany szacunków dotyczących naliczonych dochodów na koniec poprzedniego roku w porównaniu z rokiem bieżącym.

Należy zauważyć, że dane te odzwierciedlają wpływ rachunkowy jedynie działań korygujących UE, na podstawie obowiązujących zasad rachunkowości UE. Z tego względu dane te nie mogą odzwierciedlać i nie odzwierciedlają w pełni środków podjętych w celu ochrony budżetu, w szczególności w odniesieniu do polityki spójności, w przypadku której istnieją specjalne mechanizmy, które zapewniają korektę wydatków niekwalifikowalnych i które w większości przypadków nie wymagają wystawienia nakazu odzyskania środków. Ponadto odzyskane płatności zaliczkowe – zgodnie z zasadami rachunkowości UE – również nie są ujmowane jako dochód. Bardziej szczegółowe informacje na temat korekt finansowych i odzyskania wydatków znajdują się w informacji dodatkowej 6.

Zdecydowana większość kwoty ogółem przypada na zarządzanie dzielone.

Rolnictwo: EFRG i rozwój obszarów wiejskich

W odniesieniu do EFRG oraz EFRROW kwoty ujęte w ramach tej pozycji jako przychód za dany rok to korekty finansowe za ten rok oraz zwroty zgłoszone przez państwa członkowskie i odzyskane w ciągu roku, a także wzrost netto nieuregulowanych kwot zgłoszonych przez państwa członkowskie do odzyskania na koniec roku w związku z nadużyciami finansowymi i nieprawidłowościami.

Polityka spójności

Główne kwoty dotyczące polityki spójności obejmują nakazy odzyskania środków wystawione przez Komisję w celu odzyskania nienależnych wypłat dokonanych w poprzednich latach, kwoty związane z korektami finansowymi wykonanymi poprzez wycofanie w ciągu roku, a także odliczenia od wydatków pomniejszone o zmniejszenie naliczonych dochodów na koniec roku.

Pozostałe nakazy odzyskania środków wystawione w związku z polityką spójności dotyczą odzyskania płatności zaliczkowych – zob. informacja dodatkowa 6.4. Kwoty te nie zostały ujęte jako przychód, natomiast zapisano je w bilansie w pozycji dotyczącej zaliczkowania.

Kwota ogółem odzyskanych wydatków uległa niemal podwojeniu w stosunku do poprzedniego roku ze względu na zaawansowany etap zamykania okresu programowania 2000–2006 w odniesieniu do polityki spójności i dokonane w związku z tym wycofania, a także ze względu na znaczące korekty dokonane przez Dyrekcję Generalną ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich w 2014 r.

3.6. INNE PRZYCHODY Z TRANSAKCJI INNYCH NIŻ TRANSAKCJE WYMIANY

	(mln EUR)	
	2014	2013
Przekazanie aktywów	1 448	—
Dostosowania budżetowe	794	1 187
Podatki i składki płacone przez personel	1 276	1 137
Wkłady państw trzecich	336	373
Opłaty rolne	409	48
Dostosowania rezerw	369	208
Inne	990	1 091
Ogółem	5 623	4 045

Przekazanie aktywów dotyczy przekazania Komisji satelitów w ramach programu Copernicus (dawny program GMES) przez Europejską Agencję Kosmiczną (ESA) (zob. informacja dodatkowa 2.2). Zgodnie z zasadami rachunkowości UE przekazanie to jest transakcją inną niż transakcja wymiany; nastąpi ono powtórnie w przyszłych okresach w odniesieniu do pozostałych satelitów Copernicus, które są obecnie w budowie.

Dostosowania budżetowe obejmują nadwyżkę budżetową z 2013 r. (1 005 mln EUR), która została pośrednio zwrócona państwom członkowskim poprzez odliczenie kwot zasobów własnych, które państwa te muszą przekazać UE w kolejnym roku – tym samym stanowi ona przychód w 2014 r.

Przychody z podatków i składek płaconych przez personel wynikają przede wszystkim z odliczeń od wynagrodzeń pracowników i obejmują przede wszystkim dwie znaczące kwoty: składki emerytalno-rentowe i podatki dochodowe personelu.

Wkłady państw trzecich to wkłady państw EFTA oraz krajów przystępujących.

Opłaty rolne obejmują opłaty wyrównawcze w sektorze mleka, które są instrumentem zarządzania rynkiem i mają na celu karanie tych producentów mleka, którzy przekroczyli swoje ilości referencyjne. Jako że nie są one powiązane z wcześniejszymi płatnościami dokonany przez Komisję, w praktyce uznaje się je za dochody przeznaczone na określony cel. Wzrost w pozycji opłat wyrównawczych w sektorze mleka w tym roku wynika z przekroczenia przez osiem państw członkowskich kwot mlecznych z terminem dostawy w 2013/2014 r., w związku z czym państwa te musiały zapłacić kary (określane jako „dodatkowa opłata”). System kwot mlecznych w UE zniesiono dnia 1 kwietnia 2015 r.

PRZYCHODY Z TRANSAKCJI WYMIANY

3.7. PRZYCHODY FINANSOWE

	(mln EUR)	
	2014	2013
Przychody odsetkowe z tytułu:		
zaliczkowania	16	29
opóźnień w płatnościach	387	88
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	65	71
udzielonych pożyczek	1 722	1 712
środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	10	21

(mln EUR)

	2014	2013
aktywów finansowych, które utraciły wartość	0	—
Inne	1	1
Przychody odsetkowe	2 202	1 922
Przychody z tytułu dywidend	6	6
Zrealizowany zysk ze sprzedaży aktywów finansowych	30	24
Inne przychody finansowe	61	40
Ogółem	2 298	1 991

Przychody odsetkowe z tytułu pożyczek dotyczą głównie pożyczek udzielonych z pożyczonych środków (zob. informacja dodatkowa 2.4.2).

Zrealizowane zyski lub straty z aktywów finansowych

(mln EUR)

	2014	2013
Zrealizowane zyski/(straty) z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	13	24

3.8. INNE PRZYCHODY Z TRANSAKCJI WYMIANY

(mln EUR)

	2014	2013
Przychody powiązane z rzeczowymi aktywami trwałymi	16	38
Dodatnie różnice kursowe	478	336
Inne	571	1 070
Ogółem	1 066	1 443

Pozostałe przychody z transakcji wymiany to głównie przychody z opłat za zarządzanie oraz przychody związane z należnościami, które wcześniej utraciły wartość.

KOSZTY

PLATNOŚCI TRANSFEROWE I DOTACJE WEDŁUG METODY ZARZĄDZANIA

3.9. ZARZĄDZANIE DZIELONE

(mln EUR)

	2014	2013
Wykonywane przez państwa członkowskie		
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji	44 465	45 067
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i inne instrumenty rozwoju obszarów wiejskich	14 046	13 585

(mln EUR)

Wykonywane przez państwa członkowskie	2014	2013
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Fundusz Spójności	43 345	47 767
Europejski Fundusz Społeczny	12 651	12 126
Inne	2 307	1 525
Ogółem	116 814	120 070

Programy finansowane z funduszy strukturalnych znajdują się obecnie w fazie zamykania okresu programowania 2007–2013, ale jednocześnie rozpoczyna się okres programowania 2014–2020.

Największy spadek kosztów w porównaniu z 2013 r. odnotowano w przypadku Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności. Koszty ujęte w 2014 r. dotyczą okresu programowania 2007–2013; ze względu na powolne uruchamianie programów (państwa członkowskie rozpoczęły ich realizację dopiero w 2015 r.) dla obecnego okresu programowania nie zaksięgowano jeszcze żadnych kosztów.

Zmniejszenie się kosztów Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji wynika głównie z wpływu mechanizmu dyscypliny finansowej.

Podpozycja „Inne” obejmuje głównie: azyl i migrację (0,6 mld EUR), bezpieczeństwo wewnętrzne (0,5 mld EUR), rybołówstwo i gospodarkę morską (0,5 mld EUR), Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (0,2 mld EUR) i Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (0,1 mld EUR).

3.10. ZARZĄDZANIE BEZPOŚREDNIE

(mln EUR)

	2014	2013
Wykonywane przez Komisję	10 431	8 722
Wykonywane przez agencje wykonawcze UE	4 880	3 797
Ogółem	15 311	12 519

Powyższe kwoty dotyczą głównie realizacji polityki w zakresie badań naukowych (8,9 mld EUR) i programów wykonywanych przez Agencję Wykonawczą ds. Innowacyjności i Sieci (1,5 mld EUR), a także europejskiej polityki sąsiedztwa (1,5 mld EUR) i instrumentów współpracy na rzecz rozwoju (1,3 mld EUR).

Wzrost kwot odnotowany w 2014 r. przypada głównie na dziedziny współpracy na rzecz rozwoju, w przypadku której odnotowano wzrost o 0,5 mld EUR (w tym płatność na rzecz Ukrainy w wysokości 250 mln EUR), energii (1,1 mld EUR) i programów badawczych zarządzanych przez agencje wykonawcze (1,1 mld EUR w związku z rosnącą liczbą prowadzonych projektów).

3.11. ZARZĄDZANIE POŚREDNIE

(mln EUR)

	2014	2013
Wykonywane przez inne agencje i organy UE	1 025	656
Wykonywane przez państwa trzecie	1 005	720
Wykonywane przez organizacje międzynarodowe	1 765	1 745
Wykonywane przez inne podmioty	1 799	1 694
Ogółem	5 594	4 815

3.12. KOSZTY PERSONELU I ŚWIADCZEŃ EMERYTALNO- RENTOWYCH

(mln EUR)

	2014	2013
Koszty personelu	5 693	5 527
Koszty świadczeń emerytalno-rentowych	3 970	3 531
Ogółem	9 662	9 058

Zmiany kosztów świadczeń emerytalno-rentowych są częściowo związane z aktuarialnym przeszacowaniem zobowiązań dotyczących świadczeń pracowniczych, a częściowo z innymi czynnikami niż zmiany założeń aktuarialnych.

3.13. ZMIANY ZAŁOŻEŃ AKTUARIALNYCH DOTYCZĄCYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Strata aktuarialna w wysokości 9,2 mld EUR netto wykazana w tej pozycji dotyczy zobowiązań dotyczących świadczeń pracowniczych ujętych w bilansie (zob. informacja dodatkowa 2.9). Ta niezwykle wysoka kwota wynika z gwałtownego spadku stóp procentowych, który odzwierciedla panujące warunki ekonomiczne.

3.14. KOSZTY FINANSOWE

(mln EUR)

	2014	2013
Koszty z tytułu odsetek:		
od zaciągniętych pożyczek	1 712	1 697
inne	22	22
Leasing finansowy	90	99
Straty z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	3	8
Odpisy z tytułu utraty wartości udzielonych pożyczek i należności	1 030	469
Zrealizowana strata ze sprzedaży aktywów finansowych	17	—
Inne koszty finansowe	51	87
Ogółem	2 926	2 383

Kwota kosztów z tytułu odsetek od zaciągniętych pożyczek odpowiada przychodom z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek (transakcje wzajemne typu *back-to-back*).

3.15. UDZIAŁ W WYNIKU FINANSOWYM NETTO WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ I JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH

Zgodnie z metodą praw własności UE ujmuje w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności swój udział w wyniku finansowym netto swoich wspólnych przedsięwzięć i jednostek stowarzyszonych (zob. również informacje dodatkowe 2.3.1 i 2.3.2).

3.16. INNE KOSZTY

(mln EUR)

	2014	2013
Koszty administracyjne i informatyczne	2 070	2 034
Koszty powiązane z rzeczowymi aktywami trwałymi	1 186	1 105

(mln EUR)

	2014	2013
Straty z tytułu różnic kursowych	370	395
Dostosowania rezerw	688	399
Inne	839	640
Ogółem	5 152	4 572

Koszty prac badawczych i prac rozwojowych są uwzględnione w kosztach administracyjnych i informatycznych, jak następuje:

(mln EUR)

	2014	2013
Koszty prac badawczych	353	335
Niekapitalizowane koszty prac rozwojowych	54	74
Ogółem	406	409

W kosztach powiązanych z rzeczowymi aktywami trwałymi uwzględniono kwotę 369 mln EUR (w 2013 r.: 388 mln EUR) związaną z leasingiem operacyjnym. Kwoty, które zobowiązano się zapłacić w pozostałym okresie obowiązywania tych umów leasingu, przedstawiają się następująco:

(mln EUR)

	Kwoty do zapłaty w przyszłości			Ogółem
	< 1 rok	1–5 lat	> 5 lat	
Budynki	332	988	934	2 254
Sprzęt IT i inne wyposażenie	7	15	0	22
Ogółem	339	1 003	934	2 276

3.17. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW WIELOLETNICH RAM FINANSOWYCH (WRF)

	Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu	Trwały wzrost gospodarczy	Bezpieczeństwo i obywatelstwo	Globalny wymiar Europy	Administracja	Nieprzypisane do działu WRF ⁽¹⁾	Ogółem
Zasoby własne oparte na DNB	—	—	—	—	—	104 688	104 688
Tradycyjne zasoby własne	—	—	—	—	—	17 137	17 137
VAT	—	—	—	—	—	17 462	17 462
Grzywny	—	—	—	—	—	2 297	2 297
Odzyskanie wydatków	1 136	2 226	3	53	—	0	3 418
Inne	1 981	508	4	53	4 590	(1 513)	5 623
Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany	3 117	2 734	6	106	4 590	140 072	150 625
Przychody finansowe	66	3	0	36	1	2 192	2 298
Inne	119	(11)	(4)	97	215	649	1 066
Przychody z transakcji wymiany	185	(8)	(4)	134	216	2 841	3 364
Przychody ogółem	3 302	2 726	2	240	4 806	142 913	153 989
Koszty wydatkowane przez państwa członkowskie:							
EFRG	—	(44 465)	—	—	—	—	(44 465)
EFROW i inne instrumenty rozwoju obszarów wiejskich	—	(14 033)	—	(12)	—	—	(14 046)
EFRR i FS	(43 345)	—	—	—	—	—	(43 345)
EFS	(12 651)	—	—	—	—	—	(12 651)
Inne	(561)	(542)	(1 109)	(94)	—	—	(2 307)
wydatkowane przez KE i agencje wykonawcze	(9 809)	(339)	(1 114)	(4 046)	9	(12)	(15 311)
wydatkowane przez inne agencje i organy UE	(789)	(58)	(473)	(40)	—	334	(1 025)
wydatkowane przez państwa trzecie i org. międz.	(246)	4	(8)	(2 520)	(0)	—	(2 770)
wydatkowane przez inne podmioty	(1 317)	—	(5)	(478)	(0)	1	(1 799)

	(mln EUR)						
	Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu	Trwały wzrost gospodarczy	Bezpieczeństwo i obywatelstwo	Globalny wymiar Europy	Administracja	Nieprzypisane do działu WRF ⁽¹⁾	Ogółem
Koszty personelu i świadczeń emerytalno-rentowych	(1 538)	(324)	(362)	(566)	(6 066)	(806)	(9 662)
Zmiany założeń aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych	—	—	—	—	(9 170)	—	(9 170)
Koszty finansowe	(152)	(25)	(1)	(26)	(557)	(2 165)	(2 926)
Udział w deficycie netto wspólnych przedsięwzięć/jednostek stowarzyszonych	(640)	—	—	—	—	—	(640)
Pozostałe koszty	(1 397)	(60)	(115)	(126)	(3 069)	(385)	(5 152)
Koszty ogółem	(72 444)	(59 843)	(3 189)	(7 908)	(18 853)	(3 032)	(165 269)
Wynik ekonomiczny za rok	(69 141)	(57 117)	(3 186)	(7 668)	(14 047)	1 39 880	(11 280)

⁽¹⁾ Pozycja „nieprzypisane do działu WRF” obejmuje wykonanie budżetu podmiotów objętych konsolidacją oraz wyłączenia konsolidacyjne, operacje pozabudżetowe i nieprzydzielone programy, które są nieistotne.

Rozbicie przychodów i kosztów według działów WRF ma charakter szacunkowy, ponieważ nie wszystkie zobowiązania są powiązane z działem WRF.

3.1.8. PRZEKLASYFIKOWANIE DANYCH LICZBOWYCH ZA 2013 R.

Aby ułatwić użytkownikom korzystanie ze sprawozdań, w niniejszej edycji za 2014 r. zmieniono układ sprawozdania z finansowych wyników działalności. Zgodnie z regulami rachunkowości UE dokonano przeklasyfikowania danych liczbowych za 2013 r. Należy przy tym podkreślić, że nie zmieniono żadnych kwot, jedynie zmiany dotyczyły sposobu przedstawienia istniejących danych liczbowych, tak więc przychody, koszty i wynik pozostają takie same jak w sprawozdaniu pierwotnie opublikowanym w 2013 r. Poniżej przedstawiono zestawienie dotyczące wpływu tych zmian:

	(mln EUR)												
	Przychody z tytułu zasobów własnych i wkładów	Pozostałe przychody operacyjne	Przychody operacyjne ogółem	Koszty administracyjne	Koszty operacyjne	Koszty operacyjne ogółem	Nadwyżka z działalności operacyjnej	Przychody finansowe	Koszty finansowe	Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych	Udział w deficycie netto wspólnych przedsięwzięć i jednostek stowarzyszonych	Wynik ekonomiczny za rok	2013 (przeklasyfikowany)
2013 (opublikowany)	141 241	8 415	149 655	(9 269)	(138 571)	(147 840)	1 815	2 038	(2 045)	(5 565)	(608)	(4 365)	

		(mln EUR)												
		Przychody z tytułu zasobów własnych i wkładów	Pozostałe przychody operacyjne	Przychody operacyjne ogółem	Koszty administracyjne	Koszty operacyjne	Koszty operacyjne ogółem	Nadwyżka z działalności operacyjnej	Przychody finansowe	Koszty finansowe	Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych	Udział w deficycie netto wspólnych przedsiębiorstw i jednostek stowarzyszonych	Wynik ekonomiczny za rok	2013 (przełaskifikowany)
Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany														
Zasoby własne oparte na DNB		110 194	—	110 194	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110 194
Tradycyjne zasoby własne		15 467	—	15 467	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15 467
VAT		14 019	—	14 019	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14 019
Grzywny		—	2 757	2 757	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 757
Odzyskanie wydatków		—	1 777	1 777	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 777
Inne		1 561	2 484	4 045	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 045
Ogółem		141 241	7 018	148 259	—	—	—	—	—	—	—	—	—	148 259
Przychody z transakcji wymiany														
Przychody finansowe		—	—	—	—	—	—	—	1 991	—	—	—	—	1 991
Inne		—	1 397	1 397	—	—	—	—	47	—	—	—	—	1 443
Ogółem		—	1 397	1 397	—	—	—	—	2 038	—	—	—	—	3 434
PRZYCHODY OGÓŁEM		141 241	8 415	149 655	—	—	—	—	2 038	—	—	—	—	151 693

(mln EUR)													
	Przychody z tytułu zasobów własnych i wkładów	Pozostałe przychody operacyjne	Ogółem	Koszty administracyjne	Koszty operacyjne	Koszty operacyjne ogółem	Nadwyżka z działalności operacyjnej	Przychody finansowe	Koszty finansowe	Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych	Udział w deficycie netto wspólnych przedsiębiorstw i jednostek stowarzyszonych	Wynik ekonomiczny za rok	2013 (przełaskifikowany)
Koszty personelu i świadczeń emerytalno-rentowych	—	—	—	(5 527)	—	(5 527)	—	—	—	(3 531)	—	—	(9 058)
Zmiany założeń aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2 033)	—	—	(2 033)
Koszty finansowe	—	—	—	—	(469)	(469)	—	(1 914)	—	—	—	—	(2 383)
Udział w deficycie netto wspólnych przedsiębiorstw i jednostek stowarzyszonych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(608)	—	(608)
Pozostałe koszty	—	—	—	(3 742)	(699)	(4 442)	—	(131)	—	—	—	—	(4 572)
KOSZTY OGÓŁEM	—	—	—	(9 269)	(1 385 711)	(1 478 400)	—	(2 045)	(5 565)	(608)	—	—	(1 560 58)
Wynik ekonomiczny za rok	1 41 241	8 415	1 49 655	(9 269)	(1 385 711)	(1 478 400)	1 815	(2 045)	(5 565)	(608)	—	—	(4 365)

4. INFORMACJE DODATKOWE DO RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

4.1. CEL I SPORZĄDZENIE RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

Na podstawie informacji o przepływach pieniężnych przeprowadza się ocenę zdolności UE do generowania środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz ocenę potrzeb UE w zakresie wykorzystywania tych przepływów pieniężnych.

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzono, wykorzystując metodę pośrednią. Oznacza to, że wynik ekonomiczny w danym roku budżetowym korygowany jest, aby uwzględnić wpływ transakcji bezgotówkowych, rozliczeń międzyokresowych wynikających z przeszłych lub przyszłych operacyjnych wpływów lub płatności gotówkowych oraz pozycji przychodów lub kosztów wynikających z inwestowania przepływów pieniężnych.

Przepływy pieniężne wynikające z transakcji w walucie obcej są ujmowane w walucie sprawozdawczej UE (euro) poprzez przeliczenie kwoty w obcej walucie według kursu wymiany euro na walutę obcą obowiązującego w dniu przepływu pieniężnego.

W tabeli przepływu środków pieniężnych ujęto przepływy pieniężne w danym okresie według podziału na działalność operacyjną i inwestycyjną (UE nie prowadzi działalności finansowej).

4.2. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA

Działalność operacyjna to działalność UE, której nie zalicza się do działalności inwestycyjnej. Zalicza się do niej większość prowadzonej działalności. Pożyczek udzielanych beneficjentom (w stosownych przypadkach również powiązanych zaciąganych pożyczek) nie uważa się za działalność inwestycyjną (ani finansową), ponieważ wpisują się one w cele ogólne i tym samym dotyczą codziennej działalności UE. Działalność operacyjna obejmuje również inwestycje, takie jak EFI, EBOR i fundusze venture capital. Celem tej działalności jest przyczynianie się do osiągnięcia celów wyznaczonych w różnych obszarach polityki.

4.3. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

Do działalności inwestycyjnej zalicza się nabywanie i zbywanie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, jak również pozostałe inwestycje, których nie uwzględniono w ekwiwalentach środków pieniężnych. Do działalności inwestycyjnej nie zalicza się pożyczek udzielanych beneficjentom. W tej pozycji wykazane mają być rzeczywiste inwestycje, których dokonała UE.

5. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ INNE ISTOTNE POZYCJE

5.1. AKTYWA WARUNKOWE

<i>(mln EUR)</i>		
	31.12.2014	31.12.2013
Otrzymane gwarancje:		
Gwarancje wykonania	400	441
Inne gwarancje	27	39
Inne aktywa warunkowe	49	16
Ogółem	476	496

Gwarancji wykonania wymaga się, aby zagwarantować wywiązanie się przez beneficjentów finansowania UE ze zobowiązań przewidzianych w umowach zawartych z UE.

5.2. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

<i>(mln EUR)</i>			
	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Udzielone gwarancje	5.2.1	20 862	22 162
Grzywny	5.2.2	5 602	5 227
EFRG, rozwój obszarów wiejskich, pomoc przedakcesyjna	5.2.3	505	1 537

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2014	31.12.2013
Polityka spójności	5.2.4	9	137
Sprawy sądowe i inne spory prawne	5.2.5	789	689
Pozostałe zobowiązania warunkowe		5	52
Ogółem		27 772	29 805

Wszystkie zobowiązania warunkowe, z wyjątkiem tych dotyczących grzywien, gdyby stały się wymagalne, byłyby w kolejnych latach finansowane z budżetu UE.

5.2.1. Udzielone gwarancje

(mln EUR)

	31.12.2014	31.12.2013
Gwarancje pożyczek udzielonych przez EBI		
gwarancja 65 %	18 283	19 077
gwarancja 70 %	447	1 361
gwarancja 75 %	168	257
gwarancja 100 %	300	461
Ogółem	19 198	21 156
Inne udzielone gwarancje	1 664	1 006
Ogółem	20 862	22 162

Gwarancje z budżetu UE obejmują pożyczki, na które EBI podpisał umowy i których bank ten udzielił z własnych zasobów państwom trzecim według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. (w tym pożyczki udzielone państwom członkowskim przed ich przystąpieniem do UE). Jednakże gwarancja UE ograniczona jest do określonego procentowego pułapu zatwierdzonej wysokości linii kredytowej: 65 % (w przypadku umów podpisanych do 2007 r.), 70 %, 75 % lub 100 %. W przypadku gdy pułap ten nie zostaje osiągnięty, gwarancja unijna obejmuje pełną kwotę. W przypadku umów podpisanych po 2007 r. (upoważnienia na lata 2007–2013 i 2014–2020) gwarancja UE jest ograniczona do 65 % sald należności, a nie do zatwierdzonej wysokości linii kredytowej. Na dzień 31 grudnia 2014 r. nieuregulowana kwota wynosiła 19 198 mln EUR i jest to kwota odpowiadająca maksymalnemu poziomowi ryzyka ponoszonego przez UE. Na dzień 31 grudnia 2014 r. około 82 % operacji udzielania pożyczek przez EBI (państwom i jednostkom państwowym niższego szczebla) jest objęte gwarancją generalną, natomiast w przypadku pozostałych operacji EBI korzysta jedynie z gwarancji na pokrycie ryzyka o charakterze politycznym.

Inne udzielone gwarancje dotyczą przede wszystkim mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka (883 mln EUR), programu „Horyzont 2020” (365 mln EUR) i Instrumentu Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (209 mln EUR).

5.2.2. Grzywny

Kwoty te dotyczą grzywien, które Komisja nałożyła za naruszenie reguł konkurencji i które wstępnie uiszczono, przy czym złożono skargę lub też nie wiadomo, czy zostanie ona złożona. Zobowiązanie warunkowe zostanie utrzymane, dopóki nie uprawomocni się orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości w danej sprawie. Uzyskane odsetki od płatności tymczasowych ujęto w wyniku ekonomicznym za dany rok oraz jako zobowiązania warunkowe, tak aby uwzględnić brak pewności co do tytułu prawnego Komisji do tych kwot.

5.2.3. EFRG, rozwój obszarów wiejskich, pomoc przedakcesyjna

Są to zobowiązania warunkowe wobec państw członkowskich uzależnione od wyroku Trybunału Sprawiedliwości, związane z decyzjami dotyczącymi zgodności odnośnie do EFRG, oraz korektami finansowymi w odniesieniu do rozwoju obszarów wiejskich i pomocy przedakcesyjnej. Ustalenie ostatecznej kwoty zobowiązania oraz roku, w którym kwota wynikająca z pomyślnego zaskarżenia decyzji przed Trybunałem Sprawiedliwości zostanie zapisana w budżecie, zależy będzie od czasu trwania postępowania w Trybunale.

5.2.4. *Polityka spójności*

Są to zobowiązania warunkowe wobec państw członkowskich w związku z działaniami w ramach polityki spójności, ujęte w oczekiwaniu na wyznaczenie daty rozprawy lub wyrok Trybunału Sprawiedliwości.

5.2.5. *Sprawy sądowe i inne spory prawne*

Pozycja ta odnosi się do powództw o odszkodowanie obecnie wniesionych przeciwko UE, innych sporów prawnych oraz szacunkowych kosztów postępowania przed sądem. Należy zauważyć, że w przypadku powództwa o odszkodowanie na mocy art. 288 Traktatu WE strona skarżąca musi udowodnić, że instytucja dopuściła się wystarczająco poważnego naruszenia przepisu prawa przyznającego uprawnienia osobom fizycznym, oraz wykazać faktyczne szkody poniesione przez stronę skarżącą, jak również istnienie związku przyczynowo-skutkowego między bezprawnym działaniem a szkodą.

5.3. INNE ISTOTNE POZYCJE

5.3.1. *Zobowiązania budżetowe pozostające do spłaty nieujęte jeszcze jako koszty*

	<i>(mln EUR)</i>	
	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania budżetowe pozostające do spłaty nieujęte jeszcze jako koszty	144 741	178 399

Powyższa kwota stanowi budżetowe RAL (zobowiązania pozostające do spłaty) pomniejszone o powiązane kwoty, które ujęto w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności za 2014 r. jako koszty. Zobowiązania budżetowe pozostające do spłaty (RAL) to kwota otwartych zobowiązań, w przypadku których nie dokonano jeszcze płatności lub umorzenia. Jest to normalna konsekwencja istnienia programów wieloletnich. Na dzień 31 grudnia 2014 r. kwota budżetowych RAL wynosiła 189 585 mln EUR (w 2013 r.: 222 410 mln EUR).

5.3.2. *Istotne zobowiązania prawne*

	<i>(mln EUR)</i>	
	31.12.2014	31.12.2013
Działania strukturalne	433 527	150
Protokoły z krajami śródziemnomorskimi	264	264
Umowy w sprawie połowów	176	79
Galileo	719	—
Copernicus	3 476	—
Transeuropejskie sieci transportowe (TEN-T)	—	850
Inne zobowiązania umowne	3 127	3 531
Ogółem	441 288	4 873

Przedmiotowe zobowiązania powstały, ponieważ Komisja zaciągnęła długoterminowe zobowiązania prawne w odniesieniu do kwot, które nie miały jeszcze pokrycia w budżecie w środkach na zobowiązania. Może to dotyczyć programów wieloletnich, takich jak działania strukturalne, lub kwot, które Komisja jest zobowiązana zapłacić w przyszłości na mocy umów administracyjnych obowiązujących w dniu bilansowym (np. dotyczących świadczenia usług w zakresie ochrony, sprzątnięcia itp., ale także zobowiązań umownych dotyczących konkretnych projektów, np. prac budowlanych). Znaczny wzrost zobowiązań prawnych dotyczących działań strukturalnych jest związany z faktem, że w obecnym okresie sprawozdawczym rozpoczęły się WRF na lata 2014–2020.

Działania strukturalne

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie między zobowiązaniami prawnymi, w odniesieniu do których nie zaciągnięto jeszcze zobowiązań budżetowych, a maksymalnymi zobowiązaniami w stosunku do kwot przewidzianych w WRF na lata 2014–2020. Przyszłe zobowiązania stanowią nieuregulowane kwoty, w przypadku których Komisja jest wciąż zobowiązana do dokonania płatności po dniu 31 grudnia 2014 r.

(mln EUR)

Fundusze	Ramy finansowe na lata 2014–2020	Zaciągnięte zobowiązania prawne	Zobowiązania budżetowe	Umorzenia	Zobowiązania prawne pomniejszone o zobowiązania budżetowe	Przyszłe zobowiązania
	(A)	(B)	(C)	(D)	(=B-C+D)	(=A-C-D)
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Fundusz Spójności	259 799	133 163	16 837	—	116 325	242 962
Europejski Fundusz Społeczny	89 624	57 828	9 273	—	48 555	80 350
Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym	3 814	3 723	501	—	3 222	3 313
DZIAŁ 1B: FUNDUSZE W RAMACH POLITYKI SPÓJNOŚCI	353 236	194 714	26 611	—	168 102	326 625
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	99 348	20 707	3 295	—	17 413	96 053
Europejski Fundusz Morski i Rybacki	5 749	140	19	—	121	5 730
DZIAŁ 2: ZASOBY NATURALNE	105 097	20 847	3 314	—	17 533	101 783
Fundusz Migracji i Azylu	2 752	—	—	—	—	2 752
Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego	2 367	—	—	—	—	2 367
DZIAŁ 3: BEZPIECZEŃSTWO I OBYWATELSTWO	5 119	—	—	—	—	5 119
Ogółem	463 452	215 561	29 925	—	185 636	433 527

Protokoły z krajami śródziemnomorskimi

Zobowiązania te dotyczą protokołów finansowych ze śródziemnomorskimi państwami trzecimi. Ujęta kwota stanowi różnicę między całkowitą kwotą określoną w podpisanych protokołach a kwotą zobowiązań budżetowych ujętą w księgach. Protokoły te są międzynarodowymi traktatami, których nie można rozwiązać bez porozumienia obu stron, nawet gdyby procedura ta była w toku.

Umowy w sprawie połowów

Są to zaciągnięte zobowiązania, które są związane z umowami z państwami trzecimi i przeznaczone na działania w ramach międzynarodowych umów w sprawie połowów.

Galileo

Są to kwoty, które zobowiązano się przekazać na program Galileo, którego celem jest opracowanie europejskiego globalnego systemu nawigacji satelitarnej – zob. także informacja dodatkowa 2.2.

Copernicus

Copernicus jest to europejski program monitorowania Ziemi – zob. także informacja dodatkowa 2.2.

TEN-T

Kwota za 2013 r. odnosi się do dotacji w dziedzinie transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T) na okres 2007–2013. Ponieważ program ten został zakończony, w 2014 r. nie istnieją żadne nowe zobowiązania prawne bez zobowiązań budżetowych.

Inne zobowiązania umowne

Kwoty ujęte w tej pozycji odpowiadają kwotom zobowiązań, których płatność ma nastąpić w okresie objętym umowami. Największe kwoty ujęte w tej pozycji obejmują 1 933 mln EUR dla agencji „Fusion for Energy” w ramach projektu ITER oraz 547 mln EUR na umowy Parlamentu Europejskiego dotyczące głównie robót budowlanych.

6. OCHRONA BUDŻETU UE

6.1. OCHRONA BUDŻETU UE – PODSUMOWANIE

Przy wykonywaniu budżetu UE należy zadbać o właściwe zapobieganie błędom, nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także o ich wykrywanie i korygowanie. Trybunał Obrachunkowy przedstawia w swoim sprawozdaniu rocznym poświadczenie wiarygodności dotyczące legalności i prawidłowości operacji leżących u podstaw rachunków, jak również uwagi i dane statystyczne odnoszące się do istotnego poziomu błędów w płatnościach leżących u podstaw rachunków. Te poświadczenia wiarygodności są publikowane wraz ze sprawozdaniami finansowymi w Dzienniku Urzędowym.

Komisja chroni budżet UE, tj. wydatki UE, przed wszelkimi niepożądanymi lub nieprawidłowymi wydatkami za pomocą dwóch głównych metod:

- 1) mechanizmów zapobiegawczych; oraz
- 2) mechanizmów naprawczych (głównie korekt finansowych nakładanych na państwa członkowskie lub uzgadnianych z państwami członkowskimi oraz, w mniejszym stopniu, kwot odzyskanych od beneficjentów płatności z budżetu UE).

Mechanizmy naprawcze bazują na wielu różnych środkach, które stosuje się zarówno przed dokonaniem, jak i po dokonaniu (lub zwróceniu) przez Komisję wydatków.

Informacje zawarte w niniejszej informacji dodatkowej mają na celu przedstawienie w ogólnym zarysie sposobu ochrony budżetu UE przed wydatkami sprzecznymi z przepisami prawa oraz jak najlepsze oszacowanie tej ochrony. Niniejsza informacja dodatkowa stanowi dobrowolne ujawnienie informacji, które nie jest wymagane na mocy standardów rachunkowości, i zawiera dane, które nie zostały uzyskane bezpośrednio z systemu rachunkowości (zob. poniżej).

Bardziej szczegółowe informacje na temat danych liczbowych oraz mechanizmów zapobiegawczych i korygujących przewidzianych w mającym zastosowanie prawodawstwie można znaleźć w komunikacie w sprawie ochrony budżetu UE, który Komisja przygotowuje i przesyła organowi udzielającemu absolutorium oraz Trybunałowi Obrachunkowemu co roku we wrześniu. Komunikat jest dostępny na stronie Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu na portalu Europa. Komunikat nie tylko dostarcza bardziej szczegółowe informacje na temat danych liczbowych zawartych w niniejszej informacji dodatkowej (w szczególności korekt finansowych w rozbięciu na państwa członkowskie), zawiera również dodatkowe informacje (np. dane na temat korekt finansowych netto, które skutkują dochodami przeznaczonymi na określony cel w budżecie UE oraz wyniki działań naprawczych państw członkowskich). Dodatkowe informacje na temat funkcji naprawczej można znaleźć również w komunikacie „Podsumowanie osiągnięć Komisji w zakresie zarządzania za rok 2014” (stanowiącym tzw. „sprawozdanie podsumowujące”) z czerwca 2015 r., dostępnym na portalu Europa.

6.1.1. Korekty finansowe

W ramach zarządzania dzielonego odpowiedzialność za zapobieganie poważnym niedociągnięciom w systemach zarządzania i kontroli oraz za ich wykrywanie i korygowanie spoczywa głównie na państwach członkowskich, podczas gdy Komisja sprawuje ogólną funkcję nadzorczą. W przypadkach gdy poważne niedociągnięcia w systemach zarządzania i kontroli państw członkowskich doprowadziły lub mogły doprowadzić do pojedynczych lub systemowych błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych, Komisja może zastosować korekty finansowe. Pojęcie „korekty finansowej” obejmuje szeroki zakres działań wynikających z nadzorczej i kontrolnej roli Komisji (i innych organów UE), w tym przypadki, gdy Komisja podejmuje działania naprawcze na podstawie ustaleń organów krajowych. Jeżeli tych nienależnie wypłaconych kwot nie można dokładnie ustalić, Komisja może zastosować ekstrapolację korekty lub korekty ryczałtowe zgodnie z przepisami sektorowymi.

W niniejszej informacji dodatkowej korekty finansowe podzielono na dwie główne kategorie:

- 1) korekty finansowe **potwierdzone/stwierdzone** (tabela 6.2.1). Kwoty te zostały potwierdzone przez dane państwo członkowskie (tzn. że państwo członkowskie wyraziło na nie zgodę) lub zostały przyjęte w drodze decyzji Komisji. Korekty przyjęte w drodze decyzji Komisji są ujmowane w systemie rachunkowości jako dochody lub koszty ujemne (zob. informacje dodatkowe 3.5 i 3.9);
- 2) korekty finansowe **wykonane** (tabela 6.2.2). Kwoty te odzwierciedlają ostatni etap procedury, w ramach której ostatecznie skorygowano stwierdzone przypadki nienależnie dokonanych wydatków. W sektorowych ramach regulacyjnych przewidziano kilka mechanizmów wykonania.

Obie kategorie obejmują „korekty u źródła” wynikające z nadzorczej roli Komisji (zob. powyżej). Kwoty tych korekt są potrącane, zanim zostaną przedłożone zestawienia poniesionych wydatków lub zanim Komisja przetworzy płatności.

6.1.2. Odzyskanie środków

W zarządzaniu dzielonym i zgodnie z rozporządzeniem finansowym i przepisami sektorowymi to przede wszystkim państwa członkowskie (a nie Komisja) są odpowiedzialne za identyfikowanie i odzyskiwanie zgodnie z krajowymi zasadami i procedurami kwot nienależnie wypłaconych od beneficjentów. W przypadku EFRG kwoty odzyskane od beneficjentów są przekazywane do budżetu UE jako dochody przeznaczone na określony cel po odliczeniu przez państwa członkowskie 20 % kwoty na pokrycie kosztów administracyjnych. Jeśli chodzi o EFRROW i politykę spójności, odzyskane kwoty są uwzględniane w następnym wniosku o zwrot otrzymanym przez Komisję, a zatem mogą być ponownie wykorzystane w ciągu okresu programowania – po upływie okresu kwalifikowalności kwoty te są przekazywane do budżetu UE jako dochody przeznaczone na określony cel.

W zarządzaniu bezpośrednim i pośrednim oraz zgodnie z rozporządzeniem finansowym nakazy odzyskania środków na kwoty, które zostały nienależnie wypłacone, powinien wystawiać urzędnik zatwierdzający. Odzyskania dokonuje się następnie w drodze bezpośredniego przelewu bankowego od dłużnika lub kompensaty stosownej kwoty z kwotami, które Komisja ma wypłacić dłużnikowi. W rozporządzeniu finansowym przewidziano dodatkowe procedury, które zapewniają odzyskanie środków niezwróconych w terminie i które księgowy Komisji stosuje w szczególnych przypadkach. Służby Komisji dokonują odzyskań także „u źródła”, poprzez odliczenie od dokonywanych płatności wydatków niekwalifikowalnych (wykrytych we wcześniejszych lub bieżących zestawieniach wydatków).

6.1.3. Wpływ korekt finansowych i odzyskania środków

Nadrzędnym celem korekt finansowych i odzyskiwania środków jest zapewnienie wykorzystywania funduszy UE zgodnie z ramami prawnymi. Poszczególne obszary wydatków różnią się jednak znacznie pod względem stosowanych metod, a przez to także pod względem skutków osiągniętych dzięki środkom naprawczym. Duże różnice istnieją także pomiędzy poszczególnymi środkami naprawczymi. Korekty finansowe i odzyskiwanie środków dotyczące wspólnej polityki rolnej (WPR), jak również odzyskiwanie środków w ramach EFRG oraz polityki wewnętrznej i zewnętrznej skutkują zwrotem wypłaconych wcześniej nieprawidłowych kwot do budżetu UE. Jak dotąd, korektami nieprawidłowych kwot wykrytych w obszarze polityki spójności i odzyskiwaniem nieprawidłowych kwot w obszarze rozwoju obszarów wiejskich zajmują się często państwa członkowskie; w efekcie nieprawidłowe kwoty są zastępowane innymi, kwalifikowalnymi projektami, przez co kwoty te nie wracają do budżetu UE. Jednak po upływie okresu kwalifikowalności lub po zamknięciu programu kwoty te są przekazywane do budżetu UE jako dochody. Więcej informacji znajduje się w informacji dodatkowej **6.2.2** poniżej.

Ponadto, funkcja naprawcza bazuje na wielu różnych środkach, które stosuje się zarówno przed dokonaniem, jak i po dokonaniu (lub zwróceniu) przez Komisję wydatków. Komisja stosuje korekty po przedłożeniu przez państwa członkowskie i innych beneficjentów zestawień poniesionych wydatków lub po dokonaniu przez nią płatności.

6.2. KOREKTY FINANSOWE I ODZYSKANIE ŚRODKÓW W 2014 r.

6.2.1. Korekty finansowe i odzyskanie środków potwierdzone/stwierdzone w 2014 r.

(mln EUR)

	Korekty finansowe	Odzyskanie środków	2014 ogółem	2013 ogółem
Rolnictwo:				
EFRG	1 649	213	1 862	1 070
Rozwój obszarów wiejskich	220	165	385	386
Polityka spójności:				
EFRR ⁽¹⁾	1 330	—	1 330	338
Fundusz Spójności	292	—	292	220
EFS	342	1	343	874
IFOR/EFR	39	29	67	34
Sekcja Orientacji EFOGR	13	5	18	3
Inne	—	—	—	16
Obszary polityki wewnętrznej	5	293	298	396
Obszary polityki zewnętrznej	nd.	127	127	93

(mln EUR)

	Korekty finansowe	Odzyskanie środków	2014 ogółem	2013 ogółem
Administracja	nd.	5	5	6
Potwierdzone/stwierdzone w 2014 r. ogółem	3 890	838	4 728	
Potwierdzone/stwierdzone w 2013 r. ogółem	2 495	941		3 436

(¹) Dane liczbowe wykazane dla EFRR obejmują kwoty, które nie zostały rozdzielone między EFRR a Fundusz Spójności w odniesieniu do okresu programowania 2007-2013 ze względu na wielofunduszowy charakter programów (354 mln EUR z tytułu potwierdzonych/stwierdzonych korekt finansowych i 15 mln EUR z tytułu wykonanych korekt finansowych).

Powyższe kwoty za 2014 r. obejmują operacje korekt finansowych i odzyskania środków dokonane u źródła, na łączną kwotę 1 137 mln EUR – rolnictwo 21 mln EUR, polityka spójności 834 mln EUR, polityka wewnętrzna 207 mln EUR, polityka zewnętrzna 71 mln EUR i administracja 4 mln EUR.

Korekty u źródła dotyczące EFRR i Funduszu Spójności są wykazane za 2014 r. po raz pierwszy w obu tabelach: **6.2.1** i **6.2.2** – dane porównawcze dotyczące 2013 r. nie obejmują zatem takich korekt. Kwoty wykazane dla tych funduszy w 2014 r. są skumulowane, tzn. obejmują kwoty dotyczące poprzednich lat.

6.2.2. Korekty finansowe i odzyskanie środków wykonane w 2014 r.

(mln EUR)

	Korekty finansowe	Odzyskanie środków	2014 ogółem	2013 ogółem
Rolnictwo:				
EFRG	796	150	946	636
Rozwój obszarów wiejskich	86	167	252	359
Polityka spójności:				
EFRR (¹)	1 083	1	1 084	622
Fundusz Spójności	236	—	236	277
EFS	289	1	290	882
IFOR/EFR	41	25	66	28
Sekcja Orientacji EFOGR	13	5	18	16
Inne	—	—	—	16
Obszary polityki wewnętrznej	5	274	279	401
Obszary polityki zewnętrznej	nd.	108	108	93
Administracja	nd.	5	5	6
Ogółem wykonane w 2014 r.	2 549	736	3 285	
Ogółem wykonane w 2013 r.	2 472	862		3 334

(¹) Dane liczbowe wykazane dla EFRR obejmują kwoty, które nie zostały rozdzielone między EFRR a Fundusz Spójności w odniesieniu do okresu programowania 2007-2013 ze względu na wielofunduszowy charakter programów (354 mln EUR z tytułu potwierdzonych/stwierdzonych korekt finansowych i 15 mln EUR z tytułu wykonanych korekt finansowych).

Powyższe kwoty za 2014 r. obejmują operacje korekt finansowych i odzyskania środków dokonane u źródła, na łączną kwotę 782 mln EUR – rolnictwo 6 mln EUR, polityka spójności 494 mln EUR, polityka wewnętrzna 207 mln EUR, polityka zewnętrzna 71 mln EUR i administracja 4 mln EUR.

Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich:

Korekty finansowe dotyczą niedociągnięć w systemach zarządzania i kontroli państw członkowskich wykrytych na podstawie kontroli przeprowadzonych przez Komisję w ramach wieloletnich procedur kontroli zgodności rozliczeń. Dodatkowe korekty wynikają także z decyzji w sprawie rocznego rozliczenia finansowego. Korekty finansowe mają na celu skłonienie państw członkowskich do poprawy swoich systemów zarządzania i kontroli oraz – razem z mechanizmem odzyskiwania środków – ochronę budżetu UE przed wydatkami sprzecznymi z przepisami prawa.

Potwierdzona/stwierdzona kwota obejmuje kwoty wynikające z decyzji (UE) 2015/103 dotyczącej kontroli zgodności rozliczeń (1 243 mln EUR i 166 mln EUR w odniesieniu do, odpowiednio, EFRG i EFRROW), która została przygotowana przez służby Komisji przed końcem roku, ale Komisja przyjęła ją oficjalnie dopiero w styczniu 2015 r. Kwoty te są także uwzględnione w naliczonych dochodach na dzień 31 grudnia 2014 r.

Na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego korekty finansowe dotyczące EFRG i EFRROW, które przekraczają 0,01 % PKB, mogą zostać rozłożone na trzy roczne raty. W kilku przypadkach (dotyczących państw członkowskich objętych pomocą finansową zgodnie z umową ramową EFSF podpisaną w dniu 7 czerwca 2010 r.) termin dokonania korekty odroczone o 18 miesięcy. Te udogodnienia mają na celu zapewnienie, aby zwrot kwot do budżetu UE nie zagrażał budżetom krajowym zainteresowanych państw członkowskich. Odroczenia terminów i rozkładanie należności na raty wpływają na odnotowaną różnicę pomiędzy potwierdzoną/stwierdzoną kwotą a faktycznym dokonaniem korekt – wpływ ten wynosi 566 mln EUR (EFRG: 515 mln EUR, EFRROW: 51 mln EUR). Pozostała kwota różnicy wynika z decyzji (UE) 2015/103, którą potwierdzono w grudniu 2014 r., ale przyjęto dopiero w styczniu 2015 – zob. powyżej.

Odzyskania środków w przypadku nieprawidłowości przeprowadzane przez agencje płatnicze zmniejszają wysokość wniosków o zwrot, które będą kierowane w przyszłości do Komisji przez państwa członkowskie. W przypadku EFRG Komisja księguje jako wydatki pełną kwotę wypłaconą rolnikom. Fakt ten tłumaczy różnicę pomiędzy płatnościami dokonanymi na rzecz rolników a kwotami zwróconymi agencjom płatniczym jako dochody przeznaczone na określony cel, które są dostępne do celów finansowania wydatków rolnych. W przypadku EFRROW Komisja księguje jako wydatki kwalifikowalną kwotę netto, po odliczeniu korekt finansowych i odzyskania środków.

Polityka spójności:

W ramach polityki spójności korekty finansowe dotyczą niedociągnięć w systemach zarządzania i kontroli państw członkowskich wykrytych na podstawie kontroli przeprowadzonych przez Komisję. Dokonuje się ich zwykle w ten sposób, że organy państw członkowskich wycofują pierwotnie zadeklarowane wydatki i zastępują je nowymi. W takich przypadkach państwa członkowskie nie tracą środków UE. Państwa członkowskie mogą także zgłosić dodatkowe projekty, co w praktyce jest równoznaczne z otrzymaniem niższego poziomu współfinansowania na poziomie osi priorytetowej/programu priorytetowego, ponieważ wydatki niekwalifikowalne wyłączone z finansowania unijnego będą wówczas musiały zostać pokryte z krajowego budżetu publicznego.

Jeśli zastosowanie powyższych metod nie jest możliwe lub dozwolone, dokonuje się korekty finansowej prowadzącej do utraty środków UE przez dane państwa członkowskie. Dzieje się tak np. po zamknięciu programów lub gdy państwo członkowskie nie jest w stanie przedstawić wystarczających kwot wydatków kwalifikowalnych lub wystarczającej liczby projektów kwalifikowalnych.

Korekty finansowe wykonane w 2014 r. dotyczą korekt potwierdzonych/stwierdzonych w 2014 r. (1 365 mln EUR) lub w poprzednich okresach (297 mln EUR).

W 2014 r. dokonano następujących korekt finansowych w ramach polityki spójności:

	EFRR	Fundusz Spójności	EFS	IFOR/EFR	Sekcja Orientacji EFOGR	Ogółem
Umorzenia/odliczenia w chwili zamknięcia okresu programowania 2000–2006	448	136	114	8	8	714
Wycofania przez państwo członkowskie 2007–2013	242	22	92	16	—	372
Nakazy odzyskania środków	24	17	19	17	5	82

(mln EUR)

(mln EUR)

	EFRR	Fundusz Spójności	EFS	IFOR/EFR	Sekcja Orientacji EFOGR	Ogółem
Korekty u źródła	370	60	64	—	—	494
Ogółem wykonane w 2014 r.	1 083	236	289	41	13	1 662

6.3. MECHANIZMY ZAPOBIEGAWCZE KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Komisja stosuje szereg mechanizmów zapobiegawczych w celu ochrony budżetu UE. W zarządzaniu bezpośrednim do działań zapobiegawczych należą kontrole kwalifikowalności wydatków wykazanych przez beneficjentów przeprowadzane przez odpowiednie służby. Te kontrole *ex ante* stanowią część procesów zarządzania programami i są przeprowadzane w celu uzyskania wystarczającej pewności co do legalności i prawidłowości wydatków, z tytułu których dokonuje się płatności. Służby Komisji mogą także udzielić wskazówek, szczególnie w kwestiach umownych, w celu zapewnienia należytego i efektywnego zarządzania finansami oraz ograniczenia ryzyka nieprawidłowości.

W zarządzaniu dzielonym (czyli w przypadku wydatków rolnych i wydatków w ramach polityki spójności) odpowiedzialność za zapewnienie przez cały cykl wydatkowy legalności i prawidłowości wydatków wypłacanych z budżetu UE ponoszą przede wszystkim państwa członkowskie. Mechanizmy zapobiegawcze istnieją także na poziomie Komisji, która pełni rolę organu nadzorującego. Komisja może:

- wstrzymać bieg terminu płatności na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jeżeli:
 - a) istnieją dowody wskazujące na znaczące uchybienie w funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli w odnośnych państwach członkowskich; lub
 - b) służby Komisji muszą przeprowadzić dodatkową weryfikację po otrzymaniu informacji, że wydatki ujęte w poświadczonym zestawieniu wydatków związane są z poważnymi nieprawidłowościami, które nie zostały skorygowane.

Po zamknięciu sprawy (tzn. po wysłaniu pisma znoszącego wstrzymanie biegu terminu płatności) wstrzymana kwota może zostać przetworzona i wypłacona organom państwa członkowskiego, pod warunkiem że dostępne są wystarczające środki i nie istnieją żadne inne uchybienia dotyczące danego programu.

- zawiesić całość lub część płatności okresowej na rzecz państwa członkowskiego, w trzech następujących przypadkach:
 - a) jeżeli istnieją dowody wskazujące na poważne uchybienia w systemie zarządzania i kontroli stosowanym w przypadku programu, a państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych środków naprawczych; lub
 - b) wydatek ujęty w poświadczonym zestawieniu wydatków jest związany z poważną nieprawidłowością, która nie została skorygowana; lub
 - c) doszło do poważnego naruszenia przez państwo członkowskie jego zobowiązań w zakresie zarządzania i kontroli.

Jeżeli państwo członkowskie nie zastosuje wymaganych środków, Komisja może podjąć decyzję o nałożeniu korekty finansowej.

Wstrzymanie płatności:

(mln EUR)

Fundusz	Okres programowania 2007–2013							
	Sprawy w toku na dzień 31.12.2013 r. ogółem		Nowe sprawy – 2014 r.		Sprawy zamknięte w 2014 r.		Sprawy w toku na dzień 31.12.2014 r. ogółem	
	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota
EFRROW (¹)	2	1	15	79	17	80	—	—
EFRR i Fundusz Spójności	101	1 608	134	6 227	137	3 998	98	3 837

(mln EUR)

Fundusz	Okres programowania 2007–2013							
	Sprawy w toku na dzień 31.12.2013 r. ogółem		Nowe sprawy – 2014 r.		Sprawy zamknięte w 2014 r.		Sprawy w toku na dzień 31.12.2014 r. ogółem	
	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota
EFS	20	272	31	1 323	19	625	32	970
EFR	10	97	13	103	15	186	8	14
Ogółem	133	1 978	193	7 732	188	4 889	138	4 821

⁽¹⁾ System wstrzymań płatności w ramach EFRROW został ujednolicony do systemu stosowanego na potrzeby funduszy spójności w 2014 r. W przypadku EFRG mechanizm wstrzymań płatności nie ma zastosowania, a mechanizmy zawieszzeń i obniżen płatności stosuje się od 2014 r.

Zawieszenia i obniżenia płatności:

Jeżeli chodzi o **EFRR** i **Fundusz Spójności**, na koniec 2013 r. obowiązywało wciąż pięć decyzji o zawieszeniu płatności (decyzja o zniesieniu zawieszenia została podjęta w 2013 r., ale powiadomiono o niej oficjalnie adresata dopiero w 2014 r.). W 2014 r. podjęto decyzje o zniesieniu zawieszenia w odniesieniu do dwóch programów. Pozostałe trzy decyzje o zawieszeniu płatności wciąż obowiązywały na koniec 2014 r. W 2014 r. przyjęto cztery nowe decyzje o zawieszeniu płatności. Dwie wciąż obowiązywały na koniec roku.

Jeżeli chodzi o **EFS**, jedna decyzja o zawieszeniu płatności przyjęta w 2011 r. wciąż obowiązywała na koniec 2014 r. W 2013 r. przyjęto jedenaście decyzji o zawieszeniu płatności, a siedem z nich wciąż obowiązywało na koniec 2014 r. W 2014 r. przyjęto jedenaście nowych decyzji o zawieszeniu płatności, które wciąż obowiązywały na koniec 2014 r.

Jeśli chodzi o **EFR**, w 2014 r. przyjęto jedną decyzję o zawieszeniu płatności w związku z wykrytym uchybieniem w systemie zarządzania i kontroli państwa członkowskiego, które dotyczyło unijnego środka mającego na celu zmniejszenie nadmiernych zdolności połowowych.

W 2014 r. nie podjęto żadnych decyzji o zawieszeniu płatności w odniesieniu do **EFROW**. Jeśli chodzi o **EFRG**, w 2014 r. dokonano jednego obniżenia płatności, natomiast w odniesieniu do EFRROW przyjęto 3 decyzje w sprawie obniżenia płatności. Na koniec roku w toku było 5 spraw dotyczących obniżenia płatności odnoszących się do EFRROW.

6.4. ODZYSKANIE NIETYKORZYSTANYCH PŁATNOŚCI ZALICZKOWYCH

(mln EUR)

	2014	2013
Rolnictwo:		
EFRG	—	—
Rozwój obszarów wiejskich	—	—
Polityka spójności:		
EFRR	—	68
Fundusz Spójności	—	4
EFS	9	53
IFOR/EFR	10	7
Sekcja Orientacji EFOGR	6	3
Obszary polityki wewnętrznej	278	208
Obszary polityki zewnętrznej	95	91

(mln EUR)

	2014	2013
Administracja	2	1
Kwoty odzyskane ogółem	400	435

Nie należy mylić odzyskania niewykorzystanych płatności zaliczkowych i odzyskania nieprawidłowych wydatków. W przypadku gdy w odniesieniu do wypłaconych płatności zaliczkowych służby Komisji zidentyfikują takie wydatki i odzyskają odpowiednie środki, ujmuje je jako zwykłe korekty finansowe lub środki odzyskane w ramach procedury opisanej powyżej. Szczegółowe informacje na temat zaliczkowania znajdują się w informacji dodatkowej 2.5.

7. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Poniższe informacje odnoszące się do zarządzania ryzykiem finansowym UE dotyczą:

- działalności w zakresie udzielania i zaciągania pożyczek, którą Komisja Europejska prowadziła poprzez: EFSM, BOP, MFA, działania Euratomu oraz EWWiS w likwidacji,
- operacje finansowe przeprowadzone przez Komisję Europejską w celu wykonania budżetu UE, w tym pobieranie grzywien,
- Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych, oraz
- instrumenty finansowe finansowane z budżetu.

7.1. RODZAJE RYZYKA

Ryzyko rynkowe polega na tym, że wartość godziwa instrumentu finansowego lub przyszłe przepływy pieniężne z nim związane będą ulegać wahaniom ze względu na zmiany cen rynkowych. Ryzyko rynkowe niesie ze sobą nie tylko potencjał strat, ale i potencjał zysków. Obejmuje ono ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej oraz inne ryzyko cenowe (UE nie jest narażona na znaczące inne ryzyko cenowe).

- 1) **Ryzyko walutowe** polega na tym, że wartość operacji UE lub jej inwestycji jest uzależniona od zmian kursów walutowych. Ryzyko to wynika ze zmiany ceny jednej waluty w stosunku do drugiej.
- 2) **Ryzyko stopy procentowej** polega na możliwości spadku wartości papierów wartościowych, w szczególności obligacji, na skutek wzrostu stóp procentowych. Ogólnie rzecz biorąc, wyższe stopy procentowe będą prowadzić do niższych cen obligacji o stałym oprocentowaniu i odwrotnie.

Ryzyko kredytowe to ryzyko straty spowodowanej niespłaceniem przez dłużnika/pożyczkobiorcę pożyczki lub innej linii kredytowej (kwoty głównej lub odsetek, bądź obu) lub niewywiązaniem się w inny sposób z obowiązków umownych. Zdarzenia związane z niewykonaniem zobowiązania obejmują opóźnienia w dokonywaniu spłat, restrukturyzację spłat pożyczkobiorcy i upadłość.

Ryzyko płynności jest ryzykiem, które wynika z trudności w sprzedaży składnika aktywów; np. może istnieć ryzyko, że danego papieru wartościowego lub składnika aktywów nie będzie można sprzedać na rynku na tyle szybko, aby uniknąć straty lub wywiązać się ze zobowiązania.

7.2. POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Coraz częściej wykorzystywanym narzędziem wykonania budżetu UE są instrumenty finansowe. Za tym nowym podejściem przemawia fakt, że – w przeciwieństwie do tradycyjnej metody wykonywania budżetu poprzez udzielanie dotacji – za każde euro wydane z budżetu przy użyciu instrumentów finansowych beneficjent końcowy otrzymuje ponad 1 euro wsparcia finansowego dzięki efektowi dźwigni. Inteligentne wykorzystywanie budżetu UE pozwala spotęgować efekty, jakie można osiągnąć dzięki dostępnym środkom. Więcej informacji na temat odpowiednich kwot znajduje się w informacji dodatkowej 2.4.

W przypadku większości instrumentów finansowych uprawnienia do wykonywania budżetu za ich pomocą zostały przekazane grupie EBI (w tym EBI), na podstawie umowy pomiędzy KE a EBI, lub innym pośrednikom finansowym. Umowy podpisane z tymi pośrednikami określają rygorystyczne warunki i obowiązki mające zastosowanie do pośredników, tak aby zapewnić prawidłowe zarządzanie środkami UE i prawidłową sprawozdawczość. Po przyjęciu zobowiązania dotyczącego wkładu finansowego w jeden z tych instrumentów środki finansowe są przelewane na specjalnie utworzony w tym celu rachunek bankowy pośrednika finansowego (będący rachunkiem powierniczym). W zależności od charakteru danego instrumentu, pośrednik finansowy wykorzystuje te środki do udzielania pożyczek, emisji instrumentów dłużnych itp. Co do zasady, dochody z instrumentów finansowych muszą być zwrócone do budżetu UE.

Ryzyko z tytułu wykorzystywanych instrumentów finansowych jest z reguły ograniczone górnym pułapem określonym w odpowiednich umowach, którego wysokość odpowiada zabudżetowanej kwocie przewidzianej na dany instrument. Ponieważ Komisja często bierze na siebie ryzyko całkowitej utraty środków w ramach mechanizmu „pierwszej straty”, a instrumenty te są z założenia przeznaczone do finansowania beneficjentów, w przypadku których istnieje podwyższone ryzyko (i którzy mają w związku z tym trudności z pozyskaniem finansowania od kredytodawców komercyjnych), jest prawdopodobne, że budżet UE poniesie pewne straty.

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

UE dokonuje transakcji udzielania i zaciągania pożyczek oraz zarządza związanymi z nimi finansami zgodnie z odpowiednimi decyzjami Rady, w stosownych przypadkach, oraz z wewnętrznymi wytycznymi. Odpowiednie jednostki operacyjne korzystają z opracowanych zbiorów procedur dotyczących poszczególnych dziedzin, takich jak zaciąganie i udzielanie pożyczek czy zarządzanie finansami. Co do zasady nie prowadzi się działalności służącej zrównoważeniu wahań stopy procentowej czy wahań kursu obcej waluty (działalności zabezpieczającej), gdyż operacje udzielania pożyczek finansowane są za pomocą zaciąganych pożyczek wzajemnych, które nie powodują powstawania otwartych pozycji stopy procentowej czy otwartych pozycji walutowych. Stosowanie systemu pożyczek wzajemnych podlega regularnym kontrolom.

Finanse

Reguły i zasady dotyczące zarządzania operacjami finansowymi Komisji określono w rozporządzeniu Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 (zmienionym rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2028/2004 i (WE, Euratom) nr 105/2009) i w rozporządzeniu finansowym oraz zasadach jego stosowania.

Na podstawie wspomnianych rozporządzeń obowiązują następujące główne zasady:

- Państwa członkowskie wpłacają środki na poczet zasobów własnych na rachunki otwarte w tym celu w imieniu Komisji w administracji finansowej lub w innym organie wyznaczonym przez każde państwo członkowskie. Komisja może dokonywać wypłat ze wspomnianych rachunków jedynie w celu pokrycia swoich potrzeb w zakresie środków pieniężnych.
- Państwa członkowskie wpłacają środki na poczet zasobów własnych w swojej walucie krajowej, natomiast płatności Komisji są denominowane głównie w EUR.
- Nie można przekraczać stanu rachunków bankowych otwartych w imieniu Komisji. Ograniczenie to nie ma zastosowania do rachunków Komisji prowadzonych na potrzeby zasobów własnych w przypadku niewywiązania się ze zobowiązań z tytułu pożyczek zaciągniętych lub gwarantowanych na mocy rozporządzeń i decyzji Rady UE oraz, na pewnych warunkach, w przypadku gdy zapotrzebowanie na zasoby pieniężne przekracza środki na rachunkach.
- Środki pieniężne na rachunkach bankowych prowadzonych w walutach innych niż euro są wykorzystywane do płatności w tych samych walutach lub okresowo przeliczane na euro.

Oprócz rachunków prowadzonych na potrzeby zasobów własnych Komisja otwiera inne rachunki w bankach centralnych i bankach komercyjnych w celu dokonywania płatności i otrzymywania wpływów innych niż z tytułu składek państw członkowskich do budżetu.

Operacje finansowe i płatnicze są w dużej mierze zautomatyzowane i opierają się na nowoczesnych systemach informatycznych. Aby zagwarantować bezpieczeństwo systemu oraz zapewnić rozdział obowiązków zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego, standardami kontroli wewnętrznej Komisji i zasadami audytu, stosuje się określone procedury.

Zarządzanie operacjami finansowymi i płatniczymi Komisji regulują zawarte na piśmie wytyczne i procedury, które mają na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego i finansowego oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu kontroli. Wspomniane wytyczne i procedury odnoszą się do różnych obszarów działań (np.: wykonywanie płatności i zarządzanie środkami pieniężnymi, prognozy przepływów pieniężnych, ciągłości działania itd.), a ich przestrzeganie jest regularnie sprawdzane. Ponadto Dyrekcja Generalna ds. Budżetu i Dyrekcja Generalna ds. Gospodarczych i Finansowych wymieniają się informacjami na temat zarządzania ryzykiem i najlepszej ekspozycji na ryzyko.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny: depozyty

Kwoty otrzymane przed 2010 r. pozostają na rachunkach bankowych w bankach specjalnie wybranych do zdeponowania tymczasowo zainkasowanych grzywien. Wyboru banków dokonuje się zgodnie z procedurami przetargowymi określonymi w rozporządzeniu finansowym. Umieszczenie środków w określonych bankach wynika z wewnętrznej polityki zarządzania ryzykiem, w której określone są wymogi dotyczące ratingu kredytowego oraz kwota środków, jaką można umieścić w stosunku do kapitału własnego kontrahenta. Określa się i ocenia ryzyko finansowe i operacyjne, a ponadto regularnie sprawdza się przestrzeganie wewnętrznych zasad i procedur.

Tymczasowo zainkasowane grzywny: portfel BUFI

Grzywny nałożone i tymczasowo zainkasowane od 2010 r. są inwestowane w specjalnie w tym celu utworzony fundusz BUFI. Fundusz ma przede wszystkim na celu zmniejszenie zagrożeń związanych z rynkami finansowymi i równe traktowanie wszystkich podmiotów, na które nałożono grzywnę, poprzez zapewnienie gwarantowanego zwrotu obliczonego na tej samej podstawie. Zarządzaniem aktywami w przypadku tymczasowo zainkasowanych grzywien zajmuje się Komisja, która działa zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi w zakresie zarządzania aktywami. Odpowiednie jednostki operacyjne korzystają z opracowanych podręczników dotyczących procedur w zakresie poszczególnych dziedzin, takich jak zarządzanie finansami. Regularnie określane jest i oceniane ryzyko finansowe i operacyjne, a ponadto weryfikowane jest przestrzeganie wewnętrznych zasad i procedur.

Celem działalności związanej z zarządzaniem aktywami jest zainwestowanie grzywien tymczasowo wpłaconych na rachunek Komisji, w taki sposób, aby:

- a) zapewnić łatwą dostępność środków w razie potrzeby;
- b) starając się przy tym w zwykłych okolicznościach uzyskać zwrot z inwestycji, który jest przeciętnie co najmniej równy referencyjnej stopie zwrotu z funduszu BUFI po odliczeniu poniesionych kosztów.

Inwestycje są zasadniczo ograniczone do następujących kategorii: depozyty terminowe w bankach centralnych strefy euro, agencjach obsługujących dług państwowy w strefie euro, bankach należących w całości do skarbu państwa lub bankach objętych gwarancjami państwa lub instytucjach ponadnarodowych, a także obligacje, weksle i certyfikaty depozytowe wystawiane przez państwa lub instytucje ponadnarodowe.

Gwarancje bankowe

W posiadaniu Komisji znajdują się gwarancje o znaczącej wartości, które wystawiły instytucje finansowe i które są związane z grzywnami nakładanymi przez Komisję na przedsiębiorców naruszających unijne reguły konkurencji (zob. informacja dodatkowa 2.6.1.2). Przedstawienie gwarancji przez ukarane przedsiębiorstwo stanowi alternatywę dla dokonania tymczasowej zapłaty. Gwarancjami zarządza się zgodnie z wewnętrzną polityką zarządzania ryzykiem. Określa się i ocenia ryzyko finansowe i operacyjne, a ponadto regularnie sprawdza się przestrzeganie wewnętrznych zasad i procedur.

Fundusz Gwarancyjny

Zasady zarządzania aktywami Funduszu Gwarancyjnego określono w porozumieniu między Komisją a EBI z dnia 25 listopada 1994 r. oraz jego kolejnych zmianach z dnia 17/23 września 1996 r., 8 maja 2002 r., 25 lutego 2008 r. i 9 listopada 2010 r. Fundusz Gwarancyjny jest obsługiwany wyłącznie w euro. Inwestycje dokonuje się jedynie w tej walucie, aby uniknąć wszelkiego ryzyka walutowego. Zarządzanie aktywami opiera się na tradycyjnych zasadach ostrożności, stosowanych w przypadku działalności finansowej. Przy zarządzaniu funduszem konieczne jest zwracanie szczególnej uwagi na ograniczanie ryzyka i dbałość o to, aby przenoszenie aktywów, którymi zarządza fundusz, następowało bez większych opóźnień, przy uwzględnieniu stosownych zobowiązań.

7.2.1. Uzgodnienie wartości bilansowej i wartości godziwej instrumentów finansowych**Uzgodnienie wartości bilansowych i wartości godziwej aktywów finansowych według grup***(mln EUR)*

	31.12.2014		31.12.2013	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej				
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 406	9 406	7 870	7 870
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17 545	17 545	9 510	9 510
Ogółem	26 951	26 951	17 380	17 380

(mln EUR)

	31.12.2014		31.12.2013	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu				
Udzielone pożyczki	58 843	58 843	57 545	57 545
Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	15 578	15 578	13 680	13 680
Ogółem	74 421	74 421	71 225	71 225
Ogółem	101 372	101 372	88 605	88 605

Uzgodnienie wartości bilansowych i wartości godziwej zobowiązań finansowych według klas

(mln EUR)

	31.12.2014		31.12.2013	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej	—	—	—	—
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu				
Zaciągnięte pożyczki	58 470	58 470	57 218	57 218
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 755	1 755	1 838	1 838
Zobowiązania	43 180	43 180	36 213	36 213
Inne	454	454	477	477
Ogółem	103 859	103 859	95 746	95 746

7.3. RYZYKO WALUTOWE

Ekspozycja UE na ryzyko walutowe związana z instrumentami finansowymi, na koniec roku – pozycja netto

(mln EUR)

	31.12.2014										31.12.2013					
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Inne	Ogółem	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Inne	Ogółem		
	Aktywa finansowe															
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	68	77	7	9	9 203	42	9 406	39	66	13	19	7 732	—	7 870		
Udzielone pożyczki ⁽¹⁾	2	0	—	—	303	28	334	1	—	—	—	277	8	286		
Należności i należności ściągane	2	4 102	50	88	11 197	140	15 578	1	1 050	42	79	12 284	224	13 680		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	44	1 157	471	928	14 180	764	17 545	39	140	446	257	8 225	403	9 510		
Ogółem	116	5 336	528	1 024	34 883	974	42 862	80	1 256	501	355	28 518	635	31 345		
Zobowiązania finansowe																
Zobowiązania	0	(10)	0	0	(43 168)	(2)	(43 180)	—	(5)	—	—	(36 156)	(52)	(36 213)		
Ogółem	0	(10)	0	0	(43 168)	(2)	(43 180)	—	(5)	—	—	(36 156)	(52)	(36 213)		
Ogółem	116	5 326	528	1 024	(8 284)	972	(318)	80	1 251	501	355	(7 638)	583	(4 868)		

⁽¹⁾ Z wyjątkiem udzielonych pożyczek wzajemnych.

Wzmocnienie się kursu EUR wobec innych walut o 10 % miałyby następujące skutki:

(mln EUR)

	Wynik ekonomiczny				
	USD	GBP	DKK	SEK	Inne
31.12.2014	(4)	(483)	(47)	(92)	0
31.12.2013	(3)	(107)	(44)	(30)	—

(mln EUR)

	Aktywa netto				
	USD	GBP	DKK	SEK	Inne
31.12.2014	(6)	(7)	(1)	(1)	—
31.12.2013	(4)	(6)	(1)	(2)	—

Oslabienie się kursu EUR wobec tych walut o 10 % miałyby następujące skutki:

(mln EUR)

	Wynik ekonomiczny				
	USD	GBP	DKK	SEK	Inne
31.12.2014	5	591	58	113	—
31.12.2013	4	131	53	38	—

(mln EUR)

	Aktywa netto				
	USD	GBP	DKK	SEK	Inne
31.12.2014	8	9	1	1	—
31.12.2013	4	7	1	2	—

Operacje zaciągania i udzielania pożyczek

Ponieważ większość aktywów i zobowiązań finansowych jest w euro, UE nie jest narażona w tych przypadkach na ryzyko walutowe. UE udziela jednak pożyczek w dolarach amerykańskich, wykorzystując w tym celu instrument finansowy Euratomu, a pożyczki te są finansowane pożyczkami zaciągniętymi na równoważną kwotę w dolarach amerykańskich (pożyczki wzajemne). Na dzień bilansowy UE nie jest narażona na ryzyko walutowe w odniesieniu do Euratomu.

Finanse

Środki na poczet zasobów własnych wpłacane przez państwa członkowskie w walutach innych niż euro są przechowywane na rachunkach przeznaczonych na potrzeby zasobów własnych, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zasobów własnych. Są one przeliczane na euro, w przypadku gdy są potrzebne do wykonania płatności. Procedury stosowane do zarządzania tymi środkami są określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu. W ograniczonej liczbie przypadków środki te są bezpośrednio wykorzystywane do wykonania płatności w danych walutach.

Komisja posiada w bankach komercyjnych rachunki prowadzone w walutach państw UE innych niż euro, a także w USD i CHF w celu wykonywania płatności w tych walutach. Środki na tych rachunkach są uzupełniane w zależności od kwoty płatności, jakie mają zostać wykonane, w wyniku czego salda tych rachunków nie są narażone na ryzyko walutowe.

W przypadku otrzymania różnych wpływów (innych niż na poczet zasobów własnych) w walutach innych niż euro są one albo przelewane na rachunki Komisji w tej samej walucie, jeżeli są niezbędne do wykonania płatności, albo przeliczane na euro i przekazywane na rachunki prowadzone w euro. Rachunki zaliczkowe prowadzone w walutach innych niż euro są uzupełniane w zależności od szacowanej kwoty lokalnych płatności krótkoterminowych, które mają być wykonane w tych walutach. Salda na tych rachunkach nie mogą przekraczać odnośnych pułapów.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny (depozyty i portfel BUFI) oraz gwarancje bankowe

Ponieważ wszystkie grzywny są nakładane i wpłacane w euro, nie ma w ich przypadku ryzyka walutowego.

Fundusz Gwarancyjny

Aktywa finansowe Funduszu Gwarancyjnego są denominowane w euro, ryzyko walutowe zatem nie istnieje. Pożyczki, w przypadku których UE wstąpiła w prawa wierzyciela w drodze subrogacji po tym, gdy pierwotny wierzyciel wykorzystał gwarancję UE z Funduszu Gwarancyjnego w związku z niewywiązaniem się beneficjenta pożyczki z płatności, są obsługiwane w ich pierwotnej walucie, co naraża UE na ryzyko walutowe. Ze względu na niepewność związaną z terminami spłaty takich pożyczek nie są prowadzone operacje służące zabezpieczeniu przed wahaniami kursu obcej waluty (operacje hedgingowe).

7.4. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Poniższa tabela ilustruje wrażliwość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na wahania stóp procentowych, przy założeniu możliwej zmiany poziomu stóp procentowych o +/- 1 %.

		<i>(mln EUR)</i>
	Wzrost (+)/spadek (-) w punktach bazowych	Wpływ na wynik ekono- miczny i aktywa netto
31.12.2014: Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	+ 100	(138)
	- 100	149
31.12.2013: Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	+ 100	(94)
	- 100	95

Analiza wrażliwości uwzględnia wyłącznie wpływ na ryzyko cenowe (wartość godziwa) związane z aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Wpływ na nadwyżkę lub deficyt w przypadku instrumentów o zmiennym oprocentowaniu nie był przedmiotem analizy.

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Zaciągane i udzielane pożyczki o zmiennym oprocentowaniu

Ze względu na charakter działalności UE w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek, znaczna część jej aktywów i zobowiązań jest oprocentowana. Pożyczki MFA i Euratomu o zmiennym oprocentowaniu narażają UE na ryzyko stopy procentowej. Ryzyko stopy procentowej wynikające z zaciągniętych pożyczek niwelują jednak odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach (pożyczki wzajemne). Na dzień bilansowy wartość udzielonych pożyczek UE (wyrażonych w kwotach nominalnych) o zmiennym oprocentowaniu wynosiła 484 mln EUR (w 2013 r.: 583 mln EUR), przy czym co 6 miesięcy przeprowadza się ponowną wycenę.

Zaciągane i udzielane pożyczki o stałym oprocentowaniu

Udzielone pożyczki MFA i Euratomu o stałym oprocentowaniu opiewały w 2014 r. na kwotę 1 692 mln EUR (w 2013 r.: 367 mln EUR), przy czym ich ostateczne terminy zapadalności wynoszą: mniej niż rok (10 mln EUR), od roku do pięciu lat (146 mln EUR) i ponad pięć lat (1 536 mln EUR). Co jeszcze bardziej istotne, istnieje 9 pożyczek o stałym oprocentowaniu udzielonych w ramach instrumentu finansowego wsparcia bilansu płatniczego, których łączna kwota w 2014 r. wyniosła 8,4 mld EUR (w 2013 r.: 11,4 mld EUR), przy czym ich ostateczne terminy zapadalności wynoszą: mniej niż rok (2,7 mld EUR), od roku do pięciu lat (5,5 mld EUR) i ponad pięć lat (0,2 mld EUR). W ramach EFSM UE posiada 21 udzielonych pożyczek o stałym oprocentowaniu, których łączna kwota w 2014 r. wyniosła 46,8 mld EUR (w 2013 r.: 43,8 mld EUR), a ich ostateczne terminy zapadalności wynoszą: mniej niż rok (5 mln EUR), od roku do pięciu lat (9,2 mld EUR) i ponad pięć lat (32,5 mld EUR).

Finanse

Komisja nie zaciąga pożyczek pieniężnych, w związku z czym nie jest narażona na ryzyko stopy procentowej. Od sald utrzymywanych na różnych rachunkach bankowych naliczane są jednak odsetki. Dlatego Komisja wprowadziła środki mające zagwarantować, że dochody z tytułu odsetek od środków na jej rachunkach bankowych będą systematycznie odzwierciedlać rynkowe stopy procentowe, a także ich ewentualne wahania.

Rachunki otwarte przez administracje finansowe państw członkowskich na potrzeby wpływów na poczet zasobów własnych nie generują odsetek i są prowadzone nieodpłatnie. Od środków zgromadzonych na rachunkach w krajowych bankach centralnych może być naliczane oprocentowanie według stóp ustalanych przez daną instytucję.

Salda jednodniowych depozytów składanych na rachunkach w bankach komercyjnych generują codziennie dochody z tytułu odsetek. Opiera się to na zmiennym oprocentowaniu rynkowym, do którego stosuje się marżę umowną (dodatnią lub ujemną). W przypadku większości rachunków obliczanie odsetek jest powiązane ze stopą EONIA (Euro over night index average) i jest korygowane o wahania tej stopy. W przypadku niektórych innych rachunków obliczanie odsetek jest powiązane z krańcową stopą procentową EBC dla podstawowych operacji refinansujących. Co do zasady, obowiązują umowne ustalenia, zgodnie z którymi dolny pułap stosowanych stóp procentowych wynosi zero. W związku z tym nie ma ryzyka, że dochody z tytułu odsetek Komisji będą naliczane według stopy procentowej niższej niż rynkowa.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny (depozyty, portfel BUFI) oraz gwarancje bankowe

Depozyty i gwarancje bankowe nie są narażone na ryzyko stopy procentowej. Odsetki uzyskiwane z depozytów odzwierciedlają rynkowe stopy procentowe, a także ich ewentualne wahania. Portfel BUFI nie zawiera obligacji o zmiennym oprocentowaniu. Parametr wrażliwości na zmiany stopy procentowej – okres ważności portfela – jest ściśle powiązany z okresem ważności wskaźnika BUFI. Niekorzystnym zmianom wyceny aktywów będą więc towarzyszyć zmiany po stronie zobowiązań BUFI. Pozostaje jedynie niewielka ekspozycja na ryzyko stopy procentowej, w przypadku gdyby taka niekorzystna zmiana w okresie zapadalności grzywny spowodowała ujemną wartość wskaźnika ogółem.

Fundusz Gwarancyjny

Emitowane w ramach Funduszu Gwarancyjnego dłużne papiery wartościowe o zmiennym oprocentowaniu są narażone na skutki wahań stóp procentowych, podczas gdy dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu wiążą się z ryzykiem dotyczącym ich wartości godziwej. Na dzień bilansowy obligacje o stałym oprocentowaniu stanowią około 65 % portfela inwestycyjnego (w 2013 r.: 58 %).

7.5. RYZYKO KREDYTOWE

Kwoty odzwierciedlające ekspozycję UE na ryzyko kredytowe na koniec okresu sprawozdawczego są to wartości bilansowe instrumentów finansowych, które zostały wykazane w informacji dodatkowej 2.

Aktywa finansowe, które nie są przeterminowane ani nie nastąpiła w ich przypadku utrata wartości

(mln EUR)

	Ogółem	Nieprzeterminowane i które nie utraciły wartości	Przeterminowane, ale które nie utraciły wartości		
			< 1 rok	1–5 lat	> 5 lat
Udzielone pożyczki	58 843	58 843	—	—	—
Należności i należności ściągalne	15 578	7 968	5 624	1 847	138
Ogółem na dzień 31.12.2014 r.	74 421	66 811	5 624	1 847	138
Udzielone pożyczki	57 544	57 542	1	1	—
Należności i należności ściągalne	13 680	10 029	1 091	2 117	443
Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	71 224	67 571	1 092	2 118	443

Jakość kredytowa aktywów finansowych, które nie są przeterminowane ani nie nastąpiła w ich przypadku utrata wartości

(mln EUR)

	31.12.2014				31.12.2013			
	Dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Środki pieniężne	Ogółem	Dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Środki pieniężne	Ogółem
Kontrahenci posiadający zewnętrzny rating								
Najwyższy i wysoki	7 511	2 951	13 947	24 409	6 226	4 779	7 121	18 126
Średniowysoki	359	25 045	2 932	28 335	138	209	1 760	2 107
Średni	347	6 001	301	6 649	322	31 889	284	32 495
Nieinwestycyjny	42	28 191	317	28 550	57	26 786	256	27 099
Ogółem	8 259	62 188	17 497	87 944	6 743	63 663	9 421	79 827
Kontrahenci nieposiadający zewnętrznego ratingu kredytowego								
Grupa 1	—	4 488	48	4 537	—	3 771	89	3 860
Grupa 2	—	136	—	136	—	137	—	137
Ogółem	—	4 624	48	4 673	—	3 908	89	3 997
Ogółem	8 259	66 812	17 545	92 616	6 743	67 571	9 510	83 824

W powyższej tabeli nie uwzględniono „aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży” w postaci instrumentów kapitałowych nieposiadających zewnętrznego ratingu kredytowego. Wspomniane powyżej cztery kategorie ryzyka opierają się zasadniczo na kategoriach stosowanych przez zewnętrzne agencje ratingowe i odpowiadają ich następującym ocenom:

- rating najwyższy i wysoki – Moody P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA-; Fitch F1+, F1, AAA – AA-
- rating średnio wysoki – Moody P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ – A-; Fitch F2, A+ – A-
- rating średni: Moody P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB-; Fitch F-3, BBBB+ – BBB-
- rating nieinwestycyjny – Moody *not prime*, Ba1 – C; S&P B, C, BB+ – D; Fitch B, C, BB+ – D.

Proszę zwrócić uwagę, że UE stosuje kategorie przyjęte przez zewnętrzne agencje ratingowe jako punkt odniesienia, zwłaszcza w przypadku instrumentów finansowych i banków komercyjnych, ale może także – po przeprowadzeniu własnej analizy dotyczącej indywidualnych przypadków – zachować aktywa finansowe należące do jednej z powyższych kategorii ryzyka, nawet jeśli agencja ratingowa wskazana powyżej (lub większa liczba tych agencji) obniżyła rating danego kontrahenta. Grupa 1 kontrahentów nieposiadających ratingu obejmuje dłużników, którzy dotychczas zawsze wywiązywali się z zobowiązań, a grupa 2 – dłużników, którzy w przeszłości nie wywiązali się z zobowiązań.

Kwoty wskazane powyżej w pozycji „udzielone pożyczki i należności”, posiadające rating nieinwestycyjny, obejmują głównie pożyczki wypłacone przez Komisję w ramach pomocy finansowej państwom członkowskim doświadczającym trudności finansowych oraz należności ściągane od państw członkowskich na podstawie przepisów rozporządzenia dotyczącego zasobów własnych lub na innej podstawie prawnej. Kwota wskazana w pozycji „środki pieniężne” dotyczy rachunków bankowych na potrzeby zasobów własnych, które zostały otwarte w organach administracji finansowej lub w bankach centralnych państw członkowskich do przechowywania składek na poczet zasobów własnych zgodnie z tym rozporządzeniem. Komisja może dokonywać wypłat z tych rachunków jedynie w celu pokrycia potrzeb w zakresie środków pieniężnych wynikających z wykonania budżetu.

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Ekspozycją na ryzyko kredytowe zarządza się przede wszystkim poprzez uzyskanie gwarancji od państw (w przypadku Euratomu), następnie za pomocą Funduszu Gwarancyjnego (MFA i Euratom), potem przez możliwość pobrania niezbędnych środków finansowych z rachunków Komisji prowadzonych na potrzeby zasobów własnych w państwach

członkowskich i wreszcie poprzez budżet UE. W przepisach dotyczących zasobów własnych państw członkowskich na poczet zasobów własnych określono na poziomie 1,23 % DNB państw członkowskich i w ciągu 2014 r. na pokrycie środków na płatności faktycznie wykorzystano 1,06 %. Oznacza to, że na dzień 31 grudnia 2014 r. na pokrycie tych gwarancji dostępny był margines w wysokości 0,17 %. Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych ustanowiono w 1994 r. w celu zabezpieczenia ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań, dotyczącego pożyczek zaciągniętych na sfinansowanie pożyczek udzielanych państwom spoza UE. W każdym przypadku ekspozycja na ryzyko kredytowe jest zmniejszona przez możliwość pobrania środków z rachunków Komisji prowadzonych na potrzeby zasobów własnych w państwach członkowskich w wysokości przekraczającej środki na tych rachunkach, gdyby dłużnik nie był w stanie zwrócić w całości należnych kwot. W tym celu UE ma prawo zwrócić się do wszystkich państw członkowskich, aby zapewnić przestrzeganie zobowiązań prawnych UE wobec jej pożyczkodawców.

Przy przeprowadzaniu operacji finansowych należy stosować się do wytycznych dotyczących wyboru kontrahentów. Zgodnie z tymi wytycznymi jednostka operacyjna może przeprowadzać transakcje jedynie z bankami kwalifikującymi się i posiadającymi wystarczające limity ustalone dla kontrahentów.

Finanse

Większa część zasobów finansowych Komisji, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 w sprawie zasobów własnych, jest przechowywana na rachunkach otwartych przez państwa członkowskie w celu wpłacania swoich składek (na poczet zasobów własnych). Wszystkie tego rodzaju rachunki to rachunki otwarte przez administracje finansowe państw członkowskich lub rachunki prowadzone w narodowych bankach centralnych. Instytucje te niosą ze sobą najmniejsze ryzyko kredytowe (lub ryzyko kontrahenta) dla Komisji, gdyż ekspozycja pozostaje po stronie państwa członkowskiego. Jeśli chodzi o część zasobów finansowych Komisji przechowywaną w bankach komercyjnych, na potrzeby dokonywania płatności uzupełnia się środki na tych rachunkach dopiero wtedy, kiedy jest to niezbędne. Zarządzanie tym procesem odbywa się automatycznie za pośrednictwem systemu zarządzania środkami pieniężnymi. Na każdym rachunku utrzymywany jest minimalny stan środków pieniężnych, proporcjonalnie do średniej kwoty dokonywanych z niego dziennych płatności. W rezultacie kwoty utrzymywane przez noc na tych rachunkach pozostają stale na bardzo niskich poziomach (ogółem średnio od 1 mln EUR do 20 mln EUR, rozłożonych na ponad 20 rachunkach), dzięki czemu ekspozycja Komisji na ryzyko jest ograniczona. Kwoty te należy postrzegać w odniesieniu do dziennych sald środków finansowych ogółem, które wahały się w 2014 r. w przedziale od 100 mln EUR do 34 mld EUR, przy ogólnej kwocie płatności dokonanych w 2014 r. wynoszącej 142 mld EUR.

Dodatkowo przy wyborze banków komercyjnych zastosowanie mają szczególne wytyczne w celu dalszego zminimalizowania ryzyka kontrahenta, na które narażona jest Komisja.

- Wszystkie banki komercyjne są wybierane w drodze zaproszenia do składania ofert. Aby zostać dopuszczonym do udziału w procedurach przetargowych, trzeba posiadać minimalny krótkoterminowy rating kredytowy na poziomie P-1 przyznany przez agencję ratingową Moody's lub na poziomie równoważnym. W szczególnych i należycie uzasadnionych okolicznościach można dopuścić niższy poziom ratingu.
- Ratingi kredytowe banków komercyjnych, w których Komisja posiada rachunki, są poddawane przeglądowi codziennie. W kontekście kryzysu finansowego przyjęto wzmożone środki monitorowania i codzienne przeglądy ratingów banków komercyjnych i w 2014 r. były one utrzymywane.
- W delegaturach poza UE rachunki zaliczkowe są prowadzone w lokalnych bankach wybranych w drodze uproszczonej procedury przetargowej. Wymagany poziom ratingu uzależniony jest od uwarunkowań lokalnych i może znacząco różnić się w poszczególnych państwach. Aby zmniejszyć ekspozycję na ryzyko, salda na tych rachunkach utrzymywane są na jak najniższym poziomie (przy uwzględnieniu potrzeb operacyjnych), przechowywane na nich środki są regularnie uzupełniane, a obowiązujące paupy są co roku poddawane przeglądowi.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny: depozyty

Banki, w których zdeponowane są środki z tytułu grzywien tymczasowo zainkasowanych przed 2010 r., wybiera się w procedurze przetargowej zgodnie z polityką zarządzania ryzykiem, w której określone są wymogi dotyczące ratingu kredytowego oraz kwota środków, jaką można zdeponować w stosunku do kapitału własnego kontrahenta.

W przypadku banków komercyjnych, które wybiera się specjalnie w celu zdeponowania w nich tymczasowo zainkasowanych grzywien, wymagany jest co do zasady minimalny długoterminowy rating na poziomie A (S&P lub równoważny) i minimalny rating krótkoterminowy na poziomie A-1 (S&P lub równoważny). W przypadku gdy rating tych banków zostaje obniżony, stosuje się specjalne środki. Ponadto kwota zdeponowana w każdym banku jest ograniczona do określonej części procentowej jego środków własnych, która różni się w zależności od ratingu każdej instytucji. Przy obliczaniu takiego paupu uwzględnia się także kwotę nierozliczonych gwarancji udzielonych Komisji przez tę instytucję. Zgodność złożonych depozytów z obowiązującymi wymogami wynikającymi z prowadzonej polityki podlega regularnej kontroli.

Tymczasowo zainkasowane grzywny: portfel BUFI

W przypadku inwestowania tymczasowo zainkasowanych grzywien Komisja ponosi ryzyko kredytowe, czyli ryzyko, że kontrahent nie będzie mógł spłacić zobowiązań w pełnej wysokości w należnym terminie. Największa koncentracja ekspozycji przypada na Francję i Niemcy, ponieważ poziom inwestycji w tych krajach wynosi, odpowiednio, 43 % i 27 % całkowitej nominalnej wartości portfela.

Gwarancje bankowe

W posiadaniu Komisji znajdują się także gwarancje o znacznej wartości wystawione przez instytucje finansowe i związane z grzywnami nakładanymi przez Komisję na przedsiębiorców naruszających unijne reguły konkurencji (zob. informacja dodatkowa 2.6.1.2). Przedstawienie gwarancji przez ukarane przedsiębiorstwo stanowi alternatywę dla dokonania tymczasowej zapłaty. W 2012 r. poddano przeglądowi politykę zarządzania ryzykiem stosowaną w odniesieniu do przyjmowania takich gwarancji i zdefiniowano – uwzględniając bieżące warunki finansowe panujące w UE – nowy zestaw wymogów dotyczących ratingu kredytowego oraz ograniczonej części procentowej, jaka może przypadać na kontrahenta (proporcjonalnej do środków własnych każdego kontrahenta). Zapewnia to Komisji w dalszym ciągu wysoką jakość kredytową. Zgodność nierozliczonych gwarancji z obowiązującymi wymogami wynikającymi z prowadzonej polityki podlega regularnej kontroli.

Fundusz Gwarancyjny

Zgodnie z porozumieniem między UE a EBI w sprawie zarządzania Funduszem Gwarancyjnym wszystkie inwestycje międzybankowe powinny mieć co najmniej rating P-1 przyznany przez agencję ratingową Moody's lub równoważny. Na dzień 31 grudnia 2014 r. u takich kontrahentów założone były lokaty terminowe na kwotę 147 mln EUR (w 2013 r.: 151 mln EUR).

7.6. RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI**Analiza zobowiązań finansowych stosownie do okresu pozostałego do umownego terminu wymagalności**

	<i>(mln EUR)</i>			
	< 1 rok	1–5 lat	> 5 lat	Ogółem
Zaciągnięte pożyczki	8 727	15 386	34 357	58 470
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	81	366	1 309	1 755
Zobowiązania	43 180	—	—	43 180
Inne	20	97	336	454
Ogółem na dzień 31.12.2014 r.	52 008	15 849	36 002	103 859
Zaciągnięte pożyczki	3 065	21 454	32 699	57 218
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	82	353	1 403	1 838
Zobowiązania	36 213	—	—	36 213
Inne	17	84	375	477
Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	39 377	21 891	34 477	95 746

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Ryzyko utraty płynności wynikające z zaciągniętych pożyczek zasadniczo niwelują odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach (pożyczki wzajemne). W przypadku MFA i Euratomu Fundusz Gwarancyjny służy jako rezerwa płynności (lub zabezpieczenie) na wypadek braku płatności lub zwłoki w płatności ze strony pożyczkobiorców. W przypadku bilansu płatniczego rozporządzenie (WE) nr Rady 431/2009 przewiduje procedurę, która zapewnia wystarczająco dużo czasu na uruchomienie środków poprzez rachunki Komisji prowadzone na potrzeby zasobów własnych w państwach członkowskich. W przypadku EFSM rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 przewiduje podobną procedurę.

Finanse

Zasady budżetu UE gwarantują, że ogólne zasoby środków pieniężnych na dany rok są zawsze wystarczające do wykonania wszystkich płatności. Kwota składek państw członkowskich ogółem równa się bowiem kwocie środków na płatności na dany rok budżetowy. Składki państw członkowskich wpływają jednak w ciągu całego roku w postaci dwunastu miesięcznych rat, a tymczasem płatności charakteryzuje pewna sezonowość. Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 (rozporządzenie w sprawie zasobów własnych) składki państw członkowskich związane z budżetami (korygującymi) zatwierdzonymi po 16. dniu danego miesiąca (N) stają się dostępne dopiero w miesiącu N+2, natomiast związane z nimi środki na płatności dostępne są natychmiast. Obowiązujące procedury dotyczące regularnych prognoz w zakresie środków pieniężnych mają zagwarantować, że zasoby finansowe będą zawsze wystarczające na zrealizowanie płatności, jakie mają zostać wykonane w danym miesiącu, a w razie potrzeby można wezwać państwa członkowskie do przekazania środków na poczet zasobów własnych lub środków dodatkowych z wyprzedzeniem do wysokości określonego pułapu i pod pewnymi warunkami. Sezonowy charakter wydatków i ogólne ograniczenia budżetowe w ostatnich latach sprawiły, że konieczne stało się uważniejsze monitorowanie tempa dokonywania płatności w ciągu roku. Oprócz tego, w kontekście bieżących operacji finansowych Komisji, automatyczne narzędzia zarządzania środkami pieniężnymi gwarantują odpowiednią płynność na wszystkich rachunkach bankowych Komisji na co dzień.

Fundusz Gwarancyjny

Zarządzanie funduszem opiera się na zasadzie, że aktywa mają mieć wystarczający stopień płynności i mobilizacyjności w stosunku do odpowiednich zobowiązań. Fundusz musi utrzymywać w portfelu minimalnie 100 mln EUR o zapadalności poniżej dwunastu miesięcy, które mają być zainwestowane w instrumenty rynku pieniężnego. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość tych inwestycji, wraz ze środkami pieniężnymi, wyniosła 148 mln EUR. Ponadto co najmniej 20 % wartości nominalnej funduszu powinno obejmować instrumenty rynku pieniężnego, obligacje o stałym oprocentowaniu, w przypadku których rezydualny termin zapadalności nie przekracza roku, oraz obligacje o zmiennym oprocentowaniu. Na dzień 31 grudnia 2014 r. odsetek ten wynosił 49 %.

8. UJAWNIECIE INFORMACJI NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

8.1. PODMIOTY POWIĄZANE

Do podmiotów powiązanych UE zalicza się podmioty UE objęte konsolidacją i przedstawiciele kadry kierowniczej najwyższego szczebla tych podmiotów. Transakcje między tymi podmiotami stanowią część normalnych operacji UE i jako takie – zgodnie z regułami rachunkowości UE – nie są objęte szczególnymi obowiązkami informacyjnymi.

8.2. ŚWIADCZENIA PRZYSŁUGUJĄCE KADRZE KIEROWNICZEJ NAJWYŻSZEGO SZCZEBLA

Do celów prezentacji informacji na temat transakcji podmiotów powiązanych dotyczących kadry kierowniczej najwyższego szczebla UE, osoby te pogrupowano w pięć kategorii:

Kategoria 1: przewodniczący Rady Europejskiej, przewodniczący Komisji i prezes Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;

Kategoria 2: wiceprzewodniczący Komisji i wysoki przedstawiciel Unii Europejskiej ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz pozostali wiceprzewodniczący Komisji;

Kategoria 3: sekretarz generalny Rady, członkowie Komisji, sędziowie i rzecznicy generalni Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, prezes i członkowie Sądu, prezes i członkowie Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej, europejski rzecznik praw obywatelskich i europejski inspektor ochrony danych;

Kategoria 4: prezes i członkowie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego;

Kategoria 5: urzędnicy instytucji i agencji o najwyższym zaszeregowaniu.

Informacje o przysługujących im uprawnieniach przedstawiono poniżej – pozostałe informacje dostępne są także w opublikowanym na portalu Europa regulaminie pracowniczym, który stanowi oficjalny dokument opisujący prawa i obowiązki wszystkich urzędników UE. Przedstawiciele kadry kierowniczej najwyższego szczebla nie otrzymali od UE żadnych pożyczek o preferencyjnym oprocentowaniu.

ŚWIADCZENIA FINANSOWE PRZYŚLUGUJĄCE KADRZE KIEROWNICZEJ NAJWYŻSZEGO SZCZEBŁA

EUR

Świadczenie (na pracownika)	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Wynagrodzenie podstawowe (miesięcznie)	25 352	22 964	18 371	19 840	11 775
		- 23 882	- 20 667	- 21 126	- 18 518
Dodatek mieszkaniowy/zagraniczny	15 %	15 %	15 %	15 %	0-4 % - 16 %
Dodatki rodzinne:					
na gospodarstwo domowe (% wynagrodzenia)	2 % + 171,88	2 % + 171,88	2 % + 171,88	2 % + 171,88	2 % + 171,88
na dziecko pozostające na utrzymaniu	375,59	375,59	375,59	375,59	375,59
przedszkolny	91,75	91,75	91,75	91,75	91,75
edukacyjny lub	254,83	254,83	254,83	254,83	254,83
edukacyjny- gdy dziecko uczy się w szkole innej niż zapewniana przez zakład pracy rodzica	509,66	509,66	509,66	509,66	509,66
Dodatek dla sędziów-przewodniczących	nd.	nd.	554,17 - 607,71	nd.	nd.
Dodatek reprezentacyjny	1 418,07	0-911,38	554,17— 607,71	nd.	nd.
Roczne koszty podróży	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
Przelewy do państw członkowskich:					
dotatek edukacyjny ⁽¹⁾	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
% wynagrodzenia ⁽¹⁾	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% wynagrodzenia bez zastosowania współczynnika korygującego	do 25 %	do 25 %	do 25 %	do 25 %	do 25 %
Koszty reprezentacyjne	zwracane	zwracane	zwracane	nd.	nd.
Objęcie stanowiska:					
Koszty zagospodarowania	50 703,52	45 927,10 - 47 764,18	36 741,68 - 41 334,40	39 681,02 - 42 252,94	zwracane
Koszty podróży rodziny	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Koszty przeprowadzki	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Opuszczenie stanowiska:					
Koszty ponownego zagospodarowania	25 352	22 964 - 23 882	18 371 - 20 667	19 840 - 21 126	zwracane
Koszty podróży rodziny	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Koszty przeprowadzki	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Przeniesienie (% wynagrodzenia) ⁽²⁾	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	nd.
Ubezpieczenie zdrowotne	pokryte	pokryte	pokryte	pokryte	pokryte
Świadczenia emerytalno-rentowe (% wynagrodzenia, przed opodatkowaniem)	do 70 %	do 70 %	do 70 %	do 70 %	do 70 %

EUR					
Świadczenie (na pracownika)	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Odliczenia:					
Podatek od wynagrodzenia	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Ubezpieczenie zdrowotne (% wynagrodzenia)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Specjalny podatek od wynagrodzenia	7 %	7 %	7 %	7 %	6–7 %
Odliczenie emerytalne	nd.	nd.	nd.	nd.	10,9–10,1 % ⁽³⁾
Liczba osób na koniec roku	3	8	93	28	112

⁽¹⁾ Przy zastosowaniu współczynnika korygującego („CC”).

⁽²⁾ Wypłacane przez pierwsze trzy lata po opuszczeniu stanowiska.

⁽³⁾ 10,9 % za pierwsze półrocze 2014 r. i 10,1 % za drugie półrocze 2014 r.

9. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego księgowy Komisji nie wiedział ani nie został powiadomiony o żadnych istotnych zdarzeniach, które wymagałyby zamieszczenia odrębnych informacji w niniejszej sekcji. Sprawozdanie finansowe i powiązane informacje dodatkowe opracowano, wykorzystując najnowsze dostępne informacje, co znalazło swoje odzwierciedlenie w przedstawionych informacjach.

10. ZAKRES KONSOLIDACJI

A. PODMIOTY KONTROLOWANE (52)

1. Instytucje i organy konsultacyjne (11)

Parlament Europejski

Rada Europejska

Komisja Europejska

Komitet Regionów

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Europejska Służba Działań Zewnętrznych

Europejski Inspektor Ochrony Danych

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Rada Unii Europejskiej

2. Agencje UE (39)

2.1. Agencje wykonawcze (6)

Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego

Agencja Wykonawcza ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności

Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych

Agencja Wykonawcza ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Agencja Wykonawcza ds. Innowacyjności i Sieci

Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych

2.2. Agencje zdecentralizowane (33)

Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego

Europejska Agencja Leków

Organ Nadzoru Europejskiego GNSS

Europejska Agencja Chemikaliów

Fusion for Energy (Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej)

Eurojust

Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób

Europejska Agencja Środowiska

Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego

Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu

Urząd Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej

Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej

eu-LISA (Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości)

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności

Europejska Agencja Kolejowa

Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin

Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa

Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii

Europejskie Kolegium Policyjne (CEPOL)

Europejski Urząd Policji (EUROPOL)

Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego

Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji

Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej

Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych

Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych

Europejska Fundacja Kształcenia

Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy

Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory)

3. Inne podmioty kontrolowane (2)

Europejska Wspólnota Węgla i Stali (w likwidacji)

Europejski Instytut Innowacji i Technologii

B. WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA (7)

Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej (ITER)

Wspólne Przedsięwzięcie SESAR

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2

Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2”

Wspólne przedsiębiorstwo Galileo w likwidacji

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych

Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL ⁽¹⁾

C. JEDNOSTKI STOWARZYSZONE (1)

Europejski Fundusz Inwestycyjny

⁽¹⁾ Wspólne Przedsięwzięcie ESCEL powstało w wyniku połączenia Wspólnych Przedsięwzięć ARTEMIS i ENIAC, które nastąpiło w w roku budżetowym 2014.

ZAGREGOWANE SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU ORAZ INFORMACJE DODATKOWE ⁽¹⁾

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
WYNIK BUDŻETU UE	101
UZGODNIENIE WYNIKU EKONOMICZNEGO Z WYNIKIEM BUDŻETU	102
ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE KWOT UJĘTYCH W BUDŻECIE Z KWOTAMI RZECZYWISTYMI	103
INFORMACJE DODATKOWE DO ZAGREGOWANYCH SPRAWOZDAŃ Z WYKONANIA BUDŻETU	106
1. CYKL BUDŻETOWY UE	106
1.1. WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE NA LATA 2014–2020	106
1.2. OBSZARY POLITYKI	107
1.3. BUDŻET ROCZNY	107
2. INFORMACJE DODATKOWE DOTYCZĄCE WYNIKU BUDŻETU UE	108
2.1. OBLICZENIE WYNIKU BUDŻETU	108
2.2. WYKONANIE BUDŻETU UE NA 2014 R.	109
3. INFORMACJE DODATKOWE DO UZGODNIENIA WYNIKU EKONOMICZNEGO Z WYNIKIEM BUDŻETU	110
4. WYKONANIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH UE	111
4.1. ZESTAWIENIE DOTYCZĄCE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH	111
4.2. WYKONANIE DOCHODÓW	114
5. WYKONANIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH UE	117
5.1. WRF: STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI	117
5.2. WRF: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA	118
5.3. WRF: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI	119
5.4. WRF: ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY (RAL)	120
5.5. WRF: ZESTAWIENIE ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA	121
5.6. OBSZAR POLITYKI: STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI	122
5.7. OBSZAR POLITYKI: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA	126
5.8. OBSZAR POLITYKI: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI	130
5.9. OBSZAR POLITYKI: ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY	132
5.10. OBSZAR POLITYKI: ZESTAWIENIE ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA	134
5.11. WYKONANIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH W 2014 R.	137
6. WYKONANIE BUDŻETU INSTYTUCJI I AGENCJI	138
6.1. INSTYTUCJE: ZESTAWIENIE DOTYCZĄCE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH	138
6.2. INSTYTUCJE: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI	139

⁽¹⁾ Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w poniższych tabelach nie sumują się.

	<i>Strona</i>
6.3. DOCHODY AGENCJI: PROGNOZY BUDŻETOWE, NALEŻNOŚCI I OTRZYMANE KWOTY	141
6.4. ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKI NA PŁATNOŚCI Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE AGENCJE	142
6.5. WYNIK BUDŻETU Z UWZGLĘDNIENIEM AGENCJI	144

WYNIK BUDŻETU UE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2014	2013
Dochody za rok budżetowy	4.1	143 940	149 504
Płatności ze środków budżetowych na bieżący rok	5.3	(141 193)	(147 567)
Środki na płatności przeniesione na rok N+1		(1 787)	(1 329)
Anulowanie niewykorzystanych środków na płatności przeniesionych z roku N-1		25	34
Zmiana dochodów przeznaczonych na określony cel		336	403
Różnice kursowe w roku budżetowym		110	(42)
Wynik budżetu ⁽¹⁾	2.2	1 432	1 002

⁽¹⁾ Z czego wynik EFTA wynosi (3) mln EUR w 2014 r. i (4) mln EUR w 2013 r.

UZGODNIENIE WYNIKU EKONOMICZNEGO Z WYNIKIEM BUDŻETU

	<i>(mln EUR)</i>	
	2014	2013
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK	(11 280)	(4 365)
Dochody		
Należności ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze niepobrałe	(6 573)	(2 071)
Należności ustalone w poprzednich latach i pobrane w bieżącym roku	4 809	3 357
Naliczone dochody (netto)	(4 877)	(134)
Koszty		
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów (netto)	9 223	3 216
Koszty poprzedniego roku poniesione w bieżącym roku	(821)	(1 123)
Efekt netto zaliczkowania	457	(902)
Środki na płatności przeniesione na następny rok	(1 979)	(1 528)
Płatności dokonane z przeniesionych środków i anulowane niewykorzystane środki na płatności	1 858	1 538
Zmiany stanu rezerw	12 164	4 136
Inne	(1 719)	(1 027)
Wynik ekonomiczny agencji i EWWiS	170	(93)
WYNIK BUDŻETU ZA ROK	1 432	1 002

Dodatkowe wyjaśnienia dotyczące uzgodnienia wyniku ekonomicznego z wynikiem budżetu znajdują się w informacji dodatkowej 3.

ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE KWOT UJĘTYCH W BUDŻECIE Z KWOTAMI RZECZYWISTYMI

DOCHODY BUDŻETOWE

(mln EUR)

	Początkowo przyjęty budżet	Budżety korygu- jące	Ostatecznie przyjęty budżet	Dochody
1. Zasoby własne	133 960	(5 572)	128 388	128 867
<i>w tym cła</i>	16 186	(12)	16 174	16 499
<i>w tym oparte na VAT</i>	17 882	(192)	17 690	17 746
<i>w tym oparte na DNB</i>	99 767	(5 154)	94 614	94 863
3. Nadwyżki, salda i dostosowania	—	5 101	5 101	5 100
4. Dochody pochodzące od osób pracujących w instytucjach i innych organach Unii	1 275	—	1 275	1 251
5. Dochody z działalności administracyjnej instytucji	54	—	54	578
6. Wkłady i zwroty związane z realizacją porozumień i programów unijnych	60	—	60	3 225
7. Odsetki od zaległych płatności i grzywny	123	3 850	3 973	4 607
8. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek	2	151	153	297
9. Dochody różne	30	—	30	15
Ogółem	135 505	3 530	139 034	143 940

Szczegółowe informacje dotyczące wykonania dochodów w 2014 r. znajdują się w informacji dodatkowej 4.

WYDATKI BUDŻETOWE: ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG DZIAŁÓW WIELOLETNICH RAM FINANSOWYCH (WRF)

(mln EUR)

	Początkowo przyjęty bu- dżet	Budżety ko- rygujące i przesunię- cia	Ostatecznie przyjęty bu- dżet	Dodatkowe środki ⁽¹⁾	Dostępne środki ogó- łem	Zaciągnięte zobowiązania
1. Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włą- czeniu społecznemu	63 986	—	63 986	3 625	67 611	45 972
Ia: Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	16 484	—	16 484	2 645	19 129	18 018
Ib: Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	47 502	—	47 502	980	48 482	27 954
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	59 267	(76)	59 191	2 105	61 296	48 263
w tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	43 778	—	43 778	1 724	45 502	44 293
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	2 172	—	2 172	84	2 256	1 507
4. Globalny wymiar Europy	8 325	98	8 423	577	9 000	8 489
5. Administracja	8 405	(1)	8 405	766	9 171	8 884
w tym: wydatki administracyjne instytucji	3 532	(0)	3 531	400	3 931	3 789
6. Wyrównania	29	—	29	—	29	29
8. Rezerwa ujemna	—	—	—	—	—	—
9. Instrumenty szczególne	456	29	485	92	577	64
Ogółem	142 640	50	142 690	7 249	149 939	113 208

⁽¹⁾ Środki dodatkowe obejmują środki przeniesione z poprzedniego roku, dochody przeznaczone na określony cel i środki udostępnione w wyniku umorzeń.

WYDATKI BUDŻETOWE: PŁATNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW WIELOLETNICH RAM FINANSOWYCH (WRF)

(mln EUR)

	Początkowo przyjęty budżet	Budżety korygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Dodatkowe Środki ⁽¹⁾	Dostępne środki ogółem	Zrealizowane płatności
1. Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu	62 393	3 470	65 863	3 836	69 699	67 683
1a: Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	11 441	415	11 857	3 451	15 308	13 331
1b: Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	50 951	3 055	54 006	385	54 392	54 352
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	56 459	(500)	55 959	2 003	57 962	56 584
w tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	43 777	(1)	43 776	1 738	45 514	44 287
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	1 677	(17)	1 660	88	1 747	1 711
4. Globalny wymiar Europy	6 191	734	6 925	556	7 481	7 206
5. Administracja	8 406	0	8 406	1 634	10 040	8 819
w tym: wydatki administracyjne instytucji	3 532	(0)	3 531	944	4 475	3 729
6. Wyrównania	29	—	29	—	29	29
8. Rezerwa ujemna	—	—	—	—	—	—
9. Instrumenty szczególne	350	(157)	193	344	536	465
Ogółem	135 505	3 530	139 034	8 460	147 495	142 497

⁽¹⁾ Środki dodatkowe obejmują środki przeniesione z poprzedniego roku, dochody przeznaczone na określony cel i środki udostępnione w wyniku umorzeń.

Szczegółowe informacje dotyczące wykonania wydatków w 2014 r. znajdują się w informacjach dodatkowych 5 i 5.11.

INFORMACJE DODATKOWE DO ZAGREGOWANYCH SPRAWOZDAŃ Z WYKONANIA BUDŻETU

1. CYKL BUDŻETOWY UE

Konta budżetowe prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem finansowym i zasadami jego stosowania. Budżet ogólny, który jest głównym instrumentem unijnej polityki finansowej, jest narzędziem stanowienia i zatwierdzania corocznych dochodów i wydatków Unii. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym istnieją dwa podstawowe elementy: wieloletnie ramy finansowe (WRF), które określają główne pułapy na okres 7 lat, i coroczna procedura budżetowa.

1.1. WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE NA LATA 2014–2020

	<i>(mln EUR)</i>							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ogółem
1. Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu	63 973	66 813	69 304	72 342	75 271	78 752	82 466	508 921
1.a : Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	16 560	17 666	18 467	19 925	21 239	23 082	25 191	142 130
1.b : Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	47 413	49 147	50 837	52 417	54 032	55 670	57 275	366 791
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	59 303	59 599	59 909	60 191	60 267	60 344	60 421	420 034
w tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	43 779	44 313	44 624	44 859	44 885	44 912	44 937	312 309
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	2 179	2 246	2 378	2 514	2 656	2 801	2 951	17 725
4. Globalny wymiar Europy	8 335	8 749	9 143	9 432	9 825	10 268	10 510	66 262
5. Administracja	8 721	9 076	9 483	9 918	10 346	10 786	11 254	69 584
w tym: wydatki administracyjne instytucji	7 056	7 351	7 679	8 007	8 360	8 700	9 071	56 224
6. Wyrównania	29	—	—	—	—	—	—	29
Środki na zobowiązania:	142 540	146 483	150 217	154 397	158 365	162 951	167 602	1 082 555
Środki na płatności ogółem:	135 866	141 901	144 685	142 771	149 074	153 362	156 295	1 023 954

W powyższej tabeli przedstawiono pułapy WRF według cen bieżących. Rok 2014 był pierwszym rokiem budżetowym objętym nowymi WRF na lata 2014–2020. Łączny górny pułap środków na zobowiązania za 2014 r. wynosił 142 540 mln EUR, która to kwota odpowiada 1,06 % DNB, a odpowiedni pułap środków na płatności wynosił 135 866 mln EUR, czyli 1,01 % DNB.

W odniesieniu do WRF na lata 2014–2020 uzgodniono nowe przepisy dotyczące elastyczności. Jeden z nich przewiduje możliwość uruchomienia marginesu na nieprzewidziane wydatki (w wyjątkowych okolicznościach). Zmiana ta pozwala uruchomić środki przekraczające górne pułapy dla danego roku, przy czym w następnych latach środki byłyby odpowiednio zredukowane, tak aby w całym okresie 2014–2020 nie została przekroczona łączna kwota środków na płatności i środków na zobowiązania. Margines na nieprzewidziane wydatki został wykorzystany w 2014 r., aby uruchomić środki na płatności w wysokości 3 168 mln EUR, czyli powyżej pułapu płatności wyznaczonego dla 2014 r.

W kwietniu 2015 r. uzgodniono przeprogramowanie środków na zobowiązania, które nie zostały wykorzystane w 2014 r., na lata 2015 i 2016 (zgodnie z art. 19 WRF); jednocześnie zmieniono pułapy WRF i przygotowano odpowiedni budżet korygujący na 2015 r. Największe zmiany w odniesieniu do 2015 r. dotyczyły działu 1b (11,2 mld EUR) i działu 2 (5 mld EUR), podczas gdy w odniesieniu do 2016 r. główna zmiana dotyczy działu 2 (4,4 mld EUR).

Poniżej przedstawiono objaśnienia dotyczące poszczególnych działów WRF:

Dział 1 – Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu

Dział ten obejmuje dwa oddzielne, ale powiązane ze sobą komponenty:

- Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – komponent ten obejmuje wydatki na badania i innowacje, edukację i szkolenia, instrument „Łącząc Europę”, politykę społeczną, rynek wewnętrzny i polityki powiązane.
- Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna – komponent ten ma na celu poprawę konwergencji najmniej rozwiniętych państw członkowskich i regionów, stanowiąc uzupełnienie strategii UE na rzecz trwałego rozwoju poza mniej zamożnymi regionami i wspierania współpracy międzyregionalnej.

Dział 2 – Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne

Dział 2 obejmuje wspólną politykę rolną i rybołówstwa, środki w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich i środki środowiskowe, w szczególności program Natura 2000.

Dział 3 – Bezpieczeństwo i obywatelstwo

Dział 3 (Bezpieczeństwo i obywatelstwo) jest dowodem na to, że coraz większą wagę przywiązuje się do takich obszarów, jak sprawiedliwość i sprawy wewnętrzne, ochrona granic, polityka imigracyjna i azylowa, zdrowie publiczne i ochrona konsumentów, kultura, młodzież, polityka informacyjna i dialog z obywatelami, w których to dziedzinach powierzono UE szczególne zadania.

Dział 4 – Globalny wymiar Europy

Dział 4 obejmuje wszystkie działania zewnętrzne, w tym współpracę na rzecz rozwoju, pomoc humanitarną, instrumenty pomocy przedakcesyjnej i instrumenty polityki sąsiedztwa. EFR nadal nie wchodzi w skład budżetu UE i nie jest objęty WFR.

Dział 5 – Administracja

Dział ten obejmuje wydatki administracyjne wszystkich instytucji, renty i emerytury oraz szkoły europejskie. W przypadku instytucji (z wyjątkiem Komisji) koszty te reprezentują łączną sumę ich wydatków.

Dział 6 – Wyrównania

Zgodnie z porozumieniem politycznym, według którego nowe państwa członkowskie nie powinny być płatnikami netto budżetu UE na samym początku członkostwa, przewidziano w ramach tego działu środki na wyrównania. Kwota ta była dostępna w formie transferów na rzecz tych państw na wyrównanie różnicy pomiędzy wysokością wpłacanych przez nie składek do budżetu i kwot z niego uzyskiwanych.

1.2. OBSZARY POLITYKI

W ramach stosowania przez siebie koncepcji zarządzania kosztami działań (ABM) Komisja wprowadziła w swoich procesach planowania i zarządzania metodę budżetowania zadaniowego (ABB). Z budżetem zadaniowym związana jest struktura budżetu, w której tytuły budżetu odpowiadają obszarom polityki, a rozdziały budżetu – działaniom. Celem metody ABB jest zapewnienie przejrzystych ram umożliwiających przełożenie celów politycznych Komisji na konkretne działania przy wykorzystaniu środków legislacyjnych, finansowych bądź innych środków polityki publicznej. Uporządkowanie pracy Komisji według działań pozwala na uzyskanie klarownego obrazu przedsięwzięć Komisji, a jednocześnie tworzy wspólne ramy do wyznaczania priorytetów. Zasoby rozdzielane są zgodnie z priorytetami w toku procedury budżetowej, przy czym odnośne działania stanowią podstawę tworzenia założeń budżetowych. Poprzez powiązanie działań z przydzielonymi na nie zasobami metoda ABB ma na celu zwiększenie efektywności i skuteczności korzystania z zasobów w Komisji.

Obszar polityki można zdefiniować jako jednorodny zbiór działań składających się na pracę Komisji, które są istotne w procesie podejmowania decyzji. Każdy obszar polityki przyporządkowany jest do określonej dyrekcji generalnej i obejmuje średnio około sześciu lub siedmiu pojedynczych działań. Obszary polityki mają głównie charakter operacyjny, ponieważ główne działania podejmowane w ich ramach są skierowane do osób trzecich, odpowiednio w ich zakresie działalności. Budżet operacyjny uzupełniany jest o niezbędne wydatki administracyjne dla każdego obszaru polityki.

1.3. BUDŻET ROCZNY

Każdego roku Komisja szacuje dochody i wydatki wszystkich instytucji na nadchodzący rok oraz sporządza projekt budżetu, który przedkłada władzy budżetowej. Na podstawie projektu budżetu Rada określa swoje stanowisko, które następnie stanowi przedmiot negocjacji między obydwoma organami władzy budżetowej. Przewodniczący Parlamentu ogłasza, że wspólny projekt został ostatecznie uchwalony, co oznacza, że budżet podlega wykonaniu. W ciągu danego roku przyjmowane są budżety korygujące. Za wykonanie budżetu odpowiedzialna jest głównie Komisja.

Struktura budżetu obejmuje w przypadku Komisji środki administracyjne i środki operacyjne. Pozostałe instytucje mają jedynie środki administracyjne. Ponadto w budżecie występują dwa rodzaje środków: środki niezróżnicowane i zróżnicowane. Środki niezróżnicowane są wykorzystywane na finansowanie operacji rocznych (zgodnych z zasadą jednoroczności). Środki zróżnicowane zostały wprowadzone w celu pogodzenia zasady jednoroczności z koniecznością zarządzania działaniami wieloletnimi. Środki zróżnicowane dzielą się na środki na zobowiązania i środki na płatności:

- **środki na zobowiązania:** pokrywają łączny koszt zobowiązań prawnych zaciągniętych na bieżący rok budżetowy w odniesieniu do działań realizowanych przez kilka lat. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można jednak rozłożyć na kilka lat na roczne raty, o ile przewidziano to w akcie podstawowym,
- **środki na płatności:** pokrywają wydatki wynikające ze zobowiązań zaciągniętych w bieżącym roku budżetowym lub w ubiegłych latach budżetowych.

Pochodzenie środków

Głównym źródłem środków jest budżet Unii przyjęty na bieżący rok. W przepisach rozporządzenia finansowego przewidziano jednak również inne rodzaje środków. Są to środki z wcześniejszych lat budżetowych lub środki ze źródeł zewnętrznych:

- **środki budżetowe** w początkowo przyjętym budżecie i w budżetach korygujących,
- **środki przeniesione** z poprzedniego roku,
- **dochody przeznaczone na określony cel**, na które składają się zwroty, środki EFTA, dochody od osób trzecich/ innych państw i z prac na rzecz osób trzecich oraz środki ponownie udostępnione w wyniku zwrotu zaliczek.

Struktura całkowitego dostępnego budżetu

- Początkowo przyjęty budżet = środki uchwalone w roku N-1,
- przyjęte budżety korygujące,
- środki dodatkowe = dochody przeznaczone na określony cel + środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego lub ponownie udostępnione po umorzeniu.

2. INFORMACJE DODATKOWE DOTYCZĄCE WYNIKU BUDŻETU UE

2.1. OBLICZENIE WYNIKU BUDŻETU

Nadwyżka budżetowa UE zwracana jest państwu członkowskiemu w następnym roku poprzez odpowiednie pomniejszenie ich kwot należnych za ten rok.

Kwoty zasobów własnych ujęte w sprawozdaniu to kwoty zaksięgowane w ciągu roku na rachunkach otwartych w imieniu Komisji przez rządy państw członkowskich. Dochody obejmują także, w przypadku nadwyżki, wynik budżetu za poprzedni rok budżetowy. Pozostałe dochody ujęte w sprawozdaniu stanowią kwotę faktycznie uzyskaną w ciągu roku.

Do celów obliczenia wyniku budżetu za dany rok przyjęto, że wydatki obejmują płatności zrealizowane ze środków na dany rok oraz wszelkie środki na dany rok przeniesione na rok następny. Płatności zrealizowane ze środków na dany rok oznaczają płatności zrealizowane przez księgowego do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego. W przypadku EFRG płatności obejmują płatności zrealizowane przez państwa członkowskie między dniem 16 października roku N-1 a dniem 15 października roku N, pod warunkiem że księgowy został poinformowany o zobowiązaniu i autoryzacji do dnia 31 stycznia roku N+1. Wydatki dotyczące EFRG mogą podlegać decyzji w sprawie zgodności wydanej w wyniku kontroli przeprowadzonych w państwach członkowskich.

Wynik budżetu obejmuje dwa elementy: wynik UE oraz wynik udziału państw EFTA należących do EOG. Zgodnie z art. 15 rozporządzenia nr (WE, Euratom) nr 1150/2000 w sprawie zasobów własnych wynik ten stanowi różnicę między:

- wszystkimi dochodami otrzymanymi za dany rok budżetowy a

- kwotą płatności ogółem, które mają być zaksięgowane ze środków na bieżący rok budżetowy, zwiększoną o kwotę środków na ten rok budżetowy przeniesionych na następny rok.

Różnicę tę powiększa się lub pomniejsza o:

- saldo netto anulowanych środków na płatności przeniesionych z ubiegłych lat oraz wszelkich płatności, które ze względu na zmiany kursu euro przekraczają środki niezróżnicowane przeniesione z poprzedniego roku,
- zmianę dochodów przeznaczonych na określony cel, oraz
- zyski lub straty netto wynikające z różnic kursowych odnotowane w ciągu roku budżetowego.

Środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego, które wynikają z wkładów osób trzecich i prac na rzecz osób trzecich oraz które z zasady nigdy nie wygasają, ujmują się jako środki dodatkowe na rok budżetowy. Wyjaśnia to różnicę między kwotami przeniesionymi z poprzedniego roku budżetowego ujętymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2014 r. a kwotami przeniesionymi na następny rok ujętymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2013 r. Środki ponownie udostępnione w wyniku zwrotu zaliczek nie są uwzględniane przy obliczaniu wyniku budżetowego.

Przeniesione środki na płatności obejmują: przeniesienia automatyczne i przeniesienia decyzją. Anulowane niewykorzystane środki na płatności przeniesione z poprzedniego roku obejmują anulowane środki przeniesione automatycznie lub decyzją.

2.2. WYKONANIE BUDŻETU UE NA 2014 R.

Nadwyżka budżetowa w wysokości 1,4 mld EUR

- Głównym źródłem tej nadwyżki są: uzyskane dochody (1,2 mld EUR); pobrane należności celne, które były wyższe od zakładanych (0,5 mld EUR); oraz dodatkowe, niezabudżetowane grzywny (0,6 mld EUR).
- Niewielka nadwyżka po stronie wydatków (142 mln EUR) została wypracowana głównie przez inne instytucje, ponieważ wskaźnik wykonania Komisji wynosi praktycznie 100 %.
- Pozostałe 110 mln EUR nadwyżki to zyski z różnic kursowych.

Dochody

- Dochody, które wyniosły łącznie 143,9 mld EUR, okazały się wyższe o 4,9 mld EUR od zakładanych w ostatecznie przyjętym budżecie. Głównym źródłem tej nadwyżki są dochody przeznaczone na określony cel objęte działami 5 i 6 – zob. tabela 4.1 poniżej.
- Dochody z grzywien w wysokości 4,2 mld EUR zostały wykorzystane do sfinansowania środków na płatności, które były dodatkowo potrzebne.
- W 2014 r. dokonano wyjątkowo wysokiej korekty zasobów własnych opartych na DNB (9,5 mld EUR), która objęła okres od 2002 r. Wpływ tej korekty na dochody budżetowe w 2014 r. był jednak niezauważalny, ponieważ odnośne kwoty zostały skutecznie skorygowane pomiędzy państwami członkowskimi (niektóre z nich mają otrzymać zwroty, podczas gdy inne muszą wpłacić środki), a oprócz tego większość kwot została odroczone do 2015 r.

Wydatki

- Początkowa kwota środków na płatności (135,5 mld EUR) była wyjątkowo niska – o 6 % niższa niż w ostatecznie przyjętym budżecie na 2013 r. Budżety korygujące ostatecznie zwiększyły przyjęte środki budżetowe do 139 mld EUR – zob. tabela 5.1.
- Płatności ogółem wyniosły 142,5 mld EUR (w 2013 r.: 148,5 mld EUR) – zob. tabela 5.3.
- Poziom niewykonanych płatności (po przeniesieniach) w wysokości jedynie 32 mln EUR jest najniższy z dotychczas odnotowanych, co potwierdza surowe ograniczenia nałożone na środki na płatności.

Zobowiązania i RAL

- Łączny poziom wykonania dostępnych środków na zobowiązania w wysokości 149,9 mld EUR wyniósł zaledwie 76 % i znaczna część środków została przeniesiona lub przeprogramowana na 2015 r. – zob. tabela 5.2.
- Odnotowano znaczny spadek zobowiązań pozostających do spłaty („RAL”) – z 222,4 mld EUR na koniec 2013 r. do 189,6 mld EUR na koniec 2014 r. – zob. tabela 5.9. Zmiana ta odzwierciedla niską stopę wykonania zobowiązań na początku nowego okresu programowania – gdyby wszystkie środki na nowe programy zostały wykorzystane na zaciągnięcie zobowiązań w 2014 r., RAL pozostały na podobnym poziomie jak w 2013 r.

Bardziej szczegółowa analiza dostosowań budżetowych, ich właściwego kontekstu, uzasadnienia i wpływu znajduje się w sprawozdaniu Komisji z zarządzania budżetem i finansami za rok budżetowy 2014, w części A zawierającej ogólny przegląd na poziomie budżetu oraz w części B dotyczącej poszczególnych działów wieloletnich ram finansowych.

3. INFORMACJE DODATKOWE DO UZGODNIENIA WYNIKU EKONOMICZNEGO Z WYNIKIEM BUDŻETU

Zgodnie z rozporządzeniem finansowym wynik ekonomiczny za rok oblicza się w oparciu o zasadę rachunkowości memoriałowej, natomiast wynik budżetu – na podstawie zmodyfikowanej metody kasowej. Ponieważ oba wspomniane wyniki bazują na tych samych operacjach leżących u podstaw rozliczeń, ich uzgodnienie stanowi przydatny rodzaj kontroli.

Pozycje uzgadniane – dochody

Faktyczne dochody budżetowe za dany rok budżetowy odpowiadają dochodom pobranym z tytułu należności ustalonych w ciągu tego roku oraz kwotom pobranym z tytułu należności ustalonych w ubiegłych latach. Dlatego należności ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze nie pobrane, odlicza się od wyniku ekonomicznego na użytek uzgodnienia, jako że nie są one częścią dochodów budżetowych. Z kolei należności ustalone w poprzednich latach i pobrane w bieżącym roku dolicza się do wyniku ekonomicznego na użytek uzgodnienia.

Na naliczone dochody netto składają się głównie naliczone dochody z tytułu opłat rolnych, zasobów własnych oraz odsetek i dywidend. Uwzględnia się jedynie efekt netto, tj. naliczone dochody za bieżący rok pomniejszone o wpływ z tytułu naliczonych dochodów z poprzedniego roku.

Pozycje uzgadniane – wydatki

Na bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów netto składają się głównie bierne rozliczenia międzyokresowe dokonane na użytek procedur zakończenia księgowania na koniec roku (tzw. procedur cut-off), tj. wydatki kwalifikowalne poniesione przez beneficjentów środków unijnych, które nie zostały jeszcze zgłoszone Komisji. Biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów nie uważa się za wydatki budżetowe, natomiast płatności dokonane w bieżącym roku powiązane z fakturami ujętymi we wcześniejszych latach stanowią część wydatków budżetowych bieżącego roku.

Efekt netto zaliczkowania obejmuje 1) nowe kwoty płatności zaliczkowych wypłacone w bieżącym roku i ujęte jako wydatki budżetowe tego roku i 2) rozliczenie płatności zaliczkowych wypłaconych w bieżącym roku lub we wcześniejszych latach poprzez zatwierdzenie kosztów kwalifikowalnych. Te ostatnie stanowią koszt zgodnie z zasadą memoriałową, jednak nie jest on ujmowany na kontach budżetowych, jako że płatność początkowych zaliczek została już uwzględniona jako wydatek budżetowy w momencie jej dokonania.

Oprócz płatności dokonanych ze środków na dany rok, przy obliczaniu wyniku budżetu za ten rok należy uwzględnić także środki na ten rok przeniesione na rok następny (zgodnie z art. 15 rozporządzenia nr (WE, Euratom) nr 1150/2000). To samo podejście stosuje się do płatności budżetowych dokonanych w bieżącym roku ze środków przeniesionych z ubiegłych lat oraz anulowania niewykorzystanych środków na płatności.

Zmiany stanu rezerw odnoszą się do szacunków na koniec roku dokonanych w sprawozdaniu finansowym (głównie świadczenia pracownicze), które nie mają wpływu na konta budżetowe. Pozostałe uzgadniane kwoty obejmują rozmaite elementy, takie jak amortyzacja aktywów, nabycie aktywów, opłaty z tytułu leasingu (część kapitałowa) oraz udziały finansowe, które są różnie traktowane w rachunkowości budżetowej i rachunkowości memoriałowej.

4. WYKONANIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH UE
4.1. ZESTAWIENIE DOTYCZĄCE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

Tytuł	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody			Wpływy		Nierozliczone
	Początkowo przyjęty budżet	Ostatecznie przyjęty budżet	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem	(% budżetu)		
										Z należności – bieżący rok	
1. Zasoby własne	133 960	128 388	128 853	46	128 899	128 841	25	128 867	100,37 %	32	
3. Nadwyżki, salda i dostosowania	—	5 101	10 507	—	10 507	5 100	—	5 100	99,98 %	5 407	
4. Dochody pochodzące od osób pracujących w instytucjach i innych organach Unii	1 275	1 275	1 248	12	1 260	1 240	11	1 251	98,14 %	8	
5. Dochody z działalności administracyjnej instytucji	54	54	578	21	599	563	15	578	1 075,46 %	21	
6. Wkłady i zwroty związane z realizacją porozumień i programów unijnych	60	60	3 267	228	3 496	3 120	105	3 225	5 374,97 %	271	
7. Odsetki od zaległych płatności i grzywny	123	3 973	2 206	10 416	12 622	1 131	3 475	4 607	115,95 %	8 016	
8. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek	2	153	46	255	301	43	254	297	193,72 %	3	
9. Dochody różne	30	30	15	10	25	13	2	15	50,01 %	10	
Ogółem	135 505	139 034	146 721	10 988	157 709	140 052	3 888	143 940	103,53 %	13 769	

(mln EUR)

Tytuł 1 w ujęciu szczegółowym: Zasoby własne

Rozdział	Dochoły przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochoły			Wpływy		Nierozliczone
	Uchwalony budżet początkowy	Ostatecznie przyjęty budżet	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem	(% budżetu)	Nierozliczone	
11. Opłaty wyrównawcze od cukru	125	(90)	(69)	—	(69)	(69)	—	(69)	77,12%	—	
12. Cła	16 186	16 174	16 485	46	16 531	16 473	25	16 499	102,01%	32	
13. VAT	17 882	17 690	17 746	—	17 746	17 746	—	17 746	100,32%	—	
14. DNB	99 767	94 614	94 863	—	94 863	94 863	—	94 863	100,26%	—	
15. Korekta nierównowagi budżetowej	—	—	(172)	—	(172)	(172)	—	(172)	0,00%	—	
Ogółem	133 960	128 388	128 853	46	128 899	128 841	25	128 867	100,37%	32	

Tytuł 3 w ujęciu szczegółowym: Nadwyżki, salda i dostosowania w zakresie zasobów własnych

Rozdział	Dochoły przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochoły			Wpływy		Nierozliczone
	Uchwalony budżet początkowy	Ostatecznie przyjęty budżet	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem	(% budżetu)	Nierozliczone	
30. Nadwyżka z poprzedniego roku	—	1 005	1 005	—	1 005	1 005	—	1 005	100,00%	—	
31. Salda VAT	—	(81)	(284)	—	(284)	(79)	—	(79)	97,59%	(205)	
32. Salda DNB	—	4 176	9 825	—	9 825	4 212	—	4 212	100,87%	5 613	
34. Dostosowanie związane z nieuczestnictwem w WSISW	—	—	(2)	—	(2)	(2)	—	(2)	0,00%	—	
35. Rabat brytyjski – dostosowania	—	—	(18)	—	(18)	(18)	—	(18)	0,00%	—	

Rozdział	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody			Wpływy		Nierozliczone
	Uchwalony budżet początkowy	Ostatecznie przyjęty budżet	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem	(% budżetu)	—	
36. Rabat brytyjski – pośrednie obliczenia	—	—	(19)	—	(19)	(19)	—	(19)	0,00 %	—	
Ogółem	—	5 101	10 507	—	10 507	5 100	—	5 100	99,98 %	5 407	

4.2. WYKONANIE DOCHODÓW

4.2.1. *Przegląd dochodów za 2014 r.*

Kwota środków na płatności w początkowo przyjętym budżecie UE, podpisanym przez przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w dniu 20 listopada 2013 r., wynosiła 135 505 mln EUR, a z zasobów własnych sfinansowana miała zostać kwota 133 960 mln EUR. Szacunki dotyczące dochodów i wydatków w początkowym budżecie są zazwyczaj korygowane w trakcie roku budżetowego, przy czym tego rodzaju zmiany przedstawia się w budżetach korygujących. Dostosowania zasobów własnych opartych na DNB gwarantują, że dochody przewidziane w budżecie będą dokładnie odpowiadać zapisanym w budżecie wydatkom. Zgodnie z zasadą równowagi dochody i wydatki budżetowe (środki na płatności) muszą się równoważyć.

W 2014 r. przyjęto siedem budżetów korygujących. Przy uwzględnieniu tych budżetów ostateczne dochody ogółem przyjęte w 2014 r. wyniosły 139 034 mln EUR. Zostały one sfinansowane z zasobów własnych w wysokości 128 388 mln EUR (zatem o 5 572 mln EUR mniej niż początkowo prognozowano), a w pozostałej części z innych dochodów. Zwiększone zapotrzebowanie na środki na płatności sfinansowano głównie z dochodów uzyskanych z grzywien. Ponadto nadwyżka z poprzedniego roku budżetowego i dochód nadzwyczajny z dostosowań zasobów własnych opartych na VAT i DNB za poprzednie lata zmniejszyły znacznie wpłaty wnoszone przez państwa członkowskie jako środki z tytułu DNB w celu wyrównania wydatków.

Budżety korygujące nr 2 i nr 3/2014 obejmowały nałożone na przedsiębiorstwa grzywny, a także odsetki związane z tymi grzywnami, w łącznej wysokości 3 850 mln EUR, które były znane w momencie sporządzenia projektów odpowiednich budżetów korygujących. Do dnia 31 grudnia 2014 r. pozostałe grzywny stały się wymagalne, albo wskutek wydania prawomocnego wyroku, albo ze względu na brak odwołania ze strony przedsiębiorstw od nowych decyzji o nałożeniu grzywny.

Dochody, wkłady i zwroty w związku z zawartymi przez UE porozumieniami i realizowanymi przez nią programami wynoszą łącznie 3 225 mln EUR. Kwoty główne dotyczą EFRG i EFRROW (a w szczególności rozliczenia rachunków i nieprawidłowości), udziału państw trzecich w programach badawczych oraz innych wkładów i zwrotów na rzecz programów/działań UE. Znaczną część tej kwoty stanowią dochody przeznaczone na określony cel, co zwykle wiąże się z wpisaniem środków dodatkowych po stronie wydatków.

Jeżeli chodzi o wynik zasobów własnych, pobór tradycyjnych zasobów własnych był zbliżony do prognozowanych kwot. Stało się tak głównie dlatego, że szacunki budżetowe – zmienione w czasie sporządzenia projektu budżetu korygującego nr 4/2014 (zmniejszone wówczas o 646 mln EUR zgodnie z nowymi prognozami z wiosny 2014 r.) – zostały ponownie zmienione w projekcie budżetu korygującego nr 6/2014 w celu uwzględnienia rzeczywistego tempa poboru. Zwiększono je więc o 420 mln EUR.

Także ostateczne płatności państw członkowskich wnoszone z tytułu VAT i DNB są zbliżone do ostatecznych szacunków budżetowych. Różnice między prognozowanymi kwotami a kwotami faktycznie wpłaconymi wynikają z różnic między kursami euro stosowanymi dla celów budżetowych a kursami obowiązującymi w dniu faktycznego dokonania płatności przez państwa członkowskie spoza UGW.

Dostosowanie, które miało miejsce w 2014 r., objęło znaczące korekty DNB sięgające wstecz aż do 2002 r. Skala tego dostosowania była zatem niezwykle wysoka – we wszystkich państwach członkowskich UE wyniosło ono w sumie 9,5 mld EUR. W związku z tą wyjątkową sytuacją Rada przyjęła w dniu 18 grudnia wniosek Komisji (rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1377/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r.), które zezwalało państwom członkowskim – przy spełnieniu rygorystycznych warunków – na odroczenie płatności do dnia 1 września 2015 r., bez naliczania odsetek. Korzystając z tej możliwości, 6 państw członkowskich zdecydowało się na przesunięcie swojej płatności z tytułu dostosowania na 2015 r. Kwota odroczonej płatności to 5,4 mld EUR.

Kwota należnych zasobów własnych związana jest z budżetami korygującymi nr 2–7/2014, przyjętymi dnia 17 grudnia 2014 r. Zgodnie z art. 10 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. (Dz.U. L 130 z 31.5.2000, s. 1) wpisy dotyczące korekt składek na poczet zasobów własnych zostały dokonane w pierwszym dniu roboczym lutego 2015 r. Dostosowania wysokości krajowych wkładów państw członkowskich do budżetu UE opartych na VAT i DNB są przeprowadzane co roku w pierwszym dniu roboczym grudnia.

4.2.2. *Dochody z tytułu zasobów własnych*

Zdecydowana większość dochodów pochodzi z zasobów własnych. Wynika to z art. 311 Traktatu o funkcjonowaniu UE, zgodnie z którym: „bez uszczerbku dla innych dochodów budżet jest finansowany całkowicie z zasobów własnych”. Większość wydatków budżetowych jest finansowana z zasobów własnych.

Zasoby własne można podzielić na następujące kategorie:

- 1) tradycyjne zasoby własne (TZW), na które składają się cła i opłaty wyrównawcze od cukru. Te zasoby własne pochodzą od podmiotów gospodarczych. Pobierają je państwa członkowskie w imieniu UE. Niemniej jednak państwa członkowskie zatrzymują 25 % na pokrycie kosztów poboru (20 % od 2014 r.). Cła nakłada się na przywóz produktów pochodzących z państw trzecich, według stawek opartych na Wspólnej Taryfie Celnej. Opłaty wyrównawcze od cukru wpłacane są przez producentów cukru w celu finansowania refundacji wywozowych na cukier. TZW stanowią zwykle około 13 % kwoty dochodów z tytułu zasobów własnych;
- 2) zasoby własne oparte na podatku od wartości dodanej (VAT) pochodzą z obciążeń podstaw VAT państw członkowskich. Podstawy VAT zostały w tym celu ujednoczone zgodnie z przepisami UE i są obciążane według jednakowej stawki procentowej dla wszystkich państw członkowskich. Niemniej jednak podstawa VAT uwzględniana w tej kalkulacji jest ograniczona pułapem wynoszącym 50 % DNB każdego państwa członkowskiego. Zasoby oparte na VAT zwykle stanowią około 12 % dochodów z tytułu zasobów własnych;
- 3) zasoby oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB) wykorzystywane są do zrównoważenia dochodów i wydatków, tj. do sfinansowania tej części budżetu, która nie jest objęta żadnym innym rodzajem dochodów. DNB każdego państwa członkowskiego obciążone jest taką samą stawką procentową, ustaloną zgodnie z przepisami UE. Zasoby oparte na DNB zwykle stanowią około 75 % dochodów z tytułu zasobów własnych.

Podział zasobów własnych przeprowadzany jest zgodnie z zasadami określonymi w decyzji Rady nr 2007/436/WE, Euratom z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie systemu zasobów własnych UE (DZW z 2007 r.). Dla okresu 2014–2020 przyjęto nową decyzję ustanawiającą system zasobów własnych UE (DZW z 2014 r. – decyzja Rady 2014/335/UE, Euratom z dnia 26 maja 2014 r.). DZW z 2014 r. wejdzie w życie po ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z ich konstytucjami (przewidywany termin to początek 2016 r.). Do tego czasu obowiązuje w dalszym ciągu DZW z 2007 r. DZW z 2014 r. będzie stosowana z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2014 r., a skutki takiego jej stosowania zostaną uwzględnione w roku budżetowym, w którym decyzja wejdzie w życie.

4.2.3. *Tradycyjne zasoby własne*

Tradycyjne zasoby własne: wszelkie ustalone kwoty tradycyjnych zasobów własnych należy ująć na jednym z rachunków prowadzonych przez właściwe organy.

- Na rachunku zwyczajnym określonym w art. 6 ust. 3 lit. a) rozporządzenia nr (WE, Euratom) nr 1150/2000 ujmują się wszelkie kwoty odzyskane lub objęte zabezpieczeniem.
- Na odrębnym rachunku określonym w art. 6 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr (WE, Euratom) nr 1150/2000 ujmują się wszelkie kwoty jeszcze nieodzyskane lub nieobjęte zabezpieczeniem; na rachunku tym mogą też zostać ujęte kwestionowane kwoty objęte zabezpieczeniem.

Kwartalne sprawozdanie państw członkowskich dla Komisji, dotyczące odrębnych rachunków, obejmuje:

- saldo do odzyskania w poprzednim kwartale,
- ustalone należności w danym kwartale,
- korekty podstawy (poprawki/anulowania) w danym kwartale,
- kwoty odpisane (których nie można udostępnić zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000),
- kwoty odzyskane w danym kwartale,
- saldo pozostające do odzyskania na koniec danego kwartału.

Tradycyjne zasoby własne należy zapisać na rachunku Komisji otwartym przez administrację finansową lub organ wyznaczony przez państwo członkowskie najpóźniej w pierwszym dniu roboczym następującym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym należności ustalono (lub odzyskano, w przypadku odrębnego rachunku). Państwa członkowskie zatrzymują – na poczet kosztów poboru – 25 % tradycyjnych zasobów własnych (20 % zgodnie z DZW z 2014 r.). Warunkowe należności z tytułu zasobów własnych są korygowane w oparciu o stopień prawdopodobieństwa ich odzyskania.

4.2.4. *Zasoby oparte na VAT oraz zasoby oparte na DNB*

Zasoby własne oparte na VAT wynikają z zastosowania obowiązującej wszystkie państwa członkowskie jednolitej stawki do zharmonizowanej podstawy VAT określonej zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 lit. b) DZW z 2007 r. Jednolitą stawkę ustalono na 0,30 %, z wyjątkiem okresu 2007–2013, w którym stawkę poboru dla Austrii ustalono na 0,225 %, dla Niemiec na 0,15 %, a dla Niderlandów i Szwecji na 0,10 %. Podstawa VAT jest ograniczona pułapem wynoszącym 50 % DNB w przypadku wszystkich państw członkowskich. Zgodnie z DZW z 2014 r. stawka poboru pozostanie na poziomie 0,3 %, z wyjątkiem okresu 2014–2020, w którym stawkę poboru dla Niemiec, Niderlandów i Szwecji ustalono na 0,15 %.

Zasoby oparte na DNB to zasoby zmienne, mające zapewnić dochody wymagane w danym roku w celu pokrycia wydatków przekraczających kwotę uzyskaną z tradycyjnych zasobów własnych, zasobów opartych na VAT i dochodów różnych. Dochody te wynikają z zastosowania jednolitej stawki do sumy DNB wszystkich państw członkowskich. Zasoby oparte na VAT i DNB ustala się na podstawie prognoz podstaw VAT i DNB sporządzonych w momencie opracowania projektu budżetu. Następnie prognozy te koryguje się; dane liczbowe aktualizuje się w danym roku budżetowym w ramach budżetu korygującego. Rzeczywiste kwoty podstaw VAT i DNB znane są w roku następującym po danym roku budżetowym. Komisja oblicza różnice między kwotami należnymi od państw członkowskich według rzeczywistej podstawy a kwotami faktycznie zapłaconymi na podstawie (skorygowanych) prognoz. Komisja wzywa państwa członkowskie do uregulowania salda VAT i DNB (dodatniego lub ujemnego) na pierwszy dzień roboczy miesiąca grudnia roku następującego po danym roku budżetowym. W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada przyjęła rozporządzenie (UE, Euratom) nr 1377/2014, które zezwala państwu członkowskiemu – pod pewnymi warunkami – na odroczenie udostępnienia kwot odpowiadających saldowi VAT i DNB do pierwszego dnia roboczego września następnego roku. W ciągu kolejnych czterech lat nadal można wprowadzać korekty do rzeczywistych podstaw VAT i DNB, o ile nie zostaną wydane zastrzeżenia. Salda obliczone wcześniej są korygowane, a różnica staje się wymagalna w tym samym czasie co salda VAT i DNB za poprzedni rok budżetowy.

Podczas prowadzonych kontroli sprawozdań VAT i danych dotyczących DNB Komisja może zgłaszać państwu członkowskiemu zastrzeżenia dotyczące kwestii, które mogą mieć konsekwencje dla ich składek na poczet zasobów własnych. Kwestie te mogą na przykład wynikać z braku zadowalających danych lub potrzeby opracowania odpowiedniej metodyki. Zastrzeżenia te należy postrzegać jako potencjalne roszczenia względem państw członkowskich o niepewnych kwotach, ponieważ nie można dokładnie oszacować ich wpływu finansowego. Kiedy możliwe jest określenie dokładnej kwoty, wzywa się do przekazania odpowiednich zasobów opartych na VAT i DNB w powiązaniu z saldami VAT i DNB lub wystawia się indywidualne wezwania do wpłacenia środków.

4.2.5. *Rabat brytyjski*

Mechanizm ten polega na redukcji płatności Zjednoczonego Królestwa na poczet zasobów własnych proporcjonalnie do tzw. „nierównowagi budżetowej” Zjednoczonego Królestwa i powoduje odpowiedni wzrost płatności innych państw członkowskich na poczet zasobów własnych. Mechanizm korekty nierównowagi budżetowej na rzecz Zjednoczonego Królestwa ustanowiono na posiedzeniu Rady Europejskiej w Fontainebleau (w czerwcu 1984 r.) oraz na mocy wynikającej z niego decyzji w sprawie zasobów własnych z dnia 7 maja 1985 r. Mechanizm ma na celu ograniczenie nierównowagi budżetowej Zjednoczonego Królestwa poprzez redukcję jego płatności na rzecz UE. Niemcy, Austria, Szwecja i Niderlandy korzystają ze zmniejszonego wkładu w finansowanie rabatu (ograniczonego do jednej czwartej ich nominalnego wkładu na ten cel).

4.2.6. *Obniżka brutto*

Na posiedzeniu w dniach 15 i 16 grudnia 2005 r. Rada Europejska ustaliła, że Niderlandy i Szwecja uzyskują obniżkę brutto ich rocznych składek opartych na DNB w latach 2007–2013. Zgodnie z tymi ustaleniami DZW z 2007 r. przewiduje, że Niderlandy korzystają z obniżki brutto swojej rocznej składki opartej na DNB w wysokości 605 mln EUR, a Szwecja – z obniżki brutto swojej rocznej składki opartej na DNB w wysokości 150 mln EUR (według cen z 2004 r.). Podczas posiedzenia w dniach 7–8 lutego 2013 r. Rada Europejska stwierdziła, że Dania, Niderlandy i Szwecja mają korzystać z obniżek brutto ich rocznych składek opartych na dochodzie narodowym brutto (DNB) wyłącznie w okresie 2014–2020 oraz że Austria ma korzystać z obniżek brutto jej rocznych składek opartych na DNB wyłącznie w okresie 2014–2016. Dania, Niderlandy i Szwecja mają korzystać z obniżki brutto swojej rocznej składki opartej na DNB w wysokości, odpowiednio, 130 mln EUR, 695 mln EUR i 185 mln EUR. Austria ma korzystać z obniżek brutto swojej rocznej składki opartej na DNB w wysokości 30 mln EUR w 2014 r., 20 mln EUR w 2015 r. i 10 mln EUR w 2016 r. (wszystkie kwoty są mierzone według cen z 2011 r.). Te postanowienia Rady zostały uwzględnione w DZW z 2014 r. i będą stosowane (z mocą wsteczną) po jej wejściu w życie.

5. WYKONANIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH UE

5.1. WRF: STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI

	(mln EUR)											
	Środki na zobowiązania						Środki na płatności					
	Środki budżetowe			Środki dodatkowe			Środki budżetowe			Środki dodatkowe		Dostępne środki ogółem
	Początkowo przyjęty budżet	Budżety ko-rygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Środki przeniesione	Dochody przeznaczony na określony cel	Dostępne środki ogółem	Początkowo przyjęty budżet	Budżety ko-rygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Środki przeniesione	Dochody przeznaczony na określony cel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Dział WRF												
1. Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu	63 986	(0)	63 986	150	3 474	67 611	62 393	3 470	65 863	289	3 548	69 699
1a: Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	16 484	—	16 484	0	2 645	19 129	11 441	415	11 857	128	3 323	15 308
1b: Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	47 502	—	47 502	150	830	48 482	50 951	3 055	54 006	161	224	54 392
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	59 267	(76)	59 191	—	2 105	61 296	56 459	(500)	55 959	35	1 968	57 962
w tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	43 778	—	43 778	—	1 724	45 502	43 777	(1)	43 776	13	1 724	45 514
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	2 172	0	2 172	3	81	2 256	1 677	(17)	1 660	10	78	1 747
4. Globalny wymiar Europy	8 325	98	8 423	6	571	9 000	6 191	734	6 925	35	521	7 481
5. Administracja	8 405	(1)	8 405	1	765	9 171	8 406	0	8 406	772	862	10 040
w tym: wydatki administracyjne instytucji	3 532	—	3 531	1	399	3 931	3 532	—	3 531	452	492	4 475
6. Wyrównania	29	—	29	—	—	29	29	—	29	—	—	29
8. Rezerwa ujemna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Instrumenty szczególne	456	29	485	18	74	577	350	(157)	193	270	74	536
Ogółem	142 640	50	142 690	179	7 070	149 939	135 505	3 530	139 034	1 410	7 050	147 495

5.3. WRF: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI

	(mln EUR)														
	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
Dostępne środki ogółem	z ostaczone przyjętego budżetu	ze środków przeniesionych	z dochodów znaczących na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione autonomicznie	Środki przeniesione de-cyzią	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	z ostaczone przyjętego budżetu	ze środków przeniesionych	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
1. Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu	69 699	267	1 686	67 683	97,11 %	121	0	1 860	1 980	2,84 %	12	22	2	36	0,05 %
1a: Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	15 308	108	1 483	13 331	87,09 %	104	0	1 838	1 943	12,69 %	12	20	2	33	0,22 %
1b: Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	54 392	159	203	54 352	99,93 %	16	—	21	38	0,07 %	0	2	—	2	0,00 %
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	57 962	33	1 502	56 584	97,62 %	34	868	467	1 369	2,36 %	7	2	—	9	0,02 %
w tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednio	45 514	12	1 383	44 287	97,30 %	16	868	341	1 226	2,69 %	0	1	—	2	0,00 %
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	1 747	8	55	1 711	97,94 %	8	0	23	31	1,75 %	4	2	0	5	0,31 %
4. Globalny wymiar Europy	7 481	29	297	7 206	96,32 %	34	9	224	267	3,57 %	2	6	0	8	0,10 %
5. Administracja	10 040	697	480	8 819	87,84 %	673	4	382	1 060	10,55 %	86	75	—	161	1,61 %
w tym: wydatki administracyjne in-sytuacji	4 475	3 027	402	3 729	83,33 %	418	4	192	614	13,72 %	82	50	—	132	2,94 %
6. Wyrównania	29	29	—	29	100,00 %	—	—	—	—	0,00 %	—	—	—	—	0,00 %
8. Rezerwa ujemna	—	—	—	—	0,00 %	—	—	—	—	0,00 %	—	—	—	—	0,00 %
9. Instrumenty szczególne	536	157	270	465	86,70 %	0	36	35	71	13,28 %	0	0	—	0	0,02 %
Ogółem	147 495	1 304	4 057	142 497	96,61 %	870	917	2 991	4 778	3,24 %	112	106	2	220	0,15 %

5.4. WRF: ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY (RAL)

Dział WRF	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku						Zobowiązania za rok					Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umorzenie/aktualizacja wyceny/amułowanie	Środki na płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania za-ciążnięte w roku	Środki na płatności	Antulowane zobowiązania, których nie można przenieść na następne okresy	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem			
1. Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu	1 66 761	(2 037)	(60 662)	104 062	45 972	(7 021)	(4)	38 947	143 009			
1a: Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	29 657	(808)	(8 167)	20 681	18 018	(5 164)	(4)	12 850	33 532			
1b: Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	1 37 105	(1 229)	(52 494)	83 381	27 954	(1 857)	(0)	26 096	109 477			
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	27 978	(275)	(11 930)	15 773	48 263	(44 655)	(0)	3 609	19 382			
w tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	40	(3)	(21)	16	44 293	(44 266)	—	27	43			
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	3 092	(306)	(944)	1 841	1 507	(767)	—	740	2 582			
4. Globalny wymiar Europy	23 285	(721)	(5 490)	17 075	8 489	(1 716)	(1)	6 772	23 846			
5. Administracja	892	(182)	(709)	1	8 884	(8 110)	(9)	765	766			
w tym: wydatki administracyjne instytucji	557	(156)	(402)	—	3 789	(3 328)	(8)	453	453			
6. Wyrównania	—	—	—	—	29	(29)	—	—	—			
8. Rezerwa ujemna	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
9. Instrumenty szczególne	401	(0)	(401)	—	64	(64)	—	0	0			
Ogółem	222 410	(3 522)	(80 136)	138 753	113 208	(62 361)	(14)	50 832	189 585			

(mln EUR)

5.5. WRF: ZESTAWIENIE ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA

Dział WRF	(mln EUR)									
	<2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Ogółem	
1. Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu	2 915	414	1 578	4 327	11 007	27 951	55 870	38 947	143 009	
Ia: Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	255	211	1 260	2 274	3 001	5 451	8 230	12 850	33 532	
Ib: Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	2 660	203	318	2 053	8 007	22 500	47 640	26 096	109 477	
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	338	50	93	116	193	3 524	11 459	3 609	19 382	
w tym: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	0	—	—	0	0	9	7	27	43	
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	14	31	73	158	261	497	807	740	2 582	
4. Globalny wymiar Europy	944	539	842	1 336	2 800	4 686	5 928	6 772	23 846	
5. Administracja	—	—	—	—	—	0	1	765	766	
w tym: wydatki administracyjne instytucji	—	—	—	—	—	—	—	453	453	
6. Wyrównania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8. Rezerwa ujemna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9. Instrumenty szczególne	—	—	—	—	—	—	0	0	0	
Ogółem	4 211	1 034	2 586	5 937	14 261	36 658	74 066	50 832	189 585	

5.6. OBSZAR POLITYKI: STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI

	Środki na zobowiązania										Środki na płatności									
	Środki budżetowe					Środki dodatkowe					Środki budżetowe					Środki dodatkowe				
	Początkowo przyjęty budżet	Budżety korygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Przeniesione	Dochody przeznaczane na określony cel	Dostępne środki ogółem	Początkowo przyjęty budżet	Budżety korygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Przeniesione	Dochody przeznaczane na określony cel	Dostępne środki ogółem	Początkowo przyjęty budżet	Budżety korygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Przeniesione	Dochody przeznaczane na określony cel	Dostępne środki ogółem		
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11								
Obszar polityki																				
01 Sprawy gosp. i finans.	213	20	233	—	118	351	297	2	300	8	121	429								
02 Przedsiębiorstwa i przemysł	2 536	(10)	2 526	—	228	2 754	2 105	60	2 165	14	308	2 486								
03 Konkurencja	94	(1)	93	—	6	100	94	(1)	93	8	6	107								
04 Zatrudn., spr. społ. i włączenie społ.	13 839	90	13 929	168	581	14 678	11 622	(341)	11 280	51	191	11 522								
05 Rolnictwo i rozwój obsz. wiejskich	58 047	(22)	58 025	—	2 117	60 141	55 635	(518)	55 117	22	1 981	57 120								
06 Mobilność i transport	2 867	(7)	2 860	—	71	2 931	1 003	1	1 004	6	80	1 089								
07 Środowisko	407	1	408	—	22	430	346	1	347	18	19	384								
08 Badania naukowe i innowacje	6 215	(53)	6 162	—	1 031	7 193	4 107	(11)	4 096	35	1 490	5 621								
09 Sieci kom., treści i technologie	1 637	(26)	1 612	—	148	1 759	961	107	1 068	16	259	1 343								
10 Bezpośrednie badania naukowe	425	(23)	401	—	580	982	420	(23)	397	55	497	949								
11 Gosp. morska i rybołówstwo	1 066	(76)	991	—	30	1 021	780	8	788	5	30	823								
12 Rynek wewn. i usługi	117	1	118	0	15	133	117	(3)	114	6	15	134								
13 Polityka regionalna i miejska	33 073	81	33 154	—	354	33 508	40 223	3 244	43 467	391	136	43 995								
14 Podatki i unia celna	157	0	158	—	7	164	122	10	133	7	6	146								
15 Edukacja i kultura	2 820	57	2 877	—	453	3 330	2 242	178	2 420	12	537	2 969								
16 Komunikacja społeczna	246	2	248	—	11	259	245	6	251	14	11	276								
17 Zdrowie i ochrona konsum.	618	(2)	616	1	26	643	567	(13)	553	12	25	590								
18 Sprawy wewnętrzne	1 201	0	1 202	2	39	1 243	763	5	768	4	31	803								
19 Instr. polityki zagr.	733	(55)	678	5	55	739	463	74	537	3	52	593								

5.6.1. **Obszar polityki: porównanie zobowiązań budżetowych z zobowiązaniami rzeczywistymi**

(mln EUR)

Obszar polityki	Początkowo przyjęty budżet	Budżety korygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Dodatkowe Środki ⁽¹⁾	Dostępne środki ogółem	Zaciągnięte zobowiązania
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	213	20	233	118	351	236
02 Przedsiębiorstwa i przemysł	2 536	(10)	2 526	228	2 754	2 608
03 Konkurencja	94	(1)	93	6	100	97
04 Zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne	13 839	90	13 929	750	14 678	10 312
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	58 047	(22)	58 025	2 117	60 141	47 789
06 Mobilność i transport	2 867	(7)	2 860	71	2 931	2 879
07 Środowisko	407	1	408	22	430	423
08 Badania naukowe i innowacje	6 215	(53)	6 162	1 031	7 193	7 002
09 Sieci komunikacyjne, treści i technologie	1 637	(26)	1 612	148	1 759	1 708
10 Bezpośrednie badania naukowe	425	(23)	401	580	982	535
11 Gospodarka morska i rybołówstwo	1 066	(76)	991	30	1 021	218
12 Rynek wewnętrzny i usługi	117	1	118	16	133	123
13 Polityka regionalna i miejska	33 073	81	33 154	354	33 508	17 078
14 Podatki i unia celna	157	—	158	7	164	160
15 Edukacja i kultura	2 820	57	2 877	453	3 330	3 223
16 Komunikacja społeczna	246	2	248	11	259	252
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	618	(2)	616	27	643	624
18 Sprawy wewnętrzne	1 201	—	1 202	41	1 243	523
19 Instrumenty polityki zagranicznej	733	(55)	678	61	739	687
20 Handel	121	(2)	119	3	122	120
21 Rozwój i współpraca	5 084	121	5 204	264	5 469	5 353
22 Rozszerzenie	1 520	(45)	1 475	13	1 488	1 440
23 Pomoc humanitarna i ochrona ludności	1 006	158	1 164	75	1 240	1 187
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	78	(2)	77	1	77	77
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	194	—	194	11	205	198
26 Administracja Komisji	1 001	(40)	961	162	1 124	1 070
27 Budżet	96	(11)	84	8	92	89
28 Kontrola	12	—	12	1	12	12
29 Statystyka	132	—	132	14	146	140
30 Emerytury i wydatki powiązane	1 450	44	1 494	2	1 495	1 493
31 Służby językowe	388	3	391	87	478	444
32 Energia	933	24	958	128	1 086	990
33 Sprawiedliwość	203	2	205	11	216	209
34 Działania w dziedzinie klimatu	121	—	122	1	122	122

(mln EUR)

Obszar polityki	Początkowo przyjęty budżet	Budżety korygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Dodatkowe Środki ⁽¹⁾	Dostępne środki ogółem	Zaciągnięte zobowiązania
40 Rezerwy	456	(179)	277	—	277	—
90 Inne instytucje	3 532	—	3 531	400	3 931	3 789
Ogółem	142 640	50	142 690	7 249	149 939	113 208

(¹) Środki dodatkowe obejmują środki przeniesione z poprzedniego roku, dochody przeznaczone na określony cel i środki ponownie udostępnione po umorzeniu.

5.7. OBSZAR POLITYKI: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA

Obszar polityki	Zaciągnięte zobowiązania										Środki przeniesione na 2015 r.					Środki wygasające				
	Dostępne środki ogółem	z ostatecz- nie przyje- tego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesionych	z docho- dów prze- znacz- nych na określony cel	Ogółem	%	Dochody przezna- czone na określony cel	Środki przeniesio- ne decyzją	Ogółem	%	z ostatecz- nie przyje- tego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesionych	Dochody przezna- czone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%					
																1	2	3	4	5=2+3+4
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	351	233	—	3	236	67,1%	115	—	115	32,9%	0	—	—	0	0,1%					
02 Przedsiębiorstwa i przemyśl	2 754	2 526	—	82	2 608	94,7%	146	—	146	5,3%	0	—	—	0	0,0%					
03 Konkurencja	100	93	—	3	97	97,2%	3	—	3	2,8%	0	—	—	0	0,1%					
04 Zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne	14 678	10 139	168	5	10 312	70,3%	576	2 161	2 737	18,6%	1 629	—	0	1 629	11,1%					
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	60 141	46 400	—	1 389	47 789	79,5%	728	2 912	3 640	6,1%	8 712	—	—	8 712	14,5%					
06 Mobilność i transport	2 931	2 854	—	25	2 879	98,2%	46	—	46	1,6%	6	—	0	7	0,2%					
07 Środowisko	430	407	—	16	423	98,3%	6	—	6	1,4%	1	—	—	1	0,3%					
08 Badania naukowe i innowacje	7 193	6 162	—	840	7 002	97,3%	191	—	191	2,7%	—	—	—	—	0,0%					
09 Sieci komunikacyjne, treści i technologie	1 759	1 612	—	97	1 708	97,1%	51	—	51	2,9%	0	—	—	0	0,0%					
10 Bezpośrednie badania naukowe	982	401	—	134	535	54,5%	447	—	447	45,5%	—	—	—	—	0,0%					
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	1 021	216	—	2	218	21,4%	28	28	56	5,5%	746	—	—	746	73,1%					
12 Rynek wewnętrzny i usługi	133	118	0	5	123	92,3%	10	—	10	7,5%	0	—	—	0	0,1%					
13 Polityka regionalna i miejska	33 508	17 066	—	11	17 078	51,0%	343	6 481	6 824	20,4%	9 607	—	—	9 607	28,7%					
14 Podatki i unia celna	164	157	—	2	160	97,2%	5	—	5	2,8%	0	—	—	0	0,0%					
15 Edukacja i kultura	3 330	2 877	—	347	3 223	96,8%	106	—	106	3,2%	0	—	—	0	0,0%					
16 Komunikacja społeczna	259	246	—	6	252	97,3%	5	—	5	1,8%	3	—	—	3	1,0%					
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	643	604	1	19	624	97,0%	7	7	13	2,1%	6	—	—	6	0,9%					
18 Sprawy wewnętrzne	1 243	508	2	13	523	42,1%	26	247	273	22,0%	447	—	—	447	36,0%					
19 Instrumenty polityki zagranicznej	739	661	5	21	687	93,1%	34	15	49	6,6%	2	—	—	2	0,3%					

Obszar polityki	Zaciągnięte zobowiązania						Środki przeniesione na 2015 r.				Środki wygasające				
	Dostępne środki ogółem	z ostatecz- nie przyję- tego bu- dżetu	ze środ- ków prze- mieszczonych	z docho- dów prze- znaczonych na określony cel	Ogółem	%	Dochody przeznaczone na określony cel	Środki przeniesio- ne decyzją	Ogółem	%	z ostatecz- nie przyję- tego bu- dżetu	ze środ- ków prze- mieszczonych	Dochody przeznaczone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
20 Handel	122	118	—	2	120	97,9%	2	0	2	1,4%	1	—	—	1	0,7%
21 Rozwój i współpraca	5 469	5 195	1	157	5 353	97,9%	107	7	114	2,1%	2	—	—	2	0,0%
22 Rozszerzenie	1 488	1 434	—	6	1 440	96,8%	6	40	46	3,1%	1	—	0	1	0,1%
23 Pomoc humanitarna i ochrona lud- ności	1 240	1 163	—	24	1 187	95,8%	52	—	52	4,2%	1	—	—	1	0,1%
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	77	77	—	—	77	98,9%	1	—	1	1,0%	0	—	—	0	0,1%
25 Koordynacja polityk Komisji i do- radztwo prawne	205	192	—	6	198	96,6%	5	—	5	2,5%	2	—	—	2	0,8%
26 Administracja Komisji	1 124	960	0	110	1 070	95,3%	52	—	52	4,6%	1	—	—	1	0,1%
27 Budżet	92	84	—	4	89	96,6%	3	—	3	3,4%	—	—	—	—	0,1%
28 Kontrola	12	12	—	0	12	96,6%	0	—	0	3,2%	0	—	—	0	0,2%
29 Statystyka	146	131	—	8	140	95,7%	5	—	5	3,7%	1	—	—	1	0,6%
30 Emerytura i wydatki powiązane	1 495	1 493	—	—	1 493	99,8%	2	—	2	0,1%	1	—	—	1	0,0%
31 Służby językowe	478	391	—	53	444	92,9%	34	—	34	7,1%	0	—	—	0	0,0%
32 Energia	1 086	955	—	34	990	91,1%	94	—	94	8,6%	3	—	0	3	0,3%
33 Sprawiedliwość	216	205	—	4	209	96,5%	7	—	7	3,2%	1	—	—	1	0,4%
34 Działania w dziedzinie klimatu	122	121	—	0	122	99,4%	0	—	0	0,4%	0	—	—	0	0,2%
40 Rezerwy	277	—	—	—	—	0,0%	—	199	199	71,8%	78	—	—	78	28,2%
90 Inne instytucje	3 931	3 445	1	343	3 789	96,4%	56	4	60	1,5%	82	—	—	82	2,1%
Ogółem	149 939	109 256	179	3 772	113 208	75,5%	3 297	12 101	15 399	10,3%	21 333	—	0	21 333	14,2%

5.7.1. **Obszar polityki: porównanie płatności przewidzianych w budżecie z płatnościami rzeczywistymi**

(mln EUR)

Obszar polityki	Początkowo przyjęty budżet	Budżety korygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Dodatkowe środki ⁽¹⁾	Dostępne środki ogółem	Zrealizowane płatności
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	297	2	300	129	429	306
02 Przedsiębiorstwa i przemysł	2 105	60	2 165	322	2 486	2 237
03 Konkurencja	94	(1)	93	14	107	96
04 Zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne	11 622	(341)	11 280	242	11 522	11 403
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	55 635	(518)	55 117	2 003	57 120	55 766
06 Mobilność i transport	1 003	1	1 004	85	1 089	1 037
07 Środowisko	346	1	347	37	384	362
08 Badania naukowe i innowacje	4 107	(11)	4 096	1 525	5 621	4 918
09 Sieci komunikacyjne, treści i technologie	961	107	1 068	275	1 343	1 184
10 Bezpośrednie badania naukowe	420	(23)	397	552	949	508
11 Gospodarka morska i rybołówstwo	780	8	788	35	823	805
12 Rynek wewnętrzny i usługi	117	(3)	114	21	134	119
13 Polityka regionalna i miejska	40 223	3 244	43 467	528	43 995	43 979
14 Podatki i unia celna	122	10	133	13	146	138
15 Edukacja i kultura	2 242	178	2 420	549	2 969	2 673
16 Komunikacja społeczna	245	6	251	25	276	257
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	567	(13)	553	37	590	571
18 Sprawy wewnętrzne	763	5	768	35	803	789
19 Instrumenty polityki zagranicznej	463	74	537	55	593	552
20 Handel	115	1	116	7	123	118
21 Rozwój i współpraca	3 658	286	3 944	248	4 192	4 133
22 Rozszerzenie	904	(12)	892	17	908	898
23 Pomoc humanitarna i ochrona ludności	851	564	1 415	83	1 498	1 430
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	75	0	75	9	84	75
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	195	(0)	195	26	221	199
26 Administracja Komisji	991	(30)	961	324	1 285	1 060
27 Budżet	96	(11)	84	14	99	88
28 Kontrola	12	(0)	12	1	13	12
29 Statystyka	152	(21)	131	28	160	139
30 Emerytury i wydatki powiązane	1 450	44	1 494	2	1 495	1 493
31 Służby językowe	388	3	391	107	498	445
32 Energia	588	68	656	149	805	733
33 Sprawiedliwość	193	(6)	187	16	202	193
34 Działania w dziedzinie klimatu	43	9	52	4	55	50
40 Rezerwy	150	(150)	—	—	—	—

(mln EUR)

Obszar polityki	Początkowo przyjęty budżet	Budżety korygujące i przesunięcia	Ostatecznie przyjęty budżet	Dodatkowe środki ⁽¹⁾	Dostępne środki ogółem	Zrealizowane płatności
90 Inne instytucje	3 532	(0)	3 531	944	4 475	3 729
Ogółem	135 505	3 530	139 034	8 460	147 495	142 497

⁽¹⁾ Środki dodatkowe obejmują środki przeniesione z poprzedniego roku, dochody przeznaczone na określony cel i środki ponownie udostępnione po umorzeniu.

5.8. OBSZAR POLITYKI: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI

(mln EUR)

	Zrealizowane płatności						Środki przeniesione						Środki wygasające					
	Dostępne środki ogółem	z ostatecz- nie przy- jętego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesio- nych	z docho- dów prze- znaczo- nych na określony cel	Ogółem	%	Środki przenie- sione au- tomatycz- nie	Środki przenie- sione de- cyzją	Dochody przeznac- zone na określony cel	Ogółem	%	z ostatecz- nie przy- jętego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesio- nych	Dochody przeznac- zone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%		
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1		
Obszar polityki																		
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	429	293	7	5	306	71,2%	7	—	116	122	28,5%	0	1	—	1	0,3%		
02 Przedsiębiorstwa i przemysł	2 486	2 144	12	81	2 237	90,0%	18	—	227	245	9,9%	3	2	—	4	0,2%		
03 Konkurencja	107	87	7	3	96	90,0%	7	—	3	10	9,5%	0	0	—	1	0,5%		
04 Zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne	11 522	11 226	48	129	11 403	99,0%	15	36	62	112	1,0%	4	2	—	6	0,1%		
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	57 120	54 224	20	1 522	55 766	97,6%	23	868	459	1 350	2,4%	2	2	—	4	0,0%		
06 Mobilność i transport	1 089	997	5	35	1 037	95,2%	5	—	44	49	4,5%	2	1	0	2	0,2%		
07 Środowisko	384	330	18	15	362	94,5%	16	—	4	20	5,2%	1	0	—	1	0,3%		
08 Badania naukowe i innowacje	5 621	4 080	28	810	4 918	87,5%	16	—	680	696	12,4%	—	8	—	8	0,1%		
09 Sieci komunikacyjne, treści i technologia	1 343	1 052	15	117	1 184	88,2%	16	—	142	158	11,7%	0	1	0	1	0,1%		
10 Bezpośrednie badania naukowe	949	353	47	108	508	53,6%	43	—	389	433	45,6%	—	8	—	8	0,8%		
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	823	782	4	19	805	97,8%	3	—	11	14	1,7%	3	1	—	4	0,5%		
12 Rynek wewnętrzny i usługi	134	109	5	5	119	88,6%	4	—	10	14	10,1%	1	0	—	2	1,3%		
13 Polityka regionalna i miejska	43 995	43 456	390	133	43 979	100,0%	11	—	3	14	0,0%	0	1	—	2	0,0%		
14 Podatki i unia celna	146	128	6	3	138	94,7%	4	—	3	7	5,1%	0	—	—	0	0,2%		
15 Edukacja i kultura	2 969	2 405	11	257	2 673	90,1%	13	—	280	293	9,9%	1	1	—	2	0,1%		
16 Komunikacja społeczna	276	241	13	4	257	93,3%	10	0	7	17	6,2%	0	1	—	1	0,5%		
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	590	543	11	17	571	96,7%	10	—	8	18	3,0%	0	2	0	2	0,3%		
18 Sprawy wewnętrzne	803	762	4	22	789	98,2%	3	—	8	12	1,5%	2	0	—	3	0,4%		
19 Instrumenty polityki zagranicznej	593	527	2	24	552	93,2%	4	6	29	39	6,6%	0	1	—	1	0,2%		

	(mln EUR)														
	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
	Dostępne środki ogółem	z ostatecz- nie przy- jętego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesio- nych	z docho- dów prze- znacz- nych na określony cel	Ogółem	%	Środki przenie- sione au- tomatycz- nie	Środki prze- niesio- ne de- cyzją	Dochody przeznaczo- ne na określony cel	Ogółem	%	z ostatecz- nie przy- jętego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesio- nych	Dochody przeznaczo- ne na określony cel (EFTA)	Ogółem
1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
Obszar polityki															
20 Handel	123	113	3	2	118	95,9%	3	2	5	3,9%	0	—	—	0	0,3%
21 Rozwój i współpraca	4 192	3 917	23	193	4 133	98,6%	25	29	54	1,3%	1	3	—	5	0,1%
22 Rozszerzenie	908	885	4	9	898	98,8%	6	3	9	1,0%	1	1	0	2	0,2%
23 Pomoc humanitarna i ochrona lud- ności	1 498	1 405	8	17	1 430	95,4%	7	3	68	4,5%	1	0	0	1	0,1%
24 Zwalczenie nadużyć finansowych	84	68	6	0	75	88,6%	7	0	7	8,8%	0	2	—	2	2,7%
25 Koordynacja polityk Komisji i do- radztwo prawne	221	180	13	5	199	90,1%	13	—	19	8,5%	2	1	—	3	1,4%
26 Administracja Komisji	1 285	833	150	77	1 060	82,5%	128	—	215	16,7%	1	10	—	11	0,8%
27 Budżet	99	79	6	3	88	89,2%	6	—	10	10,3%	0	0	—	1	0,5%
28 Kontrola	13	11	0	0	12	92,6%	0	—	1	6,7%	0	0	—	0	0,8%
29 Statystyka	160	126	5	8	139	86,9%	5	—	20	12,2%	—	1	—	1	0,8%
30 Emerytury i wydatki powiązane	1 495	1 493	—	—	1 493	99,8%	0	2	2	0,1%	1	—	—	1	0,0%
31 Służby językowe	498	377	19	49	445	89,5%	14	—	52	10,4%	0	1	—	1	0,2%
32 Energia	805	650	4	79	733	91,0%	5	—	69	8,5%	1	1	2	4	0,4%
33 Sprawiedliwość	202	183	3	7	193	95,1%	3	—	8	4,1%	1	1	—	2	0,8%
34 Działania w dziedzinie klimatu	55	48	2	0	50	91,1%	3	—	4	6,4%	1	1	—	1	2,4%
40 Rezerwy	—	—	—	—	—	0,0%	—	—	—	0,0%	—	—	—	—	0,0%

Obszar polityki	(min EUR)														
	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
	Dostępne środki ogółem	z ostatecz- nie przy- jętego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesio- nych	z docho- dów prze- znaczo- nych na określony cel	Ogółem	%	Środki przenie- sione au- tomatycz- nie	Środki przenie- sione de- cyzją	Dochody przezna- czone na określony cel	Ogółem	%	z ostatecz- nie przy- jętego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesio- nych	Dochody przezna- czone na określony cel (EFTA)	Ogółem
1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
90 Inne instytucje	4 475	3 027	402	3 729	83,3 %	418	4	192	614	13,7 %	82	50	—	132	2,9 %
Ogółem	147 495	137 136	1 304	142 497	96,6 %	870	917	2 991	4 778	3,2 %	112	106	2	220	0,1 %

5.9. OBSZAR POLITYKI: ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY

Obszar polityki	(min EUR)									
	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku					Zobowiązania za rok				
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umorzenie/aktualizacja wyceny/anulowanie	Środki na płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Środki na płatności	Anulowane zobowiązania, których nie można przynieść na następnym okresie	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem	
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	739	(3)	(122)	615	236	(184)	—	52	667	
02 Przedsiębiorstwa i przemysł	1 855	(23)	(724)	1 109	2 608	(1 513)	(0)	1 095	2 204	
03 Konkurencja	8	(0)	(7)	—	97	(89)	—	7	7	
04 Zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne	27 559	(344)	(10 165)	17 049	10 312	(1 238)	(0)	9 074	26 124	
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	25 354	(70)	(11 148)	14 136	47 789	(44 618)	(0)	3 171	17 308	
06 Mobilność i transport	3 994	(188)	(867)	2 939	2 879	(170)	(0)	2 708	5 647	
07 Środowisko	1 055	(22)	(245)	788	423	(117)	—	306	1 093	
08 Badania naukowe i innowacje	12 907	(161)	(3 551)	9 194	7 002	(1 367)	(3)	5 631	14 826	
09 Sieci komunikacyjne, treści i technologie	2 823	(42)	(1 000)	1 781	1 708	(184)	(0)	1 524	3 305	
10 Bezpośrednie badania naukowe	202	(21)	(122)	59	535	(386)	(0)	149	208	
11 Gospodarka morska i rybołówstwo	2 360	(202)	(683)	1 475	218	(122)	(0)	96	1 571	

	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku						Zobowiązania za rok					(mln EUR)
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umorzenie/aktualizacja wyceny/anulowanie	Środki na płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania zaciągnięte w roku	Środki na płatności	Anulowane zobowiązania, których nie można przeznaczyć na następnym okresie	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem			
Obszar polityki												
12 Rynek wewnętrzny i usługi	21	(3)	(14)	3	123	(105)	—	19	22			
13 Polityka regionalna i miejska	112 172	(1 033)	(43 087)	68 052	17 078	(892)	(0)	16 185	84 237			
14 Podatki i unia celna	106	(5)	(65)	36	160	(73)	—	86	122			
15 Edukacja i kultura	2 387	(58)	(989)	1 341	3 223	(1 684)	(0)	1 539	2 879			
16 Komunikacja społeczna	125	(9)	(92)	24	252	(165)	(0)	86	110			
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	616	(134)	(271)	211	624	(300)	—	324	535			
18 Sprawy wewnętrzne	1 992	(141)	(431)	1 421	523	(358)	—	165	1 586			
19 Instrumenty polityki zagranicznej	770	(42)	(367)	360	687	(185)	(1)	501	862			
20 Handel	21	(1)	(13)	7	120	(105)	—	15	22			
21 Rozwój i współpraca	15 617	(457)	(3 266)	11 894	5 353	(867)	(0)	4 486	16 379			
22 Rozszerzenie	3 206	(79)	(804)	2 323	1 440	(94)	(1)	1 346	3 669			
23 Pomoc humanitarna i ochrona ludności	918	(5)	(654)	259	1 187	(775)	(0)	412	671			
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	38	(9)	(21)	8	77	(54)	—	23	31			
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	15	(1)	(14)	—	198	(185)	—	14	14			
26 Administracja Komisji	201	(11)	(177)	13	1 070	(883)	(0)	187	201			
27 Budżet	7	(0)	(6)	—	89	(82)	—	7	7			
28 Kontrola	1	(0)	(0)	—	12	(12)	—	0	0			
29 Statystyka	113	(9)	(58)	46	140	(81)	—	59	105			
30 Emerytury i wydatki powiązane	—	—	—	—	1 493	(1 493)	(0)	—	—			
31 Służby językowe	20	(1)	(19)	—	444	(426)	(0)	18	18			
32 Energia	4 434	(274)	(648)	3 512	990	(85)	(0)	904	4 416			
33 Sprawiedliwość	183	(18)	(81)	84	209	(112)	—	97	181			
34 Działania w dziedzinie klimatu	36	(1)	(20)	14	122	(30)	—	91	105			

	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku					Zobowiązania za rok					(mln EUR)
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umorzenie/aktualizacja wyceny/anulowanie	Środki na płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania zaciągnięte w roku	Środki na płatności	Anulowane zobowiązania, których nie można przeznaczyć na następujące okresy	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem		
40 Rezerwy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
90 Inne instytucje	557	(156)	(402)	—	3 789	(3 328)	(8)	453	453	453	453
Ogółem	222 410	(3 522)	(80 136)	138 753	113 208	(62 361)	(14)	50 832	189 585	189 585	189 585

5.10. OBSZAR POLITYKI: ZESTAWIENIE ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA

Obszar polityki	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku												Ogółem
	<2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	30	—	0	0	160	178	246	52	667	667	667	667	
02 Przedsiębiorstwa i przemysł	14	13	34	54	192	349	452	1 095	2 204	2 204	2 204	2 204	
03 Konkurencja	—	—	—	—	—	—	0	7	7	7	7	7	
04 Zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne	538	6	70	189	1 603	4 687	9 956	9 074	26 124	26 124	26 124	26 124	
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	150	—	0	0	183	3 061	10 742	3 171	17 308	17 308	17 308	17 308	
06 Mobilność i transport	84	23	128	238	588	746	1 132	2 708	5 647	5 647	5 647	5 647	
07 Środowisko	28	49	84	105	146	174	201	306	1 093	1 093	1 093	1 093	
08 Badania naukowe i innowacje	62	86	226	477	1 288	2 840	4 216	5 631	14 826	14 826	14 826	14 826	
09 Sieci komunikacyjne, treści i technologie	16	13	54	82	183	516	917	1 524	3 305	3 305	3 305	3 305	
10 Bezpośrednie badania naukowe	5	5	2	4	4	11	29	149	208	208	208	208	
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	160	1	7	10	43	514	739	96	1 571	1 571	1 571	1 571	
12 Rynek wewnętrzny i usługi	—	0	0	1	0	0	2	19	22	22	22	22	

	(mln EUR)									
	<2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Ogółem	
Obszar polityki										
90 Inne instytucje	—	—	—	—	—	—	—	453	453	453
Ogółem	4 211	1 034	2 586	5 937	14 261	36 658	74 066	50 832	189 585	

5.11. WYKONANIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH W 2014 R.

Rok 2014 był pierwszym rokiem nowego okresu programowania 2014–2020.

Środki na zobowiązania:

W początkowo przyjętym budżecie dla wszystkich instytucji (oprócz instrumentów szczególnych) środki na zobowiązania ustalono na kwotę 142 184 mln EUR. Kwota ta była niższa o 6 % od środków na zobowiązania przewidzianych w ostatecznym budżecie na 2013 r., co pozostawiło margines 445 mln EUR dostępny w ramach pułapu przewidzianego w WRF.

Poziom wykonania zobowiązań ustalonych w ostatecznie przyjętym budżecie wyniósł w pierwszym roku nowego okresu programowania zaledwie 76 %; wynikało to głównie z opóźnień w przyjmowaniu programów operacyjnych w ramach funduszy objętych zarządzaniem dzielonym. Zmiany w drodze budżetów korygujących nie miały istotnego charakteru, z wyjątkiem uruchomienia środków w wysokości 127 mln EUR z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej. Całkowite wykonanie w kwocie 109 256 mln EUR oznacza, że 33 434 mln EUR pozostało niewykorzystanych. Różnica ta zostanie w pełni wyrównana poprzez przeprogramowanie zobowiązań w ramach poszczególnych funduszy objętych zarządzaniem dzielonym i poprzez przeniesienie na 2015 r.

W kwietniu 2015 r. uzgodniono przeprogramowanie środków na zobowiązania, które nie zostały wykorzystane w 2014 r., na lata 2015 i 2016 (zgodnie z art. 19 WFR); jednocześnie zmieniono pułapy WRF i przygotowano odpowiedni budżet korygujący na 2015 r. Największe zmiany w odniesieniu do 2015 r. dotyczyły działu 1b (11,2 mld EUR) i działu 2 (5 mld EUR), podczas gdy w odniesieniu do 2016 r. główna zmiana dotyczy działu 2 (4,4 mld EUR).

Odnotowany w 2014 r. niski poziom wykonania zobowiązań na początku nowych programów spowodował zmniejszenie się RAL o 32,8 mld EUR (tzn. o 15 %); zmiana ta ma jedynie tymczasowy charakter ze względu na wysokość kwot, które zostały przeprogramowane lub przeniesione na kolejny okres.

Środki na płatności:

Po zredukowaniu środków na płatności o 556 mln EUR w projekcie budżetu na 2014 r. (w tym na podstawie listów nr 1 i 2 w sprawie poprawek) ich wysokość określono początkowo na 135 505 mln EUR (razem z instrumentami szczególnymi), co odpowiada 1 % unijnego DNB. W stosunku do ostatecznie przyjętego budżetu na 2013 r. oznaczało to spadek o 6 % (9 mld EUR). Margines pozostawiony przez tę początkową kwotę środków na płatności w stosunku do pułapu przewidzianego w WRF wynosi zaledwie 711 mln EUR. Pułap płatności dla pierwszego roku nowego okresu programowania został wyznaczony na wyjątkowo niskim poziomie – jest on niższy o ponad 8 mld EUR od pułapu z 2013 r. i o 6 mld EUR od pułapu z 2015 r. Od początku nie ulegało wątpliwości, że w świetle wysokich zobowiązań pozostających do spłaty duża presja na płatności utrzyma się przez cały 2014 r., co spowoduje konieczność dostosowania kwoty wymaganych środków i będzie wymagało bardzo aktywnego zarządzania budżetem.

Środki na płatności w ramach linii operacyjnych w budżecie zwiększono w drodze budżetów korygujących o kwotę 3 599 mln EUR netto. W efekcie wysokość środków na płatności przekroczyła na koniec roku pułap przewidziany w WRF, a na sfinansowanie dodatkowych środków wykorzystano margines na nieprzewidziane wydatki, stanowiący nowy instrument szczególny zapewniający awaryjne finansowanie działań podejmowanych w odpowiedzi na nieprzewidziane okoliczności. Rada i Parlament odrzuciły proponowane przez Komisję przesunięcie zbiorcze i zdecydowały się zamiast tego na zwiększenie środków poprzez przesunięcia w drodze budżetów korygujących.

Całkowite wykorzystanie środków na płatności wyniosło 137 136 mln EUR (w porównaniu z 142 883 mln EUR w 2013 r.), czyli 99 %. Po uwzględnieniu przeniesienia środków na płatności na 2015 r., kwota 112 mln EUR wygasa. Ze środków na płatności przeniesionych z 2013 r. anulowano kwotę 106 mln EUR.

Bardziej szczegółowa analiza dostosowań budżetowych, ich właściwego kontekstu, uzasadnienia i wpływu znajduje się w sprawozdaniu Komisji z zarządzania budżetem i finansami za rok budżetowy 2014, w części A zawierającej ogólny przegląd na poziomie budżetu oraz w części B dotyczącej poszczególnych działów wieloletnich ram finansowych.

6. WYKONANIE BUDŻETU INSTYTUCJI I AGENCJI
6.1. INSTYTUCJE: ZESTAWIENIE DOTYCZĄCE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

Instytucja	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
	Początkowo przyjęty budżet	Ostatecznie przyjęty budżet	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem		
Parlament Europejski	156	156	173	24	197	170	4	174	111,97 %	22
Rada Europejska i Rada Komisja	56	56	74	7	80	70	6	76	136,61 %	4
Komisja	135 167	138 697	146 066	10 957	157 023	139 403	3 878	143 280	103,30 %	13 743
Trybunał Sprawiedliwości	47	47	50	—	50	50	—	50	105,10 %	0
Trybunał Obrachunkowy	20	20	20	—	20	19	—	19	98,42 %	—
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	11	11	15	—	15	15	—	15	137,08 %	—
Komitet Regionów	8	8	10	—	10	10	—	10	121,66 %	—
Rzecznik Praw Obywatelskich	1	1	1	—	1	1	—	1	104,28 %	—
Europejski Inspektor Ochrony Danych	1	1	1	—	1	1	—	1	78,02 %	—
Europejska Służba Działania Zewnętrznych	37	37	313	—	313	313	—	313	835,12 %	—
Ogółem	135 505	139 034	146 721	10 988	157 709	140 052	3 888	143 940	103,53 %	13 769

Skonsolidowane sprawozdanie z wykonania budżetu ogólnego UE obejmuje, podobnie jak w latach poprzednich, wykonanie budżetu wszystkich instytucji, ponieważ w ramach budżetu UE ustanowione są oddzielne budżety dla poszczególnych instytucji. Agencje nie mają oddzielnych budżetów w ramach budżetu UE i są częściowo finansowane z dotacji z budżetu Komisji.

Jeżeli chodzi o ESDZ, należy zauważyć, że oprócz własnego budżetu otrzymuje ona też wkłady od Komisji w wysokości 208 mln EUR (w 2013 r.: 210 mln EUR) i z EFR – w kwocie 56 mln EUR (w 2013 r.: 59 mln EUR). Te środki budżetowe są przekazywane ESDZ (jako dochody przeznaczone na określony cel) przede wszystkim na pokrycie kosztów personelu Komisji zatrudnionego w delegaturach UE, którymi zarządza Służba.

6.2. INSTYTUCJE: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI
Środki na zobowiązania

Instytucja	(mln EUR)														
	Dostępne środki ogółem	Zaciągnięte zobowiązania					Środki przeniesione					Środki wygasające			
		z ostatecz- nie przyję- tego bu- dżetu	ze środków przeniesio- nych	z docho- dów prze- znacz- onych na określony cel	Ogółem	%	z docho- dów prze- znacz- onych na określony cel	Środki przeniesio- ne decyzją	Ogółem	%	z ostatecz- nie przyję- tego bu- dżetu	ze środków przeniesio- nych	Dochody przeznac- zone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12 +13	15=14/1	
Parlament Europejski	1 804	1 738	37	1 775	98,4%	12	—	12	0,6%	18	—	—	18	0,0%	
Rada Europejska i Rada	587	485	29	513	87,4%	24	—	24	4,1%	50	—	—	50	0,0%	
Komisja	146 008	105 811	3 429	109 418	74,9%	3 242	12 097	15 339	10,5%	21 251	—	—	21 251	0,0%	
Trybunał Sprawiedliwości	358	352	1	352	98,6%	1	—	1	0,4%	4	—	—	4	0,0%	
Trybunał Obrachunkowy	134	132	—	132	98,7%	—	—	—	0,1%	2	—	—	2	0,0%	
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	133	123	4	127	95,4%	1	—	1	0,4%	6	—	—	6	0,0%	
Komitet Regionów	89	86	2	88	98,5%	—	—	—	0,1%	1	—	—	1	0,0%	
Rzecznik Praw Obywatelskich	10	10	—	10	97,9%	—	—	—	0,0%	—	—	—	—	0,0%	
Europejski Inspektor Ochrony Da- nych	8	8	—	8	96,9%	—	—	—	0,0%	—	—	—	—	0,0%	
Europejska Służba Działań Zew- nętrnych	808	513	272	784	97,1%	18	4	22	2,7%	2	—	—	2	0,0%	
Ogółem	149 939	109 256	3 772	113 208	75,5%	3 297	12 101	15 399	10,3%	21 333	—	—	21 333	0,0%	

Środki na płatności

(mln EUR)

Instytucja	Dostępne środki ogółem	Zrealizowane płatności				Środki przeniesione				Środki wygasające						
		z ostatecz- nie przy- jętego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesionych	z docho- dów prze- znacz- nych na określony cel	Ogółem	%	Środki przenie- sione au- tomatycz- nie	Środki przenie- sione de- cyzją	z docho- dów prze- znacz- nych na określony cel	Ogółem	%	z ostatecz- nie przy- jętego bu- dżetu	ze środ- ków prze- niesionych	Dochody przezna- czone na określony cel (EFTA)	Ogółem	%
1		2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8 +9	11=10/1	12	13	14	15=12 +13+14	16=15/1
Parlament Europejski	2 168	1 460	256	26	1 742	80,4%	278	—	108	386	17,8%	18	22	—	40	1,8%
Rada Europejska i Rada	635	435	39	29	503	79,2%	50	—	24	74	11,7%	50	8	—	58	9,2%
Komisja	1 43 020	134 108	902	3 758	138 768	97,0%	452	913	2 799	4 164	2,9%	29	56	2	88	0,1%
Trybunał Sprawiedliwości	374	335	14	1	349	93,5%	17	—	1	18	4,9%	4	2	—	6	1,6%
Trybunał Obrachunkowy	145	124	9	—	134	92,4%	8	—	—	8	5,4%	2	2	—	3	2,2%
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	141	115	6	3	125	88,2%	8	—	1	9	6,3%	6	2	—	8	5,5%
Komitet Regionów	96	79	6	2	86	89,4%	8	—	—	8	8,2%	1	1	—	2	2,5%
Rzecznik Praw Obywatelskich	10	9	1	—	10	93,7%	0	—	—	0	3,7%	—	—	—	—	2,6%
Europejski Inspektor Ochrony Da- nych	9	7	—	—	7	82,2%	1	—	—	1	10,1%	—	—	—	1	7,7%
Europejska Służba Działań Zew- nętrnych	897	464	70	239	773	86,2%	49	4	57	110	12,3%	2	11	—	13	1,5%
Ogółem	147 495	137 136	1 304	4 057	142 497	96,6%	870	917	2 991	4 778	3,2%	112	106	2	220	0,1%

6.3. DOCHODY AGENCJI: PROGNOZY BUDŻETOWE, NALEŻNOŚCI I OTRZYMANE KWOTY

(mln EUR)

Agencja	Ostatecznie przy- jęty budżet	Ustalone należ- ności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone	Finansowanie – ob- szar polityki Komi- sji
Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki	11	11	11	—	06
Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu	16	13	13	0	18
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	162	145	137	8	06
Frontex	98	87	87	(0)	18
Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	18	17	17	0	15
Europejskie Kolegium Policyjne	9	9	9	0	18
Europejska Agencja Chemikaliów	33	37	37	0	02
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	60	59	59	0	17
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	15	16	16	—	18
Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	34	34	34	0	12
Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych	22	22	22	0	12
Europejska Agencja Środowiska	43	53	52	1	07
Europejski Urząd Policji	84	85	85	0	18
Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych	33	32	32	—	12
Wspólnotowa Agencja Kontroli Rybołówstwa	9	9	9	—	11
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	80	80	80	0	17
Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn	7	7	7	—	04
Organ Nadzorczy Galileo	25	358	358	—	06
Fusion for energy ITER	551	551	551	0	08
Europejska Jednostka Współpracy Sądowej (Eurojust)	34	34	34	0	33
eu-LISA	65	57	57	—	18
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego	58	58	58	0	06
Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego	194	196	196	0	12
Europejska Agencja Leków	282	311	272	39	02
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji	10	10	10	—	09
Urząd Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (Urząd BEREC)	4	4	4	—	09
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	21	21	21	—	18
Europejska Agencja Kolejowa	26	26	26	0	06
Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	15	15	15	—	04
Europejski Instytut Innowacji i Technologii	175	167	167	—	15

(mln EUR)

Agencja	Ostatecznie przyjęty budżet	Ustalone należności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone	Finansowanie – obszar polityki Komisji
Centrum Tłumaczeń dla Organów UE	56	48	47	1	15
Europejska Fundacja Kształcenia	20	21	21	0	15
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	15	13	13	—	17
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	21	21	21	0	04
Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego	47	47	47	—	15
Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności	24	25	25	—	06
Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych	36	36	36	0	08
Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych	52	52	52	0	08
Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów	7	7	7	—	17
Agencja Wykonawcza ds. Innowacyjności i Sieci	13	14	14	0	06
Ogółem	2 486	2 809	2 759	50	

(mln EUR)

Rodzaj dochodów	Ostatecznie przyjęty budżet	Ustalone należności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone
Dotacje z Komisji	1 593	1 566	1 565	0
Dochody z tytułu opłat	557	603	558	45
Pozostałe dochody	335	640	635	5
Ogółem	2 486	2 809	2 759	50

6.4. ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKI NA PŁATNOŚCI Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE AGENCJE

(mln EUR)

Agencja	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Dostępne środki ogółem	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione na 2015 r.	Dostępne środki ogółem	Zrealizowane płatności	Przeniesione na 2015 r.
Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki	11	10	0	16	13	3
Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu	16	13	0	16	11	2
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	184	136	45	191	125	63
Frontex	99	97	2	130	94	33
Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	19	18	0	20	17	2
Europejskie Kolegium Policyjne	9	8	0	10	8	2
Europejska Agencja Chemikaliów	115	111	0	127	112	11

(mln EUR)

Agencja	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Dostępne środki ogółem	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione na 2015 r.	Dostępne środki ogółem	Zrealizowane płatności	Przeniesione na 2015 r.
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	61	61	0	72	59	12
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	16	16	0	16	15	1
Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	34	34	—	38	32	5
Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych	22	22	0	27	21	6
Europejska Agencja Środowiska	66	59	7	70	48	22
Europejski Urząd Policji	86	85	0	95	86	6
Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych	33	33	—	39	32	6
Wspólnotowa Agencja Kontroli Rybołówstwa	9	9	—	11	9	1
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	80	80	0	87	78	8
Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn	7	7	0	10	8	2
Organ Nadzorczy Galileo	2 095	693	1 402	407	150	257
Fusion for energy ITER	1 169	1 169	—	573	507	38
Europejska Jednostka Współpracy Sądowej (Eurojust)	34	34	0	39	34	4
eu-LISA	59	49	10	72	54	15
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego	60	56	2	61	53	5
Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego	420	246	—	458	239	40
Europejska Agencja Leków	282	266	0	316	251	47
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji	10	10	0	11	10	1
Urząd Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (Urząd BEREC)	4	4	—	5	4	1
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	22	22	0	28	21	7
Europejska Agencja Kolejowa	26	25	0	28	24	3
Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	17	16	2	22	16	5
Europejski Instytut Innowacji i Technologii	236	223	8	179	165	2
Centrum Tłumaczeń dla Organów UE	56	45	—	59	43	4
Europejska Fundacja Kształcenia	23	22	0	23	21	2
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	17	16	—	15	13	0
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	22	21	1	26	21	5
Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego	47	46	—	52	46	6

(mln EUR)

Agencja	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Dostępne środki ogółem	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione na 2015 r.	Dostępne środki ogółem	Zrealizowane płatności	Przeniesione na 2015 r.
Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności	24	22	—	26	20	4
Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych	36	36	—	38	36	2
Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych	52	51	—	54	50	4
Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów	7	7	—	8	7	1
Agencja Wykonawcza ds. Innowacyjności i Sieci	13	13	—	14	12	1
Ogółem	5 600	3 890	1 481	3 488	2 563	638

(mln EUR)

Rodzaj środków	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Dostępne środki ogółem	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione na 2015 r.	Dostępne środki ogółem	Zrealizowane płatności	Przeniesione na 2015 r.
Personel	941	914	1	955	909	17
Koszty administracyjne	387	363	11	465	346	99
Koszty operacyjne	4 272	2 613	1 469	2 067	1 309	522
Ogółem	5 600	3 890	1 481	3 488	2 563	638

6.5. WYNIK BUDŻETU Z UWZGLĘDNIENIEM AGENCJI

(mln EUR)

	Unia Europejska	AGENCJE	Eliminacja dotacji dla agencji	OGÓŁEM
Dochody za rok budżetowy	143 940	2 759	(1 565)	145 134
Płatności ze środków budżetowych na bieżący rok	(137 136)	(2 049)	1 565	(137 620)
Płatności ze środków z tytułu dochodów przeznaczonych na określony cel	(4 057)	(300)	—	(4 357)
Środki na płatności przeniesione na rok N+1	(1 787)	(402)	—	(2 189)
Anulowanie niewykorzystanych środków przeniesionych z roku N-1	25	157	—	182
Zmiana dochodów przeznaczonych na określony cel	336	(235)	—	101

(mln EUR)

	Unia Europejska	AGENCJE	Eliminacja dotacji dla agencji	OGÓŁEM
Różnice kursowe w roku budżetowym	110	(2)	—	108
Ogółem	1 432	(73)	—	1 358

W celu uwzględnienia wszelkich istotnych danych budżetowych dotyczących agencji skonsolidowane sprawozdanie roczne zawiera oddzielne sprawozdanie dotyczące wykonania indywidualnych budżetów tradycyjnych agencji objętych konsolidacją.
